

Tartalomjegyzék

2012. évi CLXV. törvény	A Magyarország Kormánya és a Szlovák Köztársaság Kormánya között a két ország közös államhatárán, Komárom és Révkomárom (Komárno) városok közötti közúti híd Duna folyamon történő megépítéséről szóló Megállapodás kihirdetéséről	26097
2012. évi CLXVI. törvény	A létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításáról, kijelöléséről és védelméről	26099
56/2012. (XI. 22.) BM rendelet	Az Országgyűlési Őrség hivatásos állományát érintő humánigazgatási tárgyú szabályokról	26107
57/2012. (XI. 22.) BM rendelet	Az egyes előadó-művészeti szervezetek, könyvtárak működésének kiegészítő támogatásáról szóló 29/2012. (VI. 8.) BM rendelet módosításáról	26161
61/2012. (XI. 22.) NFM rendelet	A föld alatti bányászati tevékenységek biztonsági szabályzatáról	26162
118/2012. (XI. 22.) VM rendelet	Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az egyes beruházási jogcímek esetén nyújtandó támogatási előlegfizetéséről	26217
Köm. 5064/2012/3. határozat	A Kúria Önkormányzati Tanácsának határozata	26222
80/2012. (XI. 22.) OGY határozat	A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa 2011. évi tevékenységéről szóló beszámoló elfogadásáról	26225
81/2012. (XI. 22.) OGY határozat	A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság elektronikus hírközléssel összefüggő 2011. évi tevékenységéről szóló beszámoló elfogadásáról	26225
82/2012. (XI. 22.) OGY határozat	Az Országgyűlés tisztségviselőinek megválasztásáról szóló 22/2010. (V. 14.) OGY határozat módosításáról	26226
83/2012. (XI. 22.) OGY határozat	Balog Zoltán országgyűlési képviselő mentelmi ügyében	26226
84/2012. (XI. 22.) OGY határozat	Balog Zoltán országgyűlési képviselő mentelmi ügyében	26227
85/2012. (XI. 22.) OGY határozat	Balog Zoltán országgyűlési képviselő mentelmi ügyében	26227
1516/2012. (XI. 22.) Korm. határozat	A kötött segélyhitel projektek felülvizsgálatának végrehajtásáról és Magyarország kötött segélyhitelezési koncepciójáról	26227

Tartalomjegyzék

1517/2012. (XI. 22.) Korm. határozat	A Széchenyi Programiroda Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság tulajdonosi joggyakorlójának és feladatainak megváltoztatásáról, összefüggésben az Európai Unió 2014–20 közötti költségvetési időszakára való felkészülés kormányzati feladatairól szóló 1449/2012. (X. 16.) Korm. határozat módosításáról	26229
1518/2012. (XI. 22.) Korm. határozat	A 2014–2020-as programozási időszak előkészítéséért felelős uniós főtárgyaló feladat- és hatásköréről, valamint személyének kijelöléséről	26229

II. Törvények

2012. évi CLXV. törvény

a Magyarország Kormánya és a Szlovák Köztársaság Kormánya között

a két ország közös államhatárán, Komárom és Révkomárom (Komárno) városok közötti közúti híd Duna folyamon történő megépítéséről szóló Megállapodás kihirdetéséről*

1. § Az Országgyűlés e törvénnyel felhatalmazást ad a Magyarország Kormánya és a Szlovák Köztársaság Kormánya között a két ország közös államhatárán, Komárom és Révkomárom (Komárno) városok közötti közúti híd Duna folyamon történő megépítéséről szóló Megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) kötelező hatályának elismerésére.

2. § Az Országgyűlés a Megállapodást e törvénnyel kihirdeti.

3. § A Megállapodás hiteles magyar nyelvű szövege a következő:

„Megállapodás

Magyarország Kormánya és a Szlovák Köztársaság Kormánya között

a két ország közös államhatárán, Komárom és Révkomárom (Komárno) városok közötti közúti híd megépítéséről a Duna folyamon

Magyarország Kormánya és a Szlovák Köztársaság Kormánya (a továbbiakban: Szerződő Felek)

törekedve a kölcsönös jószomszédi és baráti kapcsolatokat fejlesztésére és erősítésére,

tekintettel az infrastrukturális kapcsolatoknak a két ország közötti gazdasági együttműködés fejlődésére gyakorolt hatására,

figyelemmel a turizmus, a kereskedelem és a nemzetközi közlekedés feltételeinek javítására és az együttműködés szélesítésére,

szem előtt tartva a Magyar Köztársaság és a Szlovák Köztársaság közötti jószomszédi kapcsolatokról és a baráti együttműködésről szóló, Párizsban, 1995. március 19-én aláírt Szerződést,

a következőkben állapodnak meg:

1. Cikk

- (1) Szerződő Felek a Magyarország területén lévő Komárom és a Szlovák Köztársaság területén lévő Révkomárom (Komárno) városok között új közúti hidat (a továbbiakban: Híd) létesítenek a Dunán, a két város és a két régió kapcsolatainak fejlesztése, a két város központjának forgalmi tehermentesítése és a növekvő teherforgalom igényeinek kielégítése céljából.
- (2) A Híd a Duna 1770,6 folyamkilométer szelvényében létesül, a magyar–szlovák államhatár II.19M és II.13/1S számú határjelei között.

2. Cikk

- (1) Szerződő Felek a Hidat közösen építik meg, a Szerződő Felek nevében a magyar fél folytatja le a közbeszerzési eljárást a magyar fél közbeszerzésre vonatkozó előírásaival összhangban. A közbeszerzési eljárásban mindkét fél képviselői részt vesznek. A Szerződő Felek a Híd építésének költségeit közösen, egyenlő arányban viselik. A megvalósult Híd a Szerződő Felek államainak osztatlan közös tulajdonát képezi.
- (2) Minden egyéb, a beruházással összefüggő létesítmény a Duna jobb partján Magyarország, a Duna bal partján a Szlovák Köztársaság tulajdonába kerül.
- (3) A Hídhöz vezető útpályákat a Szerződő Felek saját államuk területén saját erőforrásaikból valósítják meg és mindkét Szerződő Fél külön, a saját államának jogszabályai szerint folytatja le a közbeszerzési eljárásokat.

* A törvényt az Országgyűlés a 2012. november 12-i ülésnapján fogadta el.

- (4) A Magyarország és a Szlovák Köztársaság között hatályos nemzetközi szerződések értelmében mindennemű, az államhatárt érintő munka megkezdése előtt az Államhatár Felmérésének és Megjelölésének Magyar–Szlovák Közös Bizottsága jóváhagyása szükséges, illetve a terveket megtárgyalás céljából a Magyar–Szlovák Határvízi Bizottság elé kell terjeszteni.
- (5) A kivitelezési munkálatok mindkét Szerződő Fél államának hatályos jogszabályaival és műszaki előírásaival összhangban valósulnak meg.

3. Cikk

- (1) Jelen Megállapodás végrehajtására a Szerződő Felek mindkét államban a közlekedésért felelős miniszter által vezetett minisztériumot jelölik ki (a továbbiakban: Illetékes Szerv).
- (2) A jelen Megállapodás végrehajtásával kapcsolatos feladatokat a Szerződő Felek Illetékes Szerveinek képviselői által irányított kétoldalú szakértői munkacsoport (a továbbiakban: Munkacsoport) hangolja össze.
- (3) Mindkét Szerződő Fél Illetékes Szerve kijelöli a Munkacsoport elnökét és tagjait, akiknek személyéről írásban értesítik egymást.
- (4) A Munkacsoport szükség szerint, de – a Híd forgalomba helyezésének időpontjáig – legalább évente kétszer ülésezik.

4. Cikk

A Híd megépítéséhez szükséges források biztosítása céljából a Szerződő Felek összehangolt erőfeszítéseket tesznek az Európai Unió, vagy nemzetközi pénzügyi intézmények támogatásának megszerzésére.

5. Cikk

- (1) Szerződő Felek megállapodnak, hogy a Hidat a nemzetközi személy- és áruforgalom számára korlátozás nélkül nyitják meg.
- (2) A Híd forgalomba helyezésének időpontját a Szerződő Felek a Munkacsoport javaslata alapján diplomáciai úton határozzák meg.
- (3) A Híd üzemeltetésére, fenntartására és rekonstrukciójára a Magyar Köztársaság Kormánya és a Szlovák Köztársaság Kormánya között a közös államhatáron lévő közúti határhidak és határút-szakaszok üzemeltetéséről, fenntartásáról és rekonstrukciójáról szóló, Pozsonyban, 2007. június 18-án aláírt megállapodás rendelkezéseit kell alkalmazni.

6. Cikk

Jelen Megállapodás értelmezésével és végrehajtásával összefüggő esetleges vitákat az Illetékes Szervek tárgyalás útján rendezik. Megegyezés hiányában a vitás kérdéseket a Szerződő Felek diplomáciai úton rendezik.

7. Cikk

- (1) Jelen Megállapodást a Szerződő Feleknek a belső jogszabályaikkal összhangban jóvá kell hagyniuk, és az a jóváhagyást igazoló későbbi jegyzék kézhezvételétől számított 30. (harmincadik) napon lép hatályba.
- (2) Jelen Megállapodás a Szerződő Felek közötti közös megállapodással írásban bármikor módosítható, vagy kiegészíthető. Ezen kiegészítések, illetve módosítások az (1) bekezdés szerint lépnek hatályba.
- (3) Jelen Megállapodást a Szerződő Felek határozatlan időre kötik. A Megállapodást bármelyik Szerződő Fél írásban, diplomáciai úton felmondhatja. A felmondás kézbesítése után a Szerződő Felek haladéktalanul tárgyalásokat kezdenek a jelen Megállapodás megvalósításával kapcsolatos nyitott kérdésekről, különösen a másik Szerződő Félnél a Megállapodás felmondásának időpontjáig a Megállapodás megvalósításával kapcsolatosan felmerült költségek rendezéséről. Felmondás esetén a jelen Megállapodás a felmondásról szóló értesítésnek a másik Szerződő Fél által történt átvétele napjától számított hat hónap után hatályát veszti.

Készült Pilisszentkereszten, 2012. október 2. napján, két eredeti példányban, magyar és szlovák nyelven, amelyből mindkét szöveg egyaránt hiteles.

Magyarország Kormánya
nevében

A Szlovák Köztársaság Kormánya
nevében"

- 4. §** (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.
(2) A 2. § és a 3. § a Megállapodás 7. Cikk (1) bekezdésében meghatározott időpontban lép hatályba.
(3) A Megállapodás, illetve a 2. § és a 3. § hatálybalépésének naptári napját a külpolitikáért felelős miniszter – annak ismerteté válását követően – a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett közleményével állapítja meg.
(4) E törvény végrehajtásához szükséges intézkedésekről a közlekedésért felelős miniszter gondoskodik.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2012. évi CLXVI. törvény

a létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításáról, kijelöléséről és védelméről*

Az Országgyűlés az élet és az anyagi javak védelmének, az alapvető szolgáltatások biztosítása folyamatosságának érdekében a következő törvényt alkotja.

1. Értelmező rendelkezések

1. § E törvény alkalmazásában

- a) *ágazati kritérium*: azok a szempontok, az azokhoz tartozó küszöbértékek, műszaki vagy funkcionális tulajdonságok, amelyek egy eszköz, létesítmény rendszerelemének megzavarása vagy megsemmisítése (a továbbiakban együtt: kiesés) által kiváltott hatásra vonatkoznak, és amelyek teljesülése esetén az eszköz, létesítmény, rendszer vagy azok része létfontosságú rendszerelemmé jelölhető ki azzal szoros összefüggésben, hogy mely ágazatba tartozik,
- b) *EGT-állam*: az Európai Unió tagállama és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam,
- c) *európai létfontosságú rendszerelem*: e törvény alapján kijelölt olyan létfontosságú rendszerelem, amelynek kiesése jelentős hatással lenne – az ágazatokon átnyúló kölcsönös függőségből következő hatásokat is ideértve – legalább két EGT-államra,
- d) *horizontális kritérium*: azok a szempontok, az azokhoz tartozó küszöbértékek, műszaki vagy funkcionális tulajdonságok, amelyek egy eszköz, létesítmény rendszerelemének kiesése által kiváltott hatásra vonatkoznak, és amelyek teljesülése esetén – figyelemmel a bekövetkező emberi élet-veszteségekre, az egészségre gyakorolt hatásra, a gazdasági és társadalmi hatásokra, a természetre és az épített környezetre gyakorolt hatásra – az eszköz, létesítmény, rendszer vagy azok része létfontosságú rendszerelemmé jelölhető ki attól függetlenül, hogy mely ágazatba tartozik,
- e) *létfontosságú rendszerelem védelme*: a létfontosságú rendszerelem funkciójának, folyamatos működésének és sértetlenségének biztosítását célzó, a fenyegetettség, a kockázat, a sebezhetőség enyhítésére vagy semlegesítésére irányuló valamennyi tevékenység,
- f) *létfontosságú rendszerelem*: az 1–3. mellékletben meghatározott ágazatok valamelyikébe tartozó eszköz, létesítmény vagy rendszer olyan rendszereleme, amely elengedhetetlen a létfontosságú társadalmi feladatok ellátásához – így különösen az egészségügyhöz, a lakosság személy- és vagyonbiztonságához, a gazdasági és szociális közszolgáltatások biztosításához –, és amelynek kiesése e feladatok folyamatos ellátásának hiánya miatt jelentős következményekkel járna,
- g) *nemzeti létfontosságú rendszerelem*: e törvény alapján kijelölt olyan létfontosságú rendszerelem, amelynek kiesése a létfontosságú társadalmi feladatok folyamatos ellátásának hiánya miatt jelentős hatása lenne Magyarországon,
- h) *üzemeltető*: az a természetes, jogi személy vagy jogi személyiség nélküli szervezet, aki vagy amely az eszköz, létesítmény, rendszer rendszerelemének tulajdonosa, engedélyese, rendelkezésre jogosultja vagy napi működéséért felelős.

* A törvényt az Országgyűlés a 2012. november 12-i ülésnapján fogadta el.

2. A nemzeti létfontosságú rendszerelemek kijelölése

- 2. §** (1) Nemzeti létfontosságú rendszerelemmé történő kijelölést vagy a kijelölés visszavonását
- a) az üzemeltető vagy
 - b) kormányrendeletben meghatározott szerv (a továbbiakban: javaslattevő hatóság) kezdeményezheti az 1–3. mellékletben meghatározott ágazatokhoz tartozás alapján kormányrendeletben kijelölt szervnél (a továbbiakban: ágazati kijelölő hatóság) az azonosítási eljárás lefolytatása után azonosítási jelentés benyújtásával.
- (2) Az ágazati kijelölő hatóság a kijelölés visszavonásáról hivatalból is dönthet.
- (3) Az ágazati kijelölő hatóság az ágazati és horizontális kritériumok alapján a közigazgatási hatósági eljárás szabályainak megfelelően határozatban dönt a nemzeti létfontosságú rendszerelem kijelöléséről vagy a kijelölés visszavonásáról, meghatározza az üzemeltetői biztonsági terv kidolgozásának határidejét, valamint a létfontosságú rendszerelem védelmével összefüggő, a rendszerelem egyedi sajátosságaihoz, környezetéhez, a rendszerelem által potenciálisan előidézhető veszély mértékéhez igazodó feltételeket írhat elő az üzemeltető részére.

3. Az európai létfontosságú rendszerelemek kijelölése

- 3. §** (1) Európai létfontosságú rendszerelem kijelölésére vagy a kijelölés visszavonására irányuló folyamat
- a) az üzemeltetőnek vagy a javaslattevő hatóságnak a nemzeti létfontosságú rendszerelemmé történő kijelölésre vagy a kijelölés visszavonására irányuló eljárás megindításával együtt, vagy önállóan előterjesztett kérelme, vagy
 - b) EGT-állam kezdeményezése
- alapján indulhat meg.
- (2) Európai létfontosságú rendszerelemmé kijelölésre irányuló kérelmet vagy kezdeményezést – az (1) bekezdés b) pontja esetén a javaslattevő hatóság bevonásával – az ágazati kijelölő hatóság megvizsgálja és az európai létfontosságú rendszerelemmé nyilvánítással kapcsolatos álláspontjáról az ágazatért felelős miniszter útján a katasztrófák elleni védekezésért felelős minisztert tájékoztatja.
- (3) Az európai létfontosságú rendszerelemmé nyilvánítással kapcsolatos nemzetközi szerződés megkötését a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter az adott ágazat szerint feladat- és hatáskörrel rendelkező miniszterrel együtt kezdeményezi.
- (4) Az ágazati kijelölő hatóság az európai létfontosságú rendszerelemmé történő kijelölésről a nemzetközi szerződés hatálybalépésétől számított harminc napon belül a közigazgatási hatósági eljárás szabályainak megfelelően határozatot hoz. A határozatban az európai létfontosságú rendszerelem üzemeltetőjének kötelezettségeit, azok végrehajtásának határidejét és ellenőrzését a nemzetközi szerződésben foglaltak alapján kell meghatározni.

4. A nemzeti létfontosságú rendszerelemekre és az európai létfontosságú rendszerelemekre vonatkozó közös szabályok

- 4. §** A nemzeti létfontosságú rendszerelemek és az európai létfontosságú rendszerelemek
- a) kijelölésére vonatkozó közigazgatási hatósági eljárásban (a továbbiakban együtt: kijelölési eljárás), és
 - b) kijelölésének visszavonására (a továbbiakban együtt: a kijelölés visszavonására vonatkozó eljárás) vonatkozó közigazgatási hatósági eljárásban
- a hatóságok és a szakhatóságok részéről csak olyan személy vehet részt, akinek a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló törvényben meghatározott nemzetbiztonsági ellenőrzését elvégezték, és akivel szemben kockázati tényező nem merült fel.

- 5. §** (1) A kormányrendeletben erre kijelölt szerv (a továbbiakban: nyilvántartó hatóság) nyilvántartja és kezeli
- a) az üzemeltető nevét, székhelyét vagy lakcímét, levelezési címét, cégjegyzékszámát vagy az egyéni vállalkozói nyilvántartási számát, statisztikai számjelét és adóazonosító számát, képviselőjének nevét, telefon- és telefonszámát, e-mail címét,
 - b) a biztonsági összekötő személy természetes személyazonosító adatait, telefon- és telefonszámát, e-mail címét, szakirányú végzettségét, a végzettséget igazoló okirat sorsszámát,
 - c) a nemzeti létfontosságú rendszerelemek és azon európai létfontosságú rendszerelemek megnevezését, amelyek esetében Magyarország érintett fél,

- d) az üzemeltetői biztonsági tervet,
 - e) az ágazati kijelölő hatóságnak az európai létfontosságú rendszerelem vagy a nemzeti létfontosságú rendszerelem kijelölése visszavonásáról szóló határozatát.
- (2) Az (1) bekezdésben meghatározott adatok kezelésének célja
- a) az azonosítási eljárás, a kijelölési eljárás, a kijelölés visszavonására vonatkozó eljárás lefolytatásának biztosítása,
 - b) a létfontosságú rendszerelemek védelmével kapcsolatos kötelezettségek teljesítése hatósági ellenőrzésének biztosítása,
 - c) a kijelölési eljárás során a 2. § (3) bekezdése szerinti határozatban előírt feltételeknek való megfelelés rendszeres hatósági ellenőrzésének biztosítása.
- (3) A nyilvántartó hatóság az (1) bekezdés a)–c) pontja szerinti adatokat az ágazati kijelölő hatóságnak a kijelölési eljárásban meghozott hatósági határozata alapján veszi nyilvántartásba. Az ágazati kijelölő hatóság az erre vonatkozó jogerős határozatot haladéktalanul köteles megküldeni a nyilvántartó hatóságnak.
- (4) A nyilvántartó hatóság a nyilvántartásból adatot a következők szerint továbbíthat:
- a) az azonosítási eljárásban, a kijelölési eljárásban, a kijelölés visszavonására vonatkozó eljárásban részt vevő javaslattevő hatóság, ágazati kijelölő hatóság, szakhatóságok részére az azonosítási eljárás, a kijelölési eljárás, a kijelölés visszavonására vonatkozó eljárás lefolytatásának biztosítása céljából,
 - b) az európai létfontosságú rendszerelem vagy a nemzeti létfontosságú rendszerelem ellenőrzését koordináló szerv (a továbbiakban: ellenőrzést koordináló szerv) részére a koordinációs feladatok biztosítása céljából,
 - c) az európai létfontosságú rendszerelem vagy a nemzeti létfontosságú rendszerelem helyszíni ellenőrzését lefolytató szerv (a továbbiakban: helyszíni ellenőrzést lefolytató szerv) részére a helyszíni ellenőrzés lefolytatása céljából,
 - d) az európai létfontosságú rendszerelem vagy a nemzeti létfontosságú rendszerelem hatósági ellenőrzésére jogszabály alapján feladat- és hatáskörrel rendelkező hatóságok részére a hatósági ellenőrzések lefolytatása céljából.
- (5) Az európai létfontosságú rendszerelem vagy a nemzeti létfontosságú rendszerelem adatait az (1) bekezdésben meghatározott nyilvántartásból, valamint a kijelölési eljárásban érintett valamennyi hatóság nyilvántartásából
- a) az ágazati kijelölő hatóságnak rendszerelem kijelölése visszavonásáról szóló határozatának jogerőre emelkedése után egy évvel, vagy
 - b) a kijelölést elutasító határozat jogerőre emelkedésekor törölni kell, és erről az üzemeltetőt írásban értesíteni kell.
- (6) Az ágazati kijelölő hatóság a kijelölés visszavonására, vagy elutasítására vonatkozó jogerős határozatot haladéktalanul köteles megküldeni a nyilvántartó hatóságnak és valamennyi érintett hatóságnak.

- 6. §**
- (1) Az európai létfontosságú rendszerelem vagy a nemzeti létfontosságú rendszerelem üzemeltetője az ágazati kijelölő hatóság határozatában meghatározott határidőn belül – amely nem lehet rövidebb a kijelölő határozat közlésétől számított hatvan napnál – kidolgozza az ágazati hatóság kijelölő döntésében meghatározott tartalmi és formai követelmények szerinti üzemeltetői biztonsági tervet, és azt másolatban megküldi a nyilvántartó hatóságnak és az ágazati kijelölő hatóságnak.
- (2) Az üzemeltetői biztonsági tervben kell megjelölni a létfontosságú rendszerelemeket és azt a szervezeti és eszközrendszert, amely biztosítja azok védelmét. Az üzemeltetői biztonsági tervben kell megjelölni azokat a biztonsági intézkedéseket, amelyek kialakítása és működtetése biztosítja az európai létfontosságú rendszerelem vagy a nemzeti létfontosságú rendszerelem védelmét, továbbá meg kell határozni azokat az ideiglenes intézkedéseket, amelyeket a különböző kockázati és veszélyszinteknek megfelelően fogatosítani kell.
- (3) Az üzemeltetői biztonsági tervben kell rögzíteni az európai létfontosságú rendszerelem vagy a nemzeti létfontosságú rendszerelem védelmét szolgáló meglévő vagy kialakítás alatt álló biztonsági megoldásokkal kapcsolatos eljárást. Az európai létfontosságú rendszerelem vagy a nemzeti létfontosságú rendszerelem működésének védelmét és folyamatosságát az üzemeltetői biztonsági tervvel összhangban kell megszervezni.
- (4) Ha az üzemeltető a létfontosságú rendszerelem európai létfontosságú rendszerelemmé vagy nemzeti létfontosságú rendszerelemmé történő kijelöléskor rendelkezik olyan biztonsági dokumentummal, mely az üzemeltetői biztonsági terv tartalmi elemeit magába foglalja, akkor az ágazati kijelölő hatóság határozatában rendelkezhet úgy, hogy a biztonsági dokumentum az üzemeltetői biztonsági tervet helyettesíti.
- (5) A (4) bekezdés szerinti esetben a biztonsági dokumentumot kell megküldeni a nyilvántartó hatóságnak az 5. § szerinti nyilvántartásba vétel céljából.

- (6) Az európai létfontosságú rendszerelem vagy a nemzeti létfontosságú rendszerelem üzemeltetője módosítja az üzemeltetői biztonsági tervet, ha tevékenységében olyan változás áll be, amely érinti a létfontosságú rendszerelem európai létfontosságú rendszerelemmé vagy nemzeti létfontosságú rendszerelemmé történő kijelölését vagy azonosítását, a védelmét, továbbá az üzemeltetői biztonsági tervben meghatározott, bekövetkezett rendkívüli eseményekről haladéktalanul tájékoztatja a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervének ügyeleti szolgálatát.
- (7) Az európai létfontosságú rendszerelem vagy a nemzeti létfontosságú rendszerelem üzemeltetője gondoskodik a biztonsági összekötő személy foglalkoztatásáról, és folyamatosan biztosítja a tevékenységéhez szükséges feltételeket. A biztonsági összekötő személy feladata a kapcsolattartás az üzemeltető és a kijelölési eljárásban részt vevő hatóságok, szakhatóságok között. Biztonsági összekötőnek az a büntetlen előéletű személy jelölhető ki, aki kormányrendeletben meghatározott képzettséggel rendelkezik. A büntetlen előéletre vonatkozó követelmény teljesülését a biztonsági összekötő igazolja.

7. § Az európai létfontosságú rendszerelem vagy a nemzeti létfontosságú rendszerelem üzemeltetőjét terhelik az üzemeltetői biztonsági terv elkészítésének és módosításának, a biztonsági összekötő személy foglalkoztatásának költségei, valamint az üzemeltetői biztonsági tervben foglalt, a létfontosságú rendszerek védelmét szolgáló szervezeti és eszközrendszerrel kapcsolatban felmerült költségek. Az európai létfontosságú rendszerelem vagy a nemzeti létfontosságú rendszerelem üzemeltetője az üzemeltetői biztonsági tervben foglaltakon kívüli védelmi intézkedésre vagy a védelmi intézkedés költségeinek megfizetésére nem köteles.

- 8. §**
- (1) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – az ellenőrzést koordináló szerv. A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve az európai létfontosságú rendszerelemet vagy a nemzeti létfontosságú rendszerelemet rendszeresen ellenőrzi.
- (2) A honvédelmi létfontosságú rendszerek tekintetében az ellenőrzést koordináló szervet és a helyszíni ellenőrzést lefolytató szervet a Kormány rendeletben jelöli ki.
- (3) A helyszíni ellenőrzést lefolytató szerv az európai létfontosságú rendszerelemet vagy a nemzeti létfontosságú rendszerelemet legalább két évenként helyszíni ellenőrzéssel ellenőrzi. A helyszíni ellenőrzést a nemzetbiztonsági szempontok figyelembevételével kell lefolytatni.
- (4) Az ellenőrzést koordináló szerv koordinálja a hatósági ellenőrzéseket, ennek keretében a jogszabály alapján feladat- és hatáskörrel rendelkező hatóságok részére hatósági ellenőrzés lefolytatására vonatkozó javaslatot tesz, több társhatóság bevonásával együttes hatósági ellenőrzéseket szervez. A jogszabály alapján feladat- és hatáskörrel rendelkező hatóságok az e §-ban meghatározott körben kötelesek az ellenőrzést koordináló szervvel együttműködni.
- (5) A jogszabály alapján feladat- és hatáskörrel rendelkező hatóságok az európai létfontosságú rendszerelemet vagy nemzeti létfontosságú rendszerelemet érintő hatósági ellenőrzés eredményéről az ellenőrzést koordináló szervet tájékoztatják.
- (6) Az ellenőrzések összehangolására vonatkozó feladat magában foglalja a létfontosságú rendszerek védelmével kapcsolatos hálózatbiztonsági intézkedések koordinációját, a hálózatbiztonság fenntartásának elősegítését, a hálózatbiztonsággal kapcsolatos események elemzését, értékelését is.
- (7) Az ágazati kijelölő hatóság, a helyszíni ellenőrzést lefolytató szerv, az (1) bekezdés szerinti esetben a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve az európai létfontosságú rendszerelemmé vagy nemzeti létfontosságú rendszerelemmé történő kijelölés hatálya alatt lefolytatott hatósági ellenőrzése keretében ellenőrizheti azt is, hogy a biztonsági összekötő büntetlen előéletű-e. A hatósági ellenőrzés céljából a helyszíni ellenőrzést lefolytató szerv adatot igényelhet a bünygyi nyilvántartási rendszerből. Az adatigénylés kizárólag arra irányulhat, hogy a biztonsági összekötő büntetlen előéletű-e.
- (8) A helyszíni ellenőrzést lefolytató szerv és az (1) bekezdés szerinti esetben a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve a (7) bekezdés alapján megismert személyes adatokat – ha a hatósági ellenőrzése során azt állapítja meg, hogy a biztonsági összekötő a büntetlen előélet követelményének nem felel meg – a 9. § szerinti eljárás lefolytatása céljából az ágazati kijelölő hatóságnak átadja.
- (9) A (7) és a (8) bekezdés alapján megismert személyes adatokat
- a helyszíni ellenőrzést lefolytató szerv a helyszíni ellenőrzés, valamint az ágazati kijelölő hatóságnak történő adattovábbítás időtartamára,
 - az (1) bekezdés szerinti esetben a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve a hatósági ellenőrzés, valamint az ágazati kijelölő hatóságnak történő adattovábbítás időtartamára,

- c) az ágazati kijelölő hatóság a 9. § szerinti eljárásban a hatósági ellenőrzés időtartamára, valamint a 9. § szerinti határozat jogerőre emelkedéséig kezeli.

- 9. §** Ha az európai létfontosságú rendszerelem vagy a nemzeti létfontosságú rendszerelem üzemeltetője nem tesz eleget az e törvényben, az e törvényben foglalt felhatalmazás alapján kiadott más jogszabályokban vagy az ágazati kijelölő hatóság határozatában foglalt előírásoknak, az ágazati kijelölő hatóság határozatban
- a) felszólítja az európai létfontosságú rendszerelem vagy a nemzeti létfontosságú rendszerelem üzemeltetőjét a kötelezettségei betartására,
- b) kötelezi az üzemeltetői biztonsági terv módosítására vagy új üzemeltetői biztonsági terv készítésére,
- c) kormányrendeletben meghatározott mértékű bírságot szabhat ki.

5. Az energiaágazatra vonatkozó különös szabályok

- 10. §** (1) E törvény rendelkezéseit
- a) a villamosenergia-rendszer tekintetében annak létesítményeire,
- b) a kőolajipar tekintetében a kőolaj és cseppfolyós szénhidrogén termék szállítóvezetésekre és tárolóra, a kőolajtermelésben és -feldolgozásban használt létesítményre,
- c) a földgázipar tekintetében az együttműködő földgázrendszerre, a célvezetésekre, a földgáztermelésben, előkészítésben és feldolgozásban használt mezők közötti vezetésekre, valamint az ezekhez kapcsolódó bányászati, tároló és gázüzemi létesítményre, valamint a cseppfolyós földgáz-terminálra,
- [a továbbiakban a)–c) pont együtt: energetikai létesítmény] a 11–12. §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.
- (2) Az energia ágazat energetikai létesítményei esetében az 1. § a), d) és g) pontjait azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a létfontosságú rendszer, létesítmény vagy eszköz alatt kizárólag a rendszerelemet kell érteni.
- (3) A 2. § (1) bekezdését, valamint a 3. § (1) és (2) bekezdését az energia ágazat energetikai létesítményeire nem kell alkalmazni.
- 11. §** Az energetikai létesítmény alkotórészének kell tekintetni a technológiai hírközlési és informatikai rendszert is.
- 12. §** (1) Az üzemeltető az energetikai létesítmény rendszereleme vonatkozásában azonosítási eljárást folytat le kormányrendeletben meghatározott gyakorisággal, amely azonosítási eljárás eredményeképpen azonosítási jelentést nyújt be az ágazati kijelölő hatóságnak. Ha az üzemeltető az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott határidőig nem nyújtja be az azonosítási jelentést, az ágazati kijelölő hatóság bírsággal sújthatja, és a kijelölést a javaslattevő hatóság és az ágazati kijelölő hatóság kezdeményezheti.
- (2) Az ágazati kijelölő hatóság az üzemeltető által benyújtott azonosítási jelentést döntésével
- a) jóváhagyja és
- aa) az üzemeltető által ágazati létfontosságú rendszerelemként azonosított rendszerelemeket nemzeti létfontosságú rendszerelemnek minősíti, vagy
- ab) elfogadja, hogy az üzemeltető egyetlen rendszerelemet sem azonosított nemzeti létfontosságú rendszerelemként, vagy
- b) új azonosítási jelentés benyújtását írja elő.
- (3) Az energetikai létesítmény rendszereleme vonatkozásában európai létfontosságú rendszerelemmé kijelölésére vagy a kijelölés visszavonására irányuló folyamat megindul
- a) ha a nemzeti létfontosságú rendszerelemmé történő kijelölésre vagy a kijelölés visszavonására irányuló eljárás megindításával együtt az üzemeltető azonosítási jelentése erre is kiterjed,
- b) ha azt EGT-állam kezdeményezte.
- (4) Az energetikai létesítmény rendszereleme vonatkozásában az európai létfontosságú rendszerelemmé kijelölésre irányuló azonosítási jelentést az ágazati kijelölő hatóság megvizsgálja és az európai létfontosságú rendszerelemmé nyilvánítással kapcsolatos álláspontjáról – az energiapolitikáért felelős miniszter útján – a katasztrófák elleni védekezésért felelős minisztert tájékoztatja.

6. Jelentés az Európai Bizottságnak

13. § A Kormány évente jelentést nyújt be az Európai Bizottságnak

- a) az európai létfontosságú rendszerelemnek kijelölt létfontosságú rendszerelemek ágazatonkénti számáról, valamint az Európai Unió azon tagállamainak számáról, amelyek az európai létfontosságú rendszerelemektől függenek,
- b) azon ágazatok sebezhetőségi pontjainak, az azokat fenyegető veszélyeknek és kockázatoknak típusairól, amelyekben európai létfontosságú rendszerelemet jelöltek ki.

7. Záró rendelkezések

14. § Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben

- a) jelölje ki az ágazati kijelölő hatóságot, a javaslattevő hatóságot, a helyszíni ellenőrzést lefolytató szervet, a 8. § (2) bekezdése szerinti ellenőrzést koordináló szervet,
- b) állapítsa meg az azonosítási eljárás, a kijelölési eljárás és a hatósági ellenőrzés általános és az ágazatokra vonatkozó különös szabályait, állapítsa meg a kijelölés visszavonására vonatkozó eljárási szabályokat,
- c) állapítsa meg az azonosítási eljárásban, a kijelölési eljárásban, a hatósági ellenőrzésben, a kijelölés visszavonására vonatkozó eljárásban részt vevő hatóságok közötti együttműködés szabályait,
- d) állapítsa meg az ágazati és a horizontális kritériumokat,
- e) határozza meg a 9. § és a 12. § szerint kiszabható közigazgatási bírság mértékét, a közigazgatási bírság kiszabására vonatkozó eljárás rendjét,
- f) jelölje ki a nyilvántartó hatóságot, állapítsa meg a nyilvántartás vezetésére, a nyilvántartásba veendő adatok szolgáltatására és a nyilvántartásból történő adatigénylés rendjére vonatkozó részletes eljárási szabályokat,
- g) állapítsa meg a biztonsági összekötő személy képzési követelményeit,
- h) állapítsa meg az üzemeltetői biztonsági terv lehetséges ágazati tartalmi és formai követelményeit,
- i) állapítsa meg a hálózatbiztonsági intézkedések megtételével kapcsolatos szabályokat.

- 15. §** (1) Ez a törvény – a (2) és a (3) bekezdésben foglaltak kivételével – a kihirdetését követő negyedik hónap első napján lép hatályba.
(2) A 2. melléklet 2013. július 1-jén lép hatályba.
(3) A 3. melléklet 2014. január 1-jén lép hatályba.

16. § Ez a törvény az európai kritikus infrastruktúrák azonosításáról és kijelöléséről, valamint védelmük javítása szükségességének értékeléséről szóló, 2008. december 8-i 2008/114/EK tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1. melléklet a 2012. évi CLXVI. törvényhez

	A	B
	ÁGAZAT	ALÁGAZAT
1	Energia	villamosenergia-rendszer létesítményei (kivéve az atomerőmű nukleáris biztonságára és sugárvédelmére, fizikai védelmére, valamint biztosítéki felügyeletére vonatkozó szabályozás hatálya alá tartozó rendszerek és rendszerelemek)
2		kőolajipar
3		földgázipar
4	Közlekedés	közúti közlekedés
5		vasúti közlekedés
6		légi közlekedés
7		vízi közlekedés
8		logisztikai központok

2. melléklet a 2012. évi CLXVI. törvényhez

	A	B
	ÁGAZAT	ALÁGAZAT
9	Agrárgazdaság	mezőgazdaság
10		élelmiszeripar
11		elosztó hálózatok
12	Egészségügy	aktív fekvőbeteg-ellátás
13		mentésirányítás
14		egészségügyi tartalékok és vérkészletek
15		magas biztonsági szintű biológiai laboratóriumok
16		egészségbiztosítás informatikai rendszere
17	Pénzügy	pénzügyi eszközök kereskedelmi, fizetési, valamint klíring- és elszámolási infrastruktúrái és rendszerei
18		bank- és hitelintézeti biztonság
19		készpénzellátás
20	Ipar	veszélyes anyagok előállítása, tárolása és feldolgozása
21		veszélyes hulladékok kezelése és tárolása (kivéve radioaktív hulladékok kezelése és tárolása)
22		hadiipari termelés
23		oltóanyag- és gyógyszergyártás (kivéve nukleáris létesítmények)

3. melléklet a 2012. évi CLXVI. törvényhez

	A	B
	ÁGAZAT	ALÁGAZAT
24	Infokommunikációs technológiák	információs rendszerek és hálózatok
25		eszköz-, automatikai és ellenőrzési rendszerek
26		internet-infrastruktúra és hozzáférés
27		vezetékes és mobil távközlési szolgáltatások
28		rádiós távközlés és navigáció
29		műholdas távközlés és navigáció
30		műsorszórás
31		postai szolgáltatások
32		kormányzati informatikai, elektronikus hálózatok
33	Víz	ivóvíz-szolgáltatás
34		felszíni és felszín alatti vizek minőségének ellenőrzése
35		szennyvízelvezetés és -tisztítás
36		vízbázisok védelme
37		árvízi védművek, gátak
38	Jogrend – Kormányzat	kormányzati rendszerek, létesítmények, eszközök
39		közigazgatási szolgáltatások
40		igazságszolgáltatás
41	Közbiztonság – Védelem	rendvédelmi szervek infrastruktúrái
42		honvédelmi rendszerek és létesítmények

V. A Kormány tagjainak rendeletei

A belügyminiszter 56/2012. (XI. 22.) BM rendelete az Országgyűlési Őrség hivatásos állományát érintő humánigazgatási tárgyú szabályokról

A fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény 342/A. §-ában kapott felhatalmazás alapján,

a 12. alcím tekintetében a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény 342/A. §-ában, valamint az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 143. § (5) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján,

az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 37. § n) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény 342/A. §-ában és az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 143. § (5) bekezdésében biztosított véleményezési jogkörében eljáró Országgyűlés elnöke véleményének kikérésével – a következőket rendelem el:

1. Munkáltatói jogkörök

1. § Az alábbi – az Országgyűlés elnökének vagy az Országgyűlési Őrség parancsnokának kiemelt munkáltatói jogkörébe nem tartozó – munkáltatói jogköröket az Országgyűlési Őrség parancsnoka gyakorolja:

- a) szolgálati viszony létesítése zászlós, tiszthelyettes esetében,
- b) szolgálati viszony létesítése a rendészeti szakközépiskolások hivatásos állományba vételével,
- c) szolgálati viszony megszüntetése zászlós, tiszthelyettes esetében,
- d) soron történő előléptetés,
- e) soron kívüli előléptetés zászlós, tiszthelyettes esetében,
- f) beosztásból felmentés, beosztásba kinevezés, áthelyezés, alacsonyabb beosztásba helyezés, megbízás, magasabb vagy azonos beosztásba helyezés, más beosztás vagy feladatkör ellátásával való tartós megbízás, másik munkakör felajánlása,
- g) rendelkezési állományba helyezés,
- h) illetmény nélküli szabadság engedélyezése,
- i) túlszolgálat elrendelése,
- j) készenlét elrendelése,
- k) munkavégzéssel járó egyéb jogviszony engedélyezése,
- l) egyenruha viselési jog megvonás főtiszt, tiszt, zászlós, tiszthelyettes esetén,
- m) könnyített szolgálatban történő foglalkoztatás elrendelése.

2. A szolgálati viszony létesítésének eljárási szabályai

- 2. §**
- (1) A hivatásos állományba kinevezést a hivatásos szolgálatra jelentkező kérelme alapján indult felvételi eljárás előzi meg. A kérelmet az Országgyűlési Őrség parancsnokához kell benyújtani.
 - (2) Az Országgyűlési Őrség személyügyi munkatársa (a továbbiakban: személyügyi munkatárs) a hivatásos szolgálatra jelentkezőt a kérelem átvétele előtt tájékoztatja a szolgálati viszony létesítésének és a beosztásba helyezésének a feltételeiről, valamint a hivatásos állomány tagját a jogszabályok alapján megillető alapvető jogokról és az őt terhelő kötelezettségekről.
 - (3) A felvétellel vonatkozó kérelemnek tartalmaznia kell:
 - a) a jelentkező nevét, születési nevét, születési helyét és idejét, anyja születési nevét, lakcímét,
 - b) a kérelmezett szolgálati helyet, beosztást, továbbá
 - c) a hivatásos szolgálati viszony létesítése feltételeinek teljesítéséről, valamint a hivatásos szolgálattal járó kötelezettségek vállalásáról szóló nyilatkozatot.

- (4) A kérelemhez csatolni kell a kérelmező
- a) saját kézzel aláírt önéletrajzát,
 - b) iskolai végzettségét és szakképzettségét igazoló okiratokat vagy azok hiteles másolatát,
 - c) személyazonosságát és lakcímét igazoló okmány másolatát,
 - d) korábbi szolgálati és egyéb foglalkoztatási jogviszonyairól szóló igazolásokat,
 - e) saját és – ha azt törvény előírja – közeli hozzátartozói, illetve a vele egy háztartásban élők írásbeli nyilatkozatát a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 37. §-ában meghatározott adatai kezeléséhez, a kifogástalan életvitel ellenőrzéséhez és a Hszt. 37/B. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjában meghatározott adatai kezeléséhez történő hozzájárulásról,
 - f) nemzetbiztonsági ellenőrzésre kötelezett beosztásba tervezett kinevezése esetében – a személyügyi munkatárs által biztosított – az ellenőrzési szintnek megfelelő, az általa kitöltött kérdőívet,
 - g) a kifogástalan életvitel ellenőrzéséhez szükséges – a személyügyi munkatárs által biztosított – kitöltött adatlapot, valamint
 - h) a társadalombiztosítási azonosító jelet és adóazonosító jelét, az azt tartalmazó eredeti okirat bemutatásával.
- (5) A (4) bekezdés e)–g) pontjában meghatározott nyilatkozatok, a kitöltött biztonsági kérdőív és adatlap csatolása hiányában a felvételi kérelmet el kell utasítani. Egyéb okból hiányos vagy hitelesnek nem tekinthető iratok pótlására, kiegészítésre a jelentkezőt fel kell szólítani. Ha a hiányosságok pótlása nem történik meg, a kérelmet el kell utasítani.

- 3. §**
- (1) A szolgálati viszony létesítéséhez szükséges feltételeket igazoló iratok és nyilatkozatok benyújtását követően az Országgyűlési Őrség parancsnoka a felvételi eljárást megindítja.
 - (2) A felvételi eljárás keretében a személyügyi munkatárs intézkedik az egészségi, pszichológiai és fizikai alkalmassági feltételek meglétének vizsgálatára. Ha a vizsgálatok során szolgálati viszony létesítését kizáró ok nem merült fel, a személyügyi munkatárs intézkedik a Hszt. 37/B. és 37/C. §-a szerinti kifogástalan életvitel ellenőrzés lefolytatására a Rendőrségről szóló törvényben meghatározott belső bűnmegelőzési és büntetőrendészeti feladatokat ellátó szervnél és – ha ez a tervezett beosztáshoz előírt feltétel – a nemzetbiztonsági ellenőrzés kezdeményezésére.
 - (3) Ha a felvételi eljárás során szolgálati viszony létesítését kizáró ok megállapítására került sor, a felvételt az Országgyűlési Őrség parancsnoka elutasítja, és erről a jelentkezőt tájékoztatja.

- 4. §**
- (1) A szolgálati viszony létesítése során tiszthelyettesi, zászlósi beosztásba az nevezhető ki, aki
 - a) a rendészeti szakközépiskolát eredményesen elvégezte, vagy a moduláris képzési rendszerben az alapképzést és az első szakképzési modulban a tanulmányait megkezdte,
 - b) valamely fegyveres szervnél vagy a Magyar Honvédségnél szerződéses szolgálatot teljesít, a szolgálati idejéből legalább egy év eltelt, továbbá a moduláris képzési rendszerben a szakképzést vállalja, vagy
 - c) fegyveres szervnél korábban hivatásos szolgálati viszonyban volt, nem áll a Hszt. 37/A. § (1) bekezdés g) pontjában szereplő korlátozás hatálya alatt, és az adott beosztás ellátásához szükséges rendészeti szakképesítéssel rendelkezik.
 - (2) Az Országgyűlési Őrségnél a tűzoltási feladatok ellátására rendszeresített tiszthelyettesi beosztások betöltésére – az (1) bekezdésben felsoroltakon túl – az is kinevezhető, aki legalább szakmunkásképző iskolai végzettséggel rendelkezik.
 - (3) A szolgálati viszony létesítése során tisztii beosztásba az nevezhető ki, aki
 - a) rendvédelmi felsőoktatási intézményben tanulmányait befejezte és részére a beosztás ellátásához szükséges rendészeti szakképesítést igazoló oklevelet kiadták,
 - b) arra feljogosított képző intézményben a beosztás ellátásához szükséges rendészeti szakképesítést szerzett,
 - c) hazai vagy külföldi felsőoktatási intézményben olyan szakképzettséget szerzett, amely az adott beosztás ellátására képesít,
 - d) valamely fegyveres szervnél szerződéses szolgálatot teljesít és szolgálati idejéből legalább egy év eltelt, továbbá rendelkezik a beosztás betöltéséhez szükséges szakképzettséggel, szakképesítéssel, vagy
 - e) fegyveres szervnél korábban hivatásos szolgálatot teljesített és a tisztii beosztás ellátásához szükséges képesítéssel, szakképesítéssel vagy szakképzettséggel rendelkezik, és nem áll a Hszt. 37/A § (1) bekezdés g) pontjában szereplő korlátozás hatálya alatt.

- 5. §**
- (1) A felvételi eljárás során beszerzett adatok alapján az Országgyűlési Őrség parancsnoka dönt a hivatásos állományba vételről. Ha a kinevezésre nem az Országgyűlési Őrség parancsnoka jogosult, a felvételi eljárásban keletkezett iratokat – amennyiben kizáró ok nem merült fel és a beosztás betöltéséhez szükséges illetmény fedezete rendelkezésre áll –

- a kinevezési javaslatával az Országgyűlés elnökéhez – a köztársasági elnökhöz történő előterjesztésnek a miniszterelnöknél történő kezdeményezése érdekében – felterjeszti.
- (2) A kinevezési javaslatához csatolni kell a személyügyi munkatárs által elkészített
- a kinevezési okmány-tervezetet (állományparancs vagy határozat),
 - esküokmányt,
 - a betöltendő szolgálati beosztáshoz tartozó szolgálati feladatok vagy a betöltendő munkakör munkaköri leírását, valamint
 - az illetmény fedezetének rendelkezésre állására vonatkozó nyilatkozatot.
- (3) Az Országgyűlési Őrség parancsnoka a hivatásos szolgálatba kinevezésről szóló kiadmányozott állományparancsot az esküokmánnyal együtt – a személyügyi munkatárs és a kinevezett szolgálati előljárója jelenlétében – a jelentkezőnek átadja, aki a jelenlévők előtt az eskü szövegét hangosan felolvassa az esküt leteszi, majd azt aláírja a kinevezést elfogadó nyilatkozattal együtt.
- (4) A személyügyi munkatárs az aláírt esküokmányt az állományparancs vagy határozat mellékleteként a személyi anyagban helyezi el és kezeli.
- (5) A szolgálati viszony létesítésére vonatkozó eljárási szabályokat a hivatásos állományba visszavétellel, más fegyveres szervtől áthelyezéssel vagy köztisztviselői állományból áthelyezéssel történő szolgálati viszony létesítésekor is alkalmazni kell. Az Országgyűlési Őrség parancsnokának munkáltatói jogkörébe nem tartozó esetben a munkáltatói intézkedés meghozatalára irányuló javaslatot az Országgyűlési Őrség parancsnoka az Országgyűlés elnökéhez – a munkáltatói jogkörébe tartozó intézkedés meghozatala vagy a köztársasági elnökhöz történő előterjesztésnek a miniszterelnöknél történő kezdeményezése érdekében – felterjeszti.

3. Beosztás betöltése pályázattal

- 6. §** (1) Az Országgyűlési Őrség parancsnoka elrendelheti a fegyveres szervnél betöltetlen vagy megüresedő beosztás pályázattal történő betöltését. A betöltetlen beosztásra a pályázatot az Országgyűlési Őrség parancsnoka írja ki.
- (2) A pályázat tartalmazza:
- az Országgyűlési Őrség mint kiíró szerv megnevezését, székhelyét, címét,
 - a betöltendő beosztás megnevezését, besorolását,
 - a beosztással járó feladatok rövid leírását,
 - a beosztás betöltéséhez meghatározott képesítési előírásokat (iskolai végzettség, szakképesítés, idegen nyelv ismerete, szakmai gyakorlat),
 - az előnyt jelentő körülményeket,
 - a benyújtandó pályázat tartalmára és mellékleteire vonatkozó követelményeket,
 - a pályázat benyújtásának helyét és határidejét,
 - az elbírálás várható időpontját,
 - a pályázattal kapcsolatos felvilágosítás adására jogosult személy nevét, címét, telefonszámát,
 - a pályázat elbírálásának eredményéről történő tájékoztatás rendjét, továbbá
 - az egyéb tájékoztató adatokat.
- (3) A pályázatot az Országgyűlési Őrségnél a belső hirdetések elhelyezésére biztosított helyen nyomtatott formában ki kell helyezni, egyidejűleg a pályázat az Országgyűlési Őrség internetes portálján közzétehető.
- (4) A pályázat meghirdetése és a benyújtási határidő között legalább 15 napot kell biztosítani.
- 7. §** (1) Az Országgyűlési Őrség parancsnoka a beosztásra kiírt pályázat elbírálására háromtagú bírálóbizottságot hoz létre, amelynek tagjai:
- az Országgyűlési Őrség parancsnokának megbízottja,
 - a betöltendő beosztás közvetlen irányítását ellátó szolgálati előljáró, valamint
 - az erre kijelölt személyügyi munkatárs.
- (2) A bírálóbizottság tagjainak megbízását írásba kell foglalni. A bírálóbizottság vezetője az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott személy.
- (3) Ha a bírálóbizottság a pályázót személyes meghallgatásra hívja, a megjelenést a szolgálati előjárónak biztosítani kell.

- (4) A pályázatok elbírálását követően a bírálóbizottság vezetője az Országgyűlési Őrség parancsnokának nevében minden pályázót írásban értesít a pályázatának értékeléséről, annak egyidejű visszaküldésével. A pályázat nyertesének pályázatát a személyi anyagban kell elhelyezni és kezelni.

4. Hivatásos állományba való visszavétel

- 8. §** (1) A hivatásos állományba való visszavétel iránti kérelmet az Országgyűlési Őrség parancsnokához kell benyújtani. Ha az Országgyűlési Őrség parancsnoka a kérelemmel egyetért, intézkedik az alkalmazási feltételek ellenőrzésére. Ezt követően határoz a visszavételről vagy a kérelmet a szolgálati érdek fennállását alátámasztó javaslatával 30 napon belül felterjeszti az Országgyűlés elnökéhez, a köztársasági elnökhöz történő előterjesztésnek a miniszterelnöknél történő kezdeményezése érdekében.
- (2) Ha a visszavételre a Hszt. 64. § (2) bekezdése alapján kerül sor, a visszavételt a mandátum lejártát követő nappal, vagy az állami vezetői megbízás megszűnését követő nappal kell elrendelni, és megfelelő beosztásba kinevezéséig a hivatásos állomány tagját rendelkezési állományba kell helyezni.
- (3) A hivatásos állományba visszavett korábbi szolgálati viszonyával kapcsolatosan keletkezett személyügyi iratokat a személyi anyagban kell őrizni.

5. A szolgálati viszony módosítása

- 9. §** (1) A Hszt. 47. §-a alapján a hivatásos állomány tagjának beleegyezése nélkül történő áthelyezése esetén a szolgálati érdeket alátámasztó indokokat feljegyzésben kell rögzíteni.
- (2) Ha az alacsonyabb beosztásba helyezésre a Hszt. 48. § (1) bekezdés b)–d) pontja alapján kerül sor, az alkalmassági és képzettségi feltételeknek az alacsonyabb beosztás tekintetében is meg kell felelni. Létszámcsoökkentés, átszervezés vagy berendelés megszüntetése esetén a felajánlott alacsonyabb beosztáshoz előírt képzettség megszerzéséhez megfelelő határidőt kell előírni.
- (3) Magasabb beosztásnak minősül az a beosztás, amely magasabb beosztási kategóriába tartozik, vagy a beosztás azonos szintű, de a szolgálati hely szervezeti szintje magasabb vagy magasabb az adott beosztásban elérhető rendfokozat, továbbá vezetői beosztások esetén magasabb szintű vagy a beosztás azonos szintű, de a szolgálati hely szervezeti szintje magasabb vagy magasabb az adott beosztásban elérhető rendfokozat vagy magasabb a vezetői illetménypótlék mértéke.
- (4) A Hszt. 245/H. §-ában meghatározott vezetői szintek szerinti beosztásba helyezettek esetében az állományparancsban vagy határozatban – a beosztás megnevezése mellett – rendelkezni kell az illetmény-besorolás szempontjából irányadó vezetői szint meghatározásáról is.
- (5) A vezetői beosztásból történő felmentés esetén a Hszt. 245/D. § (2) bekezdése szerinti beosztás felajánlásáról személyzeti elbeszélgetést kell lefolytatni. A személyzeti elbeszélgetésről készített feljegyzést a hivatásos állomány tagjának át kell adni.
- (6) Az (5) bekezdés szerinti megbeszélésen részt vesz a vezetői beosztásból felmentéssel érintett vezető, az Országgyűlési Őrség parancsnoka vagy az általa felhatalmazott szolgálati előjáró, a személyügyi munkatárs és – ha az érintett kéri – az érdekképviselői szerv képviselője.
- 10. §** (1) A közszolgálati jogviszonyból hivatásos szolgálati viszonyba, hivatásos szolgálati viszonyból közszolgálati jogviszonyba, továbbá más fegyveres szervtől vagy a Magyar Honvédségtől való áthelyezés esetén az átvévó szerv az áthelyezésről szóló megállapodás megkötését megelőzően megállapítja, hogy az áthelyezéssel érintett megfelel-e a tervezett beosztáshoz előírt alkalmassági feltételeknek.
- (2) Az Országgyűlési Őrségnél köztisztviselőként foglalkoztatott személy áthelyezéssel történő hivatásos állományba vételekor csak olyan adatra nézve lehet nyilatkozatot vagy okmányt az érintettől megkövetelni, amely a személyi anyagában, vagy a személyügyi nyilvántartásban nem szerepel. Az iskolai végzettséget, szakképzettséget, valamint az idegennyelvtudást eredeti okirattal vagy annak hiteles másolatával kell igazolni.
- 11. §** (1) A betöltetlen beosztás ellátására vagy a beosztás ellátásában tartósan akadályozott személy helyettesítésére megbízás a hivatásos állomány olyan tagja részére adható, aki megfelel a megbízás szerinti beosztás ellátásához szükséges képesítési követelményeknek. Szolgálati érdekből ettől kivételesen el lehet térni, ha a megbízott a beosztás betöltéséhez szükséges állami iskolai végzettséggel rendelkezik és a szakképesítés megszerzése folyamatban van. A megbízás várható tartamát az elrendelő állományparancsban meg kell határozni.

- (2) Ha a megbízás előreláthatólag a 30 napot meghaladja, akkor az elrendeléskor, de legkésőbb a megbízás harmincadik napján a helyettesítéssel megbízottat a beleegyezéséről írásban nyilatkoztatni kell.
- (3) Ha a helyettesítéssel való megbízás az eredeti beosztás meghagyása mellett történik, és annak tartama a 30 napot várhatóan meg fogja haladni, a helyettesítési díj mértékét az elrendeléskor meg kell határozni.
- (4) A betöltetlen beosztás munkaköri feladatainak ellátásával – megosztva – a hivatásos állomány több tagja is megbízható. Ebben az esetben a helyettesítési díjat a feladatmegosztás arányában meg kell osztani.
- (5) A megbízási díj mértékét a többletfeladat nagysága, a megbízással járó többletterhek, a helyettesített beosztás besorolása, valamint a Hszt. 50. § (3) és (4) bekezdésében foglaltak figyelembevételével kell meghatározni.

- 12. §** (1) A szervezeti egységen kívüli szolgálatellátásra, továbbá a tartós távolléttel járó – 30 napot meghaladó – képzésen való részvételre a hivatásos állomány tagját beosztása meghagyása mellett, jogszabályban meghatározott kivételekkel az Országgyűlési Őrség parancsnoka vezényli. A vezénylést állományparancsban kell elrendelni, amely rendelkezik
- a) a vezénylés
 - aa) helyéről,
 - ab) tartamáról,
 - ac) indokáról,
 - b) az illetmény és egyéb járandóságok folyósításának rendjéről, valamint
 - c) a vezénylés tartama alatt a munkáltatói jogkör gyakorlójáról.
- (2) Az Országgyűlés elnöke a hivatásos állomány tagját – az Országgyűlési Őrség parancsnokának egyetértésével – a külföldi szolgálat írásos nyilatkozatban történő önkéntes vállalása alapján külföldi szolgálatra vezényelheti. A hivatásos állomány tagja a külföldi szolgálatra vezényléssel járó, a Hszt.-ben meghatározottakon túli pénzbeli és természetbeli ellátásra az önálló jogszabályban meghatározottak, ennek hiányában a vezényelt és a fegyveres szerv közötti megállapodás szerint jogosult.
- 13. §** (1) A nemzetközi szervezet által kiírt és a hivatásos állomány tagja által elnyert pályázat esetén – ha az nem minősül az Országgyűlés elnöke által támogatott pályázatnak – az Országgyűlési Őrség parancsnoka, a nemzetközi szervezet által közzétett kinevezés időpontjától, a hivatásos állomány tagja kérelmének megfelelően intézkedik a szolgálati viszony közös megegyezéssel történő megszüntetésére vagy a hivatásos állomány tagja rendelkezési állományba helyezésére, és a pályázattal elnyert tisztség, munkakör betöltéséig, de legfeljebb négy év időtartamra illetmény nélküli szabadság engedélyezésére.
- (2) Az illetmény nélküli szabadság engedélyezésére vonatkozó állományparancsban vagy határozatban rögzíteni kell különösen:
- a) a nemzetközi szervezetenél jogviszonyt létesítő hivatásos állományú személyi azonosító adatait,
 - b) az illetmény nélküli szabadság kezdetét, várható időtartamát, valamint
 - c) az illetmény nélküli szabadság tartamának társadalombiztosítási szempontból történő beszámíthatóságát.
- (3) A munkáltatói intézkedéshez csatolni kell az érintett nyilatkozatát a jogfenntartó társadalombiztosítási járulék fizetésére vonatkozóan.
- 14. §** A hivatásos állomány tagja szolgálati viszonyának a Hszt. 51. § (1) bekezdése szerinti szünetelése alatt beosztása csak megbízással tölthető be.
- 15. §** (1) Az Országgyűlés elnökének kinevezési hatáskörébe tartozók rendelkezési állományba helyezésére az Országgyűlés elnöke a beosztásból történő felmentéssel egyidejűleg rendelkezik.
- (2) A Hszt. 44. § (1) bekezdés b), e), f), i) és j) pontja vagy a Hszt. 245/D. § (3) bekezdése alapján megfelelő beosztás hiánya miatt rendelkezési állományba helyezettek a rendelkezési állományba helyezéskor az Országgyűlési Őrség parancsnoka határozza meg a szolgálatteljesítés helyét, tartalmát és azt az előljárót, akinek irányításával szolgálati feladatait ellátja. A rendelkezési állományban lévő részére csak képzettségének, felkészültségének, valamint egészségi, pszichikai, fizikai állapotának megfelelő szolgálati feladat határozható meg.
- (3) A munkáltató érdekkörében felmerült okból történő nyugdíj előtti rendelkezési állományba helyezésről, annak indokairól az Országgyűlési Őrség parancsnoka – a rendelkezési állományba helyezés tervezett időpontját megelőző legalább 30 nappal megelőzően – írásban tájékoztatja a hivatásos állomány érintett tagját.

- (4) Az Országgyűlési Őrség parancsnoka a nyugdíj előtti rendelkezési állományba helyezést megelőzően megkeresi a nyugdíjmegállapító szervet a hivatásos állomány tagját megillető öregségi nyugdíj összegének kiszámítása érdekében.

- 16. §** (1) A berendelést vagy más szervhez vezénylést kezdeményező szerv vezetője annak kezdő időpontjáról és várható tartamáról a berendelést vagy más szervhez vezénylést megelőzően – fontos szolgálati érdek kivételével – legalább egy hónappal írásban tájékoztatja az Országgyűlési Őrség parancsnokát és a hivatásos állomány érintett tagját.
- (2) A berendelés vagy más szervhez vezénylés megszüntetésekor a felajánlott beosztásról vagy annak hiányáról a berendelés vagy más szervhez vezénylés megszüntetését követő 5 munkanapon belül írásban tájékoztatni kell a hivatásos állomány tagját, aki a beosztás vagy a rendelkezési állomány elfogadásáról, illetve elutasításáról 5 munkanapon belül írásban nyilatkozik. A nyilatkozat hiányát a felajánlás elutasításának kell tekinteni.

6. A szolgálati viszony megszűnése

- 17. §** Ha a szolgálati viszony megszűnéséről rendelkező állományparancs közlését követően, de a hatályosulása előtt a szolgálati viszony megszüntetése más jogcímen végrehajthatóvá válik, vagy végre kell hajtani, a már közölt állományparancsot erre hivatkozással érvényteleníteni kell, és a hivatásos állomány tagját megillető járandóságokat, valamint megtérítési kötelezettséget a végrehajtható jogcímnak megfelelően kell meghatározni.

- 18. §** (1) A szolgálati viszony közös megegyezéssel történő megszüntetésére irányuló kezdeményezést írásban kell rögzíteni és nem kell indokolni. A kezdeményezés elfogadása esetén az erről szóló megállapodást írásba kell foglalni.
- (2) A megállapodásnak tartalmaznia kell:
- a) a szolgálati viszony megszüntetésének időpontját,
 - b) a hivatásos állomány tagját megillető járandóságokat,
 - c) a megtérítési kötelezettséget, annak kiszámításának módját vagy az arról szóló rendelkezésre hivatkozást,
 - d) a hivatásos állomány tagjának kioktatását a szolgálati viszony közös megegyezéssel történő megszüntetésének jogkövetkezményeiről, valamint
 - e) – ha szükséges – a jogviszony megszűnéséig a szolgálati feladatok ellátásának és a szabadság kiadásának rendjét.
- (3) A közös megegyezés kezdeményezéséről a szolgálati előljáró a javaslatával együtt soron kívül tájékoztatja az Országgyűlési Őrség parancsnokát, aki a közös megegyezés jóváhagyása esetén intézkedik a megállapodás elkészítéséről és aláírásáról.
- (4) A szolgálati viszony megszüntetéséről rendelkező állományparancsot vagy határozatot csak azt követően lehet kiadományozni, ha a megállapodást a hivatásos állomány tagja aláírta és egy példányát átvette.

- 19. §** (1) A lemondási idő a lemondási nyilatkozat szolgálati úton történt benyújtása napját követő nappal kezdődik.
- (2) Ha a hivatásos állomány tagja a lemondásról szóló nyilatkozatában a két hónap lemondási idő letelte előtti időpontra kéri a szolgálati viszonyának megszüntetését, kérelme elfogadásáról vagy elutasításáról írásban tájékoztatni kell. A szolgálati előljáró javaslatára a munkáltatói jogkör gyakorlója a lemondási idő alatti szolgálatteljesítéstől eltekinthet. Erről a szolgálati viszony megszüntetéséről szóló állományparancsban vagy határozatban rendelkezni kell.
- (3) Lemondás esetén a hivatásos állomány tagja elveszíti jogosultságát:
- a) az egyenruha viselésére,
 - b) a lakás és egyéb hitelek kedvezményes törlesztésére és
 - c) a szolgálati lakás használatára.

- 20. §** (1) A szolgálati viszony felmentéssel történő megszüntetéséről állományparancsban vagy határozatban kell rendelkezni. Az indokolásnak tartalmaznia kell a felmentéshez vezető és annak okszerűségét alátámasztó körülményeket.
- (2) Az állományparancsban vagy határozatban a felmentés kezdő és befejező időpontját úgy kell meghatározni, hogy az állományparancs vagy határozat a felmentési idő megkezdése előtt közölhető legyen. Ha a felmentési idő megkezdéséig az állományparancs vagy határozat közlésére nem kerül sor, azt a közlés újabb megkísérlése előtt szükség szerint módosítani kell.
- (3) Nemzetbiztonsági ellenőrzés során megállapított kockázati tényező felmerülése esetén az Országgyűlési Őrség parancsnoka köteles mérlegelni az érintettnek az adott beosztásban, valamint a hivatásos szolgálati viszonyban tartását. Ha a biztonsági kockázat alapján a szolgálati viszony megszüntetése indokolt, de a biztonsági szakvélemény

ténymegállapításaival szemben az érintett panasszal élt és a szakvélemény ténymegállapításai egyéb módon nem tisztázhatók, a szolgálati viszony megszüntetését annak elbírálásáig el kell halasztani. Az érintett a panasz elbírálásáig csak nemzetbiztonsági ellenőrzésre nem kötelezett munkakörbe tartozó feladatokat láthat el. Az elbírálás ideje alatt az érintett a ténylegesen ellátott munkakörhöz rendszeresített pótlékokra, illetményre jogosult, a nemzetbiztonsági ellenőrzésre kötelezett munkakörhöz megállapított illetményének folyósítását szüneteltetni kell.

- (4) Ha a szolgálati viszony megszüntetésére nemzetbiztonsági kockázat miatti alkalmatlanságból – nem felróható okból – felmentéssel kerül sor, a felmentési idő teljes tartamára mentesíteni kell a hivatásos állomány tagját a szolgálat ellátása alól.
- (5) A hivatásos állomány tagját a felmentési idő csökkentésére irányuló írásbeli kérelme esetén írásban kell tájékoztatni a várható jogkövetkezményekről, majd a szolgálati viszony megszüntetésének időpontját az érintett nyilatkozata alapján kell meghatározni.

21. § Minősítés alapján történő szolgálati viszony megszüntetésére a minősítésre jogosult szolgálati előjáró tesz javaslatot. A szolgálati viszony megszüntetéséről akkor is intézkedni kell, ha a minősítés megállapításaival szemben az érintett bírósághoz fordult.

- 22. §**
- (1) A Hszt. 56. § (2) bekezdés b) pont ba) alpontjában meghatározott esetben a hivatásos szolgálatra alkalmatlanná válás miatti felmentésre büntetőeljárásban hozott jogerős ítélet vagy a kifogástalan életvitel ellenőrzés befejezéséről szóló indokolt határozat alapján kerülhet sor.
 - (2) Az Országgyűlési Őrség parancsnoka
 - a) a büntetőeljárásban hozott jogerős ítélet vagy ítéleti értesítő kézhezvételét követően az ítélet jogerőre emelkedésének napjára visszamenőleg, vagy
 - b) a kifogástalan életvitel ellenőrzésének befejezéséről szóló indokolt határozat kézhezvételét követően, amennyiben a kifogásolható életvitelt megállapítja, haladéktalanul intézkedik a szolgálati viszony megszüntetése iránt.

- 23. §**
- (1) A hivatásos állomány tagja a Hszt. 56. § (6a) bekezdése alapján a jogerős ítélet kézhezvételét követően 3 munkanapon belül a szolgálati út betartásával írásban kérheti az Országgyűlés elnökétől, hogy az alkalmatlanság megállapításától tekintsen el.
 - (2) Az Országgyűlés elnöke az (1) bekezdésben meghatározott kérelem helybenhagyásáról vagy elutasításáról 8 munkanapon belül dönt.
 - (3) A (2) bekezdés szerinti döntés meghozataláig a szolgálati viszony megszüntetésének végrehajtását fel kell függeszteni. Az (1) bekezdésben megjelölt határidő leteltéig, vagy a kérelem benyújtása esetén annak elbírálásáig a szolgálati viszony megszüntetését nem lehet végrehajtani, azonban az érintettet mentesíteni kell a szolgálat ellátása alól.
 - (4) Az állományparancsot vagy határozatot az Országgyűlés elnökének döntésétől függően hatályon kívül kell helyezni, vagy annak hatályát az Országgyűlés elnöke elutasító döntésének napjára kell módosítani.

- 24. §**
- (1) Ha a hivatásos állomány tagjának szolgálati viszonya a Hszt. 59. § (1) bekezdés a), c) vagy e) pontjában meghatározott okból szűnik meg, az erről szóló állományparancsban vagy határozatban csak a megszűnés jogcímét és az arra okot adó körülmény bekövetkeztének napját kell megjelölni.
 - (2) A szolgálati viszony Hszt. 59. § (1) bekezdés c), vagy e) pontjában meghatározott okból történő megszűnését a választási eredmény hivatalos közzétételének napjával vagy az állami vezetői kinevezést megelőző nappal kell megállapítani.
 - (3) Ha a hivatásos állomány tagja a képzési kötelezettségének nem tett eleget, a szolgálati viszonya a törvény erejénél fogva történő megszűnésének megállapítása előtt az Országgyűlési Őrség parancsnoka az érintettet meghallgatja, vagy írásban 8 napos határidővel felszólítja a mulasztás okának kimentésére és figyelmezteti a kimentés elmaradásának jogkövetkezményeire.

- 25. §**
- (1) Ha a fegyveres szervek közötti áthelyezést a hivatásos állomány tagja kezdeményezi, a kérelmét a fogadó fegyveres szerv vezetőjéhez címezve, szolgálati úton terjeszti elő. Az Országgyűlési Őrség hivatásos állományának tagja által előterjesztett, más fegyveres szervhez történő áthelyezésre irányuló kérelmet az Országgyűlési Őrség parancsnoka a fogadó fegyveres szervnek a kérelem teljesíthetőségére vonatkozó nyilatkozatával együtt küldi meg.

- (2) Ha a hivatásos állomány tagja más szervnél teljesít szolgálatot, az áthelyezése előtt a berendelését, vezénylését meg kell szüntetni.

26. § A Magyar Honvédség állományából, továbbá nem az Országgyűlés elnöke által irányított fegyveres szervtől történő átvétel esetén az állományba vételről, a beosztásba helyezésről és a járandóság megállapításáról az Országgyűlési Őrség parancsnoka rendelkezik.

- 27. §**
- (1) Ha a szolgálati viszony megszüntetésére létszámcsökkentés, vagy átszervezés miatt kerül sor, a fegyveres szervet a szolgálati viszony megszüntetését megelőzően szolgálati beosztás-felajánlási kötelezettség terheli. A felmentés közlésének tervezett időpontja előtt az érintettel egyeztető megbeszélést kell folytatni, amelyen az Országgyűlési Őrség parancsnoka vagy felhatalmazásával a szolgálati előljáró, valamint a személyügyi munkatárs vesz részt. A hivatásos állomány tagjának kérésére biztosítani kell, hogy az egyeztető megbeszélésen az érdekképviselői szerv tisztségviselője, képviselője is részt vehessen.
- (2) Az egyeztető megbeszélést a szolgálati viszonyban a fegyveres szerv által kezdeményezett megszüntetése esetén – a közös megegyezés, a próbaidő alatti azonnali hatályú és a fegyelmi ok miatti megszüntetés kivételével – a szolgálati viszony tervezett megszüntetése vagy a felmentési idő kezdete előtt kell végrehajtani.
- (3) A megbeszélésen tisztázni kell a szolgálati viszonyal összefüggő valamennyi kérdést. Az egyeztető megbeszélésről feljegyzést, a hivatásos állomány tagjának, vagy az érdekképviselői szerv képviselőjének kérésére jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyből egy példányt az érintettnek át kell adni, egy példányt pedig a személyi anyag részeként kell kezelni.
- (4) Megtérítési kötelezettség fennállása esetén annak várható összegéről az egyeztető megbeszélés során az érintettet tájékoztatni kell, a szolgálati viszony megszüntetését elrendelő állományparancsban vagy határozatban pedig annak pontos összegét és jogcímét közölni kell. A követelést a szolgálati viszonyról szóló igazoláson is fel kell tüntetni.

- 28. §**
- (1) A szolgálati viszony megszüntetésekor az Országgyűlési Őrség parancsnoka
- a) az erről szóló állományparancs vagy határozat kiadmányozása előtt ellenőrzi a szolgálati viszony megszüntetésének törvényességét, megalapozottságát,
- b) a kiadmányozást követően személyesen vagy a szolgálati előljáró útján ismerteti az érintettel az állományparancsot vagy határozatot, és intézkedik a beosztással járó szolgálati feladatok átadásáról.
- (2) A szolgálati viszony megszüntetésekor a személyügyi munkatárs
- a) gondoskodik a szükséges okmányok (szolgálati igazolás, leszerelési lap) előkészítéséről, és azoknak az utolsó munkában töltött napon az érintettnek történő átadásáról, az intézkedésre jogosult szervekhez továbbításáról,
- b) bevonja a szolgálati igazolványt,
- c) bevonja az azonosító jelvényt,
- d) nyugállományba helyezés esetén kiadja a nyugdíjas igazolványt.
- (3) A szolgálati viszony megszüntetésekor az illetékes gazdasági, pénzügyi szerv
- a) bevonja a kiadott fegyverzeti, vegyvédelmi, ruházati és egyéb felszerelési tárgyakat, továbbá visszavonja a kiadott informatikai jogosultságokat,
- b) gondoskodik a jogszabályban meghatározott, valamint a szolgálati viszony megszüntetését elrendelő parancsban rögzített járandóságok kifizetéséről,
- c) eltérő megállapodás hiányában bevonja a szerv által kiadott okmányokat, és az ügykezelési szabályok szerint intézkedik azok irattárba helyezésére vagy selejtezésére, továbbá
- d) a szolgálati igazoláson rögzíti a kifizetett ellátásokat, az esetleges tartozásokat, fizetési meghagyásokat.

- 29. §**
- (1) Ha a hivatásos állomány tagjának a felmentésére a Hszt. 66/A. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott okból került sor, a felmentési idő megkezdésekor az Országgyűlési Őrség parancsnoka intézkedik a tartalékállományba helyezéséről. Erről az érintettet a felmentés közlésekor a tartalékállományba tartozás szabályainak ismertetésével írásban tájékoztatni kell. A tájékoztatásra és annak tudomásulvételére az állományparancs közlésére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti tájékoztatásnak ki kell terjednie arra is, hogy a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén a hivatásos állomány tagja a szolgálati viszony megszűnésekor kérheti a tartalékállományban tartását. A tájékoztatásnak tartalmaznia kell a tartalékállományban tartás esetén fennálló jogokat és kötelezettségeket is.
- (3) A személyügyi munkatárs a tartalékállományba helyezésről a hivatásos állomány érintett tagjára vonatkozóan kitöltött, önálló jogszabályban meghatározott adatokat tartalmazó adatlap és a jogviszony megszűnéséről szóló

állományparancs alapján a jogszabályokban foglaltak szerint intézkedik az adatok nyilvántartásba vételéről és a tartalékállományt kezelő szervhez továbbításról.

- (4) Ha a hivatásos állomány tagja a felmentési ideje alatt a tartalékállomány keretében valamely költségvetési szervnél jogviszonyt létesít, a szolgálati viszony megszűnése időpontjának módosítására hivatalból intézkedni kell.
- (5) A Hszt. 66/A. § (2) bekezdésében meghatározott feltételek fennállása esetén az érintett a szolgálati viszony megszűnését megelőző 15 nappal az Országgyűlési Őrség parancsnokához benyújtott kérelmében kérheti a tartalékállományban tartását. Ebben az esetben a személyügyi munkatárs intézkedik az illetménykifizető hely felé a végkielégítés visszatartására.

7. Összeférhetetlenség

- 30. §** (1) A hivatásos állomány tagjának méltányolható okok (pl. családi körülmények miatt nem vállalható utazás stb.) miatti kérelme alapján az Országgyűlési Őrség parancsnokának javaslatára az Országgyűlés elnöke engedélyezheti a közeli hozzátartozójával szolgálati alá-fölérendeltségi viszonyba kerülést.
- (2) A hivatásos állomány tagja a munkavégzéssel járó egyéb jogviszony létesítésére vonatkozó kérelmét a szolgálati előjáró útján a munkáltatói jogkört gyakorló előjáróhoz írásban köteles benyújtani.
- (3) A kérelemnek tartalmaznia kell:
- a) a kérelmező nevét, születési idejét, anyja születési nevét,
 - b) a szolgálati helyét, beosztását, továbbá
 - c) azt, hogy milyen jogviszonyban, milyen szervezetnél, minőségben, időtartamban, munkarendben kíván munkát végezni.
- (4) A hivatásos állomány tagja részére – a Hszt. 65. § (4) bekezdésében meghatározott tevékenységek kivételével – a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítését az Országgyűlési Őrség parancsnoka engedélyezheti.
- (5) A kérelem alapján az Országgyűlési Őrség parancsnoka köteles megvizsgálni, hogy az engedélyezni kért tevékenységgel kapcsolatban megállapítható-e valamely, a Hszt. 65. § (5) bekezdésében rögzített, az engedély megadását kizáró ok. A kérelem elbírálása során bekérhető a hivatásos állomány tagjának az összeférhetetlenségre vonatkozó nyilatkozata, a szervezet működését rögzítő alapszabály, cégjegyzékkivonat, továbbá egyéb okirat. Ha az érintett az iratok becsatolására vonatkozó felhívásnak – a jogkövetkezményekre való figyelmeztetés ellenére – nem tesz eleget, a kérelmet el kell utasítani.
- (6) Nem engedélyezhető a hivatásos állomány tagja részére a munkavégzéssel járó egyéb jogviszony létesítése különösen, ha
- a) a munkavégzés ellentétes az Országgyűlési Őrségre vonatkozó, törvényben meghatározott alapfeladatokkal, azok végrehajtását veszélyezteti vagy akadályozza,
 - b) a hivatásos állomány tagjának szolgálati viszonyából fakadó és a beosztásával járó szolgálati feladatai ellátását veszélyezteti,
 - c) a fegyveres szerv vagy a foglalkoztató más szerv gazdasági érdekeit sérti,
 - d) a fegyveres szerv vagy a foglalkoztató más szerv tekintélyének csorbítására alkalmas vagy azt veszélyezteti,
 - e) a tevékenység a hivatásos állomány tagjának munkaköri köteletségéből fakadó szolgálati feladata,
 - f) a végzendő tevékenység harmadik személyre vonatkozó információ gyűjtésére irányul,
 - g) személyek őrzésével, biztosításával és e személyek objektumainak őrzésével kapcsolatos feladatra terjed ki, vagy követelés behajtására irányul, vagy
 - h) a tevékenység a fegyveres szervnél rendszeresített nyilvántartások közvetlen felhasználásával történne, vagy olyan ügyintézésre vonatkozik, amelyben valamely fegyveres szerv mint hatóság jár el.
- 31. §** (1) A hivatásos állomány tagja a Hszt. 65. § (3) bekezdés szerinti bejelentési kötelezettségét köteles írásban teljesíteni, és az Országgyűlési Őrség parancsnokához felterjeszteni.
- (2) A bejelentési kötelezettség elmulasztása esetén, ha az az Országgyűlési Őrség parancsnokának tudomására jut, az érintettet írásban kell felszólítani – a jogkövetkezményekre figyelmeztetés mellett – kötelezettsége haladéktalan teljesítésére.
- 32. §** (1) A munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítését az Országgyűlési Őrség parancsnoka határozott vagy határozatlan időtartamra írásban engedélyezheti.

- (2) Kizáró ok fennállása esetén az engedélyezés megtagadásáról írásban kell rendelkezni, amellyel szemben a hivatásos állomány tagja szolgálati panasszal élhet.
- (3) A kiadott engedélyekről a szükséges adatokat a személyügyi nyilvántartásban is rögzíteni kell.
- (4) A korábban kiadott engedélyeket az Országgyűlési Őrség parancsnoka évente felülvizsgálja, és ha indokolt – a Hszt. 65. §-ában és e rendeletben meghatározott kizáró körülmények esetén –, az engedélyt visszavonja.

33. § A szolgálatteljesítési kötelezettséggel időben egybeeső, munkavégzéssel járó egyéb jogviszony létesítése nem engedélyezhető.

8. A szolgálati viszony tartalma

- 34. §** (1) A szolgálati viszony létesítésekor, valamint új beosztásba vagy munkakörbe helyezés esetén az első szolgálatteljesítés megkezdésekor (a továbbiakban: első szolgálatteljesítés) a hivatásos állomány tagjának át kell adni a szolgálati beosztásra meghatározott munkaköri leírást, melyet az érintettnek alá kell írnia.
- (2) Az első szolgálatteljesítés megkezdésekor a hivatásos állomány tagjával ismertetni kell a tevékenységére vonatkozó munkarendet, a szolgálati és pihenőidő biztosításának, a hivatásos állomány tagját terhelő kártérítési felelősség rendjének szabályait (szervezeti és működési szabályzat, ügyrend), továbbá ki kell oktatni az adott szolgálati helyre vonatkozó munkavédelmi, tűzvédelmi és egyéb biztonsági rendszabályokról, melynek megtörténtét írásban dokumentálni kell.
- 35. §** (1) Az első, az első tiszti rendfokozatba és az első tábornoki rendfokozatba kinevezést követően a további magasabb rendfokozatokba történő előmenetel előléptetéssel történik.
- (2) A soron történő előléptetés az egyes beosztásokban elérhető rendfokozati maximumig valósulhat meg.
- 36. §** (1) A soron történő előléptetést a Hszt. 78. § (1) bekezdésében meghatározott feltételek megléte esetén a várakozási idő leteltét követő nappal kell elrendelni.
- (2) Ha a soron következő rendfokozatba történő előléptetésére a szükséges feltételek valamelyikének hiánya vagy más kizáró ok miatt nem kerülhet sor, erről a hivatásos állomány tagját a várakozási idő lejárta előtt írásban értesíteni kell.
- 37. §** Akit büntető- vagy fegyelmi eljárás lezárásakor az előléptetést kizáró ok megszűnése miatt előléptetnek, és vele szemben nem a Hszt. 123. § (1) bekezdés e) vagy f) pontja szerinti fenyítést alkalmazták, annak az új rendfokozathoz előírt várakozási idejét az eredeti előléptetési határidő figyelembevételével kell megállapítani.
- 38. §** (1) A hivatásos állományba történő kinevezéssel egyidőben, továbbá beosztási kategória-változással is járó magasabb beosztásba helyezéskor a hivatásos állomány tagját az adott beosztási kategória első fizetési fokozatába kell besorolni, és a rendfokozati illetményét, a beosztási illetményét és az ahhoz kapcsolódó egyéb illetményelemeket a Hszt. 245/H. §-a és 6/B. számú melléklete figyelembevételével kell megállapítani.
- (2) A beosztási kategórián belül a magasabb fizetési fokozatba történő előresorolást a beosztásban eltöltött szolgálati idő alapján, az esedékesség hónapjának első napjával kell végrehajtani.
- (3) A beosztás megváltozása esetén – amennyiben az nem jár beosztási kategória-változással, vagy arra átszervezés miatt kerül sor – a korábbi beosztásban eltöltött időt folyamatosnak kell tekinteni, amit a fizetési fokozat megállapításakor be kell számítani.
- (4) A Hszt. 254. § (1) bekezdése szerinti előresorolás csak egy alkalommal történhet és az a beosztás megnevezését nem érinti.
- 39. §** (1) A hivatásos állomány tagja a magasabb beosztáshoz szükséges képzettség megszerzése érdekében pályázat alapján rendészeti, katonai vagy polgári oktatási intézményben folytathat tanulmányokat.
- (2) Amennyiben a hivatásos állomány tagjának képzésére a szerv kötelezése alapján kerül sor, úgy az előírt kedvezményeket és a tanulmányok folytatásának valamennyi költségét az érintettel kötött megállapodás alapján a fegyveres szervnek kell biztosítani, ebben az esetben tanulmányi szerződés nem köthető.
- (3) A hivatásos állomány tagjának egyéni elhatározáson alapuló továbbtanulását az Országgyűlési Őrség parancsnoka köteles biztosítani, ha azonban az nem esik egybe a szolgálat érdekével, akkor az érintett számára csak a Hszt. 98. §-a szerint a tanulmányok folytatásához szükséges szabadidő biztosítása kötelező, amelynek tartama illetmény nélküli igazolt távollétnek minősül.

- 40. §** (1) A hivatásos állomány tagjával a minősítő ismerteti a minősítéssel, valamint a szolgálati jellemzéssel kapcsolatos jogait.
- (2) A hivatásos állomány tiszti, főtishti és tábornoki rendfokozatú tagjáról – ha az előző minősítéstől több mint két év eltelt – szolgálati jellemzést kell készíteni
- a) a más fegyveres szervhez történő áthelyezése, vagy
- b) a magasabb vagy más szakirányú végzettség megszerzéséhez történő beiskolázása esetén.
- (3) A hivatásos állomány tiszthelyettesi és zászlósi rendfokozatú tagjáról szolgálati jellemzést – a nyugdíjkorhatár elérését megelőző öt év kivételével – az alábbi esetekben kell készíteni:
- a) véglegesítést megelőzően,
- b) magasabb beosztásba kinevezés esetén,
- c) más fegyveres szervhez történő áthelyezést megelőzően,
- d) rendvédelmi oktatási intézményben végzett tanuló és hallgató esetében a hivatásos állományba történő kinevezéskor,
- e) oktatási intézménybe történő beiskolázáskor, továbbá
- f) más beosztási kategóriába sorolás előtt,
- de legalább ötévenként.
- 41. §** (1) A szolgálati jellemzésben értékelni kell a hivatásos állomány tagjának szakmai ismeretszintjét és jártasságát, fizikai állóképességét, terhelhetőségét, teljesítőképeségét, a vele szemben támasztott követelmények teljesítését, személyiségi és magatartásbeli jellemzőit, továbbá a szolgálati viszonyt vagy annak módosítását érintő esetben az arra vonatkozó javaslatot és indokolást.
- (2) A szolgálati jellemzés készítése a közvetlen szolgálati előljáró feladata.
- (3) Az elkészült minősítést vagy szolgálati jellemzést a hivatásos állomány tagja személyi anyagában kell elhelyezni és tárolni.
- 42. §** (1) A hivatásos állomány tagját megillető alap- és pótszabadság mértékét évente, valamint a jogosultság változását követően meg kell állapítani, és azt az érintett tudomására kell hozni.
- (2) A szabadság nyilvántartását és a kiadás tervezését szervezeti egységenként a szolgálati feladatok függvényében és az érintettek igényének figyelembevételével az Országgyűlési Őrség parancsnokának intézkedése szerint kell végrehajtani.
- (3) A szabadság engedélyezésére vonatkozó munkáltatói jogkört az Országgyűlési Őrség parancsnoka a szolgálati előljáróra átruházhatja.
- (4) A szabadságot valamennyi szolgálati időrendszerben foglalkoztatott részére úgy kell kiadni, hogy a szabadság kezdő napja a rá érvényes szolgálatszervezés szerint szolgálati napra essen.
- (5) Váltásos szolgálati időrendszerben dolgozóknál a szabadságot úgy kell kiadni, hogy annak befejező napja után az állomány tagjának az eredeti szolgálati rend szerint szolgálati nap következzen.
- (6) A szabadság szolgálati napokra történő átszámításának módja:
- a) meg kell állapítani a hivatali munkarendben dolgozók évi munkanapjainak számát, majd a váltásos szolgálati időrendszerben dolgozók egy év alatt teljesítendő szolgálati napjainak számát,
- b) a váltásos szolgálati időrendszerben dolgozók szolgálati napjait el kell osztani a hivatali munkarendben dolgozók munkanapjainak számával, így megállapítható a két szolgálati rend szerinti szabadságként számfejezhető távollétek aránya,
- c) a napok hányadosát három tizedes jegyig kell kiszámítani, a kerekítés szabályai szerint. A tört napokból kapott szabadságot szintén a kerekítés szabályai szerint kell meghatározni.
- (7) A Hszt. 94. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott egészségügyi szabadság a gyermek kórházi ápolását vagy betegségét megállapító orvosi igazolás alapján vehető igénybe.
- 43. §** (1) A hivatásos állomány tagja beosztásától függően az Országgyűlési Őrség jogszabályban meghatározott feladatainak folyamatos ellátása érdekében
- a) hivatali,
- b) hivatali munkarendtől eltérő,
- c) folyamatos,
- d) váltásos,

e) vezényléses, valamint

f) kombinált

szolgálati időrendszerben teljesíti szolgálatát.

- (2) A hivatásos állomány tagjának szolgálatteljesítési időrendjét az Országgyűlési Őrség parancsnoka határozza meg.
- (3) A hivatali munkarendtől eltérő szolgálati időrendszerben szolgálatot teljesítő hivatásos állomány számára a szolgálatteljesítési időt – a heti szolgálatteljesítési idő figyelembevételével – négyhavi keretben kell megállapítani.
- (4) A 6 órát meghaladó szolgálatteljesítési idő esetén 30 perc, a folyamatos és váltásos szolgálati időrendszerben dolgozók számára 60 perc munkaközi szünetet kell a szolgálatteljesítési idő terhére biztosítani.
- (5) A folyamatos vagy váltásos szolgálatteljesítés időrendszerben dolgozó, ha a napi szolgálatteljesítési ideje a 24 órát eléri, a (4) bekezdésben meghatározott munkaközi szüneten felül – halaszthatatlan intézkedést igénylő esetet kivéve – 4 órát a szolgálatteljesítési idő terhére pihenéssel tölthet.

- 44. §**
- (1) Ha a szolgálati feladatot az eredeti szolgálati beosztásba tartozó feladatként kell más szervezeti egységben vagy más helységben teljesíteni, akkor a ténylegesen szolgálatban töltött szolgálatteljesítési időt kell számítani. Az utazással indokoltan eltöltött időt a szolgálatteljesítési időbe be kell számítani.
 - (2) Ha a szolgálati feladatot határozatban, parancsban, berendelő vagy meghívó levélben, kiküldetési utasításban elrendelve vagy az előjáró utasítására kell más szervezeti egységnél vagy a lakóhelyen kívül teljesíteni, akkor
 - a) az egynapos távollétnél vagy naponkénti oda-vissza utazásnál az (1) bekezdésben meghatározottak szerint kell eljárni,
 - b) a kétnapos távollétnél legalább napi 8 óra szolgálatteljesítési időt kell jóváírni, ennél többet akkor, ha az első napon az indulás és a napi feladatteljesítés befejezési ideje közötti, a második napon a feladatteljesítés kezdési ideje és a visszautazással eltöltött idő közötti időtartam a 8 órát meghaladja,
 - c) a három- vagy többnapos távollétnél az első és az utolsó napon a kétnapos távollétre vonatkozó szabályok szerint kell eljárni, a közte lévő egy vagy több napra pedig napi 8 óra szolgálatteljesítési idő ismerhető el, kivéve, ha 8 órát meghaladó szolgálatteljesítés történt,
 - d) a többhetes távollétnél az utazással indokoltan eltöltött időt annyiszor kell figyelembe venni, ahányszor a hivatásos állomány tagja részére az utazást engedélyezték.

- 45. §**
- (1) A hivatásos állomány folyamatos, váltásos, vezényléses, kombinált vagy hivatali munkarendtől eltérő szolgálati időrendszerben dolgozó tagja esetében a munkaszüneti napon teljesített szolgálat önmagában nem jelent túlszolgálatot. A szolgálati időrendszerek figyelembevételével túlszolgálat akkor keletkezik, ha a hivatásos állomány tagja a számára meghatározott munkaidőkeretet túllépi, vagy ha soron kívüli szolgálatteljesítésre történt a berendelés.
 - (2) Az elrendelhető túlszolgálat tartama naptári évenként – kivéve, ha a Hszt. 87. § (3) bekezdését kell alkalmazni – legfeljebb 450 óra.

- 46. §** Ügyeleti szolgálat az Országgyűlési Őrség parancsnoka által elrendelt és meghatározott helyen teljesített ügyelet.

9. Kérelem és a szolgálati panasz elbírálása

- 47. §**
- (1) A szolgálati előjáró meghallgatja a hivatásos állomány tagját – amelyről jegyzőkönyvet készít – a szolgálati viszonyával összefüggésben írásban vagy szóban benyújtott kérelmével kapcsolatban, ha
 - a) annak elbírálása jogkörét meghaladja, vagy
 - b) az elbíráláshoz ez szükséges.
 - (2) A megtett intézkedéséről a szolgálati előjáró a kérelmezőt 30 napon belül írásban tájékoztatja. Hatáskörét meghaladó ügyben a keletkezett iratokat állásfoglalásával együtt a munkáltatói jogkört gyakorló előjáróhoz felterjeszti, aki a kérelem tárgyában – a beérkezéstől számított 30 napon belül – dönt, és erről az érintettet értesíti.
 - (3) A hivatásos állomány tagja szolgálati panaszt a szolgálati viszonyát érintő, azzal összefüggő munkáltatói jogkörben hozott döntéssel, intézkedéssel vagy ezek elmulasztásával kapcsolatban a szolgálati út betartásával nyújthat be.
 - (4) A szolgálati panaszban sérelmezett munkáltatói intézkedést hozó vagy azt elmulasztó előjáró, ha a szolgálati panasszal nem ért egyet, véleményével kiegészítve a keletkezett iratokat az elbírálásra jogosult előjáróhoz 15 napon belül felterjeszti.

- (5) Az elbírálásra jogosult eljáró, ha a panasznak részben vagy egészében helyt adott, a sérelmezett munkáltatói intézkedést hatályon kívül helyezi és új intézkedés kiadására kötelezi a munkáltatói jogkör gyakorlóját, vagy az intézkedés tartalmát megváltoztatja, vagy kötelezi az intézkedést elmulasztó eljárót a munkáltatói intézkedés meghozatalára. A határozat rendelkezésének megfelelően a munkáltatói intézkedésről szóló állományparancsot módosítani kell vagy új intézkedést kell kiadni.
- (6) Az Országgyűlési Őrség állományába tartozó szolgálati viszonnal összefüggő kérelmét vagy szolgálati panaszát a szolgálati út betartásával kell benyújtani és továbbítani, valamint az érdemi döntésről a kérelmezőt, panaszost tájékoztatni.
- (7) Ha a panasz nem szolgálati viszonnal függ össze vagy külön eljárás alapján kell elbírálni, erről a panaszost és a jogi képviselőjét tájékoztatni kell, és a panaszt a hatáskörrel rendelkező illetékes vezetőhöz kell áttenni.

10. Személyügyi igazgatás és személyügyi nyilvántartás

- 48. §** (1) A személyügyi igazgatás keretébe tartozó feladatok:
- a) a hivatásos állományba kerülők kiválasztásával, pályáztatásával, kinevezésével, képzésével, továbbképzésével, valamint az állományban lévők szolgálati viszonyát érintő munkáltatói intézkedések előkészítésével, szervezésével kapcsolatos feladatok végrehajtása,
 - b) a munkáltatói jogkört gyakorló vezetők személyügyi igazgatási feladataival összefüggő döntés-előkészítő, koordináló, valamint a döntések végrehajtását biztosító tevékenységek,
 - c) az Országgyűlési Őrség és szervezetei működtetéséhez, fejlesztéséhez szükséges vezetői állomány utánpótlásának tervezése, biztosítása,
 - d) a hivatásos állomány előmenetelének biztosításával összefüggő személyügyi igazgatási feladatok végzése,
 - e) az állományban lévők és a hivatásos állományból nyugállományba helyezettekkel kapcsolatos szociális és kegyeleti intézkedések végrehajtása.
- (2) A személyügyi igazgatási feladatok ellátásának követelményei:
- a) a személyi döntések meghozatalánál biztosítani kell az elfoglaltság, az egyoldalú megítélés kizárását,
 - b) a döntések előkészítésébe be kell vonni a közvetlen szolgálati eljárót, a hatáskörrel rendelkező érdekképviselői szervet, a Hszt. által meghatározott esetekben az érintett személyt. Bármelyik fél által nyilvánított eltérő vélemény a döntésre vonatkozóan halasztó hatályú. Ez esetben a döntésre jogosult munkáltatói jogkört gyakorló eljáró köteles szolgálati eljárójának állásfoglalását kérni,
 - c) a személyügyi igazgatási intézkedések során biztosítani kell a személyiségi jogok védelmét, továbbá
 - d) biztosítani kell – a titokvédelmi szabályok betartásával – a személyi döntésekről való nyílt tájékoztatást.
- 49. §** (1) Más fegyveres szervhez történő áthelyezéskor a fegyveres szerv kikérése alapján az érintett írásos hozzájárulása esetén a személyzeti anyag betekintésre, valamint másolat készítése céljából a fogadó szervnek átadható.
- (2) Az állományból kikerülők személyi anyagait fogyatékként kell kezelni, arról külön nyilvántartást kell vezetni, és külön kell tárolni.
- 50. §** (1) A hivatásos állományba történő kinevezéskor meg kell állapítani a Hszt. 326. § (1) bekezdésében, továbbá a Hszt. 100/A. §-ában meghatározott szempontból beszámítható szolgálati viszony, valamint szolgálati idő kezdetét, és azt a kinevezési okmányban rögzíteni kell.
- (2) A beszámítható időket napokban kell összeadni, és az évekre történő átszámításnál 365 napot kell egy évnek tekinteni. A fennmaradó töredékidőket napra pontos megjelöléssel kell kiszámítani. Az egyszer már beszámított szolgálati időt ismételtelen beszámítani semmilyen jogcímen nem lehet.
- (3) A hivatásos állományba visszavett személy esetében a végkielégítésre jogosító szolgálati viszony kezdetét külön kell megállapítani, és abba csak a korábbi végkielégítést követően szolgálati viszonyban töltött, valamint szolgálati viszonyban minősülő időt lehet figyelembe venni.
- (4) A szolgálati időpótlékra való jogosultság kezdetének megállapításakor a ténylegesen hivatásos állományban töltött időket össze kell számítani.
- 51. §** A hivatásos állomány tagjának szolgálati idejét a munkáltatói jogkör gyakorlója megállapítja, módosítja és nyilvántartja.

- 52. §** (1) A kinevezéskor megállapított szolgálati idő kezdetének az 50. §-ban meghatározottaktól eltérő módosítása az érintett okirattal igazolt kérelme alapján történhet. Ez esetben a szolgálati idő módosítását a kérelem benyújtását követő hónap első napjától kell megállapítani.
- (2) Ha a szolgálati idő kezdő napját a szerv hibájából kell módosítani, a szolgálati időhöz fűződő járandóságok az elévülési időn belül visszamenőleg járnak.
- (3) Ha a szolgálati idő módosítása a szolgálati viszony megszüntetését követően, nyugállományba helyezettnél történik, akkor a korábbi munkáltatói jogkör gyakorlója az erről szóló állományparancs egy példányát a nyugdíjmegállapító szervnek is megküldi.

11. Az állományra vonatkozó munkáltatói intézkedések kiadásának rendje

- 53. §** (1) A szolgálati viszony keletkezésével, módosításával, megszüntetésével kapcsolatos és a szolgálati viszony fennállása alatt tett munkáltatói intézkedéseket – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – a fegyveres szervnél állományparancsban, az Országgyűlés elnökének hatáskörében hozott intézkedéseket határozatban kell elrendelni.
- (2) Állományparancsban vagy határozatban kell elrendelni
- a) a szolgálati viszony keletkezését, a kinevezést, a változó szolgálatteljesítési helyre vonatkozó kinevezést a szolgálatteljesítési helyek meghatározásával, a különleges állományba vételt,
 - b) a szolgálati hely, a beosztás változását, módosítását,
 - c) a besorolást, az előléptetést, az előresorolást,
 - d) az iskolai végzettség megszerzésére vonatkozó előírást,
 - e) a kitüntetést, a jutalmazást,
 - f) a fegyelmi eljárással kapcsolatos intézkedéseket,
 - g) az illetmény nélküli szabadság, a rész-szolgálatteljesítési idő engedélyezését,
 - h) a szolgálati viszony szünetelését,
 - i) a névváltozás átvezetését,
 - j) a fegyveres szervek közötti, továbbá a fegyveres szerv és a Magyar Honvédség között történő áthelyezést, a vezénylést, más szervhez vezénylést, a berendelést, a megbízást és a helyettesítést,
 - k) a rendelkezési állományba helyezést, annak megszüntetését,
 - l) a szolgálati viszony megszüntetését, a nyugállományba helyezést,
 - m) a korábbi munkáltatói intézkedés módosítását és
 - n) mindazokat a döntéseket, amelyek az addig hatályos állományparancs vagy határozat lényeges elemét érintik.
- (3) Ha a szolgálati beosztás betöltéséhez egyéb szakirányú képzettség megszerzése, szaktanfolyam elvégzése szükséges, annak elvégzését – határidő megjelölésével – a kinevezéskor vagy a szolgálati viszony módosításakor elő kell írni.
- (4) Az állományparancs, valamint a határozat szakszerű előkészítéséért a személyügyi munkatárs, az abban foglaltak jogszerűségéért az adott munkáltatói jogkört gyakorló eljáró a felelős.
- (5) A munkáltató által egyidejűleg hozott valamennyi intézkedést lehetőség szerint egy állományparancsban vagy határozatban kell elrendelni.
- (6) Az állományra vonatkozó, munkáltatói döntéseket tartalmazó állományparancsot vagy határozatot úgy kell elkészíteni, hogy az intézkedéssel érintett valamennyi szerv és személy a rá vonatkozó mértékben a döntésről tudomást szerezzen. Ennek megfelelően szükséges számú másolatot vagy kivonatot kell készíteni.
- (7) Az állományparancs vagy a határozat eredeti irattári példányát a kiadó szerv személyügyi archívumában évenkénti csoportosításban kell tárolni és őrizni az irattári terv előírásai szerint.
- (8) Más szerv által kiadott állományparancs vagy határozat intézkedésre megküldött példányait személyi iratként kell kezelni, és az iratkezelési szabályzatnak megfelelően az irattári terv előírásai szerint kell selejtezni.

12. Rendszeresített hivatásos beosztások és a betöltésükhöz szükséges követelmények

- 54. §** (1) Az Országgyűlési Őrségnél a rendszeresített hivatásos szolgálati beosztásokat, valamint az azok betöltéséhez a (2) bekezdésben meghatározott feltételeket szervezési állománytáblázatban kell rögzíteni.
- (2) A szervezési állománytáblázat tartalmazza:
- a) az Országgyűlési Őrség megnevezését, jogállását, szervkódját (munkáltatói számát),
 - b) a rendszeresített szolgálati beosztásokat állománykategóriánkénti bontásban,

- c) a rendszeresített hivatásos beosztások megnevezését a munkaköri jegyzéknek megfelelően, az ellátott feladat jellegét zárójelben, valamint a hozzárendelt státuszok számát,
 - d) a munkaköri jegyzéknek megfelelően a vezetőnél a vezetői szintnek megfelelő illetményre jogosultságot, a beosztotti állománynál a beosztás besorolási osztályát és a beosztási kategóriáját, minden beosztásnál a beosztásban elérhető legmagasabb rendfokozatot, az előírt iskolai végzettség jelölésén kívül a meghatározott szakképesítést, továbbá a beosztással járó kötelező vagy a nyelvpótlékra jogosító idegennyelv-tudást, valamint a ruhanormát,
 - e) a vezetői beosztás szintjének megjelölését,
 - f) a speciális követelmények megjelölését,
 - g) a speciális rendészeti szakképzésre kötelezettséget, továbbá
 - h) a szervezési állománytáblázat adatainak statisztikai összegzését, rendszerezését.
- (3) A szervezési állománytáblázatban fel kell tüntetni a hatálybalépésének dátumát, módosítás esetén a módosítás hatálybalépésének dátumát.
- (4) Az Országgyűlési Őrség szervezési állománytáblázatát az Országgyűlési Őrség személyügyi munkatársa készíti és kezeli, valamint az adatokat és a szervezési állománytáblázat eredeti példányát az iratkezelési szabályoknak megfelelően tárolja.
- (5) A jóváhagyott szervezési állománytáblázat egy példányát az Országgyűlési Őrség az Országgyűlés Hivatala személyügyi szervének megküldi. Az Országgyűlés Hivatalának személyügyi szerve a szervezési állománytáblázatot nyilvántartásba veszi és hatályon kívül helyezését követő 50 évig archív nyilvántartásként kezeli.
- (6) A szervezési állománytáblázat hatályos adatait a számítógépes személyügyi, munkaügyi és szervezési nyilvántartó rendszerben is folyamatosan vezetni kell.

55. § (1) Új szervezési állománytáblázatot kell

- a) készíteni, ha
 - aa) új szervezeti elem jön létre,
 - ab) szervezeti elem szűnik meg,
 - ac) az Országgyűlési Őrség olyan lényeges átalakítására kerül sor, amely a rendszeresített szolgálati beosztások összességének legalább 20%-át érinti;
 - b) kiadni, ha arra az Országgyűlés elnökének külön döntése alapján kerül sor.
- (2) Az (1) bekezdésben meghatározott eseteken kívül minden más változást a szervezési állománytáblázat módosításával kell a szervezési állománytáblázaton átvezetni.
- (3) A szervezési állománytáblázatot és annak módosítását – a (4) bekezdésben meghatározott kivételekkel – az Országgyűlés elnöke hagyja jóvá.
- (4) Az Országgyűlési Őrség parancsnoka hagyja jóvá a szervezési állománytáblázat módosítását, amennyiben az
- a) nem jár a rendszeresített szolgálati beosztások számának megváltozásával,
 - b) nem érinti az állománykategóriák átminősítését, és
 - c) nem érinti a rendszeresített szolgálati beosztások beosztási kategóriájának megváltoztatását.

- 56. §** (1) Az Országgyűlési Őrségnél rendszeresített hivatásos szolgálati beosztásokat, az azokhoz kapcsolódó rendfokozatot, beosztási kategóriát és képesítési követelményt az 1. melléklet tartalmazza.
- (2) Az egyes beosztások betöltéséhez szükséges képesítéseket a 2. melléklet tartalmazza.

- 57. §** (1) Azokat a szolgálati beosztásokat, amelyekben idegen nyelv használata szükséges, valamint amelyekben az idegen nyelv tudása a szolgálati beosztással járó feladat, a 3. melléklet tartalmazza.
- (2) Őrszolgálatot a hivatásos állomány
- a) objektum őr,
 - b) lakásbiztosító
- beosztást betöltő tagja lát el.
- (3) Ügyeleti szolgálatot az Országgyűlési Őrség Objektumvédelmi Igazgatóságának kiemelt biztonsági főtiszt beosztást betöltő tagja lát el.
- (4) Készenléti jellegű szolgálatot az Országgyűlési Őrség hivatásos állománya lát el.

13. Szolgálati igazolványok

- 58. §** (1) Az Országgyűlési Őrség hivatásos állományának tagját az ezen alcímben meghatározottak szerint kell szolgálati igazolvánnyal ellátni.
- (2) A szolgálati igazolvány – a (3) és (4) bekezdésben meghatározott kivétellel – az Országgyűlési Őrség
- a) hivatásos állományába tartozását,
 - b) hivatásos állományú tagjának fegyverviselésre való jogosultságát és
 - c) hivatásos állományú tagjának az intézkedésre való jogosultságát igazolja.
- (3) Az Országgyűlési Őrségnél a hivatásos állomány tűzoltási feladatok ellátására rendszeresített beosztást betöltő tagjának a szolgálati igazolványa az Országgyűlési Őrség
- a) hivatásos állományába tartozását és
 - b) hivatásos állományú tagjának az intézkedésre való jogosultságát igazolja.
- (4) A (3) bekezdésben meghatározott beosztást betöltők kivételével az Országgyűlési Őrség rendőri vagy határrendészeti szakképzettséggel nem rendelkező hivatásos állományú tagjának szolgálati igazolványa igazolja
- a) az Országgyűlési Őrség hivatásos állományába tartozást,
 - b) az Országgyűlési Őrség hivatásos állományú tagjának fegyverviselésre való jogosultságát, valamint
 - c) azt, hogy a hivatásos állomány tagja önálló intézkedésre nem jogosult.
- (5) A szolgálati igazolvány adattartalmának leírását a 4. melléklet tartalmazza.
- 59. §** (1) A szolgálati igazolvány visszavonásig vagy a rajta feltüntetett időpontig érvényes.
- (2) A szolgálati igazolványt vissza kell vonni a szolgálati viszony megszűnésekor, vagy ha a szolgálati igazolvány (3) bekezdés szerinti cseréje válik szükségessé. A szolgálati igazolvány visszavonására az Országgyűlési Őrség parancsnoka jogosult.
- (3) A szolgálati igazolványt ki kell cserélni, ha az azon feltüntetett adatokban változás következett be, megrongálódott vagy érvényességi ideje lejárt. A szolgálati igazolvány birtokosa köteles haladéktalanul jelenteni az Országgyűlési Őrség személyügyi munkatársának, ha a szolgálati igazolványában szereplő adataiban változás következett be, vagy ha az igazolvány megrongálódott.
- (4) A szolgálati igazolvány megrendeléséért, kiadásáért, nyilvántartásáért, visszavonásáért és selejtezéséért a személyügyi munkatárs felel.
- (5) Az Országgyűlési Őrség hivatásos állományának szolgálati igazolványa vonatkozásában az adatok nélküli igazolványt az Országgyűlési Őrségre, valamint a szolgálati igazolvány birtokosára vonatkozó adattartalommal ellátó szerv (a továbbiakban: megsemmisítést végző szerv) az Országgyűlés Hivatala.
- 60. §** (1) A szolgálati igazolvány kiadására, visszavonására, cseréjére a személyügyi munkatárs az Országgyűlési Őrség parancsnokának parancsa alapján intézkedik.
- (2) A szolgálati igazolvány elkészítéséhez szükséges adatok felvételéről a személyügyi munkatárs gondoskodik a személyügyi adminisztrációs programban.
- (3) A szolgálati igazolvány első alkalommal történő kiadásával egyidejűleg, valamint az arckép, vagy a név megváltozása esetén az arckép és a saját kezű aláírás minta másolatát a személyi anyagban el kell helyezni.
- 61. §** (1) A szolgálati igazolvány megszemélyesítéséhez szükséges adatokat a személyügyi munkatárs elektronikus úton továbbítja a megszemélyesítést végző szervhez.
- (2) Az Országgyűlési Őrség hivatásos állományának szolgálati igazolványának előállítási és megszemélyesítési költségeit az Országgyűlési Hivatal költségvetésében, az Országgyűlési Őrség működésére rendelkezésre álló keret terhére biztosítja.
- 62. §** (1) Az elkészült szolgálati igazolványt a személyügyi munkatárs részére az Országgyűlés Hivatala továbbítja.
- (2) A hivatásos állomány tagja a részére kiadott szolgálati igazolványt köteles megőrizni és jogszerűen használni, ezért anyagi és fegyelmi felelősséggel tartozik.
- (3) A szolgálati igazolvány elvesztését, megrongálódását, megsemmisülését a hivatásos állomány tagja a tudomásra jutást követően haladéktalanul köteles jelenteni a közvetlen szolgálati elöljárójának, vagy – a hivatali munkaidő után – az ügyeleti feladatokat ellátó személynek.

- (4) Az Országgyűlési Őrség parancsnoka a közvetlen szolgálati előjáró vagy az ügyeleti feladatokat ellátó személy jelentését követően azonnal intézkedik az elvesztés tényének a személyügyi nyilvántartásba történő bejegyztetése, valamint a szolgálati igazolványhoz kapcsolódó jogosultságok letiltatása iránt. Az Országgyűlési Őrség parancsnoka a személyügyi munkatársnál kezdeményezi a szolgálati igazolvány érvénytelenítését és pótlását.

- 63. §** (1) A személyügyi munkatárs a szolgálati igazolványt
- a) a szolgálati viszony megszűnése vagy megszüntetése esetén a szolgálatteljesítés utolsó napján,
 - b) a hivatásos állomány beosztásából felfüggesztett tagjától – a felfüggesztés idejére – a felfüggesztés kezdőnapján,
 - c) a szolgálati viszony szünetelése esetén – a szüneteltetés idejére – a hivatásos állomány tagjának aktív szolgálata utolsó napján,
 - d) elvesztését követő megkerülése esetén,
 - e) megrongálódása esetén,
 - f) adatváltozás miatti cseréje esetén
- visszavonja.
- (2) A felfüggesztés vagy a szolgálati viszony szünetelésének megszüntetését követő első munkanapon a személyügyi munkatárs visszaadja a visszavont szolgálati igazolványt a hivatásos állomány tagjának, vagy ha a 60. § (3) bekezdésben meghatározott, a visszavonás ideje alatt bekövetkezett ok miatt a szolgálati igazolvány cseréje válik szükségessé, gondoskodik a cseréről.
- (3) A hivatásos állomány azon tagját, akinek a szolgálati viszonya nyugállományba helyezésével szűnik meg, a szolgálati igazolvány visszavonásával egy időben nyugdíjas igazolvánnyal kell ellátni.

- 64. §** (1) A személyügyi munkatárs a visszavont szolgálati igazolványokat évente selejtezi.
- (2) A selejtezésről jegyzőkönyvet kell felvenni, amelynek adatait a személyügyi alapnyilvántartásban kell rögzíteni. A selejtezési jegyzőkönyv egy példányát a selejtezéstől számított tíz évig meg kell őrizni. A személyügyi alapnyilvántartásban a szolgálati igazolvány visszavonásának okát, a selejtezés tényét, a selejtezési jegyzőkönyv nyilvántartási számát és a szolgálati igazolvány adataihoz tartozó tételszámot kell rögzíteni.
- (3) A selejtezett szolgálati igazolványok megsemmisítéséről a személyügyi munkatárs gondoskodik a veszélyes hulladékok kezelésére, valamint a szigorú számadási kötelezettség alá tartozó okiratok selejtezésére vonatkozó szabályok szerint.

- 65. §** (1) A hivatásos állomány tagjának halála esetén szolgálati igazolványa – a közeli hozzátartozó kérelmére, kegyeleti okból – az állományilletékes parancsnok engedélyével a közeli hozzátartozónak átadható, az alábbi eljárási szabályok megtartásával:
- a) az átadás előtt a szolgálati igazolványt az arckép alsó harmadában, valamint a hologram közepén átlukasztva kell visszavonhatatlanul érvényteleníteni,
 - b) a szolgálati igazolvány sorszámát vissza kell vonni,
 - c) az érvénytelenítés tényét a szolgálati igazolvány adatait tartalmazó nyilvántartásokban rögzíteni kell, valamint
 - d) a közeli hozzátartozó aláírásával igazolja az érvénytelenített szolgálati igazolvány átvételét.
- (2) A hivatásos állomány nyugállományba helyezett tagja számára – kérelmére, az Országgyűlési Őrségnél eltöltött legalább húsz év tartamú életpálya elismeréseként – az érvénytelenített szolgálati igazolvány az (1) bekezdés a)–c) pontjában meghatározott eljárási szabályok megtartása mellett átadható.
- (3) Az érvénytelenített és selejtezett szolgálati igazolványt a személyügyi munkatárs átvételi elismervény ellenében az elhunyt hivatásos állományú közeli hozzátartozójának, vagy a (2) bekezdésben meghatározott hivatásos állományúnak átadja, majd az átvételi elismervényt az elhunyt, vagy a nyugállományba helyezett hivatásos állományú személyi fogyatékanagában elhelyezi.

14. Elismerések

- 66. §** A hivatásos állomány tagja a Hszt. 118. §-án felül az Országgyűlési Őrségnél eltöltött szolgálati idő elismerésére szolgáló pénzjutalommal és oklevéllel elismerésben részesíthető. A szolgálati idő számítása szempontjából az Országgyűlési Őrségnél eltöltött szolgálati időn túl figyelembe kell venni a rendőrségnél vagy a hivatásos katasztrófavédelmi szervnél eltöltött szolgálati időt is.

- 67. §** (1) E rendelet alapján az Országgyűlési Őrség parancsnoka elismerésben a hivatásos állomány azon tagját részesítheti, aki beosztásából fakadó szolgálati feladatait huzamosabb ideje, az átlagosnál magasabb színvonalon és eredményességgel látja el, vagy meghatározott feladat végrehajtása során kimagasló helytállást, önfeláldozó magatartást tanúsított, avagy életpályája alapján példaképül állítható az Országgyűlési Őrség hivatásos állománya elé és vele szemben nem áll fenn a (2) bekezdésben meghatározott, elismerést kizáró ok.
- (2) Nem lehet a hivatásos állomány tagját elismerésben részesíteni – a szolgálati viszony után járó elismerés kivételével –, ha az előljáró parancsnoknak tudomása van arról, hogy a hivatásos állomány tagja
- ellen fegyelmi vagy büntetőeljárás van folyamatban,
 - fegyelmi büntetés hatálya alatt áll,
 - ellen a bíróság felfüggesztett szabadságvesztés büntetést szabott ki, a próbaidő eredményes leteltéig,
 - ellen a bíróság pénzbüntetést szabott ki, legalább 6 hónapig, vagy ha a bíróság próbára bocsátotta, a próbaidő tartama alatt.
- (3) A (2) bekezdésben foglaltaktól különösen kiemelkedő helytállás esetén az Országgyűlési Őrség parancsnoka eltekinthet.
- (4) Az elismeréseket lehetőség szerint az Országgyűlési Őrség parancsnokának – mint adományozónak – vagy az ő megbízásából az elismerésben részesülőnél magasabb beosztású vezetőnek az elismerés szintjéhez méltó körülmények között kell átadnia.
- (5) Az Országgyűlési Őrség hivatásos állományának tagja köteles az Országgyűlési Őrség parancsnokának bejelenteni a nem az Országgyűlés elnökétől vagy az Országgyűlési Őrség parancsnokától kapott elismerést. Nemzetközi szervezettől, külföldi állami szervtől származó elismerés, vagy miniszter által alapított kitüntető cím vagy díj viselését az Országgyűlési Őrség parancsnoka engedélyezi.
- 68. §** (1) A hivatásos állomány tagjának az egy fizetési fokozattal történő előresorolása kezdeményezhető, ha az adott fizetési fokozatban eltöltendő várakozási időből legfeljebb egy év van hátra és a hivatásos állomány tagja legalább alkalmas minősítéssel rendelkezik.
- (2) A Hszt. 118. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott pénzjutalom nettó összege, valamint a tárgyjutalom értéke – alkalmanként – nem lehet kevesebb a központi költségvetésről szóló törvény által évente megállapított mindenkori köztisztviselői illetményalap (a továbbiakban: köztisztviselői illetményalap) ezer forintra kerekített összegénél és nem lehet magasabb a köztisztviselői illetményalap ezer forintra kerekített összegének hatszorosánál.
- (3) A Hszt. 118. § (1) bekezdés d) pontjában meghatározott jutalomüdülésként a hivatásos állomány tagja részére hazai vagy külföldi üdültetési, turisztikai intézményben biztosított üdülés vagy utazási iroda által szervezett turista út adományozható. A jutalomüdülés költségeinél a szállás, az ellátás és ezenfelül legfeljebb az oda- és visszautazás költségei számolhatók el. A jutalomüdülés nettó értéke nem lehet magasabb a köztisztviselői illetményalap ezer forintra kerekített összegének hatszorosánál.
- 69. §** (1) Pénzjutalomban kell részesíteni a hivatásos állomány tagját, ha az Országgyűlési Őrségnél legalább tíz év szolgálati idővel rendelkezik, valamint minden további, az Országgyűlési Őrségnél eltöltött öt szolgálati év után. A szolgálati évek számítása szempontjából figyelembe kell venni a rendőrségnél vagy a hivatásos katasztrófavédelmi szervnél bármely foglalkoztatási jogviszonyban töltött időt.
- (2) A jutalom összege az (1) bekezdés szerinti első esedékességgel a 68. § (2) bekezdése alapján kifizethető legalacsonyabb jutalom összegével azonos, amely a további öt évenként a köztisztviselői illetményalap 15%-ának száz forintra kerekített összegével emelkedik.
- (3) Az (1) bekezdésben meghatározott jutalom adományozásánál
- a szolgálati viszonyban történt megszakítás esetén valamennyi, az (1) bekezdésben meghatározott szervnél korábban szolgálati viszonyban eltöltött időt, valamint a Hszt. 42. § (2) bekezdése és 43. §-a szerint más szervnél töltött szolgálati időt össze kell számítani,
 - folyamatos szolgálati időként kell figyelembe venni az illetmény nélküli szabadság teljes időtartamát, amennyiben az évente a 30 napot nem haladta meg, vagy gyermek gondozása céljából került engedélyezésére, továbbá a más okból engedélyezett illetmény nélküli szabadságból legfeljebb egy évet, ha az a szolgálati viszonyba egyébként is beszámít,
 - akinek a korábbi foglalkoztatási jogviszonya nyugállományba helyezéssel szűnt meg, ismételt teljes munkaidőben történő foglalkoztatáskor a korábban elismert időt is figyelembe kell venni.

- (4) Rész-szolgáltatelljesítési időben történő ismételt foglalkoztatás esetén ez az elismerés nem alkalmazható.
- (5) Nyugállományba helyezés esetén, amennyiben az (1) bekezdés szerinti jutalom az azt követő egy éven belül esedékes lenne, azt a nyugállományba helyezéskor az utolsó munkában töltött napon át kell adni.

- 70. §**
- (1) Az elismerésként adott tárgyjutalom vagy jutalomüdülés értéke, valamint a pénzjutalom után fizetendő jövedelemadó-előleg és a levonásra kerülő járulékok a forrásul szolgáló jutalomkeretet terhelik.
 - (2) Az Országgyűlési Őrség parancsnoka által adott elismerések adományozásával kapcsolatos feladatok körében az Országgyűlési Őrség személyügyi munkatársa
 - a) fogadja a beérkező javaslatokat, és azokat döntésre előkészíti, valamint
 - b) gondoskodik arról, hogy az adományozott elismerés az átadás napján rendelkezésre álljon.
 - (3) Az elismerésről szóló okmánnyal egyidejűleg igazolást kell kiadni a hivatásos állomány elismerésben részesített tagjának, melyben az érintett tájékoztatást kap a pénz-, vagy tárgyjutalom összegéről, értékéről, a levont jövedelemadó-előlegről, nyugdíj- és munkavállalói járulékról, egyéb levonásról. Az igazolás kiállításához szükséges adatokat a személyügyi munkatárs és az illetményszámfejtést végző szerv biztosítja.

15. Fegyelmi eljárás

- 71. §**
- Az ezen alcímben foglaltakat kell alkalmazni az Országgyűlési Őrség hivatásos állományának tagja által elkövetett, a Hszt. 119. §-a szerinti fegyelemsértés, a fegyelmi eljárás keretében elbírálandó szabálysértés és katonai vétség fegyelmi jogkörben történő elbírálására.
- 72. §**
- (1) Az elévülést hivatalból kell vizsgálni az eljárás minden szakaszában. Ha az elévülés bekövetkezte a fegyelmi eljárás megindítása előtt kétséget kizáróan megállapítható, a fegyelmi jogkör gyakorlója ezt a tényt a fegyelmi eljárást megalapozó iraton vagy az irathoz fűzött feljegyzésben rögzíti. Ha a fegyelmi eljárást elrendelték, az elévülés bekövetkeztét a fegyelmi eljárás megszüntetéséről szóló határozatban kell megállapítani.
 - (2) A Hszt. 122. § (2) bekezdése szerinti elévülési időt attól a naptól kell számítani, amikor a fegyelmi jogkört gyakorló számára a fegyelemsértés vagy a szabálysértés megállapítására alkalmas cselekmény és az azzal megalapozottan gyanúsítható személy kiléte ismertté vált.
- 73. §**
- A fegyelmi eljárást akkor is el kell rendelni és le kell folytatni, ha az elrendelésekor vagy a vizsgálat közben már megállapítható, hogy a Hszt. 121. §-a szerinti valamely fenyegetőséget kizáró ok áll fenn. A fenyegetőséget kizáró ok fennállását az érdemi határozatban kell megállapítani.
- 74. §**
- (1) Az Országgyűlési Őrség parancsnoka – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – gyakorolja az Országgyűlési Őrség hivatásos állománya felett a teljes fegyelmi jogkört.
 - (2) A Hszt. 126. § (5) és (6) bekezdésében meghatározott személyekkel szemben a fegyelmi jogkört az Országgyűlés elnöke gyakorolja.
 - (3) Az Országgyűlési Őrség rendelkezési állományába tartozó, a Hszt. 42. § (2) bekezdése szerinti más szervhez vezényelt, valamint a Hszt. 43/B. § (1) bekezdése alapján berendelt hivatásos állományú esetében a fegyelmi jogkört az Országgyűlési Őrség parancsnoka gyakorolja.
- 75. §**
- A Hszt. 127/A. § (1) bekezdés b) pontja szerinti rendelkezési állományba tartozók feletti fegyelmi jogkör gyakorlásáról az Országgyűlési Őrség szervezeti és működési szabályzata rendelkezik. A jogkör gyakorlásával megbízott vezető az Országgyűlési Őrség parancsnoka nevében jár el, azonban az Országgyűlési Őrség parancsnokának kizárólagos hatáskörébe tartozó fenytést nem szabhat ki.
- 76. §**
- (1) Az Országgyűlési Őrség szervezeti és működési szabályzata a Hszt. 120. § (2) bekezdése szerinti eljárás mellőzésével történő figyelmeztetés alkalmazására a legalább osztályvezetői besorolású vezetőt felhatalmazhatja. Az átruházott jogkörben eljáró vezető, ha a figyelmeztetés ellen nem nyújtottak be kifogást, a figyelmeztetésről szóló irat bemutatásával az Országgyűlési Őrség parancsnokát soron kívül tájékoztatja. Kifogás benyújtása esetén a keletkezett iratokat haladéktalanul felterjeszti az Országgyűlési Őrség parancsnokához.
 - (2) Az Országgyűlési Őrség szervezeti és működési szabályzata felhatalmazhatja az Országgyűlési Őrség parancsnokának helyettesét, hogy az Országgyűlési Őrség parancsnoka helyett és nevében a fegyelmi eljárással kapcsolatos jogkört

gyakorolja. Az átruházott jogkörben eljáró vezető legfeljebb a Hszt. 123. § (1) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott fenyítést szabhatja ki. Nem alkalmazható ez a szabály, ha fegyelmi eljárás során katonai vétséget kell elbírálni.

- (3) Az átruházott jogkörben hozott fenyítést az átruházó nem vizsgálhatja felül, kivéve, ha a jogkör gyakorlója hatáskörét meghaladóan járt el. A hatáskört meghaladó fenyítést érvényteleníteni kell. Az átruházó az érvénytelen fenyítés kiszabását követő 5 napon belül az érvénytelenítés mellett új fenyítés kiszabására intézkedhet.

- 77. §** (1) A Hszt. 127. § (2) bekezdés szerinti határidő-meghosszabbításnak akkor van helye, ha folyamatban levő fegyelmi eljárásban az áttételt megelőzően a vizsgálat határidejét a Hszt. 128. § (3) bekezdése alapján már meghosszabbították és a rendelkezésre álló idő nem elég az érdemi döntés megalapozásához szükséges bizonyítékok beszerzéséhez.
- (2) Nem kell a fegyelmi eljárást áttenni, ha a korábbi szolgálati hely szerint illetékes parancsnok a fegyelmi eljárást a Hszt. 140. § (1) bekezdés a)–d), illetve f) pontja alapján megszünteti.
- (3) Az Országgyűlési Őrség parancsnoka egyedi ügyben az átruházott jogkörben eljáró vezetőtől a fegyelmi jogkör gyakorlását – az érdemi határozat meghozatalát megelőzően – visszaveheti.
- (4) A fegyelmi jogkör visszavételének akkor van helye, ha a fegyelemsértés súlya, jellege, a fegyelemre gyakorolt hatása azt indokoltá teszi vagy az eredeti fegyelmi jogkör meghagyása esetén nem biztosított az ügy törvényes és elfogulatlan kivizsgálása, így különösen, ha
- a) az ügyben a fegyelmi jogkör gyakorlójának felelőssége is felvethető,
 - b) az eljárás alá vonttal vagy az ügy sértettjével hozzátartozói vagy a munkatársi kapcsolatot meghaladó személyes viszonyban áll,
 - c) az eljárás alá vonttal vagy annak hozzátartozójával bíróság vagy más hatóság előtt jogvitája van,
 - d) az eljárás alá vont kezdeményezésére vele szemben büntető-, szabálysértési vagy fegyelmi eljárás indult.
- (5) A fegyelmi jogkör visszavételét az eredeti fegyelmi jogkör gyakorlója és az eljárás alá vont is kezdeményezheti.
- (6) A fegyelmi eljárás áttételéről és a fegyelmi jogkör visszavételéről, illetve az erre irányuló kérelem elutasításáról indokolás nélküli határozatban kell rendelkezni. A határozat ellen panasznak nincs helye.

- 78. §** (1) Ha a fegyelmi jogkör gyakorlója fegyelmi eljárás mellőzésével figyelmeztetést alkalmaz, azt a címzettnek szóló iratba kell foglalni. A figyelmeztetést tartalmazó iratban meg kell jelölni a vétkes kötelezettségszegést megvalósító cselekményt, a tényállást és a megszegett kötelezettséget.
- (2) A fegyelmi jogkör gyakorlója az eljárás mellőzésével történő figyelmeztetés alkalmazása előtt a terhére rótt vétkes kötelezettségszegéssel kapcsolatban szóban meghallgatja a hivatásos állomány tagját vagy írásban kér tőle nyilatkozatot. Nem akadályozza a figyelmeztetésről szóló döntés meghozatalát, ha a hivatásos állomány tagja a szóbeli vagy írásbeli nyilatkozattételt neki felróható okból elmulasztja.
- (3) A Hszt. 120. § (3) bekezdése szerinti kifogást a fegyelmi eljárás elrendelésére jogosult előljáráshoz címezve írásban kell benyújtani. A kifogást nem kell megindokolni.

- 79. §** (1) Egy eljárásban kell elbírálni a hivatásos állomány tagja által elkövetett és a fegyelmi jogkör gyakorlójának tudomására jutott, még el nem bírált valamennyi fegyelemsértést.
- (2) Ha a fegyelmi eljárás elrendelését követően jut a fegyelmi jogkör gyakorlójának tudomására el nem bírált fegyelemsértés, a fegyelmi eljárást az elrendelő határozat kiegészítésével az el nem bírált fegyelemsértésre is ki kell terjeszteni vagy ha a másik ügyben a fegyelmi eljárást már elrendelték, az eljárásokat egyesíteni kell.
- (3) A kiterjesztés, illetve az egyesítés mellőzhető, ha az utóbb tudomásra jutott fegyelemsértés kivizsgálása a már elrendelt fegyelmi eljárásban folyó vizsgálat határidejében – a meghosszabbítás lehetőségét is figyelembe véve – nem biztosítható vagy a fegyelmi eljárást felfüggesztették, illetve az újabb tudomásra jutott ügyben az eljárás felfüggesztése indokolt, és emiatt az ügyek egy eljárásban való elbírálása a Hszt. 120. § (1) bekezdésében meghatározott célok érvényesülését akadályozná.
- (4) A fegyelmi eljárásokat el lehet különíteni, ha a különböző tényállást megvalósító fegyelemsértések önállóan elbírálhatóak és együttes elbírálsuk a felelősségre vonást jelentősen késleltetné.
- (5) Nincs helye a fegyelmi eljárás kiterjesztésének vagy egyesítésének, ha a még el nem bírált ügy szabálysértés vagy a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 485/A. §-a szerint fegyelmi elbírálásra utalt katonai vétség.

- 80. §** (1) Fegyelmi eljárás elrendelésének fegyelemsértés megalapozott gyanúja esetén akkor van helye, ha a rendelkezésre álló adatok alapján alapos okkal lehet következtetni arra, hogy a hivatásos állomány tagja kötelezettségszegésnek minősülő cselekményt követett el és annak elkövetésében vétkesség terheli.
- (2) Minden előjárónak kötelessége, hogy a tudomására jutott fegyelemsértésről vagy a fegyelemsértés gyanújáról haladéktalanul tájékoztassa a fegyelmi jogkör gyakorlóját és annak intézkedéséig gondoskodik a vétkes kötelezettségszegés bizonyítékainak megőrzéséről, a tanúk adatainak rögzítéséről, szükség esetén a helyszín biztosításáról.
- (3) Ha kötelezettségszegésre utaló adatok a fegyelemsértés megalapozott gyanújának megállapításához vagy kizárásához nem elegendőek, a fegyelmi jogkört gyakorló előjárónak parancsnoki tényfeltáró vizsgálattal vagy más módon (pl. belső ellenőrzés) kell a megalapozott gyanút alátámasztó vagy kizáró körülményeket tisztázni. A parancsnoki tényfeltáró vizsgálat nem irányulhat a fegyelmi eljárás megkerülésére, a hivatásos állomány fegyelemsértéssel gyanúsítható tagja jogainak csorbitására.
- (4) A fegyelmi jogkör gyakorlója a fegyelemsértés megalapozott gyanújának megállapítását követően haladéktalanul, de legfeljebb 15 napon belül köteles intézkedni a fegyelmi eljárás elrendelésére vagy áttételére, a vizsgáló kijelölésére vagy az eljárás mellőzésével figyelmeztetés alkalmazására. A határidő elmulasztása nem akadály a fegyelemsértés elévülési időn belüli elbírálásának, de a mulasztó felelősségét meg kell vizsgálni.
- (5) A fegyelmi eljárás lefolytatásához szükséges tárgyi és személyi feltételekről, valamint költségek biztosításáról a fegyelmi jogkör gyakorlója gondoskodik.
- (6) A fegyelmi eljárás elrendeléséről szóló határozatnak a Hszt. 128. § (2) bekezdésében meghatározottakon felül tartalmaznia kell az eljárás alá vont kioktatását a képviselő igénybevételének lehetőségére, és az eljárás iratainak megismerésére vonatkozó, a bizonyítással és a vizsgáló személyével kapcsolatos észrevételezési és indítványozási jogára.
- 81. §** Ha a folyamatban levő fegyelmi eljárásban vizsgált cselekmény egyben katonai vétséget is megvalósít és azt a Be. 485/A. § (1) bekezdése alapján fegyelmi eljárásra utalták, a fegyelmi eljárás elrendeléséről szóló határozatot módosítani kell. A módosított határozatban rendelkezni kell arról, hogy a fegyelmi eljárás tárgyává tett cselekmény vizsgálata a továbbiakban katonai vétség miatt folytatódik, és tájékoztatni kell az eljárás alá vontat, valamint képviselőjét a megváltozott eljárási és jogorvoslati szabályokról.
- 82. §** (1) A fegyelmi eljárás elrendeléséről szóló határozatot haladéktalanul, de legkésőbb az eljárás alá vont meghallgatásáról szóló értesítéssel egyidejűleg az eljárás alá vontnak kézbesíteni kell. A kézbesítéskor a Hszt. 7. § (3) bekezdésére figyelemmel kell eljárni.
- (2) A fegyelmi vizsgálat Hszt. 128. § (3) bekezdése szerinti meghosszabbításáról a fegyelmi jogkör gyakorlója az elrendelő határozatra feljegyezéssel vagy külön íven indokolás nélküli határozatban rendelkezik. A vizsgálat határidejének meghosszabbításáról a vizsgáló az eljárás alá vontat és képviselőjét írásban értesíti.
- 83. §** (1) Fegyelmi vizsgálat lefolytatásával a fegyelmi jogkört gyakorló irányítása alatt álló fegyelmi ügyek intézésére létrehozott szervezeti egység (a továbbiakban: fegyelmi szerv) munkatársát vagy ilyen munkakörben foglalkoztatott személyt kell megbízni.
- (2) Nem lehet a vizsgálat lefolytatásával megbízni azt a személyt, aki az eljárás alá vont szolgálati előjárója vagy alárendeltje, továbbá aki az ügyben érdekelt vagy egyéb okból elfogulatlansága nem várható.
- (3) Ha akadályoztatás miatt vagy a (2) bekezdésben meghatározott okból egyetlen, az (1) bekezdésben meghatározott személyt sem lehet megbízni a vizsgálat lefolytatásával, a fegyelmi jogkör gyakorlója az alárendeltjei közül – a Hszt. 129. § (1) bekezdésének figyelembevételével – megfelelő jogi és szakmai ismeretekkel rendelkező, arra alkalmas személyt bíz meg a vizsgálattal.
- (4) A hivatásos állomány fegyelmi vizsgálat lefolytatásával megbízott tagja (a továbbiakban: vizsgáló) személyével kapcsolatos, a Hszt. 129. § (2) bekezdése szerinti összeférhetlenségi okot a vizsgáló köteles haladéktalanul bejelenteni a fegyelmi jogkör gyakorlójának. A vizsgáló személyével kapcsolatos összeférhetlenség megállapítását az eljárás alá vont vagy képviselője is kérheti. Az összeférhetlenségről, illetve az új vizsgáló kijelöléséről a fegyelmi jogkör gyakorlója 3 napon belül határozatban dönt. A döntés ellen panasznak nincs helye.
- (5) Az összeférhetlenség elbírálásáig, illetve az új vizsgáló személyének kijelöléséig a vizsgáló eljárási cselekményt halaszthatatlan esetben és csak a fegyelmi jogkör gyakorlójának előzetes jóváhagyásával végezhet.

- 84. §** (1) Az eljárás alá vont meghatalmazása alapján a fegyelmi eljárásban képviselőként eljárhat:
- ügyvéd (a továbbiakban: jogi képviselő),
 - a Hszt. 130. § (2) bekezdésében meghatározott kivételekkel a szolgálat teljesítés helye szerinti szerv állományába tartozó személy, továbbá
 - az érdekképviselői szerv képviselőjében eljáró személy
- [az a)–c) pontban meghatározott személyek a továbbiakban a 15. alcím vonatkozásában: képviselő].
- (2) A képviselő az eljárásban akkor vehet részt, ha az erről szóló meghatalmazást az eljárás alá vont vagy a képviselője írásban becsatolta. A vizsgáló felterjesztésére a fegyelmi jogkör gyakorlója a képviselő részvételét elutasítja, ha a képviselő a Hszt. 130. § (2) bekezdése alapján nem láthatja el a képviselői feladatát.
- (3) Ha az eljárás alá vont képviselővel az Országgyűlési Őrség állományába tartozó személyt bíz meg, a képviselőt az ezzel kapcsolatos feladatainak ellátása idejére a szolgálat alól mentesíteni kell.
- (4) Ha a fegyelmi eljárást a Hszt. 140. § (1) bekezdés a)–d), illetve f) pontja alapján megszüntetik, az erről szóló határozatban fel kell hívni az eljárás alá vont figyelmét a képviselővel kapcsolatos költségek visszatérítésének lehetőségére.
- (5) Az eljárás alá vont jogi képviselővel kapcsolatos költségeit csak akkor lehet megtéríteni, ha azt számlával igazolja. Ügyvédi munkadíjaként legfeljebb a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdésében meghatározott összeget lehet elszámolni.
- 85. §** (1) A fegyelmi eljárás felfüggesztését a fegyelmi jogkör gyakorlója határozatban rendeli el, melyben annak indokát és jogcímét meg kell jelölni. Az eljárás felfüggesztésének tartama alatt az ügyben bizonyításra irányuló eljárási cselekményt végezni nem lehet.
- (2) Az eljárás folytatását a fegyelmi jogkör gyakorlója indokolás nélküli határozatban rendeli el.
- (3) Az eljárás alá vontat és képviselőjét az eljárás felfüggesztéséről és folytatásáról haladéktalanul írásban értesíteni kell.
- 86. §** (1) A szolgálati beosztásból történő felfüggesztésről a vizsgáló javaslatára a fegyelmi jogkör gyakorlója rendelkezik akkor is, ha nem ő az eljárás alá vont állományilletékes parancsnoka.
- (2) A fegyelemsértés súlyára tekintettel a beosztásból felfüggesztésnek akkor van helye, ha a kialakult joggyakorlat alapján előreláthatólag az ügyben a fegyelmi felelősség megállapítása esetén rendfokozatot, szolgálati beosztást vagy szolgálati viszonyt érintő fenytetés kiszabása várható.
- (3) A fegyelemsértés jellegére tekintettel a szolgálati beosztásból felfüggesztésnek akkor van helye,
- ha az eljárás alá vont beosztásban hagyása akadályozhatja a bizonyítékok beszerzését, a tényállás felderítését,
 - ha az eljárás alá vont beosztásban hagyása a cselekmény jellegére vagy az eljárás alá vont személyére tekintettel hátrányosan befolyásolná a személyi állomány munkavégzését, a fegyelem fenntartását.
- (4) Amennyiben az eljárás alá vontat beosztásából felfüggesztették, és a fegyelmi eljárást a Hszt. 131. § (2) bekezdés c) pontja alapján – az ugyanazon cselekmény miatt indult büntetőeljárásra tekintettel – felfüggesztették, a beosztásból történt felfüggesztés Hszt. 132. § (3) bekezdése szerinti meghosszabbításáról a fegyelmi jogkör gyakorlója rendelkezik.
- (5) A beosztásból történt felfüggesztés indokoltságát az ügy vizsgálója folyamatosan figyelemmel kíséri, s ha az indokolttá vált, javaslatot tesz a megszüntetésre a fegyelmi jogkör gyakorlójának. Ha a beosztásból történő felfüggesztés indokai megszűntek, de az eredeti szolgálati beosztás ellátásától továbbra is indokolt az eljárás alá vontat távol tartani, a felfüggesztés megszüntetésével egyidejűleg, a Hszt. 132. § (4) bekezdése alapján – eredeti besorolása és illetménye meghagyása mellett – vezénnyelssel másik, a besorolási osztályának és beosztási kategóriájának megfelelő, ha erre nincs lehetőség, alacsonyabb szolgálati beosztásban foglalkoztatható az eljárás befejezéséig.
- (6) A beosztásból történő felfüggesztésről, annak meghosszabbításáról vagy megszüntetéséről, illetve a távolléti díj visszatartása mértékének megváltoztatásáról külön határozatban kell rendelkezni. A Hszt. 132. § (5) bekezdése szerinti felfüggesztésről az érdemi határozatban kell rendelkezni. A határozatot intézkedésre haladéktalanul meg kell küldeni a felfüggesztett hivatásos állományú szolgálati előjárójának, a személyügyi munkatársnak, a rendelkező részét az illetményszámfejtést végző szervezetnek is.
- (7) A Hszt. 132. § (8) bekezdése szerinti panasz elutasítása ellen további külön jogorvoslatnak nincs helye. Az érdemi határozat elleni jogorvoslat során azonban a beosztásból felfüggesztés elrendelésének vagy a felfüggesztés fenntartásának jogszerűségét az eljárás alá vont vitathatja. Nincs helye panasznak, ha felfüggesztésére vagy annak fenntartására a Hszt. 132. § (5) bekezdése alapján került sor.

- 87. §**
- (1) A vizsgáló az eljárás alá vontat és képviselőjét, a tanút, a szakértőt a tervezett eljárási cselekmény helyéről és idejéről írásban értesíti. Az írásbeli értesítés, illetve megkeresés teljesíthető elektronikus levélben is, teljesítettnek azonban csak akkor tekinthető, ha a vételét a címzettje – vagy a címzettel való közlését annak szolgálati előljárója – elektronikus úton visszaigazolja.
 - (2) Az értesítés szóbeli közlésére csak akkor van lehetőség, ha az írásbeli értesítés kézbesítése az eljárási cselekmény tervezett időpontja előtt – a Hszt. 133. § (1) bekezdésére figyelemmel – már nem biztosítható és az értesített a szóbeli értesítést elfogadta. A szóbeli értesítésről feljegyzést kell készíteni, és annak elfogadásáról az érintettet a meghallgatási jegyzőkönyvben kell nyilatkoztatni. Ennek hiányában a szóbeli értesítést hatálytalannak kell tekinteni és új hatánap kitűzésére kell intézkedni.
 - (3) Az eljárás alá vontat az értesítésében tájékoztatni kell arról, hogy az ügy érdemére vonatkozó nyilatkozattételt megtagadhatja, illetve védekezését a meghallgatására kitűzött időpontig írásban is előterjesztheti. Az eljárás alá vont kérésére a vizsgáló – méltányolható okból – az írásbeli védekezés előterjesztésére biztosított határidőt legfeljebb 8 nappal meghosszabbíthatja.
 - (4) A hivatásos állomány tagjának értesítését a szolgálati út betartásával kell teljesíteni. Ha erre az idő rövidsége miatt nincs lehetőség, a meghallgatásának tervezett időpontjáról az értesített szolgálati előljáróját az értesítéssel egyidejűleg tájékoztatni kell.
 - (5) Nem az Országgyűlési Őrség állományába tartozó tanút a tervezett meghallgatása érdekében a vizsgáló személyesen megkeresi. A tanút tájékoztatni kell arról, hogy milyen ügyben és mikor kívánják meghallgatni, valamint arról, hogy a fegyelmi ügyben nem köteles tanúvallomást tenni, továbbá arról, hogy – a tanú egyetértésével – a meghallgatásra az Országgyűlési Őrség hivatali helyiségében kerül sor. A tanú részére az ezen adatokat tartalmazó írásbeli értesítést kézbesíteni kell.
 - (6) Az eljárás alá vont és a tanú, sértett írásos vagy jegyzőkönyvbe vett kérelme vagy egyetértő nyilatkozata esetén a Hszt. 133. § (1) bekezdésében meghatározott időpontnál hamarabb is megtartható a meghallgatása vagy folytatólagos meghallgatása, illetve a szembesítés.
- 88. §**
- (1) Az eljárás alá vont és képviselője részére biztosított iratbetekintést vagy iratismertetést megelőzően iratjegyzéket kell készíteni vagy a korábbi iratjegyzéket ki kell egészíteni. Ha a tárgyi bizonyíték anyagánál vagy méreténél fogva az iratokhoz nem csatolható, akkor azt sorszámmal kell ellátni és az iratjegyzéken fel kell tüntetni.
 - (2) A fegyelmi eljárás során elvégzett eljárási cselekményekről a jegyzőkönyvet vagy jelentést egy példányban kell elkészíteni. Ha arról másolat kiadása szükséges, azt a vizsgáló hitelesíti.
 - (3) A fegyelmi eljárás lefolytatásához az Országgyűlés elnöke irányítása alá tartozó szervek vezetői és munkatársai kötelesek a szükséges információkat megadni, iratokat – a minősített adat védelmére vonatkozó szabályok szerint – átadni, a kért vizsgálatokat elvégezni.
 - (4) Ha a bizonyításhoz más hatóságnál vagy bíróságnál keletkezett iratok beszerzése szükséges, az erről szóló megkeresésben a fegyelmi jogkör gyakorlójának meg kell jelölnie az eljárás alá vont személyt, a kért irat vagy bizonyíték összefüggését a fegyelmi eljárás tényállásával, illetve a vétkesség megállapításával.
- 89. §**
- (1) A fegyelmi eljárás alá vontat a meghallgatása előtt ismételt ki kell oktatni a jogaira és röviden össze kell foglalni a terhére rótt kötelezettségszegést.
 - (2) Az eljárás alá vontat tájékoztatni kell arról, hogy
 - a) nem köteles az ügy érdemére nyilatkozatot tenni, azonban a nyilatkozat megtagadásával lemond a védekezés e módjáról és az ügyet a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékok alapján fogják elbírálni,
 - b) nyilatkozatát írásban is megteheti,
 - c) nem köteles olyan nyilatkozatot tenni, amellyel önmagát vagy hozzátartozóját bűncselekmény, szabálysértés vagy fegyelemsértés elkövetésével vádolná,
 - d) aki a fegyelmi eljárás során mást bűncselekmény, szabálysértés vagy fegyelemsértés elkövetésével hamisan vádol vagy koholt bizonyítékot szolgáltat, hamis vád bűncselekményét követi el.
 - (3) Ha az eljárás alá vont a meghallgatáson szabályszerű értesítés ellenére nem jelent meg és írásos védekezését sem terjesztette elő vagy nem kívánt az ügy érdemére nyilatkozni, a vizsgáló írásban, illetve a jegyzőkönyvben tájékoztatja, hogy az ügyét a védekezése előterjesztése hiányában a rendelkezésre álló adatok alapján fogják elbírálni.
 - (4) A tanút és jogi képviselőjét a tanú meghallgatása előtt tájékoztatni kell arról, hogy
 - a) a tanút milyen ügyben kívánják meghallgatni,
 - b) a tanút nem terheli tanúzási kötelezettség, ha nem az Országgyűlési Őrség állományába tartozik,

- c) a tanú nem köteles olyan nyilatkozatot tenni, amellyel önmagát vagy hozzátartozóját bűncselekmény, szabálysértés vagy fegyelemsértés elkövetésével vádolná,
 - d) aki a fegyelmi eljárás során más bűncselekmény, szabálysértés vagy fegyelemsértés elkövetésével hamisan vádol vagy koholt bizonyítékot szolgáltat, hamis vád bűncselekményét követi el,
 - e) a fegyelmi ügyben elkövetett hamis tanúzást a törvény büntetni rendeli,
 - f) a tanú vagy jogi képviselője kérheti a tanú személyi adatainak zártan történő kezelését.
- (5) A tanútól csak olyan személyes adat közlése kérhető, amely a személye azonosításához, illetve elérhetőségéhez feltétlen szükséges.
- (6) Ezen alcím alkalmazásában hozzátartozó: az egyeneságbeli rokon és ennek házastársa vagy bejegyzett élettársa, az örökbefogadó és nevelőszülő, az örökbefogadott és a nevelt gyermek, a testvér, a házastárs, a bejegyzett élettárs, az élettárs és a jegyes, a házastárs vagy bejegyzett élettárs egyeneságbeli rokona és testvére, a testvér házastársa vagy bejegyzett élettársa.
- (7) Ha a tanú adatainak zártan kezelését kérte, a tanú kérése szerint valamennyi személyes adatát vagy nevén kívüli személyes adatait a fegyelmi iratokhoz csatolt zárt borítékban kell kezelni és az eljárás iratainak irattári selejtezése során meg kell semmisíteni. A zártan kezelt adatokat csak az ügyben eljáró vizsgáló, a fegyelmi jogkör gyakorlója, a panaszt elbíráló előjáró és a kivizsgálásában részt vevő személy, valamint jogvita esetén a bíróság jogosult megismerni.

- 90. §**
- (1) Az eljárás alá vont és a tanú meghallgatásáról készült jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell
- a) az eljáró szerv és az ügyszám megjelölését,
 - b) a meghallgatás tárgyát (kinek, milyen ügyben történő meghallgatása),
 - c) a meghallgatás helyét, dátumát, kezdetének és befejezésének időpontját,
 - d) a jegyzőkönyv felvételének módját, ha az nem írásban történt,
 - e) a meghallgatáson jelen levő személyek nevét és az eljárásbeli jogállását,
 - f) az eljárás alá vont adatait [születési évét és helyét, anyja születési nevét, rendfokozatát, munkakörét, szolgálati beosztását, lakcímét],
 - g) a tanú adatait (nevét, születési évét és helyét, anyja születési nevét, lakcímét, tartózkodási helyét, ha az Országgyűlési Őrség állományába tartozik lakcím helyett a szolgálati beosztását),
 - h) a tanú vagy jogi képviselője nyilatkozatát a tanú adatainak zártan történő kezeléséről,
 - i) a meghallgatott tájékoztatását a vizsgálat tárgyáról,
 - j) a meghallgatott eljárási jogaira és kötelezettségeire történő tájékoztatását,
 - k) a meghallgatott nyilatkozatát a j) pont szerinti tájékoztatás tudomásulvételéről,
 - l) a tanú nyilatkozatát az eljárás tárgyához, illetve az eljárás alá vonthoz való viszonyáról (az ügy jogait, kötelezettségeit érinti-e, az eljárás alá vonttal alá-fölrendeltségi viszonyban, rokoni kapcsolatban áll-e, illetve van-e közöttük elszámolási viszony, vitás ügy, szorosabb baráti vagy haragos kapcsolat),
 - m) az eljárás alá vont nyilatkozatát arról, hogy tesz-e nyilatkozatot, ha nem tesz, védekezését írásban kívánja-e előterjeszteni,
 - n) a meghallgatott érdemi nyilatkozatát,
 - o) a meghallgatott nyilatkozatát arról, hogy a jegyzőkönyv a nyilatkozatát helyesen tartalmazza,
 - p) záradékot és a jelenlevők aláírásait.
- (2) A jegyzőkönyvből ki kell tűnnie, hogy a vizsgáló mely kérdésére a meghallgatott milyen választ adott, illetve mely nyilatkozatát adta saját elhatározásából. A jegyzőkönyvet a meghallgatott minden írott oldal alján, illetve a jogairól, kötelezettségeiről kapott tájékoztatásra vonatkozó nyilatkozata után aláírja. Ha az aláírást megtagadja, azt a jegyzőkönyvben rögzíteni kell.
- (3) A meghallgatott nyilatkozatát egyes szám első személyben, lehetőség szerint szöveghűen, a lényegesebb részeket szó szerint kell lejegyezni. Az érintett előzetes hozzájárulásával a nyilatkozat video- vagy hangfelvétellel is rögzíthető, de a meghallgatásnak ez esetben is meg kell felelnie az (1) bekezdésben meghatározott tartalmi követelményeknek. A kizárólag video- vagy hangfelvétellel rögzített nyilatkozatot le kell jegyezni, és abban utalni kell arra, hogy a felvétel milyen módon történt. A video- vagy hangfelvételt az eljárás iratainak irattári selejtezéséig meg kell őrizni.
- (4) Folytatólagos meghallgatásnál nem kell megismételni az (1) bekezdés f)–l) pontjában meghatározottak írásba foglalását, de utalni kell arra, hogy a meghallgatott jogait és kötelezettségeit a korábbi kioktatásnak megfelelően gyakorolhatja, illetve köteles gyakorolni.

- (5) Ha a tanú és az eljárás alá vont nyilatkozata között olyan lényeges ellentmondás van, amely az ügy érdemi elbírálását befolyásolhatja, meg kell kísérelni az ellentmondást szembesítéssel feloldani. Nincs helye szembesítésnek, ha a tanú vagy az eljárás alá vont a szembesítést nem vállalja. Szembesítéskor a vizsgáló által feltett kérdésekre adott válaszokat szó szerint kell lejegyezni és a nyilatkozatokat külön-külön aláírtni.

- 91. §**
- (1) Szemlét kell tartani, ha a vizsgáló megítélése szerint a bizonyítás szempontjából fontos információk beszerzése csak valamely helyszín vagy tárgy megtekintésével biztosítható.
- (2) Helyszíni szemlét kell tartani, ha az elkövetés helyszínén a fegyelemsértő magatartással összefüggésbe hozható nyomok, anyagok, anyagmaradványok, egyéb tárgyi bizonyítékok lelhetők fel vagy fellelésük valószínűsíthető.
- (3) Szemléről, helyszíni szemléről a körülmények figyelembevételével jegyzőkönyvet vagy jelentést kell készíteni. A jelentésnek tartalmaznia kell minden olyan lényeges információt, amelyet az eljárási cselekményen rögzítettek, megállapítottak, és nyilatkoztak, azzal, hogy a jelenlevők nyilatkozatát egyes szám harmadik személyben, azok lényegének összefoglalásával kell lejegyezni és a jelentést csak a vizsgáló írja alá.
- (4) A szemle és a helyszíni szemle folyamatát a jegyzőkönyv, illetve jelentés készítése mellett, lehetőség szerint fénykép vagy videofelvétellel is rögzíteni kell, melyet a jegyzőkönyvhöz vagy jelentéshez mellékelve kell az iratokhoz csatolni. Nyom, anyagmaradvány rögzítését és leírását a kriminalisztika szabályai szerint úgy kell elvégezni, hogy annak hitelessége utóbb ne legyen vitatható.
- (5) Szemlét és helyszíni szemlét legalább két, lehetőség szerint a fegyelmi jogkör gyakorlója irányítása alatt álló szerv állományába tartozó, az ügyben nem érintett személy – eljárási tanú – jelenlétében kell foganatosítani. Az eljárási cselekményen az eljárás alá vont és képviselője is jelen lehet. Annak időpontjáról a vizsgáló értesíti az érintetteket. Az értesítettek távolmaradása az eljárási cselekmény végrehajtását nem akadályozza. A jelenlévő eljárás alá vont és képviselője egyetértése esetén az eljárási tanú bevonása mellőzhető.
- (6) Egyéb eljárási cselekményekről (pl. felvilágosítás kérésről) a vizsgáló feljegyzést készít.
- (7) Az eljárási cselekményt, ha azon a vizsgálón kívül más részvétele is szükséges vagy más is jogosult a részvételre, az érintett ettől eltérő kérésének teljesítését kivéve, csak hivatali munkaidőben lehet elvégezni, illetve hivatali munkaidő alatti időpontra kitűzni.
- 92. §**
- (1) A vizsgáló javaslatára a fegyelmi jogkör gyakorlója szakértőt rendel ki, ha a vétkes kötelezettségszegés megállapításához valamely jelentős tény vagy körülmény tekintetében különleges szakértelemre van szükség. Szakértőként elsősorban igazságügyi szakértőt kell kirendelni.
- (2) A szakértő kirendeléséről és a szakvélemény beérkezéséről, illetve a szakértő meghallgatásáról értesíteni kell az eljárás alá vontat és képviselőjét.
- 93. §**
- (1) Az eljárás alá vont és képviselője részére – előzetes egyeztetés alapján – hivatali munkaidőben biztosítani kell, hogy a fegyelmi eljárás irataiba betekintsenek. A betekintés megtörténtéről feljegyzést kell készíteni.
- (2) A fegyelmi eljárás iratairól a minősített adat védelmére vonatkozó szabályok betartásával – a zártan kezelt adatok kivételével – az eljárás alá vont vagy a képviselője részére, kérelmükre egy példányban másolatot kell kiadni. A másolat, ha a feltételek biztosítottak és az eljárás alá vont vagy képviselője ezt elfogadja, elektronikus úton – elektronikus adathordozón vagy e-mailben – is átadható.
- (3) A másolaton a kiadás előtt a kérelmezőn kívüli személy személyes adatait – ide nem számítva a nevét és az egyébként közérdekűnek minősülő adatait – olvashatatlanná kell tenni.
- 94. §**
- (1) A vizsgáló, ha a vizsgálatra nyitva álló határidő eltelt vagy a fegyelemsértés elbírálásához szükséges bizonyítékokat már beszerezte, a vizsgálatot lezárja és kitűzi az iratismertetés időpontját. Erről a Hszt. 133. § (1) bekezdése figyelembevételével értesíti az eljárás alá vontat és képviselőjét. Nem akadály a összefoglaló jelentés elkészítésének és az iratok fegyelmi jogkör gyakorlójának történő átadásának, ha az eljárás alá vont, illetve képviselője az iratismertetésen nem jelent meg.
- (2) Ha a vizsgáló az eljárás alá vont meghallgatása előtt a szükséges bizonyítékokat beszerezte, az iratismertetés az eljárás alá vont meghallgatását követően közvetlenül is megtartható, feltéve, hogy erről a körülményről a meghallgatásról szóló értesítésben előzetesen tájékoztatták az eljárás alá vontat és képviselőjét.
- (3) Az iratismertetésről jegyzőkönyvet kell felvenni, melyben meg kell jelölni
- a) az eljáró szervet,
- b) az ügyszámot,

- c) az ügy tárgyát az eljárás alá vont megnevezésével,
 - d) a jegyzőkönyv felvételének időpontját és helyszínét,
 - e) a jelenlevők nevét és eljárásbeli jogállását,
 - f) az ismertetésre felajánlott fegyelmi iratok terjedelmét (lapszámát), valamint az eljárás alá vont és képviselője által tanulmányozott iratokat lapsorszám szerint megjelölve,
 - g) az eljárás alá vont és képviselője nyilatkozatát, indítványát és a vizsgáló indokolt döntését az előterjesztett bizonyítási indítványról.
- (4) Ha az iratismertetésen előterjesztett bizonyítási indítványnak a vizsgáló helyt ad, a bizonyítás kiegészítését 10 munkanapon belül – akár a fegyelmi vizsgálatra nyitva álló határidőn túl is – el kell végezni és ezt követően újabb iratismertetést kell tartani. További bizonyítás kiegészítésnek nincs helye.

95. § A vizsgáló az iratismertetést követően összefoglaló jelentést készít. A jelentésben meg kell jelölni az eljárásra okot adó kötelezettségszegést, a vizsgálat alapján megállapított tényállást, annak bizonyítékait, az eljárás alá vont által megvalósított tényleges kötelezettségszegést, annak jogi alapját, az eljárás alá vont védekezését, a felelősségre vonás során figyelembe venni javasolt körülményeket és a vizsgáló javaslatát az érdemi elbírálásra vagy az eljárás megszüntetésére.

- 96. §**
- (1) A fegyelmi jogkör gyakorlója a fegyelmi iratok kézhezvételétől számított 5 napon belül személyes meghallgatást tűz ki vagy az eljárást megszünteti. A személyes meghallgatás idejét a Hszt. 133. § (1) bekezdésében meghatározott értesítési határidő betartásával kell kitűzni.
 - (2) A személyes meghallgatásról szóló értesítéssel egyidejűleg az eljárás alá vontnak meg kell küldeni – ha az nem tartalmaz minősített adatot – a vizsgáló érdemi döntésre vonatkozó javaslatát nem tartalmazó összefoglaló jelentést is. Ha az összefoglaló jelentés minősített adatot tartalmaz, az eljárás alá vontat és képviselőjét az értesítésben kell tájékoztatni, hogy a jelentést hol és mikor tekintheti meg.
 - (3) A személyes meghallgatásról szóló értesítésben tájékoztatni kell, hogy a kitűzött időpontig az eljárás alá vont a védekezését írásban is előterjesztheti a fegyelmi jogkör gyakorlójánál.
 - (4) A személyes meghallgatásról jegyzőkönyvet kell felvenni. Ha az eljárás alá vont azon nem jelent meg, e tényről feljegyzést kell készíteni, melyben rögzíteni kell a távolmaradás ismert okát és azt, hogy az eljárás alá vont előterjesztett-e írásbeli védekezést.
 - (5) A fegyelmi jogkör gyakorlója a személyes meghallgatás befejezésekor közli az eljárás alá vonttal, hogy az eljárást megszünteti, póteljárásra utalja vagy fenyítés kiszabására intézkedik.

- 97. §**
- (1) Ha a fegyelmi jogkör gyakorlója az iratok áttanulmányozása során, illetve az eljárás alá vont és képviselője személyes meghallgatáson tett nyilatkozata alapján úgy ítéli meg, hogy a vizsgálat a tényállást, illetve a fegyelmi felelősség megállapítása szempontjából fontos körülményeket az érdemi elbíráláshoz szükséges mértékben nem derítette fel, vagy az ügy elbírálása szempontjából lényeges, de orvosolható eljárási hiba történt, póteljárást rendel el. Az erről szóló határozatban meg kell jelölni azokat az eljárási cselekményeket, amelyeket el kell végezni.
 - (2) A póteljárás befejezését követően kiegészítő iratismertetést kell tartani és kiegészítő jelentést készíteni. Az újabb személyes meghallgatás tárgyában a 96. § szerint kell eljárni.
 - (3) A fegyelmi eljárásban póteljárás csak egyszer rendelhető el.

- 98. §**
- (1) Ha a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az egyszerűsített eljárás feltételei fennállnak és a fegyelemsértést a fegyelmi jogkör gyakorlója egyszerűsített eljárás keretében kívánja elbírálni, a fegyelmi eljárást elrendelő határozatban – a vizsgáló kijelölése helyett – erről az eljárás alá vontat tájékoztatni kell. Egyben fel kell hívni az eljárás alá vont figyelmét arra, hogy amennyiben a terhére rótt fegyelemsértés elkövetését vitatja, arról írásban vagy a személyes meghallgatásakor szóban nyilatkozzon.
 - (2) Az egyszerűsített eljárásban a személyes meghallgatás időpontját a Hszt. 133. § (1) bekezdése figyelembevételével kell kitűzni. Ha az eljárás alá vont személyes meghallgatáson való részvételében önhibáján kívül akadályoztatva van és védekezését írásban sem közölte, az eljárást a Hszt. 131. § (1) bekezdése alapján fel kell függeszteni.
 - (3) A személyes meghallgatásról jegyzőkönyvet kell felvenni, melyből világosan ki kell derülnie, hogy az eljárás alá vont a terhére rótt fegyelemsértés tekintetében, illetve az egyszerűsített eljárás alkalmazásáról milyen nyilatkozatot tett.
 - (4) Ha az eljárás alá vont a felelősségét nem ismeri el, vagy az egyszerűsített eljárás alkalmazását nem fogadja el, a fegyelmi jogkör gyakorlója kiegészítő határozatban intézkedik a vizsgálat lefolytatásáról és a vizsgáló személyének kijelöléséről.

- 99. §** (1) A személyes meghallgatást követő, ha pedig az eljárás alá vont és a képviselője előzetesen bejelentette, hogy a személyes meghallgatáson nem kíván megjelenni, az erről szóló nyilatkozat kézhezvételétől számított 5 napon belül kell az érdemi határozatot meghozni és kiadmányozni.
- (2) Fenyítést kiszabni csak a fegyelmi eljárás tárgyává tett cselekménnyel elkövetett és kétséget kizáróan bizonyított tényeken alapuló vétkes kötelezettségszegés miatt, a fegyelemsértés tárgyi súlyának, a vétkekesség fokának, valamint az enyhítő és súlyosító körülményeknek együttes értékelése alapján lehet.
- (3) Általában enyhítő körülményként kell értékelni, ha az eljárás alá vont szolgálatellátása, valamint szolgálat alatti magatartása a fenyítés kiszabását megelőző három éven belül kifogástalan volt, ha a terhére rótt vétkes kötelezettségszegés körülményeit önként és teljeskörűen feltárta, felelősségét elismerte.
- (4) Általában súlyosító körülményként kell értékelni, ha az eljárás alá vont szolgálatellátása, valamint szolgálat alatti magatartása a fenyítés kiszabását megelőző három éven belül kifogásolható volt, ha más fenyítés hatálya alatt áll, ha a cselekményével az őt foglalkoztató szervnek vagy másoknak kárt okozott, kivéve, ha azt a fenyítés kiszabásáig megtérítette.
- 100. §** (1) A fegyelmi ügyben hozott érdemi határozatnak valamennyi, az eljárás alá vont terhére rótt cselekménnyel rendelkeznit kell.
- (2) Ha egy eljárásban több eljárás alá vont fegyelmi felelősségéről kell döntenit, minden eljárás alá vonttal szemben külön-külön érdemi határozatot kell hozni. Az érintett részére csak a reá vonatkozó határozatot kell közölni.
- 101. §** A Hszt. 140. § (1) bekezdés e) pontja alapján az eljárás megszüntetésére akkor kerülhet sor, ha az erről rendelkező állományparancsban a szolgálati viszony megszüntetésére megjelölt nap eltelt.
- 102. §** (1) A fegyelmi ügyben hozott érdemi határozatot annak keltétől számított 5 munkanapon belül, a fegyelmi jogkör gyakorlója vagy megbízása alapján a fegyelmi szerv vezetője vagy az eljárás alá vont legalább osztályvezető beosztású szolgálati előljárója hirdeti ki. A kihirdetésen az eljárás alá vonton, a képviselőjén kívül jelen lehet a fegyelmi szerv vezetője és munkatársa, valamint az eljárás alá vont szolgálati előljárója is. A kihirdetést követően az eljárás alá vont részére a határozat egy példányát át kell adni. A kézbesítés megtörténtét a határozat irattári példányára rá kell vezetni, és az átvevővel alá kell íratni.
- (2) Amennyiben az eljárás alá vont a fegyelmi határozat átvételét a kihirdetésekor megtagadja, erről jegyzőkönyvet kell felvenni, és azt az iratokhoz kell csatolni.
- (3) Ha az eljárás alá vont távolléte miatt a határozat előtte történő kihirdetésére nem kerülhet sor, azt postai úton tértivevénnyel kell részére megküldeni. Ha a küldemény átvétel nélkül érkezik vissza, a kézbesítést a laccím, illetve a tartózkodási hely pontosítását követően újra meg kell kísérelni, és annak eredménytelensége esetén a határozatot kézbesítettnek kell tekinteni. Az erről szóló feljegyzést, valamint a tértivevényt és a borítékot a fegyelmi iratokhoz kell csatolni.
- (4) A fegyelmi ügyben hozott érdemi határozatot azon a napon kell közölni tekinteni, amikor
- a) azt az eljárás alá vontnak kihirdették és az eljárás alá vont a határozatot átvette vagy az átvételét megtagadta, és arról jegyzőkönyv készült, vagy
- b) a küldemény átvételéről szóló tértivevény visszaérkezett és a postai kézbesítés eredménytelenségét feljegyzésben megállapították.
- (5) Ha az eljárás alá vont a postai küldemény átvételében akadályoztatva volt vagy a postai kézbesítés eredménytelensége nem róható a terhére, az akadály elhárulta, illetve a határozat eredménytelen kézbesítéséről való tudomásszerzést követő 8 napon belül tett bejelentése alapján a határozatot a részére újból kézbesíteni kell és a fenyítés végrehajtására tett intézkedéseket vissza kell vonni.
- 103. §** (1) Az eljárás alá vont az érdemi határozattal szembeni panaszát az előljáró parancsnokhoz címezve írásban vagy szóban a fegyelmi jogkör gyakorlójánál terjesztheti elő. A szóban előadott panaszt írásba kell foglalni, amelynek az írásba foglalásáról a fegyelmi jogkör gyakorlója gondoskodik. A panaszt az eljárás alá vont nem köteles indokolni.
- (2) Ha az írásos panaszt nem a fegyelmi jogkör gyakorlójához nyújtották be, a panaszt kézhez kapó előljáró köteles haladéktalanul továbbítani a fegyelmi jogkör gyakorlójához.
- (3) Az érdemi határozat ellen benyújtott panaszt a fegyelmi jogkör gyakorlója megvizsgálja, és ha az az ügy érdemét, illetve a rendelkezés tartalmát nem érintő hiba (pl. elírás, számítási hiba, hibás jogszabályi hivatkozás) kijavítására irányul, a határozat kijavítására intézkedik. A kijavító határozat közlésével az érdemi határozat jogerőre emelkedik.

- (4) Ha a panasz a határozat megalapozottságát vagy jogszerűségét, illetve a fenyítés mértékét vitatja vagy ha indokolást nem tartalmaz, továbbá ha a határozat kijavításának nem adott helyt, a fegyelmi jogkör gyakorlója a panaszt, a fegyelmi eljárás iratait egy példányban, a panaszban foglaltakkal kapcsolatos álláspontját, az eljárás alá vontról készített parancsnoki jellemzést, rendfokozatot, beosztást, valamint szolgálati viszonyt érintő fenyítés kiszabása esetén a személyi anyagát 3 napon belül felterjeszti az Országgyűlés elnökéhez. Az Országgyűlési Őrség parancsnoka által hozott érdemi határozat elleni panasz esetén az iratokat az Országgyűlés elnökéhez címezve az Országgyűlési Őrség parancsnoka részére kell megküldeni.
- (5) A panasz elbírálásában nem vehet részt az, aki az elsőfokú határozat meghozatalában, illetve az azt megelőző vizsgálatban részt vett, továbbá az, aki vagy akinek a hozzátartozója az ügyben eljárás alá vontként, tanúként vagy szakértőként vett részt.
- (6) A felülvizsgálat során lefolytatott bizonyítaskiegészítés nem irányulhat az eljárás megismétlésére. Az ügyben már meghallgatott tanút, szakértőt, illetve az eljárás alá vontat csak akkor lehet ismételten meghallgatni, ha azzal az ügyre vonatkozó lényeges új adat, bizonyíték szerezhető be, vagy meghallgatásuk az eljárási szabályok lényeges megsértésével történt. Az egyes eljárási cselekményekre a 90–94. § rendelkezései az irányadók.
- (7) A bizonyítaskiegészítés során keletkezett iratok egy példányát a fegyelmi eljárás felterjesztett irataihoz csatolni kell.
- (8) A panasz elbírálásáról szóló érdemi határozatot és a felterjesztett iratokat a panasz elbírálója megküldi az elsőfokú határozatot hozó előljárónak, aki intézkedik a határozat panaszos részére történő közléséről, illetve a képviselőjének történő megküldéséről.

- 104. §** (1) A fegyelmi ügyben hozott érdemi határozat jogerőre emelkedését a határozat irattári példányára a fegyelmi jogkör gyakorlója, vagy megbízásából a vizsgáló feljegyzi. A fenyítés végrehajtására az Országgyűlési Őrség parancsnoka intézkedik.
- (2) Fegyelmi felelősség megállapítása esetén a Hszt. 123. § (1) bekezdés d)–g) pontjában meghatározott fenyítés végrehajtásáról a fegyelmi felelősséget megállapító határozat jogerőre emelkedését követő 30 napon belül állományparancsban kell rendelkezni.
 - (3) Fenyítés végrehajtására kiadott állományparancs ellen benyújtott szolgálati panaszban a jogerőre emelkedett fegyelmi határozat rendelkezései nem vitathatók.
 - (4) A Hszt. 123. § (1) bekezdés d)–f) pontjában meghatározott fenyítések végrehajtásának tartama alatt kiszabott újabb, azonos tartalmú fenyítéssel a már megállapított alacsonyabb fizetési fokozatban, illetve rendfokozatban eltöltött idő vagy a rendfokozati várakozási idő az újabb fenyítés tartamával meghosszabbodik.
 - (5) Az eggyel alacsonyabb rendfokozatba visszavetés fenyítés időtartama az eredeti rendfokozat várakozási idejébe nem számít be.
 - (6) Nem alkalmazható a Hszt. 123. § (1) bekezdés f) pontja szerinti fenyítés, ha azzal a hivatásos állomány tagja a Hszt. 100. § (2) bekezdése alapján alacsonyabb besorolási osztályba tartozó rendfokozati állománycsoportba kerülne.
 - (7) A Hszt. 123. § (1) bekezdés g) pontja szerinti alacsonyabb szolgálati beosztásba helyezés fenyítés jogerőre emelkedését követően a hivatásos állomány tagját a beosztásából fel kell menteni és a besorolási osztályán belüli, képzettségének és rendfokozatának megfelelő alacsonyabb szolgálati beosztásba kell áthelyezni. Az eredeti vagy annál magasabb beosztásba ismételten csak akkor nevezhető ki, ha a fenyítés végrehajtásának megkezdésétől számított legalább egy év eltelt.
- 105. §** (1) A Hszt. 148. § (2) bekezdése alapján – a szolgálati előljáró javaslatára – átlagon felüli teljesítményre és példamutató magatartásra tekintettel az elsőfokú határozatot hozó fegyelmi jogkört gyakorló előljáró, illetve kiemelkedő helytállás vagy hősiesség magatartás elismeréséül az Országgyűlési Őrség parancsnoka javaslatára az Országgyűlés elnöke mentesítheti a hivatásos állomány tagját a fenyítés hatálya alól.
- (2) A Hszt. 123. § (1) bekezdés d)–g) pontjában meghatározott fenyítést akkor is végre kell hajtani, ha annak letöltése előtt a hivatásos állomány tagját mentesítették a fenyítés hatálya alól. Az Országgyűlési Őrség parancsnoka vagy javaslatára az Országgyűlés elnöke rendkívüli helyzetben tanúsított kiemelkedő helytállás vagy hősiesség magatartás elismeréséül a fenyítés további végrehajtása alól is mentesítheti a hivatásos állomány tagját.
- 106. §** (1) Szolgálati helyen vagy szolgálattal összefüggésben elkövetett szabálysértést – a szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértés kivételével – a fegyelmi jogkör gyakorlója a szabálysértési hatóság áttétele vagy hozzá címzett feljelentés, illetve egyéb módon való tudomásszerzés alapján fegyelmi eljárás keretében bírálja el.

- (2) Ha a szabálysértésről a fegyelmi jogkör gyakorlója nem a szabálysértési hatóság áttétele alapján szerez tudomást és az ügyben a fegyelmi jogkörébe nem tartozó személy felelőssége is felvethető, a fegyelmi eljárás elrendelése és felfüggesztése mellett a rendelkezésre álló iratokat megküldi az illetékes szabálysértési hatóságnak. Az eljárást csak a szabálysértési hatóság felelősségi arányok tekintetében hozott jogerős határozatának kézhezvételét követően lehet folytatni. Ha a szabálysértési hatóság az eljárás alá vont felelősségét nem látja megállapíthatónak, a fegyelmi eljárást meg kell szüntetni.
- (3) Szabálysértés elbírálásánál elsősorban pénzbírság fenytést kell kiszabni. A pénzbírság mértékének meghatározásakor a helyi szabálysértési hatóság hasonló cselekményekre irányadó gyakorlatát kell alapul venni. Ettől enyhébb fenytést kiszabni csak akkor lehet, ha azt a szabálysértés csekély súlya vagy egyéb, a szabálysértéssel összefüggő méltányolható körülmény indokolja. Súlyosabbat pedig akkor, ha a szabálysértő magatartás egyben olyan szolgálati kötelezettségzegésnek is minősül, amely a súlyosabb fenytés kiszabását indokolja vagy a 99. §-ban meghatározottak teszik szükségessé.
- (4) Elkobzás vagy más intézkedés kezdeményezéséről az érdemi határozatban kell rendelkezni. Ugyancsak az érdemi határozatban kell rendelkezni a közlekedési büntetőpont rendszer alkalmazásáról is.
- (5) A fenytettnek a fenytés jogerőre emelkedésétől számított 30 napon belül benyújtott írásbeli kérelmére az Országgyűlési Őrség parancsnoka külön határozatban engedélyezheti a pénzbírság legfeljebb hathavi részletben történő befizetését vagy a befizetés legfeljebb három hónappal történő elhalasztását. A kérelem elbírálásáról szóló határozat ellen panasz előterjesztésének nincs helye.
- (6) A pénzbírságot az Országgyűlés Hivatalának Magyar Államkincstárnál vezetett előirányzat-felhasználási keretszámlájára kell befizetni. Az illetményszámfejtést végző szervezetet a jogerős határozat rendelkező részének, illetve a részletfizetést vagy halasztott befizetést engedélyező határozatának megküldésével kell tájékoztatni, aki intézkedik a követelés nyilvántartásba vételéről.
- (7) Ha a kötelezett a befizetést a határozat jogerőre emelkedését követő 30 napon belül vagy az engedélyezett halasztás hatánapjáig nem teljesítette, az illetményszámfejtést végző szervezet erről értesíti az Országgyűlési Őrség parancsnokát, aki elrendeli a meg nem fizetett pénzbírság levonását a hivatásos állomány tagjának illetményéből. Meg kell vonni a részletfizetést attól, aki a befizetési kötelezettségének a részlet esedékességétől számított 15 napon belül nem tesz eleget.

- 107. §**
- (1) Ha a fegyelmi eljárás tárgyává tett cselekmény alkalmas katonai vétség megállapítására is, az elrendelt fegyelmi eljárást fel kell függeszteni, amíg a katonai ügyész nem dönt arról, hogy a Be. 485/A. §-a alapján az iratokat fegyelmi eljárásra megküldi vagy a nyomozás folytatására intézkedik.
 - (2) Amennyiben a katonai ügyész a feljelentést elutasítja vagy a nyomozást megszünteti és az ügyet a katonai vétség fegyelmi hatáskörben történő elbírálása céljából az illetékes parancsnoknak megküldi, a már ugyanazon ügyben elrendelt fegyelmi eljárást elrendelő határozatot módosítani kell. A módosító határozatban meg kell jelölni az annak alapjául szolgáló katonai ügyészi határozatot, a katonai vétség megnevezését és minősítését, valamint azt a tényt, hogy továbbiakban – a tényállás változatlanul hagyása mellett – a fegyelmi eljárás a Hszt. 119. § (1) bekezdése szerinti fegyelemsértés helyett katonai vétség miatt folyik.
 - (3) A fegyelmi eljárást a Hszt. és e rendelet fegyelmi eljárásra vonatkozó szabályai szerint kell lefolytatni, azonban a vizsgálat során a katonai vétség Büntető Törvénykönyvben meghatározott törvényi tényállásának megvalósítását kell bizonyítani. Ha a fegyelmi hatáskörbe utalás a nyomozás megszüntetésével történt, a nyomozás során lefolytatott bizonyítási cselekményeket nem kell megismételni.
 - (4) A katonai vétség miatti pénzbírság kiszabásakor a területileg illetékes törvényszék katonai tanácsánál kialakult gyakorlatot kell alapul venni. A pénzbírság befizetésére, a befizetés halasztására, illetve a részletfizetésre a 106. § rendelkezéseit kell alkalmazni.

- 108. §**
- (1) A fegyelmi eljárások iratait az Országgyűlési Őrség irataitól elkülönítetten, külön iktatásban „Fe” jelöléssel ellátva kell kezelni. Az eljárás jogerős befejezését követően az iratot le kell zární, és irattárba kell helyezni. A bizonyításhoz felhasznált eredeti iratot vagy tárgyat annak kell visszajuttatni, akitől az eljárás során beszerezték. A kép vagy hangrögzítésre felhasznált adathordozó tartalmát a fegyelmi eljárás iratai irattári selejtezésének időpontjáig meg kell őrizni és azt az irattári selejtezés során törölni kell vagy meg kell semmisíteni.
 - (2) A fegyelmi eljárás irataiba csak a jogszabály által felhatalmazott személyek tekinthetnek be, illetve abból adatot szolgáltatni csak jogszabályban meghatározott személyek részére és okból lehet. A betekintésről vagy adatszolgáltatásról betekintő lapot kell vezetni, amely tartalmazza a betekintő személyét, a betekintés jogcímét, idejét, a betekintő vagy az adattovábbító aláírását.

- (3) A fegyelmi szerv vezetője, annak hiányában az ügy vizsgálója köteles gondoskodni arról, hogy a fegyelmi eljárás megindulásától annak jogerős befejezéséig a fegyelmi eljárásra vonatkozó adatok a személyügyi számítógépes nyilvántartó rendszerbe felvételre kerüljenek, és a fegyelmi eljárás elrendeléséről, a beosztásból felfüggesztés elrendeléséről és megszüntetéséről, valamint az érdemi határozatról a személyügyi munkatárs tájékoztatást kapjon.

16. Eljárás a szolgálattal nem összefüggő bűncselekmény esetén

- 109. §** (1) Ha a hivatásos állomány tagjának magatartása a Hszt. 149. § (1) bekezdése szerinti szolgálati viszonyból eredő kötelezettségével össze nem függő bűncselekménynek minősül és a nyomozást vele szemben elrendelték, illetve gyanúsítottként kihallgatták, beosztásából a büntetőeljárás jogerős befejezéséig az Országgyűlési Őrség parancsnoka felfüggesztheti, ha szolgálati helyétől való távoltartása indokolt.
- (2) A beosztásból történő felfüggesztésnek akkor van helye, ha az Országgyűlési Őrség parancsnokának megítélése szerint a hivatásos állomány tagjának terhére rótt bűncselekmény jellege, illetve súlya miatt a beosztás további ellátásának meghagyása a fegyveres szerv tekintélyét, a működésébe vetett közbizalmat súlyosan veszélyezteti.
- (3) A hivatásos állomány tagját a beosztásából az (1) bekezdésben meghatározott feltételek fennállása esetén a nyomozás tartamára fel lehet függeszteni, ha azt a nyomozó hatóság a büntetőeljárás érdekeire tekintettel írásban kezdeményezte az Országgyűlési Őrség parancsnokánál. Az Országgyűlési Őrség parancsnoka, ha a felfüggesztésből két hónap letelt, a felfüggesztést kezdeményező nyomozó hatóságot írásban a felfüggesztés indokoltságának felülvizsgálatára kéri fel. Ha a beosztásból felfüggesztés a hat hónapot meghaladja, a fenntartás indokoltságáról az Országgyűlési Őrség parancsnoka írásban kikéri a nyomozó hatóság felettes szerve vezetőjének a véleményét.
- (4) A (2) bekezdésben meghatározott beosztásból felfüggesztéssel szemben a felfüggesztett a 86. § (7) bekezdése szerint élhet panasszal.

- 110. §** A Hszt. 149. § (3) bekezdése szempontjából beismerésnek kell tekinteni azt is, ha a hivatásos állomány tagja az ellene indult büntetőeljárásban hozott, a bűncselekmény elkövetését megállapító érdemi döntést tartalmazó határozattal (határozat, végzés vagy ítélet) szembeni jogorvoslatban a terhére rótt tényállás megvalósítását nem vitatja.

17. A hivatásos állomány tagjának kártérítési felelőssége megállapítására irányuló kártérítési eljárás

- 111. §** (1) A kártérítési eljárás az Országgyűlési Őrség parancsnokának írásbeli intézkedésére indul meg.
- (2) Az eljárás megindításáról a károkozásért felelősnek tartott személyt egyidejűleg írásban értesíteni kell.
- (3) A kártérítési eljárás lefolytatásával megbízott személy vagy kijelölt bizottság (a továbbiakban a 17. és 18. alcím vonatkozásában: eljáró szerv) 30 napon belül megállapítja a kár összegét, erről feljegyzésben értesíti az Országgyűlési Őrség parancsnokát.
- 112. §** (1) Ha az eljárás alá vont személlyel szemben a kártérítési üggyel összefüggésben büntető-, szabálysértési vagy fegyelmi eljárás indult, annak jogerős elbírálásáig az Országgyűlési Őrség parancsnoka a kártérítési eljárást – az eljárás alá vont személy egyidejű értesítése mellett – felfüggeszti.
- (2) A felfüggesztés időtartama alatt az Országgyűlési Őrség parancsnoka elrendelheti meghatározott bizonyítási eljárás lefolytatását, ha annak késedelve hátrányos következménnyel járna, vagy később pótolhatatlan vagy jelentős nehézséggel jár.
- (3) Amennyiben a kártérítési ügy elbírálása olyan előzetes kérdéstől függ, amely eldöntéséhez szakértői vélemény szükséges, annak megszerzéséig az Országgyűlési Őrség parancsnoka az eljárást felfüggesztheti.
- (4) A felfüggesztés tartama az elintézési határidőbe nem számít be.
- 113. §** (1) A tényállás tisztázása érdekében folytatott bizonyítási cselekményekről, különösen az eljárás alá vont személy, a hivatásos állomány tagja, a tanú, a szakértő meghallgatásáról és a szemle lefolytatásáról egyidejűleg jegyzőkönyvet kell készíteni.
- (2) A jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell
- a) az Országgyűlési Őrség parancsnokának, mint az eljárás elrendelőjének nevét, beosztását,
 - b) az eljárást folytató szerv megnevezését,
 - c) a jegyzőkönyv készítésének helyét és idejét,
 - d) a meghallgatott személy azonosító adatait, beosztását és lakcímét,

- e) a káresemény leírását,
- f) az ügyre vonatkozó lényeges nyilatkozatokat, valamint
- g) a meghallgatott személy, az eljáró szerv képviselője és a jegyzőkönyvvezető aláírását.

- 114. §** (1) A Hszt. 158. § (5) bekezdés értelmében eljáró személy (a továbbiakban a 17. és 18. alcím alkalmazásában: képviselő) képviseleti jogosultságát az eljáró szerv megvizsgálja. A képviseleti jogosultságot írásbeli meghatalmazással kell igazolni.
- (2) Az eljáró szerv visszautasítja az olyan képviselő eljárását, aki az ügyben képviseleti jogosultságát nem igazolja.
- 115. §** (1) Az eljárás lefolytatásával megbízott személy, vagy a kijelölt bizottság tagjai (a továbbiakban a 17. és 18. alcím vonatkozásában: eljáró személy) a Polgári Törvénykönyv 685. § b) pontja szerinti közeli hozzátartozója ügyében nem járhat el.
- (2) Az Országgyűlési Őrség parancsnokának határozatával szemben benyújtott panasz elbírálásában nem vehet részt az, aki a határozat meghozatalában részt vett, valamint az, aki az ügyben tanúvallomást tett, vagy szakértőként járt el.
- (3) Az eljárásban nem vehet részt az, akitől az ügy tárgyilagosa megítélése egyéb okból nem várható el.
- 116. §** (1) Az eljáró személy az Országgyűlési Őrség parancsnokának, valamint az előjáró parancsnoknak köteles haladéktalanul bejelenteni, ha vele szemben kizárási ok áll fenn. A kizárási okot az eljárás alá vont személy is bejelentheti. A kizárási kérdésében az Országgyűlési Őrség parancsnoka határoz, és egyidejűleg kijelöli az új eljáró személyt.
- (2) Ha a kizárási okot az eljáró személy maga jelenti be, annak elbírálásáig bizonyítási cselekményt nem végezhet.
- 117. §** Az eljáró szerv személyesen hallgatja meg a károkozásért felelősnek tartott személyt, illetve képviselőjét, a tanút, a szakértőt.
- 118. §** (1) Az eljáró szerv tisztázza a határozathozatalhoz szükséges tényállást, amennyiben a rendelkezésre álló adatok nem elegendőek, bizonyítási eljárást folytat le.
- (2) Az eljárás alá vont személy, illetve képviselője a tényállás tisztázása érdekében az eljáró szervnél írásban bizonyítási indítvánnyal élhet.
- (3) Az eljáró szerv a (2) bekezdés szerinti bizonyítási indítvány elutasításáról és annak indokairól 3 napon belül értesíti az Országgyűlési Őrség parancsnokát és az indítványt előterjesztő személyt.
- (4) A bizonyítási indítvány elutasításáról szóló értesítés kézhezvételétől számított 3 napon belül az indítványozó kifogással élhet, melyet az Országgyűlési Őrség parancsnokához kell benyújtani. Az Országgyűlési Őrség parancsnoka a beterjesztett kifogásról 3 napon belül határoz, a döntés ellen jogorvoslatnak helye nincs.
- (5) Az eljáró szerv által hivatalosan ismert és a köztudomású tényeket nem kell bizonyítani.
- (6) A bizonyítási eszközök különösen a károkozásért felelősnek tartott személy nyilatkozata, az irat, a tanúvallomás, a szemle és a szakértői vélemény.
- (7) Az eljáró szerv a bizonyítékokat egyenként és összességükben értékeli, és ezen alapuló meggyőződése szerint állapítja meg a tényállást.
- 119. §** (1) Az eljáró szerv a tényállás megállapítása céljából a károkozásért felelősnek tartott személyt okirat vagy más irat bemutatására hívhatja fel, továbbá ennek érdekében más szervet megkereshet.
- (2) Az iratra vonatkozó rendelkezések irányadók minden olyan tárgyra, amely műszaki vagy vegyi úton adatokat rögzít.
- 120. §** (1) Az ügyre vonatkozó tény tanúval is bizonyítható.
- (2) A tanú meghallgatására és a szemle megtartására a Hszt. 133. § (1) bekezdését, valamint a 134. § (3) bekezdését kell megfelelően alkalmazni.
- (3) Szakértőt kell meghallgatni, ha a tényállás megállapításához különleges szakértelem szükséges.
- (4) Szakértőként az Országgyűlési Őrség megfelelő szakértelemmel rendelkező tagját kell bevonni az eljárásba, ha ilyen személy nincs, más szervet vagy szakértő testületet kell megkeresni.
- (5) Szakértőként nem járhat el az, akivel szemben az eljáró személyre vonatkozó kizárási ok áll fenn, aki tanúként nem hallgatható meg, vagy aki a tanúvallomást megtagadhatja.
- 121. §** (1) Az Országgyűlési Őrség parancsnoka a kártérítési ügyben a kártérítésre kötelezésről vagy annak mellőzéséről rendelkező határozatot hoz.

- (2) A határozatnak tartalmaznia kell:
- a) az Országgyűlési Őrség parancsnokának nevét, beosztását, a károkozó személy nevét, beosztását és lakóhelyét, az ügy számát, tárgyának és ügyintézőjének megjelölését;
 - b) a rendelkező részben az Országgyűlési Őrség parancsnokának döntését, továbbá a panasztételi lehetőségről való tájékoztatást;
 - c) az indoklásban a megállapított tényállást és az annak alapjául elfogadott bizonyítékokat, a kötelezés, illetve annak mellőzésének okait, az esetleges méltánylást eredményező körülményeket, valamint azokat a jogszabályokat, amelyek alapján az Országgyűlési Őrség parancsnoka a határozatot hozta;
 - d) a határozat hozatalának helyét és idejét, a határozat aláírójának nevét, beosztását és az eljáró szerv bélyegzőlenyomatát.
- (3) Ha a határozat kötelezést tartalmaz, rendelkezni kell a kártérítés összegéről, a teljesítési határidőről, valamint a teljesítés feltételeiről.
- 122. §** (1) A határozatot kézbesítés útján kell közölni, a hivatalos iratok kézbesítésére vonatkozó szabályok szerint.
(2) A határozat közlésének napja az a nap, amelyen azt kézbesítették.
- 123. §** (1) Az Országgyűlési Őrség parancsnoka a határozatot név-, szám- vagy számítási hiba és más hasonló elírás esetén kijavíthatja vagy kicserélheti.
(2) Az Országgyűlési Őrség parancsnoka hivatalból vagy a károkozó személy kérelmére a határozatot kiegészítheti, ha az ügy érdeméhez tartozó kérdésben nem határozott. A kiegészítés nem érintheti a határozat egyéb rendelkezéseit.
(3) A kijavítást és a kiegészítést a határozat eredeti példányára és kiadmányaira is fel kell jegyezni, és a 122. §-ban foglaltaknak megfelelően közölni kell a károkozó személlyel.
- 124. §** (1) Az Országgyűlési Őrség parancsnoka a határozatot módosítja vagy visszavonja, ha megállapítja, hogy az Országgyűlés elnöke által még el nem bírált határozata jogszabályt sért.
(2) Az Országgyűlési Őrség parancsnoka a károkozó személy panasa esetén a határozatot akkor is módosíthatja vagy visszavonhatja, ha a panaszban előadottakkal egyetért.
(3) A határozat módosítására vagy visszavonására az Országgyűlési Őrség parancsnoka a határozat közlésétől számított 30 napon belül jogosult.
- 125. §** Ha a 126–129. § másként nem rendelkezik, a másodfokú eljárásban a 111–124. §-ban foglalt rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.
- 126. §** (1) A panasznak a határozat végrehajtására halasztó hatálya van.
(2) A panaszt a megtámadott határozatot hozó Országgyűlési Őrség parancsnokánál kell előterjeszteni. A panaszban új tények és bizonyítékok is felhozhatók.
(3) A panaszt az ügy valamennyi iratával annak beérkezésétől számított 8 napon belül fel kell terjeszteni az Országgyűlés elnökéhez, kivéve, ha az Országgyűlési Őrség parancsnoka a megtámadott határozatot visszavonja, vagy a panasznak megfelelően módosítja, kijavítja, kicseréli vagy kiegészíti.
- 127. §** (1) Az Országgyűlés elnöke a panasszal megtámadott határozatot és az azt megelőző eljárást megvizsgálja. A vizsgálat eredményeként a határozatot helybenhagyja, megváltoztatja vagy megsemmisíti, és egyidejűleg az eljáró szervet új eljárás lefolytatására utasítja.
(2) Az Országgyűlés elnöke, ha érdemi határozat hozatalához nincs elég adat, vagy a tényállás további tisztázása szükséges, a tényállás kiegészítése iránt maga intézkedik.
- 128. §** A másodfokú eljárás során hozott határozatot az Országgyűlés elnöke 8 napon belül megküldi az Országgyűlési Őrség parancsnokának, aki a határozatot a károkozó személynek haladéktalanul továbbítja.
- 129. §** (1) Az Országgyűlési Őrség parancsnoka a Hszt. 161. §-a alapján, az erre irányuló kérelemre engedélyezheti a kártérítés összegének mérséklését vagy részletekben történő megfizetését, a levonás vagy végrehajtás elhalasztását. Az Országgyűlési Őrség parancsnoka e jogkörében eljárva a károkozás és a károkozó körülményeire, különösen a vétkesség fokára, a károkozás jellegére, gyakoriságára figyelemmel dönt.

- (2) Az Országgyűlési Őrség parancsnoka a méltányossági kérelmet haladéktalanul, de legfeljebb 8 napon belül határozattal bírálja el. A határozattal szemben panasznak nincs helye.

18. A fegyveres szerv kártérítési felelősségének megállapítására irányuló kártérítési eljárás

- 130. §** (1) A fegyveres szerv felelőssége a Hszt. 162. §-ának megfelelően kiterjed a szolgálatteljesítés helyén viselt egyenruházatban vagy polgári ruházatban, a kötelezően benntartott szolgálati ruházatban, személyi felszerelésben, továbbá a külön engedéllyel benntartott, valamint az engedély nélkül benntartható személyes használati tárgyakban keletkezett károkra is.
- (2) A szolgálati hely sajátosságai figyelembevételével az Országgyűlési Őrség parancsnoka külön előírhatja a szolgálati helyre bevitt dolgok megőrzőben való elhelyezését, illetve a bevétel bejelentését. Az engedély alapján bevitt dolgot csak az engedélyező által meghatározott helyen lehet használni, illetve tartani.
- (3) A szolgálati helyre való bejáráshoz, valamint a szolgálat ellátásához nem szükséges dolgok bevételét az Országgyűlési Őrség parancsnoka előzetesen megtilthatja, korlátozhatja, feltételekhez kötheti. Az erről szóló parancsot az érdekelteknek ki kell hirdetni, és tájékoztató formájában ki kell függeszteni.
- (4) A károsult vétkes közrehatása esetén kármegosztásnak van helye.
- 131. §** Működési körön belül eső károsodásnak kell tekinteni az úti balesettel kapcsolatban felmerült kárt is, ha az utazás az Országgyűlési Őrség saját szállítóeszközével vagy az általa igénybe vett szállítóeszközzel történt, valamint azt a kárt, amely a hivatásos állomány tagját szolgálati út alkalmával gyalogos közlekedés során érte.
- 132. §** A Hszt. 162. § (3) bekezdése tekintetében a károsult magatartását vétkes magatartásnak kell tekinteni, ha a kár bekövetkezésében való közrehatása önhibájából eredő ittas vagy bódult állapotával függött össze.
- 133. §** Jegyzőkönyv, képviselőlet és kizárás tekintetében a 113–115. §-t megfelelően alkalmazni kell.
- 134. §** (1) A kárigényt az azt megalapozó dokumentumokkal együtt az Országgyűlési Őrség parancsnokához kell benyújtani.
- (2) Ha a kártérítési igénybejelentés hiányos, az Országgyűlési Őrség parancsnoka köteles az igénybejelentőt a hiány pótlására – határidő megjelölésével – haladéktalanul felhívni.
- (3) A hiánypótlásra megállapított határidő eredménytelen eltelte után az Országgyűlési Őrség parancsnoka a rendelkezésre álló adatok alapján dönt.
- 135. §** Ha már korábban elbírált ügyben a károsult vagy hozzátartozója újabb kártérítési igényt kíván érvényesíteni, úgy erre vonatkozó kérelmét – az igény jogosságát és összecszerűségét alátámasztó, hitelt érdemlő bizonyítékokkal együtt – az Országgyűlési Őrség parancsnokához nyújthatja be.
- 136. §** (1) Az Országgyűlési Őrség kártérítési felelőssége alóli kimentési okokat az Országgyűlési Őrségnek kell bizonyítania.
- (2) A károsultat terheli a kár szolgálati viszonyral való összefüggésének és összecszerűségének bizonyítása.
- 137. §** (1) A kártérítési kérelem elbírálása ügyében – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – akkor is le kell folytatni az eljárást, ha az felhívás nélkül érkezett vagy nyilvánvalóan alaptalannak látszik.
- (2) Amennyiben a károsult vagy hozzátartozója a már korábban elbírált kártérítési igényét ismételten benyújtja, az azonos jogalpból származó, ugyanazon igény iránti kérelem elbírálását el kell utasítani.
- 138. §** A kártérítési igény elbírálásához be kell szerezni és az alaphoz kell csatolni:
- a baleseti sérülési jegyzőkönyvet,
 - a határozatot a baleset minősítéséről,
 - az adatlapot a szolgálati betegségről,
 - a kárigény-bejelentést,
 - a felelősség kérdésével kapcsolatos iratokat,
 - a kár összecszerűségére vonatkozó bizonyítékokat.

- 139. §** (1) Az eljáró szerv a bizonyítékokat egyenként és összességükben értékeli, és ezen alapuló meggyőződése alapján határoz a kártérítés mértékéről.
- (2) Az Országgyűlési Őrség által a hivatásos állomány tagjának részére kötött balesetbiztosítás alapján a károsult részére a biztosító által kifizetett összeget a megítélt kár összegéből le kell vonni.
- (3) A károsultat a megállapított kártérítési összeg után késedelmi kamat, valamint a jogi képviseletével felmerült költség is megilleti.
- 140. §** (1) Az eljáró szerv a kártérítési ügyben a kártérítésre kötelezésről vagy a kárigény elutasításáról határozatot hoz.
- (2) A határozatnak tartalmaznia kell:
- a) az eljáró szerv megnevezését, a károsult nevét, beosztását, lakóhelyét, az ügy számát, tárgyának és ügyintézőjének megjelölését;
 - b) a rendelkező részben az eljáró szerv döntését, továbbá a jogorvoslat lehetőségéről való tájékoztatást;
 - c) az indoklásban a megállapított tényállást és az annak alapjául elfogadott bizonyítékokat, a kárigény kielégítésének, illetve elutasításának okait, az esetleges méltánylást eredményező körülményeket, valamint azokat a jogszabályokat, amelyek alapján a határozatot meghozták;
 - d) a határozat meghozatalának helyét, idejét, a határozat aláírójának nevét, beosztását és az eljáró szerv bélyegzőjének lenyomatát.
- (3) A határozat közlésére, kijavítására és kiegészítésére a 122. és 123. § rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.
- 141. §** (1) A károsult a határozat ellen az annak közlésétől számított 30 napon belül nyújthatja be keresetét a bírósághoz. Alperesként az Országgyűlési Őrséget kell megjelölni. Ha a károsult a keresetet az Országgyűlési Őrségnél terjesztette elő, a fegyveres szerv köteles az iratokat 8 napon belül a bírósághoz továbbítani.
- (2) A kereset benyújtásának a határozat végrehajtásra halasztó hatálya van.
- 142. §** Elévülés szempontjából menthető oknak minősül általában az olyan körülmény, amely a károsultat tartósan akadályozza igénye érvényesítésében, továbbá ha a sérült kárigény bejelentésre – bizonyítottan – felhívást nem kapott.
- 143. §** (1) Ha az Országgyűlési Őrség a károsult kárát megtérítette, a jogellenes károkozóval szemben a kártérítési eljárást le kell folytatni, illetve a károkozóval – ha az a hivatásos állomány tagja – a kárt e rendelet szerint meg kell téríttetni.
- (2) A 17. és 18. alcímben nem szabályozott kérdésekben a Polgári Törvénykönyv szabályai az irányadók.

19. A szolgálati kötelekkel összefüggő baleset, betegség kivizsgálásának szabályai

- 144. §** Ezen alcím alkalmazásában:
- a) *alapellátó orvos*: az Országgyűlési Őrség hivatásos állományának gyógyító-megelőző és foglalkozás-egészségügyi alapellátását végző orvos,
 - b) *halálos foglalkozási megbetegedés*: olyan, halálhoz vezető megbetegedés, ahol a halál oka a foglalkozási megbetegedés, szolgálati kötelekkel összefüggő betegség vagy annak szövődménye,
 - c) *munkavédelmi hatóság*: a munkavédelemről szóló törvényben meghatározott munkavédelmi hatóság,
 - d) *munkavédelmi felügyelő*: munkavédelmi feladatok ellátására foglalkoztatott, érettségivel és munkavédelmi technikai szakképesítéssel vagy felsőfokú munkavédelmi szakképzettséggel rendelkező személy,
 - e) *szervezett tevékenység*: a munkavédelemről szóló törvényben meghatározott szervezett munkavégzés, valamint a rendkívüli munkavégzés és szolgálati feladat ellátása; a munkaidőn, szolgálati időn kívüli tevékenység akkor tekinthető szervezettnek – tekintettel az f) pont fb) és fc) alpontjára –, amennyiben azt az Országgyűlési Őrség parancsnoka vagy az általa megbízott vezető elrendeli, és azt a tevékenység meghatározásával, valamint az időpont és az érintett személyek megjelölésével írásban rögzítik,
 - f) *szolgálati kötelekkel összefüggő baleset*: a munkavédelemről szóló törvényben meghatározott munkabaleseten túl az a baleset, amely a hivatásos állomány tagját
 - fa) azonnali szolgálatba rendelés esetén a rendelkező szóbeli vagy írásbeli parancs vagy utasítás vételétől számított időtől a szolgálatteljesítés helyére történő megérkezéséig, valamint onnan lakóhelyére menet közben,
 - fb) kiképzési terv, napirend szerint előírt gyakorlati foglalkozásokon, a fizikai állóképesség fenntartásával kapcsolatos szervezett sportfoglalkozásokon,

- fc) az Országgyűlési Őrség tömegkapcsolatainak erősítése céljából az Országgyűlési Őrség által szervezett sportversenyeken, speciális rendezvényeken, bemutatókon érte.

- 145. §** (1) A baleset, foglalkozási megbetegedés és szolgálati kötelmekkel összefüggő betegség kivizsgálásának, minősítésének általános szabályait a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 5/1993. (XII. 26.) MüM rendelet (a továbbiakban: MüM rendelet) előírásai szerint, az e rendeletben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.
- (2) A hivatásos állomány tagját ért baleset, betegség kivizsgálásáról az Országgyűlési Őrség parancsnoka gondoskodik.
- (3) A hivatásos állomány tagja a szervezett munkavégzés során vagy azzal összefüggésben elszenvedett balesetét haladéktalanul bejelenti a szervezett munkavégzést közvetlenül irányító szolgálati előljárónak. A szolgálati előljáró a baleset bejelentéséről haladéktalanul tájékoztatja az Országgyűlési Őrség parancsnokát.
- (4) Ha a hivatásos állomány tagja a bejelentési kötelezettségének balesete, vagy a személyét érintő más elháríthatatlan akadály miatt nem tud eleget tenni, a bejelentési kötelezettség a sérült balesetet észlelő munkatársát terheli.
- (5) Az Országgyűlési Őrség parancsnoka – kivéve a (4) bekezdésben foglalt akadályoztatást – a bejelentési kötelezettség teljesítését elmulasztóval szemben fegyelmi eljárást kezdeményez. A fegyelmi eljárást legkorábban a bejelentési kötelezettség teljesítésének elmulasztásáról történő tudomásszerzést követő első munkanapon lehet kezdeményezni. A baleset bejelentésének elmulasztása esetén a hivatásos állomány tagja köteles bizonyítani, hogy a sérülés vagy más egészségkárosodás a szolgálat ellátásával összefüggő tevékenység következménye.
- (6) A szolgálati kötelmekkel összefüggő súlyos baleset gyanúja esetén az Országgyűlési Őrség parancsnoka a munkavédelmi hatóság megérkezéséig gondoskodik a baleseti helyszínek a baleset bekövetkezésekor fennálló állapotban történő megőrzéséről. Ha a helyszín állapotának megőrzése további súlyos, életet, testi épséget veszélyeztető helyzetet idézhet elő vagy jelentős anyagi kárral járhat, a veszélyeztető helyzet vagy az anyagi kár bekövetkezését valószínűsítő állapot megszüntetésével egyidejűleg a baleseti helyszínről fényképet, videofelvételt vagy egyéb, a baleset kivizsgálását elősegítő dokumentumot kell készíteni.
- 146. §** (1) A hivatásos állomány tagját ért baleset, betegség kivizsgálásáért, a munkavédelmi felügyeletet ellátó szerv felé történő bejelentéséért az Országgyűlési Őrség parancsnoka a felelős. Az Országgyűlési Őrség parancsnoka a munkavédelmi szabályzatban határozza meg a baleset, betegség kivizsgálásának szabályait, a baleset, betegség kivizsgálásában részt vevő személyek körét.
- (2) Minden munkaképtelenséggel járó szolgálati balesetet, betegséget ki kell vizsgálni és arról feljegyzést, jelentést vagy kivizsgálási jegyzőkönyvet kell készíteni, amely része a baleseti dokumentációnak.
- (3) A kivizsgálás során a sérültet, valamint a tanúkat a baleset, betegség körülményeivel kapcsolatban meg kell hallgatni és arról jegyzőkönyvet kell felvenni, a további szükséges egészségügyi dokumentumokat – az adatvédelemre vonatkozó szabályok figyelembe vétele mellett – az alapellátó orvostól kell beszerezni. A baleset kivizsgálásának eredményeképpen keletkező dokumentációnak alkalmasnak kell lennie arra, hogy a baleset lefolyása a későbbiek során bármikor rekonstruálható, a baleset oka feltárható, a baleset előidézőjének a felelőssége megállapítható legyen, továbbá arra, hogy a hasonló balesetek elkerülése érdekében iránymutatást adjon.
- (4) Az Országgyűlési Őrség parancsnoka részére bejelentett vagy a tudomására jutott szolgálat- vagy keresőképtelenséggel járó balesetről – amennyiben előreláthatóan szolgálati kötelmekkel, munkavégzéssel összefüggő balesetre lehet következtetni – a bejelentés vagy a tudomásra jutás időpontjától számított 72 órán belül intézkedik MüM rendeletben meghatározott baleseti jegyzőkönyv (a továbbiakban: baleseti jegyzőkönyv) felvételére. A baleseti jegyzőkönyvet minden sérültről külön-külön, a kivizsgálás során megállapított adatok és tények alapján, a baleset bejelentésének időpontjától számított 30 napon belül kell elkészíteni a MüM rendeletben meghatározott kitöltési útmutató szerint. A baleseti jegyzőkönyvet 3 példányban kell kitölteni és egy-egy példányát a sérült – halál esetén a hozzátartozó –, valamint a társadalombiztosítási kifizetőhely, annak hiányában a területileg illetékes egészségbiztosítási pénztári szakigazgatási szerv részére kell eljuttatni. A baleseti jegyzőkönyv egy példánya az Országgyűlési Őrség parancsnokánál marad.
- (5) Ha a hivatásos állomány tagját a baleset során nem az alapellátó orvos részesítette ellátásban, a szolgálati előljáró intézkedik arra, hogy a sérült a keresőképtelenségéről, szolgálatképtelenségéről szóló igazolást, valamint a sérülése ellátásával kapcsolatos egészségügyi dokumentációt – a baleset szolgálati kötelmekkel való összefüggésének megállapítása céljából – az illetékes alapellátó orvos részére küldje meg.

- (6) A baleset, betegség szolgálati kötelemmel való összefüggését az alapellátó orvos véleményezi. Az alapellátó orvos a véleményében rögzíti a sérülés, betegség jellegét, a gyógyulás várható tartamát és állást foglal arról, hogy a sérült, beteg sérülése vagy betegsége a balesettel, valamint a szolgálat ellátásával ok-okozati összefüggésben keletkezett-e. Az orvosi véleményt a baleset, betegség minősítéséhez szükséges intézkedések megtétele érdekében a baleseti jegyzőkönyvben kell rögzíteni.

- 147. §** (1) A bekövetkezett balesetet, betegséget a kivizsgálás során feltárt adatok alapján és az orvosi vélemény figyelembevételével az Országgyűlési Őrség parancsnoka a baleseti jegyzőkönyv kézhezvételétől számított 15 napon belül határozatban minősíti szolgálati kötelemmel összefüggőnek vagy nem összefüggőnek, míg a betegséget foglalkozási vagy nem foglalkozási megbetegedésnek. Az Országgyűlési Őrség parancsnoka a határozatát 5 napon belül közli a sérülttel és megküldi az alapellátást végző orvosnak.
- (2) A határozat rendelkező része a sérült személyére és szolgálati helyére, a baleset helyére és idejére vonatkozó adatokon, továbbá az Országgyűlési Őrség parancsnokának a baleset minősítésére vonatkozó döntésén kívül a jogorvoslati felhívást is tartalmazza. Az indokolásban meg kell határozni azokat a körülményeket és jogszabályokat, amelyek a baleset bekövetkezése és a hivatásos szolgálat ellátása közötti összefüggést alátámasztják vagy kizárják, a bekövetkezett sérülést és – ha a szolgálattal összefüggő jelleg megállapítható – a sérült közrehatását.
- (3) A baleset, foglalkozási megbetegedés vagy fokozott expozíciós esetek szolgálati kötelemmel összefüggő jellegűvé minősítésére irányuló eljárásban vizsgálni kell a baleset bekövetkeztében közreható körülményeket, meg kell állapítani, hogy azért kit és milyen mértékben terhel felelősség. Amennyiben ilyen összefüggés kimutatható, intézkedni kell a fegyelmi vagy büntetőeljárás megindítására, továbbá a hasonló balesetek elkerülését célzó intézkedések megtételére. A vizsgálatba be kell vonni az érintett szerv munkavédelmi feladatait ellátó szakembert is.
- (4) A határozat elkészítésénél figyelemmel kell lenni a vonatkozó jogszabályokban meghatározott alaki és tartalmi követelményekre. A szolgálati kötelemmel összefüggő baleset, betegség esetén, ha maradandó károsodás vélelmezhető, az alapellátást végző orvos köteles a balesetet szenvedett személyt a területileg illetékes Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal elé rendelni az egészségkárosodás mértékének megállapítása érdekében.
- (5) Amennyiben a balesettel kapcsolatban a sérültnek kára keletkezett, úgy az Országgyűlési Őrség parancsnoka a károkozásról való tudomásszerzését követő 15 napon belül, de legkésőbb a baleset minősítését közlő határozat átadásával egyidejűleg köteles felhívni a károsultat kárigénye előterjesztésére. A felhívás tájékoztatást tartalmaz arról, hogy milyen jogcímen igényelhető kártérítés, és a kártérítési igényt kihez lehet benyújtani.

- 148. §** (1) A szolgálati kötelemmel összefüggő balesetekről – a felmentési nappal nem járókról is – nyilvántartást kell vezetni. A balesetet szenvedettel kapcsolatban a nyilvántartás a MüM rendelet 5. §-ában meghatározott adatokat tartalmazza. A nyilvántartást „Baleseti naplóban” kell vezetni. A felmentési nappal nem járó balesetek esetében a nyilvántartást ki kell egészíteni az Országgyűlési Őrség parancsnokának nyilatkozatával arról, hogy a balesetet szolgálati kötelemmel összefüggőnek elismeri-e vagy sem, továbbá a sérült részéről azzal, hogy az Országgyűlési Őrség parancsnokának nyilatkozatával egyetért-e vagy sem.
- (2) A nem szolgálati baleset kategóriába tartozó balesetekkel kapcsolatban meghallgatási jegyzőkönyvben kell nyilatkoztatni a sérültet a baleset körülményeiről.
- (3) Vezénylés vagy berendelés esetén a sérült munkáját, szolgálatát irányító szerv az Országgyűlési Őrség egyidejű értesítése mellett köteles a balesetet bejelenteni, kivizsgálni és a minősítésre az arra jogosult Országgyűlési Őrség parancsnoka felé javaslatot tenni.
- (4) A munkavédelemről szóló törvény és az Országgyűlési Őrség belső normái által meghatározott rendkívüli munkavédelmi eseményeket, valamint a súlyos munkabaleset kategóriába tartozó baleseteket haladéktalanul be kell jelenteni a munkavédelmi felügyeletet ellátó szervnek, lehetővé téve ezzel, hogy a baleset kivizsgálásában részt tudjon venni a munkavédelmi főfelügyelő, valamint az érintett szerv munkavédelmi felügyelője.
- (5) A munkavédelmi felügyelő a halálos kimenetelű balesetekről és a súlyos munkabalesetekről soron kívül tájékoztatja az ügyeleti feladatokat ellátó személyen keresztül az Országgyűlési Őrség parancsnokát, majd a kivizsgálást követően ismételt tájékoztatja az Országgyűlési Őrség parancsnokát.
- (6) Az (5) bekezdésben meghatározott tájékoztatás tartalmazza a balesetet szenvedett személyi adatait, az esemény helyét, időpontját és rövid ismertetését, valamint a baleset kivizsgálásával kapcsolatos főbb megállapításokat.

- 149. §** (1) Az éves baleseti statisztikával kapcsolatos adatszolgáltatási kötelezettséget az Országgyűlési Őrség parancsnoka határozza meg. A baleseteknek az éves jelentés részét képező statisztikai összesítését a munkavédelmi felügyelő készíti el, és a tárgyévet követő március 1-ig a szolgálati út betartásával terjeszti fel az Országgyűlés Hivatalának főigazgatója részére.
- (2) Az éves baleseti statisztikában állománycsoportonként kell értékelni a balesetek és a felmentési napok számát, összesített formában a balesetek okait, a keletkezett sérüléseket és a baleset bekövetkezésekor a sérült tevékenységét, valamint a baleset bekövetkezésében szerepet játszó eszközöket, anyagokat.
- 150. §** (1) Az alapellátó orvos az általa észlelt vagy tudomására jutott foglalkozási megbetegedést, szolgálati kötelmekkel összefüggő betegséget, foglalkozási eredetű heveny vagy idült mérgezést, valamint a külön jogszabályban meghatározott vegyi anyagok, továbbá zaj okozta fokozott expozíciós esetet a munkavédelmi hatósághoz bejelenti. A munkavédelmi hatóság a bejelentést kivizsgálja és elfogadása esetén nyilvántartásba veszi és erről a bejelentőt 3 napon belül értesíti.
- (2) A bejelentést
- a szolgálati kötelmekkel összefüggő betegség kórisméjét vagy annak gyanúját megállapító alapellátó orvos a diagnózis felállítását követő 24 órán belül,
 - halálos kimenetelű vagy ugyanazon a munkahelyen 5 vagy több munkavállalót érintő azonos, egy időben kialakult heveny (a továbbiakban: tömeges) foglalkozási megbetegedés esetén az elsőként észlelő orvos szóban azonnal és írásban legkésőbb 24 órán belül,
 - fokozott expozíció esetén az érintett személyt vizsgálatra beküldő alapellátó orvos a lelet kézhezvételétől számított 24 órán belül,
- teszi meg.
- (3) A bejelentést meg kell ismételni, ha a korábban keresőképesként bejelentett személy keresőképtelenné vált.
- (4) A munkavédelmi hatóság a bejelentett foglalkozási megbetegedésekkel, fokozott expozíciós esetekkel kapcsolatos vizsgálati lapokat, jegyzőkönyveket a következők szerint csoportosítva tartja nyilván:
- bejelentés dátuma,
 - diagnózis,
 - halálos vagy tömeges foglalkozási megbetegedés,
 - keresőképtelenséggel járó foglalkozási megbetegedés,
 - keresőképtelenséggel nem járó foglalkozási megbetegedés,
 - fokozott expozíció, valamint
 - kiváltó ok, munkakörülmény, rendelkezésre álló higiénés adat.
- (5) A munkavédelmi hatóság a foglalkozási megbetegedés gyanújával kapcsolatos bejelentéseket 5 munkanapon belül továbbítja a Kormány által kijelölt munkahigiénés és foglalkozás-egészségügyi szerv részére.
- (6) A munkavédelmi hatóság a foglalkozási megbetegedés gyanújával kapcsolatos bejelentésről minden esetben 5 munkanapon belül írásban tájékoztatja az Országgyűlés Hivatalának főigazgatóját.
- 151. §** (1) Foglalkozási megbetegedés gyanúja esetén az alapellátó orvos a hivatásos állomány tagját további vizsgálatok végzésére beutalhatja a munkáltató telephelye szerint illetékes foglalkozás-egészségügyi szakellátó helyre vagy a munkahigiénés és foglalkozás-egészségügyi szervhez.
- (2) Ha a munkahelyen halálos kimenetelű vagy tömeges foglalkozási megbetegedés fordult elő, az Országgyűlési Őrség parancsnoka – az észlelő orvos bejelentési kötelezettségétől függetlenül – azonnal értesíti a munkavédelmi felügyelőt, aki haladéktalanul értesíti az Országgyűlési Őrség ügyeletesét.
- (3) A bekövetkezett foglalkozási megbetegedések és fokozott expozíciós esetek kivizsgálása a munkavédelmi hatóság feladata. A kivizsgálásba az Országgyűlési Őrség munkavédelmi felügyelőjét, az illetékes alapellátó orvost és az Országgyűlési Őrség parancsnokát vagy annak képviselőjét is be kell vonni. A vizsgálat során a megbetegedés és az expozíció okainak feltárása érdekében más hatóság vagy intézmény is megkereshető. A foglalkozási megbetegedés, valamint a fokozott expozíció körülményeinek vizsgálatáról jegyzőkönyvet kell felvenni, amelynek egy-egy másolati példányát a vizsgálatban részt vevőknek át kell adni.
- (4) A kivizsgálás vezetője a vizsgálati lapot hat példányban állítja ki, egy példányát a munkavédelmi hatóság részére megőrzi, egy példányát a bejelentőlappal együtt a munkahigiénés és foglalkozás-egészségügyi szerv részére továbbítja. A kivizsgálás vezetője a munkahigiénés és foglalkozás-egészségügyi szerv szakvéleményének kézhezvétele után a vizsgálati lap egy-egy példányát
- az Országgyűlési Őrség parancsnokának,

- b) a hivatásos állomány tagjának, halált okozó foglalkozási megbetegedés esetén a hozzátartozónak,
 - c) a foglalkozás-egészségügyi szolgálat orvosának, valamint
 - d) az Országos Egészségbiztosítási Pénztár, a társadalombiztosítási kifizetőhely, annak hiányában az illetékes egészségbiztosítási szakigazgatási szerv részére, társadalombiztosítási azonosító jellel ellátva és a bejelentőlappal, valamint a munkahigiénés és foglalkozás-egészségügyi szerv tájékoztatásával együtt megküldi.
- (5) Halálos kimenetelű vagy tömeges foglalkozási megbetegedés kivizsgálásába a munkavédelmi hatóság bevonja
- a) növényvédő szer vagy termésmnövelő anyag okozta megbetegedés esetén a megyei kormányhivatal növény- és talajvédelmi igazgatóságát,
 - b) a biológiai kóroki tényező okozta megbetegedés esetén a területileg illetékes népegészségügyi szakigazgatási szervet, továbbá
 - c) élelmiszer eredetű vagy állatról emberre terjedő fertőzés okozta megbetegedés esetén a megyei kormányhivatal élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóságát.
- (6) A foglalkozási megbetegedés, szolgálati kötelemekkel összefüggő betegség és fokozott expozíció szolgálattal, munkavégzéssel összefüggő jellegének megállapításához, minősítéséhez minden esetben a munkahigiénés és foglalkozás-egészségügyi szerv szakvéleménye, valamint az illetékes I. fokú Felülvizsgáló Orvosi Bizottság (a továbbiakban: FÜV Bizottság) véleménye szükséges. A szakvélemények beszerzéséről az állományilletékes parancsnok gondoskodik.
- (7) A munkavédelmi hatóság és az alapellátó orvos által elkészített és összeállított megbetegedési dokumentáció, továbbá a munkahigiénés és foglalkozás-egészségügyi szerv és a FÜV Bizottság véleménye alapján, a foglalkozási megbetegedés, valamint a fokozott expozíciós esetek szolgálattal, munkavégzéssel összefüggő minősítését az Országgyűlési Őrség parancsnoka a szakvélemények mérlegelésével végzi el. Az Országgyűlési Őrség parancsnoka értesíti a társadalombiztosítási kifizetőhelyet, annak hiányában a területileg illetékes egészségbiztosítási szakigazgatási szervet.

152. § A hivatásos állomány tagja a külföldi kiküldetés, szolgálati út vagy külszolgálat során elszenvedett, szolgálati kötelemekkel összefüggő baleset bejelentési kötelezettségét – amennyiben a kiküldő szerv elérésére más lehetőség nincs – a magyar külképviseleti szervek útján köteles teljesíteni.

20. Záró rendelkezések

153. § (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – 2013. január 1-jén lép hatályba.
 (2) A 155. §, a 157. § (2) és (7) bekezdése, a 158. §, a 159. § j), l) és q) pontja, valamint a 6. melléklet 2013. március 1-jén lép hatályba.

154. § Az egyes rendvédelmi szervek hivatásos állományú tagjai egészségi, pszichikai és fizikai alkalmasságáról, közalkalmazottai és köztisztviselői munkaköri egészségi alkalmasságáról, a szolgálat-, illetve keresőképtelenség megállapításáról, valamint az egészségügyi alapellátásról szóló 57/2009. (X. 30.) IRM–ÖM–PTNM rendelet (a továbbiakban: ER.) 3. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:
 „(7) Az Országgyűlési Őrség hivatásos állománya vonatkozásában az egészségi és pszichikai alkalmassági vizsgálatokat a (2) bekezdésben meghatározottak szerint a rendőrség vonatkozásában jóváhagyott szakmai protokoll szerint kell elvégezni. Az Országgyűlési Őrség hivatásos állománya vonatkozásában a (6) bekezdésben meghatározott másodfokú vizsgálatot – a rendőrséggel kötött megállapodás alapján –, térítés ellenében, a miniszter által az ORFK állományából kijelölt orvosok és pszichológusok végzik.”

155. § Az ER. „Az egyes alkalmassági vizsgálatok” címet megelőzően a következő 15–17/A. §-sal és az azt megelőző alcímmel egészül ki:

„Fizikai alkalmassági vizsgálat és fizikai alkalmassági minősítések az Országgyűlési Őrségnél

15. § (1) Az Országgyűlési Őrségnél fizikai alkalmasság megállapítása céljából 56 éves életkor alatt fizikai (erőnléti) állapotfelmérésen kell részt venni. Az Országgyűlési Őrség – alkalmassági vizsgálatot kérő – személyügyi szerve a fizikai alkalmasság elbírálása szempontjából a vizsgálaton résztvevőket életkor alapján 4 korcsoportba sorolja a következők szerint:

- a) I. korcsoport: 33 éves korig,

- b) II. korcsoport: 34–41 éves kor között,
 - c) III. korcsoport: 42–49 éves kor között,
 - d) IV. korcsoport: 50–55 éves kor között.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti besorolás alapja a tárgyévben betöltött életkor.
- (3) A külszolgálatra jelentkezőknél az I. korcsoportra vonatkozó követelményeket kell érvényesíteni.
- (4) Az I–III. korcsoport fizikai alkalmassági vizsgálatának szabályait a 16. és 16/A. §, a IV. korcsoport fizikai alkalmassági vizsgálatának szabályait a 17. § határozza meg.
- (5) Az Országgyűlési Őrség parancsnokának mérlegelése alapján a hivatásos állomány azon tagja, aki valamely országos sportbajnokságon 1–5. helyen végez,
- a) a tárgyévi időszakos fizikai alkalmassági vizsgálat teljesítése alól mentesül, vagy
 - b) a tárgyévi időszakos fizikai alkalmassági vizsgálat értékelésébe beszámítható, a 10. mellékletben meghatározott mértékű többletpontot szerez.
16. § (1) A fizikai alkalmasság vizsgálatára szolgáló mozgásformák az I–III. korcsoportban a következők:
- a) kötelezően végrehajtandó mozgásformák:
 - aa) hanyattfekvésből felülés,
 - ab) síkfutás;
 - b) saját testsúllyal végrehajtandó mozgásformák:
 - ba) mellő fekvőtámaszban karhajlítás-nyújtás,
 - bb) húzódzkodás függésből,
 - bc) lábemelés függésből fej fölé,
 - bd) súlypontemelés,
 - be) négyütemű fekvőtámasz;
 - c) nem saját testsúllyal végrehajtandó mozgásformák:
 - ca) lendítés kettlebell súlyzóval,
 - cb) fekvenyomás súllyal,
 - cc) guggolás súllyal,
 - cd) ládaciipelés,
 - ce) döntött törzsű evezés súllyal.
- (2) A fizikai alkalmassági vizsgálaton az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott mozgásformákat a vizsgálaton részt vevő személynek végre kell hajtani. A kötelező mozgásformák „Megfelelő” értékelése esetén a vizsgálaton részt vevő személy az (1) bekezdés b) és c) pontjában meghatározott mozgásformák közül 2-2 választott mozgásformát hajt végre. A III. és IV. kategóriához kötött beosztást betöltők az (1) bekezdés b) vagy c) pontjában meghatározott mozgásformák közül 4 tetszőlegesen választott mozgásformát hajtának végre. Amennyiben a kötelezően végrehajtandó mozgásformák teljesítését követően, vagy valamely választott mozgásforma végrehajtását követően a vizsgálaton részt vevő legalább a „Fizikailag alkalmas” minősítéshez szükséges pontszámot elérte, a fizikai alkalmassági vizsgálatot a még hátralévő mozgásformák teljesítése nélkül befejezheti.
- (3) A kötelezően végrehajtandó mozgásforma „Megfelelőre” vagy „Nem megfelelőre” értékelhető. A vizsgálaton részt vevő
- a) a hanyattfekvésből felülést
 - aa) „Megfelelőre” hajtja végre, ha a gyakorlatra előírt időtartamon belül a mozgásformát folyamatosan ismétli, függetlenül a végrehajtott felülések mennyiségétől,
 - ab) „Nem megfelelőre” hajtja végre, ha a mozgásforma ismétlése nem folyamatos,
 - b) a síkfutást,
 - ba) „Megfelelőre” hajtja végre, ha a gyakorlatra előírt időtartamon belül a futómozgást folyamatosan hajtja végre – a III. és IV. kategóriához kötött beosztást betöltők esetében a futómozgás legfeljebb 20 másodpercre megszakítható –, függetlenül a teljesített távtól,
 - bb) „Nem megfelelőre” hajtja végre, ha a mozgásforma végrehajtása nem folyamatos.
- (4) A kötelezően végrehajtandó mozgásformák végrehajtásakor a vizsgálaton részt vevő többletpontot szerezhet.
- (5) A választott mozgásformák végrehajtásakor a vizsgálaton részt vevő teljesítménye alapján az egyes gyakorlatok végrehajtását a testnevelési vagy sportszakmai szakképesítéssel rendelkező munkatárs pontokkal értékeli.
- (6) Az egyes mozgásformák leírását, a kötelezően végrehajtandó mozgásformák esetében adható többletpontokat és a választott mozgásformák pontértékének meghatározását a 10. melléklet tartalmazza.

(7) Ha a vizsgálaton részt vevő személy az egyes mozgásformák végrehajtása során elért eredményére figyelemmel kéri, a kérdéses mozgásformát az adott fizikai alkalmassági vizsgálat során megismételheti.

(8) A fizikai alkalmassági vizsgálaton elért összpontszám (a továbbiakban: összpontszám) a következő értékek összege:

- a) a kötelező mozgásformák végrehajtásakor szerzett többletpontok,
- b) a választott mozgásformák végrehajtásakor szerzett pontok,
- c) a 15. § (5) bekezdés b) pontja alapján szerzett többletpontok.

(9) Amennyiben a (8) bekezdésben meghatározott pontértékek között tört számok is szerepelnek, azokat kerekítés nélkül kell összeadni. Amennyiben az összeadást követően tört szám keletkezik, az összpontszámot felfelé kerekítve, egész számban kell megállapítani.

16/A. § (1) A fizikai alkalmassági vizsgálat alapján az I–III. korcsoportban a minősítés lehet:

- a) „Fizikailag kiválóan alkalmas”,
- b) „Fizikailag alkalmas”,
- c) „Fizikailag alkalmatlan”.

(2) „Fizikailag kiválóan alkalmas” minősítést kell megállapítani, ha

- a) a vizsgálaton részt vevő személy mindkét kötelezően végrehajtandó mozgásformát „Megfelelőre” teljesítette, és
- b) az összpontszám alapján az (5) bekezdésben meghatározottak szerint „Kiváló” értékelést kap.

(3) „Fizikailag alkalmas” minősítést kell megállapítani, ha

- a) a vizsgálaton részt vevő személy mindkét kötelezően végrehajtandó mozgásformát „Megfelelőre” teljesítette, és
- b) az összpontszám alapján az (5) bekezdésben meghatározottak szerint „Megfelelő” értékelést kap.

(4) „Fizikailag alkalmatlan” minősítést kell megállapítani, ha

- a) a vizsgálaton részt vevő személy a kötelező mozgásformák valamelyikét „Nem megfelelőre” teljesítette, vagy
- b) az összpontszám alapján az (5) bekezdésben meghatározottak szerint „Nem megfelelő” értékelést kap.

(5) Az összpontszám alapján a fizikai alkalmassági vizsgálat értékelése korcsoportonként történik a következők szerint:

a) I. korcsoport:

- aa) 120 pontot meghaladó eredmény esetén „Kiváló”,
- ab) 50–119 pont esetén „Megfelelő”,
- ac) 0–49 pont esetén „Nem megfelelő”,

b) II. korcsoport:

- ba) 110 pontot meghaladó eredmény esetén „Kiváló”,
- bb) 45–109 pont esetén „Megfelelő”,
- bc) 0–44 pont esetén „Nem megfelelő”,

c) III. korcsoport:

- ca) 100 pontot meghaladó eredmény esetén „Kiváló”,
- cb) 40–99 pont esetén „Megfelelő”,
- cc) 0–39 pont esetén „Nem megfelelő”.

17. § (1) A fizikai alkalmasság vizsgálatára szolgáló mozgásformák az IV. korcsoportban a következők:

- a) mellő fekvőtámaszban karhajlítás-nyújtás,
- b) hanyattfekvésből felülés,
- c) síkfutás.

(2) A fizikai alkalmassági vizsgálaton a vizsgálaton részt vevő személy az (1) bekezdésben meghatározott mozgásformákat hajtja végre.

(3) A fizikai alkalmassági vizsgálat alapján a IV. korcsoportban a minősítés lehet:

- a) „Fizikailag alkalmas”,
- b) „Fizikailag alkalmatlan”.

(3) „Fizikailag alkalmas” minősítést kell megállapítani, ha a vizsgálaton részt vevő személy mindhárom mozgásforma végrehajtására „Megfelelő” értékelést kap.

(4) „Fizikailag alkalmatlan” minősítést kell megállapítani, ha a vizsgálaton részt vevő személy legalább egy mozgásforma végrehajtására „Nem megfelelő” értékelést kap.

(5) Az egyes mozgásformák leírását a 10. melléklet tartalmazza.

17/A. § A fizikai alkalmassági vizsgálat minősítését az 5. melléklet 2. függeléke szerinti nyomtatványra kell rávezetni.”

156. § Az ER. „Az egyes alkalmassági vizsgálatok” címet megelőzően a következő 18. §-sal és az azt megelőző alcímmel egészül ki:

„Alkalmassági kategóriába sorolás az Országgyűlési Őrségnél

18. § (1) Az Országgyűlési Őrség személyügyi szerve az egészségi, pszichológiai és fizikai alkalmassági vizsgálaton részt vevőket a szolgálati beosztásuknak megfelelően a 7. mellékletben meghatározott alkalmassági kategóriába sorolja.”

157. § (1) Az ER. 23. § (2) bekezdése a következő d) ponttal egészül ki:

(A hivatásos állomány tagja időszakos egészségi és pszichikai alkalmassági vizsgálatát másodfokon)

„d) az Országgyűlési Őrségnél – a rendőrséggel kötött megállapodás alapján –, térítés ellenében az ORFK”
(végzi.)

(2) Az ER. 24. §-a a következő (5a) bekezdéssel egészül ki:

„(5a) Az Országgyűlési Őrség hivatásos állománya esetében az (5) bekezdésben foglaltaktól eltérően a fizikai alkalmassági vizsgálatról az alapellátó orvos által kiállított orvosi igazolás alapján távolmaradónak a fizikai alkalmassági vizsgálatot az egészségügyi ok megszűnését követő 3 hónapon belül kell végrehajtani.”

(3) Az ER. 28. § (4) bekezdése a következő c) ponttal egészül ki:

(Az első és másodfokú egészségi, illetve a pszichikai alkalmassági vizsgálatot)

„c) az Országgyűlési Őrségnél – a rendőrséggel kötött megállapodás alapján –, térítés ellenében az ORFK”
(végzi.)

(4) Az ER. 34. § (4) bekezdése a következő d) ponttal egészül ki:

(A közlekedépszichológiai vizsgálatot)

„d) az Országgyűlési Őrség esetében első és másodfokon – a rendőrséggel kötött megállapodás alapján –, térítés ellenében az ORFK”
(végzi.)

(5) Az ER. a következő 57. §-sal egészül ki:

„57. § A 2013. január 1. napjával az Országgyűlési Őrség hivatásos állományába más fegyveres szervtől vagy a Magyar Honvédség állományából áthelyezésre kerülők esetében nem kell elvégezni a 4. § (1) bekezdés e) pontjában, valamint a 26. §-ban meghatározott áthelyezés előtti alkalmassági vizsgálatot. Ezen személyek vonatkozásában az egészségi és fizikai alkalmasságot a 2012. évben elvégzett időszakos egészségi és fizikai alkalmassági vizsgálat eredménye, a pszichikai alkalmasságot a 2011. vagy a 2012. évben elvégzett időszakos pszichikai alkalmassági vizsgálat eredménye alapján kell megállapítani. A 2013. január 1. napjával áthelyezésre kerülő állomány 2013. évben 50–55. életévet betöltő tagjának fizikai alkalmasságát az áthelyezést megelőzően vizsgálni nem kell.”

(6) Az ER. 7. melléklete az 5. mellékletben szereplő 5. függelékkal egészül ki.

(7) Az ER. a 6. mellékletben szereplő 10. melléklettel egészül ki.

158. § Az ER. 57. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„57. § Az 1. mellékletben az Országgyűlési Őrségnél az objektumvédelmi feladatok ellátására rendszeresített szolgálati beosztások esetében megkövetelt testmagasságra vonatkozó követelményt a 2013. március 1-jét követően az Országgyűlési Őrség hivatásos állományába jelentkezők vonatkozásában kell alkalmazni.”

159. § Az ER.

- a) 1. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában a „hivatásos katasztrófavédelmi szerv” szövegrész helyébe a „hivatásos katasztrófavédelmi szerv, az Országgyűlési Őrség”,
- b) 1. § (1) bekezdés d) pontjában az „az aa) pontban meghatározott szervek” szövegrész helyébe az „az Országgyűlési Őrség kivételével az aa) pontban meghatározott szervek”,
- c) 1. § (2) bekezdés a) pontjában az „a rendvédelmi szervek” szövegrész helyébe az „az Országgyűlési Őrség kivételével a rendvédelmi szervek”,
- d) 1. § (2) bekezdés b) pontjában a „szolgálati járandóságra jogosultakra.” szövegrész helyébe a „szolgálati járandóságra jogosultakra, az Országgyűlési Őrség esetében a hivatásos állományból nyugállományba helyezettek”,
- e) 2. § a) pontjában a „foglalkoztatási jogviszonyban állók” szövegrész helyébe a „foglalkoztatási jogviszonyban állók, az Országgyűlési Őrségnél közszolgálati jogviszonyban és munkajogviszonyban állók kivételével”,

- f) 2. § b) pontjában a „valamint az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság főigazgatója,” szövegrész helyébe „az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság főigazgatója, valamint az Országgyűlési Őrség parancsnoka,”
- g) 2. § c) pontjában az „illetékes orvosa,” szövegrész helyébe az „illetékes orvosa; az Országgyűlési Őrség vonatkozásában a rendőrséggel kötött megállapodás alapján a rendőrség illetékes orvosa,
- h) 2. § d) pontjában az „illetékes pszichológusa,” szövegrész helyébe az „illetékes pszichológusa; az Országgyűlési Őrség vonatkozásában a rendőrséggel kötött megállapodás alapján a rendőrség illetékes pszichológusa,”
- i) 2. § e) pontjában a „Nemzeti Adó- és Vámhivatal” szövegrész helyébe a „Nemzeti Adó- és Vámhivatal, az Országgyűlési Őrség”,
- j) 11. § (1) bekezdésében az „A fizikai alkalmasság megállapítása céljából” szövegrész helyébe „Az Országgyűlési Őrséget kivéve a rendvédelmi szerveknél a 11–14. §-ban meghatározottak szerint a fizikai alkalmasság megállapítása céljából”,
- k) 19. § (5) bekezdésében az „a hivatásos katasztrófavédelmi szervnél” szövegrész helyébe az „a hivatásos katasztrófavédelmi szervnél, az Országgyűlési Őrségnél”,
- l) 24. § (1) bekezdésében az „50 év alatti” szövegrész helyébe az „50 év alatti – az Országgyűlési Őrség állománya esetében 56 év alatti –”,
- m) 26. § (5) bekezdésében a „hivatásos katasztrófavédelmi szerv” szövegrész helyébe a „hivatásos katasztrófavédelmi szerv, az Országgyűlési Őrség”,
- n) 27. § (4) bekezdés a) pontjában a „hivatásos katasztrófavédelmi szervnél” szövegrész helyébe a „hivatásos katasztrófavédelmi szervnél, az Országgyűlési Őrségnél”,
- o) 44. § (2) bekezdésében az „a rendvédelmi szerveket” szövegrész helyébe az „– az Országgyűlési Őrséget kivéve – a rendvédelmi szerveket”,
- p) 44. § (3) bekezdésében az „A rendvédelmi szerveket” szövegrész helyébe „Az Országgyűlési Őrség kivételével a rendvédelmi szerveket”,
- q) 1. melléklet „Fejlődési rendellenességek (173–188)” alcímében a
„Lehetségesek olyan szakmai területek, ahol speciális feladatokat kell ellátni, és a testmagasság meghatározó lehet. Ennek érdekében az említett értékektől eltérés lehetséges.” szövegrész helyébe a „Lehetségesek olyan szakmai területek, ahol speciális feladatokat kell ellátni, és a testmagasság meghatározó lehet. Ennek érdekében az említett értékektől eltérés lehetséges.
Az Országgyűlési Őrségnél az objektumvédelmi feladatok ellátására rendszeresített szolgálati beosztások esetében az egészségi alkalmassági vizsgálatoknál férfiak esetében minimum 180 cm, nők esetében minimum 170 cm testmagasság a megkövetelt.”

szöveg lép.

Dr. Pintér Sándor s. k.,
belügyminiszter

1. melléklet az 56/2012. (XI. 22.) BM rendelethez

Az Országgyűlési Őrségnél rendszeresített hivatásos szolgálati beosztások, az azokhoz kapcsolódó rendfokozatok, beosztási kategóriák és képesítési követelmények

1.) Vezetői beosztások

	A	B	C	D	E	F
1.	Vezetői szint	Munkakör (beosztás)	Rendfokozati maximum	Képesítési és egyéb követelmény		
2.				állami iskolai végzettség	szakmai iskolai végzettség	speciális végzettség
3.	a Hszt. 245/H. § (2) bekezdése szerinti illetményre jogosult	parancsnok	tábornok	egyetem vagy főiskola	szakirányú felsőfokú	RIASZTSZ vagy RSZVI
4.	a Hszt. 245/H. § (2) bekezdése szerinti illetményre jogosult	parancsnok-helyettes	tábornok	egyetem vagy főiskola	szakirányú felsőfokú	RIASZTSZ vagy RSZVI
5.	főosztályvezetői illetményre jogosult	főosztály-vezető	ezredes	egyetem vagy főiskola	szakirányú felsőfokú	RIASZTSZ vagy RSZVI
6.	főosztályvezető-helyettesi illetményre jogosult	főosztály-vezető-helyettes	ezredes	egyetem vagy főiskola	szakirányú felsőfokú	RIASZTSZ vagy RSZVI
7.	osztályvezetői illetményre jogosult	osztályvezető	alezredes	egyetem vagy főiskola	szakirányú felsőfokú	RIASZTSZ vagy RSZVI

A rendészeti alapvizsga valamennyi vezetői beosztás esetében speciális végzettségi követelmény.

2.) I. besorolási osztály

	A	B	C	D	E	F
1.	Beosztási kategória	Munkakör (beosztás)	Rendfokozati maximum	Képesítési és egyéb követelmény		
2.				állami iskolai végzettség	szakmai iskolai végzettség	speciális végzettség
3.	VI.	osztályvezető-helyettes	alezredes	egyetem vagy főiskola	szakirányú felsőfokú	RIASZTSZ vagy RSZVI
4.	VI.	alosztályvezető	alezredes	egyetem vagy főiskola	szakirányú felsőfokú	RIASZTSZ vagy RSZVI
5.	VI.	kiemelt főreferens	alezredes	egyetem vagy főiskola	szakirányú felsőfokú	RIASZTSZ vagy RSZVI
6.	V.	kiemelt főelőadó	alezredes	egyetem vagy főiskola	szakirányú felsőfokú	
7.	V.	kiemelt biztonsági főtiszt	alezredes	egyetem vagy főiskola	szakirányú felsőfokú	
8.	V.	főmérnök	alezredes	egyetem vagy főiskola	szakirányú felsőfokú	
9.	IV.	biztonsági főtiszt	őrnagy	egyetem vagy főiskola	szakirányú felsőfokú	
10.	IV.	mérnök	őrnagy	egyetem vagy főiskola	szakirányú felsőfokú	
11.	IV.	rajparancsnok	őrnagy	egyetem vagy főiskola	szakirányú felsőfokú	

A rendészeti alapvizsga valamennyi, az I. besorolási osztályba tartozó beosztás esetében speciális végzettségi követelmény.

3.) II. besorolási osztály

	A	B	C	D	E	F
1.	Beosztási kategória	Munkakör (beosztás)	Rendfokozati maximum	Képesítési és egyéb követelmény		
2.				állami iskolai végzettség	szakmai iskolai végzettség	speciális végzettség
3.	IV.	csoportvezető	főtörzssászlós	középiskola	rendészeti szakképesítés vagy részszakképesítés	szaktanfolyam
4.	IV.	szolgálatparancsnok	főtörzssászlós	középiskola	rendészeti szakképesítés vagy részszakképesítés	szaktanfolyam
5.	IV.	biztonsági gépkocsivezető	főtörzssászlós	középiskola	rendészeti szakképesítés vagy részszakképesítés	szaktanfolyam
6.	IV.	objektumőr	főtörzssászlós	középiskola	rendészeti szakképesítés vagy részszakképesítés	szaktanfolyam
7.	IV.	technikus	főtörzssászlós	középiskola	rendészeti szakképesítés vagy részszakképesítés	szaktanfolyam
8.	IV.	helyszínbiztosító	főtörzssászlós	középiskola	rendészeti szakképesítés vagy részszakképesítés	szaktanfolyam
9.	IV.	lakásbiztosító	főtörzssászlós	középiskola	rendészeti szakképesítés vagy részszakképesítés	szaktanfolyam
10.	IV.	beosztott tűzoltó	főtörzsőr-mester	középiskola	szakirányú szakképesítés	szaktanfolyam

A rendészeti alapvizsga valamennyi, a II. besorolási osztályba tartozó beosztás esetében speciális végzettségi követelmény.

4.) Rövidítések:

1. RIASZTSZ: rendészeti irányultságú akkreditált szakirányú továbbképzési szak
2. RSZVI: rendészeti szakvizsga

2. melléklet az 56/2012. (XI. 22.) BM rendelethez

Az Országgyűlési Őrségnél rendszeresített egyes beosztások betöltéséhez szükséges képzettségek

1.) Vezetői beosztások

1. Tábornoki rendfokozattal rendszeresített beosztások

- 1.1.
 - a) Felsőoktatási intézményben szerzett egyetemi vagy főiskolai végzettség és
 - b) felsőfokú rendőri szakképesítés és
 - c) rendészeti szakirányú továbbképzés vagy rendészeti szakvizsga.

2. További vezetői beosztások

- 2.1.
 - a) Felsőoktatási intézményben szerzett egyetemi vagy főiskolai végzettség és
 - b) felsőfokú rendőri szakképesítés és
 - c) rendészeti szakvizsga – kivéve, ha a hivatásos állomány tagja a rendészeti szakvizsga letételének kötelezettsége alól mentesül – vagy
 - d) rendészeti szakirányú továbbképzés.
- 2.2.
 - a) A Nemzeti Közszerzőlati Egyetem (a továbbiakban: NKE) és jogelőd szerveinél szerzett rendészeti, védelmi szakirányú végzettség és
 - b) rendészeti szakvizsga – kivéve, ha a hivatásos állomány tagja a rendészeti szakvizsga letételének kötelezettsége alól mentesül – vagy
 - c) rendészeti szakirányú továbbképzés.

2.) Nem vezetői beosztások

1. Személyvédelmi és létesítménybiztosítási feladatokat ellátók az I. besorolási osztályba tartozó beosztások esetében:

- 1.1.
 - a) A Rendőrtiszi Főiskola (a továbbiakban: RTF) vagy az NKE valamely szakán szervezett végzettség és
 - b) a nem rendőri szakok esetében rendészeti szakirányú felsőfokú végzettség és
 - c) VI. beosztási kategóriába tartozó beosztások esetében rendészeti szakvizsga, kivéve, ha a hivatásos állomány tagja a rendészeti szakvizsga letételének kötelezettsége alól mentesül.
- 1.2.
 - a) Felsőoktatási intézményben szerzett egyetemi vagy főiskolai végzettség és
 - b) rendészeti szakirányú felsőfokú végzettség és
 - c) a beosztásnak megfelelő szaktanfolyam és
 - d) VI. beosztási kategóriába tartozó beosztások esetében rendészeti szakvizsga, kivéve, ha a hivatásos állomány tagja a rendészeti szakvizsga letételének kötelezettsége alól mentesül.

2. Személyvédelmi és létesítménybiztosítási feladatokat ellátók a II. besorolási osztályba tartozó beosztások esetében:

- 2.1.
 - a) Középiskolai érettségi és
 - b) rendészeti szakközépiskolai végzettség vagy részszerzőkésítés és
 - c) a beosztásnak megfelelő szaktanfolyam.

3. Tűzoltási feladatokat ellátók az I. besorolási osztályba tartozó beosztások esetében:

- 3.1.
 - a) Egyetemi vagy főiskolai végzettség és
 - b) szakirányú felsőfokú szakmai végzettség.

4. Tűzoltási feladatokat ellátók a II. besorolási osztályba tartozó beosztások esetében:

- 4.1.
 - a) Középiskolai érettségi és
 - b) szakirányú alapfokú szakmai végzettség.

5. Jogtanácsosi feladatokat ellátók az I. besorolási osztályba tartozó beosztások esetében:

- 5.1.
 - a) Tudományegyetem állam- és jogtudományi karán szerzett végzettség és
 - b) jogi szakvizsga és
 - c) VI. beosztási kategóriába tartozó beosztások esetében rendészeti szakvizsga, kivéve, ha a hivatásos állomány tagja a rendészeti szakvizsga letételének kötelezettsége alól mentesül,
 - d) rendészeti szakirányú felsőfokú végzettség.

6. Kiképzési, továbbképzési feladatot ellátók az I. besorolási osztályba tartozó beosztások esetében:

- 6.1.
 - a) Az RTF vagy az NKE valamely szakán szerzett végzettség és
 - b) a nem rendőri szakok esetében rendészeti szakirányú felsőfokú végzettség és
 - c) a beosztásnak megfelelő szaktanfolyam.

- 6.2. a) Tudományegyetem bölcsészettudományi karán humánszervező vagy pedagógiai szakon szerzett végzettség és
 - b) rendészeti szakirányú felsőfokú végzettség és
 - c) a beosztásnak megfelelő szaktanfolyam.
 - 6.3. a) A Nemzetvédelmi Egyetemen szerzett főiskolai végzettség és
 - b) rendészeti szakirányú felsőfokú végzettség és
 - c) a beosztásnak megfelelő szaktanfolyam.
- 6.4. a) Felsőoktatási intézményben szerzett egyetemi vagy főiskolai végzettség és
 - b) rendészeti szakirányú felsőfokú végzettség vagy egyéb rendvédelmi szakképzettség és
 - c) a beosztásnak megfelelő szaktanfolyam.
7. Kiképzési, továbbképzési feladatokat ellátók a II. besorolási osztályba tartozó beosztások esetében:
- 7.1. a) Középiskolai érettségi és
 - b) rendészeti szakirányú középfokú végzettség és
 - c) a beosztásnak megfelelő szaktanfolyam.
8. Humánszolgálati, személyügyi, munkaügyi és szociális feladatokat ellátók az I. besorolási osztályba tartozó beosztások esetében:
- 8.1. a) Tudományegyetem bölcsészettudományi karán humánerőforrás-menedzser, humánszervező, személyügyi szervező, pszichológia, pedagógia vagy szociológia szakon szerzett végzettség és
 - b) rendészeti szakirányú felsőfokú végzettség.
- 8.2. a) A Nemzetvédelmi Egyetem humánerőforrás-gazdálkodási szakán szerzett végzettség és
 - b) rendészeti szakirányú felsőfokú végzettség.
- 8.3. a) Tudományegyetem állam- és jogtudományi karán, az Államigazgatási Főiskolán vagy a Corvinus Egyetem Közigazgatás-tudományi Karán szerzett végzettség és
 - b) rendészeti szakirányú felsőfokú végzettség.
- 8.4. a) Az RTF vagy az NKE valamely szakán szerzett végzettség és
 - b) a nem rendőri szakok esetében rendészeti szakirányú felsőfokú végzettség.
9. Informatikai feladatokat ellátók az I. besorolási osztályba tartozó beosztások esetében:
- 9.1. a) Felsőoktatási intézményben szerzett programozó matematikus vagy programtervező matematikus végzettség és
 - b) rendészeti szakirányú felsőfokú végzettség.
- 9.2. a) Felsőoktatási intézményben szerzett ügyvitelszervezői, programtervezői vagy számítógép-programozói végzettség és
 - b) rendészeti szakirányú felsőfokú végzettség.
- 9.3. a) A Nemzetvédelmi Egyetem vagy a Bolyai János Katonai Műszaki Főiskola informatikai szakán szerzett végzettség és
 - b) rendészeti szakirányú felsőfokú végzettség.
10. Informatikai feladatokat ellátók a II. besorolási osztályba tartozó beosztások esetében:
- 10.1. a) Középfokú számítástechnikai szakképesítés és
 - b) rendészeti szakirányú középfokú végzettség és
 - c) a beosztásnak megfelelő szaktanfolyam.
11. Ügyviteli és titokvédelmi feladatokat ellátók az I. besorolási osztályba tartozó beosztások esetében:
- 11.1. Az RTF vagy az NKE valamely szakán szerzett végzettség.
 - 11.2. a) Az Államigazgatási Főiskolán vagy a Corvinus Egyetem Közigazgatás-tudományi Karán szerzett végzettség és
 - b) rendészeti szakirányú felsőfokú végzettség.
12. Ügyviteli és titokvédelmi feladatokat ellátók a II. besorolási osztályba tartozó beosztások esetében:
- 12.1. a) Középiskolai érettségi és
 - b) rendészeti szakirányú középfokú végzettség és
 - c) a beosztásnak megfelelő szaktanfolyam.
- 12.2. a) Informatikai vagy számítógép-kezelői szakképesítés és
 - b) rendészeti szakirányú középfokú végzettség és
 - c) a beosztásnak megfelelő szaktanfolyam.

13. Pénzügyi, számviteli, gazdálkodási feladatokat ellátók az I. besorolási osztályba tartozó beosztások esetében:
- 13.1. a) A Bolyai János Katonai Műszaki Főiskolán a szakterületnek megfelelő szakon szerzett végzettség és
 - b) rendészeti szakirányú felsőfokú végzettség vagy egyéb rendvédelmi szakképzettség.
 - 13.2. a) Közgazdasági szakmacsoport felsőoktatási intézményeiben szerzett végzettség és
 - b) rendészeti szakirányú felsőfokú végzettség.
 - 13.3. a) Tudományegyetem állam- és jogtudományi karán, az Államigazgatási Főiskolán vagy a Corvinus Egyetem Közigazgatás-tudományi Karán szerzett végzettség vagy felsőfokú pénzügyi-számviteli szakképesítés, és
 - b) rendészeti szakirányú felsőfokú végzettség.
 - 13.4. a) A Nemzetvédelmi Egyetem logisztikai szakán szerzett végzettség és
 - b) rendészeti szakirányú felsőfokú végzettség vagy egyéb rendvédelmi szakképzettség.
14. Pénzügyi, számviteli, gazdálkodási feladatokat ellátók a II. besorolási osztályba tartozó beosztások esetében:
- 14.1. a) Középfokú közgazdasági végzettség és
 - b) rendészeti szakirányú középfokú végzettség és
 - c) a beosztásnak megfelelő szaktanfolyam.
 - 14.2. a) Pénzügyi számviteli szakképesítés és
 - b) rendészeti szakirányú középfokú végzettség és
 - c) a beosztásnak megfelelő szaktanfolyam.
15. Műszaki fenntartási, fejlesztési és belső ellátási feladatokat ellátók az I. besorolási osztályba tartozó beosztások esetében:
- 15.1. a) Műszaki egyetemi vagy főiskolai végzettség és
 - b) rendészeti szakirányú felsőfokú végzettség.
 - 15.2. a) Katonai, rendészeti tanintézetek technikai szakán szerzett végzettség és
 - b) rendészeti szakirányú felsőfokú végzettség vagy egyéb rendvédelmi szakképzettség.
16. Műszaki fenntartási, fejlesztési és belső ellátási feladatokat ellátók a II. besorolási osztályba tartozó beosztások esetében:
- 16.1. a) Műszaki szakmacsoport oktatási intézményeiben szerzett technikai szakképesítés és
 - b) rendészeti szakközépiskolai vagy rendészeti szakirányú középfokú végzettség és
 - c) a beosztásnak megfelelő szaktanfolyam.
17. Egészségbiztosítási szakfeladatokat ellátók az I. besorolási osztályba tartozó beosztások esetében:
- 17.1. a) Orvostudományi egyetem általános orvos vagy fogorvos karán szerzett végzettség és
 - b) rendészeti szakképesítés.
18. Egészségbiztosítási szakfeladatokat ellátók a II. besorolási osztályba tartozó beosztások esetében:
- 18.1. a) Egészségügyi szakmacsoport oktatási intézményeiben szerzett szakképzettség és
 - b) rendészeti szakirányú középfokú végzettség és
 - c) a beosztásnak megfelelő tanfolyam.
 - 18.2. a) Középiskolai érettségi és
 - b) rendészeti szakirányú középfokú végzettség és
 - c) egészségügyi szaktanfolyam.
19. Költségvetési ellenőrzési feladatokat ellátók az I. besorolási osztályba tartozó beosztások esetében:
- 19.1. a) Közgazdasági vagy műszaki szakmacsoport felsőoktatási intézményeiben szerzett egyetemi vagy főiskolai végzettség és
 - b) rendészeti szakirányú felsőfokú végzettség.
 - 19.2. a) A Nemzetvédelmi Egyetem logisztikai szakán vagy a Bolyai János Katonai Műszaki Főiskola pénzügyi, gazdálkodási, technikai szakán szerzett végzettség és
 - b) rendészeti szakirányú felsőfokú végzettség.
 - 19.3. Belső ellenőrzési tevékenység ellátása esetén a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló Korm. rendeletben meghatározott, a belső ellenőrre vonatkozó általános és szakmai követelményeknek megfelelő képzettség, képesítés.
20. Középfokú rendőri szakképesítésnek kell elfogadni az alábbi végzettségeket is:
- a) a BM Tiszthelyettes-képző Iskolában szerzett végzettség,

- b) a BM Kun Béla Tiszthelyettes-képző Iskola és jogutódai (a BM Kun Béla Zászlósképző Iskola, a Rendőr-zászlósképző Iskola, az Országos Rendőr-főkapitányság Oktatási Kiképzési Központja) szakképzési tagozatán szerzett végzettség,
- c) a bűnügyi szaktanfolyamon korábban szerzett végzettség,
- d) a kormányőr részzakképesítés,
- e) az objektumőri alapszaktanfolyamon szerzett végzettség,
- f) a védelmi-biztonsági szaktanfolyamon szerzett végzettség.

3. melléklet az 56/2012. (XI. 22.) BM rendelethez

Az Országgyűlési Őrségnél idegennyelv-tudást igénylő beosztások

1. Országgyűlési Őrség parancsnoka és helyettesei,
2. a főosztályvezető,
3. a főosztályvezető-helyettes,
4. az osztályvezető,
5. az állományilletékes parancsnok által meghatározott egyéb beosztások, ahol az idegen nyelv használata a szolgálat ellátásához nélkülözhetetlen.

4. melléklet az 56/2012. (XI. 22.) BM rendelethez

Az Országgyűlési Őrségnél szolgálatot teljesítő hivatásos állomány szolgálati igazolványának leírása

1. Az Országgyűlési Őrség hivatásos állományú tagjai szolgálati igazolványának (e melléklet alkalmazásában a továbbiakban: igazolvány) felépítése és megjelenése:
Az igazolvány az ISO 7810 (1995) szabványnak megfelelő, ID-1 méretű, többretegű, bordó színű címsorban arany felirattal ellátott, holografikus biztonsági elemet tartalmazó műanyag kártyaigazolvány.
2. Az igazolvány első oldalának adattartalma:

- az Országgyűlés logója,
- az „ORSZÁGGYŰLÉSI ŐRSÉG” felirat,
- név,
- rendfokozat megnevezése,
- arckép,
- a „fegyverviselésre és intézkedésre jogosult” vagy „intézkedésre jogosult” vagy „fegyverviselésre jogosult és önálló intézkedésre nem jogosult” felirat,
- a „rendszeresített egyenruha és a rendfokozat viselésére jogosult” felirat,
- aranyozott országkód.

3. Az igazolvány hátoldalának adattartalma:

- az „ÉRVÉNYES:” felirat, mellette az érvényesség dátuma,
- a „TAJ szám:” felirat, mellette a társadalombiztosítási azonosító jel,
- a „Vércsoport:” felirat, mellette a vércsoport,
- a „Kiállító szerv: Országgyűlési Őrség” felirat,
- a „Kiállítás dátuma” felirat, alatta a kiállítás dátuma,
- az igazolvány sorszáma.

5. melléklet az 56/2012. (XI. 22.) BM rendelethez

„5. függelék

Az Országgyűlési Őrségnél rendszeresített hivatásos szolgálati beosztások alkalmassági kategóriába sorolása

1.) Vezetői beosztások

	A	B	C	D
1.	Vezető szint	Munkakör (beosztás)	Felvételkor, valamint a 40 éves kor alatti állományban lévőkre vonatkozó alkalmassági kategóriába sorolás	40 éves kor feletti állományban lévőkre vonatkozó alkalmassági kategóriába sorolás
2.	a Hszt. 245/H. § (2) bekezdése szerinti illetményre jogosult	parancsnok	III	IV
3.	a Hszt. 245/H. § (2) bekezdése szerinti illetményre jogosult	parancsnokhelyettes	III	IV
4.	főosztályvezetői illetményre jogosult	főosztályvezető	III, IV	III, IV
5.	főosztályvezető-helyettesi illetményre jogosult	főosztályvezető-helyettes	III, IV	III, IV
6.	osztályvezetői illetményre jogosult	osztályvezető	III, IV	III, IV

2.) I. besorolási osztály

	A	B	C	D
1.	Beosztási kategória	Munkakör (beosztás)	Felvételkor, valamint a 40 éves kor alatti állományban lévőkre vonatkozó alkalmassági kategóriába sorolás	40 éves kor feletti állományban lévőkre vonatkozó alkalmassági kategóriába sorolás
2.	VI.	osztályvezető-helyettes	II	III, IV
3.	VI.	alosztályvezető	II	III, IV
4.	VI.	kiemelt főreferens	II, III	III, IV
5.	V.	kiemelt főelőadó	II, III	III, IV
6.	V.	kiemelt biztonsági főtiszt	II, III	III, IV
7.	V.	főmérnök	III, IV	III, IV
8.	IV.	biztonsági főtiszt	II	III, IV
9.	IV.	mérnök	III	IV
10.	IV.	rajparancsnok	I	II

3.) II. besorolási osztály

	A	B	C	D
1.	Beosztási kategória	Munkakör (beosztás)	Felvételkor, valamint a 40 éves kor alatti állományban lévőkre vonatkozó alkalmassági kategóriába sorolás	40 éves kor feletti állományban lévőkre vonatkozó alkalmassági kategóriába sorolás
2.	IV.	csoportvezető	III	III
3.	IV.	szolgálatparancsnok	II	III
4.	IV.	biztonsági gépkocsivezető	I	I
5.	IV.	objektum őr	I	I
6.	IV.	technikus	I	I

7.	IV.	helyszínbiztosító	I	I
8.	IV.	lakásbiztosító	I	I
9.	IV.	beosztott tűzoltó	I	I

Azoknál a beosztásoknál, ahol több kategória van feltüntetve, a vizsgálandó személy konkrét beosztásának figyelembevételével kell elvégezni az alkalmassági kategóriába való besorolást, amely az Országgyűlési Őrség személyügyi munkatársának feladata.”

6. melléklet az 56/2012. (XI. 22.) BM rendelethez

„10. melléklet az 57/2009. (X. 30.) IRM–ÖM–PTNM együttes rendelethez

Az Országgyűlési Őrség hivatásos állományának fizikai alkalmassági vizsgálatában alkalmazott egyes mozgásformák leírása, a kötelezően végrehajtandó mozgásformák esetében, valamint az országos sportbajnokságon elért helyezéért adható többletpontok, valamint a választott mozgásformák pontértéke

1.) Az I–III. korcsoport esetében alkalmazott mozgásformák leírása és a kötelező mozgásformák végrehajtásakor adható többletpontok, valamint a választott mozgásformák pontértéke

1. Hanyattfekvésből felülés

- 1.1. Pálya: Tornaterem vagy sportpálya
- 1.2. Kiinduló helyzet: A vizsgálaton részt vevő hanyatt fekszik, térdét enyhén behajlítja, lábfeje a talajon társ vagy bordásfal segítségével rögzítésre kerül, karját maga előtt keresztbe teszi vagy tarkóján összekulcsolja.
- 1.3. Feladat: A vizsgálaton részt vevő felül és legalább egyik térdét és egyik könyökét összeérinti, majd visszafekszik a kiinduló helyzetbe. A mozgássort másfél percen át folyamatosan, egyéni ütemezésben kell ismételni.
- 1.4. Értékelés: „Megfelelő”, ha a vizsgálaton részt vevő az előírt időtartamon belül a mozgásformát folyamatosan ismétli, a teljesített felületek mennyiségétől függetlenül.
„Nem megfelelő”, ha a mozgásforma ismétlése nem folyamatos.
Folyamatos a feladat végrehajtása, ha a kiinduló helyzetbe történő visszafekvés és az újabb felülés között legfeljebb 5 másodperc telik el.
- 1.5. Többletpont: Ha a feladat végrehajtása során a vizsgálaton részt vevő – korcsoportonként és nemenként – meghatározott számú ismétlést teljesít többletpontot kap, melynek mértéke a vizsgálaton részt vevő életkorának fele.
A szükséges ismétlések száma a többletpontok eléréséhez:
férfiak, I. korcsoport: 75 db,
férfiak, II. korcsoport: 65 db,
férfiak, III. korcsoport: 55 db,
nők, I. korcsoport: 55 db,
nők, II. korcsoport: 50 db,
nők, III. korcsoport: 45 db.
- 1.6. Nem megfelelő minősítés esetén a vizsgálaton részt vevőnek megfelelő pihenőidőt kell biztosítani arra, hogy a feladatot ismételtén végrehajtsa.

2. Síkfutás

- 2.1. Pálya: Sportpálya vagy sík területen, kimért, ellenőrizhetően belátható pálya.
- 2.2. Kiinduló helyzet: A rajtvonal mögött álló rajthelyzet.
- 2.3. Feladat: A vizsgálaton részt vevő 12 percen keresztül folyamatos futómozgást végez.
A III. és IV. kategóriához kötött beosztást betöltők esetében a futómozgás legfeljebb 20 másodpercre megszakítható.

- 2.4. Értékelés: „Megfelelő”, ha a futómozgás folyamatos (a III. és IV. kategóriához kötött beosztást betöltők esetében a megengedett megszakításokkal), a teljesített távtól függetlenül.
„Nem megfelelő”, ha a futómozgás megszakad.
- 2.5. Többletpont: Ha a feladat végrehajtása során a vizsgálaton részt vevő – korcsoportonként és nemenként – meghatározott távolságot teljesít többletpontot kap, melynek mértéke a vizsgálaton részt vevő életkorának fele.
A szükséges távolság a többletpontok eléréséhez:
férfiak, I. korcsoport: 2700 m,
férfiak, II. korcsoport: 2200 m,
férfiak, III. korcsoport: 1700 m,
nők, I. korcsoport: 2100 m,
nők, II. korcsoport: 1700 m,
nők, III. korcsoport: 1300 m.
- 2.6. Nem megfelelő minősítés esetén a vizsgálaton részt vevőnek megfelelő pihenőidőt kell biztosítani arra, hogy a feladatot ismételtén végrehajtsa.
3. Mellső fekvőtámaszban karhajlítás-nyújtás
- 3.1. Pálya: Tornaterem vagy sportpálya.
- 3.2. Kiinduló helyzet: Mellső fekvőtámasz a talajon (karok vállszélességben, nyújtottan, előrenéző ujjakkal a talajon, törzs egyenes, térd nyújtott – nők esetében a térd érintheti a talajt –, lábak összezárván, fej mérsékelten emelt, előrenéző tekintettel).
- 3.3. Feladat: A vizsgálaton részt vevő fekvőtámasz helyzetben karhajlításokat végez. A felső végpontban a karokat teljesen ki kell nyújtani, az alsó végpontban a mellkasnak a talajt legalább 5 cm-re meg kell közelíteni. A karhajlításokat folyamatosan, egyéni ütemezésben kell végrehajtani, a pontérték a teljesített karhajlítások száma alapján kerül megállapításra. Folyamatos a feladat végrehajtása mindaddig, amíg a két mozgássor végrehajtása között legfeljebb 5 másodperc telik el.
- 3.4. Értékelés: A végrehajtott mozgásformáért kapott pontértéket úgy kell meghatározni, hogy a teljesített karhajlítások darabszámát
az I. korcsoport esetében 2,0
a II. korcsoport esetében 1,5
a III. korcsoport esetében 1,0
osztószámmal el kell osztani.
4. Húzódkodás függésből
- 4.1. Pálya: Tornaterem vagy sportpálya.
- 4.2. Kiinduló helyzet: A vizsgálaton részt vevő megfelelően kialakított vasrúdon vállszélességnél kicsit szélesebb fogással függ.
- 4.3. Feladat: A vizsgálaton részt vevő a kar folyamatos behajlításával húzódkodásokat végez. A végrehajtás során az állnak a felső végponton a rúd fölött, az alsó végponton a fejtetőnek a rúd alatt kell lennie. Az ismétléseket folyamatosan, egyéni ütemezésben kell végrehajtani. Folyamatos a feladat végrehajtása mindaddig, amíg a két mozgássor végrehajtása között legfeljebb 5 másodperc telik el.
- 4.4. Értékelés: A végrehajtott mozgásformáért kapott pontértéket úgy kell meghatározni, hogy a teljesített húzódkodások darabszámát
az I. korcsoport esetében 2,0
a II. korcsoport esetében 1,5
a III. korcsoport esetében 1,0
osztószámmal el kell osztani.
5. Lábemelés függésből fej fölé
- 5.1. Pálya: Tornaterem.
- 5.2. Kiinduló helyzet: A vizsgálaton részt vevő a bordásfalon függ, háta a bordásfalnak támaszkodik.

- 5.3. Feladat: A vizsgálaton részt vevő lábemeléseket végez, a végrehajtás során a láb a fej fölé emelkedik és a felső végponton legalább az egyik láb érinti a bordásfalat. Az alsó végponton a test a kiindulási helyzetben függ. Az ismétléseket folyamatosan, egyéni ütemezésben kell végrehajtani. Folyamatos a feladat végrehajtása mindaddig, amíg a két mozgássor végrehajtása között legfeljebb 5 másodperc telik el.
- 5.4. Értékelés: A végrehajtott mozgásformáért kapott pontértéket úgy kell meghatározni, hogy a teljesített lábemelések darabszámát
az I. korcsoport esetében 2,0
a II. korcsoport esetében 1,5
a III. korcsoport esetében 1,0
osztószámmal el kell osztani.
6. Súlypontemelkedés
- 6.1. Pálya: Tornaterem.
- 6.2. Kiinduló helyzet: A vizsgálaton részt vevő a feladat végrehajtása előtt szorosan a fal mellett áll, karja fej fölött kinyújtva és a falon rögzítésre kerül a kinyújtott kar által elért magasság (kiindulási magasság). A feladat végrehajtása előtt a vizsgálaton részt vevő a fal mellett áll.
- 6.3. Feladat: A vizsgálaton részt vevő lendületet véve felugorva megérinti a falat. A végrehajtást háromszor kell megismételni.
- 6.4. Értékelés: A három ismétlésből a legmagasabb emelkedés (az elért magasság és a kiindulási magasság különbsége) adja az értékelési távolságot. A végrehajtott mozgásformáért kapott pontértéket úgy kell meghatározni, hogy a cm-ben meghatározott értékelési távolságot
az I. korcsoport esetében 2,0
a II. korcsoport esetében 1,5
a III. korcsoport esetében 1,0
osztószámmal el kell osztani.
7. Négyütemű fekvőtámasz
- 7.1. Pálya: Tornaterem vagy sportpálya.
- 7.2. Kiinduló helyzet: A vizsgálaton részt vevő vállszélességű terpeszállásban áll.
- 7.3. Feladat: A vizsgálaton részt vevő vezényszóra leguggol, tenyereit a talajra támasztja és lábait hátra kirúgja, ezáltal fekvőtámasz pozíciót felvéve. Karhajlítást végez, amely során a mellkas érinti a talajt, majd visszatér guggoló pozícióba, végül felugrik és tenyereit összeérinti a feje felett. Nők esetében a karhajlítás kimarad a végrehajtás során. A feladatsort folyamatosan, egyéni ütemezésben kell végrehajtani. Folyamatos a feladat végrehajtása mindaddig, amíg a két mozgássor végrehajtása között legfeljebb 5 másodperc telik el.
- 7.4. Értékelés: A végrehajtott mozgásformáért kapott pontértéket úgy kell meghatározni, hogy a teljesített négyütemű fekvőtámaszok darabszámát
az I. korcsoport esetében 2,0
a II. korcsoport esetében 1,5
a III. korcsoport esetében 1,0
osztószámmal el kell osztani.
8. Lendítés kettlebell súlyzóval (swing)
- 8.1. Pálya: Tornaterem vagy sportpálya.
- 8.2. Kiinduló helyzet: A vizsgálaton részt vevő váll szélességű terpeszállásban, egyenes háttal áll, kezében lábai közé lógatva kettlebell súlyzót tart.
- 8.3. Feladat: A vizsgálaton részt vevő vezényszóra a súlyzót mozgásba hozva – lendület segítségével – mellmagasságba felemeli, majd a súlyzó leengedésével visszatér a kiindulási helyzetbe. A gyakorlatot a férfiak 24 kg-os, a nők 12 kg-os kettlebell súlyzóval végzik. A feladatsort folyamatosan, egyéni ütemezésben kell

- 8.4. Értékelés: végrehajtani. Folyamatos a feladat végrehajtása mindaddig, amíg a két mozgássor végrehajtása között legfeljebb 5 másodperc telik el.
A végrehajtott mozgásformáért kapott pontértéket úgy kell meghatározni, hogy a teljesített lendítések darabszámát
az I. korcsoport esetében 3,0
a II. korcsoport esetében 2,5
a III. korcsoport esetében 2,0
osztószámmal el kell osztani.
9. Fekvenyomás súllyal
- 9.1. Pálya: Tornaterem vagy sportpálya.
- 9.2. Kiinduló helyzet: A vizsgálaton részt vevő hanyatt fekszik a fekvényomó padon, kinyújtott kezében tartva a súlyzót.
- 9.3. Feladat: A vizsgálaton részt vevő vezényszóra a súlyzót leengedi a mellkasára, úgy, hogy a súlyzó érintse a mellkast, majd a súlyzót kiindulási helyzetbe emeli (kinyomja). A felső végpontban a kéz teljesen kinyújtott helyzetben van, az alsó végpontban a súlyzó a mellkast érinti. A gyakorlatot a férfiak 80 kg-os, a nők 25 kg-os súllyal végzik. A feladatsort folyamatosan, egyéni ütemezésben kell végrehajtani. Folyamatos a feladat végrehajtása mindaddig, amíg a két mozgássor végrehajtása között legfeljebb 5 másodperc telik el.
- 9.4. Értékelés: A végrehajtott mozgásformáért kapott pontértéket úgy kell meghatározni, hogy a teljesített kinyomások darabszámát
az I. korcsoport esetében 2,0
a II. korcsoport esetében 1,5
a III. korcsoport esetében 1,0
osztószámmal el kell osztani.
- 9.5. Megjegyzés: A baleset megelőzése érdekében a gyakorlatot kétfős asszisztencia segítségével kell végrehajtani, valamint ügyelni kell arra, hogy a rúd leengedése során az ne zuhanjon a mellkasra.
10. Guggolás súllyal
- 10.1. Pálya: Tornaterem vagy sportpálya.
- 10.2. Kiinduló helyzet: A vizsgálaton részt vevő váll szélességű terpeszállásnál valamivel szélesebb pozíciót felvéve, vállain a súlyzóval áll.
- 10.3. Feladat: A vizsgálaton részt vevő leguggol, amíg a fenéke a mögötte elhelyezett 50 cm magasságú padot érinti, majd az érintést követően a súllyal feláll. A felső végpontban a térdei teljesen ki vannak nyújtva, az alsó végpontban a fenéke érinti a padot. A gyakorlatot a férfiak 100 kg-os, a nők 40 kg-os súllyal végzik. A feladatsort folyamatosan, egyéni ütemezésben kell végrehajtani. Folyamatos a feladat végrehajtása mindaddig, amíg a két mozgássor végrehajtása között legfeljebb 5 másodperc telik el.
- 10.4. Értékelés: A végrehajtott mozgásformáért kapott pontértéket úgy kell meghatározni, hogy a teljesített guggolások darabszámát
az I. korcsoport esetében 2,0
a II. korcsoport esetében 1,5
a III. korcsoport esetében 1,0
osztószámmal el kell osztani.
- 10.5. Megjegyzés: A baleset megelőzése érdekében a gyakorlatot kétfős asszisztencia segítségével kell végrehajtani, valamint ügyelni kell arra, hogy a rúd leengedése során az ne zuhanjon a mellkasra.
11. Ládacipelés
- 11.1. Pálya: Tornaterem vagy sportpálya.
- 11.2. Kiinduló helyzet: A vizsgálaton részt vevő mindkét kezében 1-1 ládát tart.

- 11.3. Feladat: A vizsgálaton részt vevő elindul a kezében tartott ládával. A végrehajtásnak akkor van vége, amikor legalább az egyik láda a földhöz ér. A gyakorlatot a férfiak kétszer 30 kg-os, a nők kétszer 12,5 kg-os súllyal végzik.
- 11.4. Értékelés: Az értékelési távolságot a kiindulási hely és az ahhoz közelebb lévő láda földre helyezése közötti távolság adja. A végrehajtott mozgásformáért kapott pontértéket úgy kell meghatározni, hogy a méterben meghatározott értékelési távolságot
 az I. korcsoport esetében 4,0
 a II. korcsoport esetében 3,0
 a III. korcsoport esetében 2,0
 osztószámmal el kell osztani.
12. Döntött törzsű evezés súllyal
- 12.1. Pálya: Tornaterem vagy sportpálya.
- 12.2. Kiinduló helyzet: A vizsgálaton részt vevő törzsét előre dönti, így a törzse a talajjal párhuzamos. Térdét enyhén behajlítja, talajra merőlegesen lefelé lógó karjában tartja a meghatározott tömegű súlyt.
- 12.3. Feladat: A vizsgálaton részt vevő a kezét behajlítva a súlyzót a mellkas felé húzza úgy, hogy a súlyzó a mellkast érinti, majd a kéz kinyújtásával visszatér a kiindulási helyzetbe. A felső végpontban a súlyzó a mellkast érinti, az alsó végpontban a kéz nyújtva van. A gyakorlatot a férfiak 50 kg-os, a nők 25 kg-os súllyal végzik. A feladatsort folyamatosan, egyéni ütemezésben kell végrehajtani. Folyamatos a feladat végrehajtása mindaddig, amíg a két mozgássor végrehajtása között legfeljebb 5 másodperc telik el.
- 12.4. Értékelés: A végrehajtott mozgásformáért kapott pontértéket úgy kell meghatározni, hogy a teljesített karhajlítások darabszámát
 az I. korcsoport esetében 2,0
 a II. korcsoport esetében 1,5
 a III. korcsoport esetében 1,0
 osztószámmal el kell osztani.

2.) A IV. korcsoport esetében alkalmazott mozgásformák leírása

1. Hanyattfekvésből felülés

- 1.1. Pálya: Tornaterem vagy sportpálya
- 1.2. Kiinduló helyzet: A vizsgálaton részt vevő hanyatt fekszik, térdét enyhén behajlítja, lábfeje a talajon társ vagy bordásfal segítségével rögzítésre kerül, karját maga előtt keresztbe teszi vagy tarkóján összekulcsolja.
- 1.3. Feladat: A vizsgálaton részt vevő vezényszóra felül úgy, hogy a felsőtest a talajra merőleges legyen, majd visszafekszik a kiinduló helyzetbe. A mozgássort időkorlát nélkül kell teljesíteni, a férfiak esetében 40, nők esetében 30 ismétlésig.
- 1.4. Értékelés: „Megfelelő”, ha az előírt számú ismétlést teljesíti a vizsgálaton részt vevő.
 „Nem megfelelő”, ha az előírt számú ismétlést nem teljesíti a vizsgálaton részt vevő.
- 1.5. Nem megfelelő minősítés esetén a vizsgálaton részt vevőnek megfelelő pihenőidőt kell biztosítani arra, hogy a feladatot ismételtén végrehajtsa.

2. Síkfutás

- 2.1. Pálya: Sportpálya vagy sík területen, kimért, ellenőrizhetően belátható pálya.
- 2.2. Kiinduló helyzet: A rajtvonal mögött álló rajthelyzet.
- 2.3. Feladat: A vizsgálaton részt vevő folyamatos futómozgást végez, férfiak esetében 8 percig, nők esetében 6 percig. A III. és IV. kategóriához kötött beosztást betöltők esetében a futómozgás legfeljebb 20 másodperccig megszakítható.

- 2.4. Értékelés: „Megfelelő”, ha a futómozgás folyamatos (a III. és IV. kategóriához kötött beosztást betöltők esetében a megengedett megszakításokkal), a teljesített távtól függetlenül.
„Nem megfelelő”, ha a futómozgás megszakad.
- 2.5. Nem megfelelő minősítés esetén a vizsgálaton részt vevőnek megfelelő pihenőidőt kell biztosítani arra, hogy a feladatot ismételtén végrehajtsa.
3. Mellső fekvőtámaszban karhajlítás-nyújtás
- 3.1. Pálya: Tornaterem vagy sportpálya.
- 3.2. Kiinduló helyzet: Mellső fekvőtámasz a talajon (karok válszélességben, nyújtottan, előrenéző ujjakkal a talajon, törzs egyenes, térd nyújtott – nők esetében a térd érintheti a talajt –, lábak összefűzve, fej mérsékelten emelt, előrenéző tekintettel).
- 3.3. Feladat: A vizsgálaton részt vevő fekvőtámasz helyzetben karhajlításokat végez. A felső végpontban a karokat teljesen ki kell nyújtani, az alsó végpontban az alkarnak és a felkarnak derékszöget kell alkotnia. A mozgássort időkorlát nélkül kell teljesíteni, 20 ismétlésig.
- 3.4. Értékelés: „Megfelelő”, ha az előírt számú ismétlést teljesíti a vizsgálaton részt vevő.
„Nem megfelelő”, ha az előírt számú ismétlést nem teljesíti a vizsgálaton részt vevő.
- 3.5. Nem megfelelő minősítés esetén a vizsgálaton részt vevőnek megfelelő pihenőidőt kell biztosítani arra, hogy a feladatot ismételtén végrehajtsa.
- 3.) Az országos sportbajnokságon elért helyezéért adható többletpontok
- Az országos sportbajnokságon elért
- a) 1. helyezéért 30,
b) 2. helyezéért 25,
c) 3. helyezéért 20,
d) 4. helyezéért 15,
e) 5. helyezéért 10
többletpont adható.
- Ha a hivatásos állomány tagja a tárgyévben több olyan sportbajnokságon is helyezést ért el, amely alapján többletpontokra lenne jogosult, csak egyszer – az általa elért legjobb helyezés után – jogosult a többletpontokra.”

**A belügyminiszter 57/2012. (XI. 22.) BM rendelete
az egyes előadó-művészeti szervezetek, könyvtárak működésének kiegészítő támogatásáról szóló
29/2012. (VI. 8.) BM rendelet módosításáról**

A Magyarország 2012. évi központi költségvetéséről szóló 2011. évi CLXXXVIII. törvény 78. § (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 37. § p) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 73. § b) pontjában meghatározott feladatkörében eljáró nemzetgazdasági miniszter egyetértésével – a következőket rendelem el:

1. § Az egyes előadó-művészeti szervezetek, könyvtárak működésének kiegészítő támogatásáról szóló 29/2012. (VI. 8.) BM rendelet a következő 4/A. §-sal egészül ki:
„4/A. § A miniszter 2012. november 25-ig a 2. § szerint benyújtott, a jogszabályi feltételeknek megfelelő, de támogatást nem nyert támogatási igényekről a rendelkezésre álló, kötelezettségvállalással nem terhelt előirányzat terhére, a 3. § (2) bekezdése és a 4. § (2) bekezdése szerint dönt.”

2. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Dr. Pintér Sándor s. k.,
belügyminiszter

A nemzeti fejlesztési miniszter 61/2012. (XI. 22.) NFM rendelete a föld alatti bányászati tevékenységek biztonsági szabályzatáról

A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény 50/A. § (2) bekezdés h) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 84. § g) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

I. FEJEZET *ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK*

1. A rendelet alkalmazási köre

1. § (1) A rendelet alkalmazási köre kiterjed
- az ásványi nyersanyagok mélyműveléses bányászati tevékenységére,
 - a megszünt föld alatti bányák nyitva maradó térségeinek fenntartására és felhagyására, és
 - az a)–b) pontban felsorolt tevékenységek gyakorlásához szükséges létesítményekre és berendezésekre.
- (2) A bányászatról szóló törvényben meghatározott, nem bányászati célt szolgáló, bányászati módszerekkel végzett föld alatti tevékenységekre e rendelet 8. § (2) bekezdésének, 10. §-ának, 13. § (2) bekezdésének, 15. § (2) bekezdésének, 19. §-ának, 21. §-ának, 23–24. §-ának, III. Fejezetének, 39. § (2) bekezdésének, 40. § (4) bekezdésének, 42. § (2) és (5) bekezdésének, 43. § (1) bekezdésének, 46–47. §-ának, 57. §-ának, 72–76. §-ának és XI. Fejezetének rendelkezéseit nem kell alkalmazni.
- (3) A rendeletben foglaltak betartásáról
- a bányavállalkozó,
 - ha a bányavállalkozó a bányászati tevékenység végzésére más személlyel szerződést kötött, akkor a bányászatról szóló törvény végrehajtásáról szóló kormányrendelet szerint szerződött vállalkozó,
 - a nem bányászati célt szolgáló bányászati módszerekkel végzett tevékenység esetében a tevékenységet végeztető és
 - a munkát vagy mentést végző személy
- köteles gondoskodni.

2. Értelmező rendelkezések

2. § E rendelet alkalmazásában:

- aknagárd*: a függőleges akna külszínnel érintkező legfelső része, szintje;
- bányatértség*: a bányában létesített bármely üreg;
- bányamentési munka*: a bányában az élet- és vagyonvédelem érdekében végzett tevékenység;
- effektív hőmérséklet*: a munkahelyi levegőkörnyezet olyan komplex mutatószáma (klímaindex), amely az adott hely léghőmérsékletét (t_{sz}), nedves léghőmérsékletét (t_n) és a légsebességet veszi figyelembe, amelynek jelölése: EH, mértékegysége: °C;
- fajlagos védőréteg-vastagság*: a szivárgási út mentén a víznyomásra vonatkoztatott védőréteg-vastagság m/bar mértékegységben;
- fejtés hatásterülete*: egy magasabban fekvő telep síkjára vagy a külszínre meghatározott terület, amelynek pontjai vertikális és horizontális értelemben egyaránt elmozdulhatnak egy mélyebben fekvő telep körülhatárolható területének lefejtése miatt;

7. *fejtési mező*: a bánya olyan része, amelyben egyidejűleg egy vagy több fejtés vagy fejtés-előkészítő vágat van;
8. *fenntartás*: a bányatérsegek biztosításának javítása;
9. *földeletlen villamos hálózat*: olyan galvanikusan összefüggő hálózat, amelynek – a jelző-, mérő- vagy védelmi berendezések nagy impedanciájú elemeinek kivételével – egyik pontja sincs a földdel üzemszerűen összekötve, vagy az a hálózat, amelynek egy alkalmas pontját csak hibajelzés vagy védelem működtetése céljából rövid – a szelektív kiválasztáshoz szükséges – ideig közvetetten földelnek, és a felléphető legnagyobb egysarkú földzárlati áram hatására sem emelkedik a villamos berendezés véletlenül érinthető, üzemszerűen feszültség alatt nem álló részén, vagy a földelőhálózat egyetlen pontján sem az érintési feszültség 50 V fölé;
10. *földelőhálózat*: a mesterséges és természetes földelők fővédő-vezetővel összekötött rendszere;
11. *földelővezető*: a mesterséges földelőt és a fővédő-vezetőt összekötő vezető;
12. *főszellőztető-gép*: a bánya áthúzó légáramát biztosító berendezés;
13. *fővédővezető*: a bányatérsegeket behálózó, fémesen összefüggő vezetőrendszer, amely a földelőket összeköti, és amelyhez a védendő berendezés teste a védővezetővel csatlakozik;
14. *karsztvíz eredeti nyugalmi szintje*: az ásvány-előfordulás területén a bányászat megkezdése előtti vízszint;
15. *karsztvíztároló*: minden mészkő-, mészmárga-, dolomitréteg, kivéve, ha nem karsztosodott vagy gravitáció hatására kiüríthető vizet nem tárol;
16. *kas*: függőleges aknában személyek és teher szállítására használt berendezés;
17. *kas vagy szállítóedény legnagyobb statikus üzemi terhelése*: a műszakonként rendszeresen, de legalább két alkalommal a kasban vagy szállítóedényben szállítani tervezett legnagyobb teher mellett fellépő terhelés;
18. *kas vagy szállítóedény megengedett legnagyobb rendkívüli terhelése*: a kasban vagy szállítóedényben szállítható az a legnagyobb – fék esetében a legnagyobb kiegyensúlyozatlan – teher, amelynél a fékek, a szállítókötelek, karok, valamint a kötélbefogó- és függesztő-szerkezetek biztonsági tényezője az előírt érték 60 százaléka csökken;
19. *kopogózás*: a bányatérseget határoló kőzetfelület kopogtatása a laza, elvált kőzetdarabok felderítése és leválasztása érdekében;
20. *léggát*: a szellőztető légáram irányítására szolgáló vagy valamely bányatérsegeknek a szellőztető légáramból való teljes kizárása céljából a bányatérsegek teljes szelvényét lehetőleg légmentesen lezáró műtárgy;
21. *légosztály*: olyan bányarész, amelynek behúzó légárama fejtési munkahely érintése előtt elágazik a főbehúzó légáramból, és más légosztállyal diagonális kapcsolatot biztosító vágata léggáttal vagy légajtókkal le van zárva;
22. *légretesz*: a légáram szabályozására szolgáló, az adott helyre beépíthető légajtóval azonos kivitelben készített berendezés, amelyen a légáteresztő nyílás változtatható és az a légáram beszabályozása után állandósítható;
23. *omlasztás*: a bányaművelés során kialakított bányatérsegek fölötti fedőkőzet szándékos beszakítása;
24. *önműködően záródó akna*: olyan akna, amelyet záraskor a kas vagy a kas-kiszolgáló berendezés vezérel;
25. *magas hőmérsékletű géprész*: a gépnek és a berendezésnek az a része, amelynek felületi hőmérséklete a gép üzemszerű használata során a 60 °C-ot meghaladja;
26. *meredek dőlésű fejtés*: a 30°-nál nagyobb dőlésű fejtés;
27. *műszaki felügyeleti személy*: bányászati, gépészeti, villamos, valamint vízvédelmi, porvédelmi és egyéb különleges műszaki felügyeletet ellátó személy;
28. *nyitott bányatérsegek*: az a bányatérsegek, amely nincs elgátolva, eldeszkázva vagy nincs tilalmi jellel ellátva;
29. *nyugalmi vízszint*: a vízszintfigyelő fúrólukban mért vízszint;
30. *rendkívüli személyszállítás*: az akna olyan szintjére, rakodójára vagy szintjéről való személyszállítás, ahol csatlós nem tartózkodik, vagy a csatlós is a szállítóedénnyel távozik, és a szállítóedényből adják a gépkezelőnek a szállításra vonatkozó jelzéseket;
31. *rendkívüli teher*: aknaszállításnál a kas legnagyobb statikus üzemi terhelésénél súlyosabb, de a kas megengedett legnagyobb rendkívüli terhelését meg nem haladó teher vagy rakomány;
32. *rendszeres személyszállítás*: a munkavállalók műszakváltáskor történő szállítása;
33. *rétegvíztároló*: a vízzáró rétegek között elhelyezkedő laza vagy kötött szemcsés kőzet, kivéve, ha bizonyított, hogy gravitáció hatására kiüríthető vizet nem tárol;
34. *robbanásálló légajtó*: olyan megerősített kivitelű légajtó, amely 0,5 MPa nyomást okozó robbanásnak ellenáll;
35. *robbanásálló léggát*: olyan megerősített kivitelű léggát, amely 0,5 MPa nyomást okozó robbanásnak ellenáll;
36. *robbanásveszélyes környezet*: olyan környezet, ahol a robbanóképes légtér kialakulhat;
37. *robbanóképes légtér*: az éghető gázok, gőzök, ködök vagy porok levegővel alkotott olyan keveréke, amelyben normál körülmények között, gyújtóhatásra az égés áttérjed az egész keverékre;

38. *segédzellőztető-gép*: a főzellőztető-gép által előállított nyomáskülönbség növelésével a bánya egy részének áthúzó légáramát biztosító berendezés;
39. *sújtólég*: metángáz és levegő olyan robbanóképes gázelegye, amelyben a metán aránya 5–15 V/V% közötti és az oxigén aránya legalább 12 V/V%;
40. *szellőztetésben bekövetkezett lényeges változás*: a légosztályok számának, a főzellőztető-gép légtechnikai jellemzőinek, az áthúzó légáram irányának és mennyiségének változása, valamint a bányatérsek szellőztetésében bekövetkező olyan változás, amely a légáram előírt mennyiségétől, sebességétől, vagy a levegő összetételének, megengedett értékétől való eltérését okozza, vagy okozhatja;
41. *szkip*: termelvényt szállító önürítő aknabödön;
42. *távvezérlő berendezés*: a gépek és berendezések – nem közvetlenül a beépítés helyén végzett – ki-, be- vagy átkapcsolására és működtetésére szolgáló berendezés;
43. *tilalmi jel*: egymással kereszt alakban összeerősített deszkapár, amely valamely bányatérsek szelvényében felfüggesztve azt jelzi, hogy a mögötte lévő bányatérsekbe veszély miatt bemenni nem szabad;
44. *túlhűtött géprész*: a gépnek és a berendezésnek olyan hőmérsékletű része, amely az emberi testtel érintkezve fagyási sérülést okoz;
45. *vezetőkötél biztonsági tényezője*: a vezetőkötél számított szakítóerejének és statikus terhelésének hányadosa;
46. *védőréteg-vastagság*: a víztározót a tervezett vagy meglévő bányaművelettől elválasztó kőzet-összlet rétegvastagságának és egyenértékűségi tényezőjének szorzata, méterben;
47. *védővezető*: a védendő villamos berendezés testét és a természetes földelőket a fővédő-vezetővel összekötő vezető;
48. *vízmentesítő telep*: a bányaművelés során fakadó vizek fogadására, kezelésére és továbbítására szolgáló olyan víztechnikai eszközökkel felszerelt bányatérsek együttese, melyek biztosítják a bányaműveletek vízbiztonságát;
49. *víztároló*: a karsztvíztároló, a rétegvíztároló, a külszíni állandó víztároló, továbbá a vízzel elárasztott régi bányaművelet a fellazulási övezetével együtt.

II. FEJEZET

ALAPVETŐ BIZTONSÁGI KÖVETELMÉNYEK

3. Bányatérsek biztosítása

- 3. §** (1) A bányatérseget és a bányabeli munkahelyet úgy kell kialakítani, hogy biztosítása és fenntartása megfeleljen a használatuk jellegének, a közetkörnyezet állékonyságának, és megfelelő védelmet nyújtson a kőzetomlás, valamint a kőzethullás ellen.
- (2) Ha az öngyulladás veszélye fennáll, aknában, lejtőszaknában vagy táróban végleges biztosítás céljára nem éghető anyagot kell használni.
- (3) A bányatérsek létesítése és üzemben tartása során folyamatosan védekezni kell a csepegő víz ellen. A külszínre nyíló bányatérsek bejáratát úgy kell biztosítani, hogy a csapadékvíz okozta kőzetfellazulás ellen is védelmet nyújtson.
- 4. §** (1) Gondoskodni kell a homlokkidőlés megakadályozásáról.
- (2) Omlásveszély esetében a veszély elhárítására, az omlás továbbterjedésének megakadályozására és a munkavállalók védelmére azonnal intézkedni kell.
- 5. §** (1) A bányatérsek létesítése és biztosítása során a főtét, a homlokokat és az oldalakat a műszak elején és robbantás után, valamint a biztosítás beépítését közvetlenül megelőzően kopogózni kell.
- (2) Biztosítás nélküli bányatérseget az üzemi utasításban előírt időszakonként kopogózással ellenőrizni kell.
- 6. §** (1) Olyan bányatérsekben, amelyben a biztosítás kötelező, személyeknek bármilyen munkát csak biztosítószerkezet védelme mellett szabad végezni.
- (2) A bányatérsekben a munkát – a biztosítási munka kivételével – meg kell szüntetni, ha bármely kijárata omlásveszélyes, nem járható vagy bármely ok a technológiai utasításban előírt biztosítás megerősítésének szükségességére utal.

- (3) A bányatérsgben új fogás kidolgozását nem szabad megkezdeni, ha
- a nyitott homlok legtávolabbi pontja és a legközelebbi biztosítás közötti távolság a technológiai utasításban előírt hosszat elérte,
 - az omlasztást és a tömedékelést az előírt mértékben nem végezték el, vagy
 - a munkahelyen vagy kijelölt helyen nem áll rendelkezésre az új fogás biztosításához szükséges biztosítóanyag.

4. Bányatérsgvek világítása

7. §

A bányában állandó beépítésű világító berendezést kell felszerelni, üzemeltetni és

- a rendszeres tartózkodásra vagy járásra szolgáló bányatérsgget legalább 5 lx,
- a személyszállító berendezésnél a be-, fel-, ki és leszállásra kijelölt bányatérsgget legalább 20 lx,
- a rendszeres munkavégzés helyét legalább 20 lx és
- a külszínre nyíló vágat bejárat szakaszát a bejárat 300 lx-tól fokozatosan csökkenő, de a századik méterben még legalább 20 lx

megvilágítási erősséggel kell megvilágítani.

5. A bányászati tevékenység felügyelete

8. §

- (1) A bányavállalkozó üzemi utasításban köteles szabályozni a bánya, a bányatérsgvek, a gépek és berendezések, továbbá a bányaműveléssel kapcsolatos minden tevékenység bányászati, gépészeti és villamos, valamint különleges műszaki felügyeletét. A műszaki felügyeleti személyek ellenőrzési kötelezettségeit úgy kell meghatározni, hogy a műszaki felügyelet kiterjedjen a bánya egész területére és minden tevékenységére.
- (2) Biztosítani kell, hogy a termelő és fenntartó műszakokban a banyaüzemben – egyébként hírközlő rendszer útján késedelem nélkül elérhető helyen, állandóan – legyen olyan bányászati műszaki felügyeleti személy, aki a banya egészéről kellő áttekintéssel és intézkedési joggal rendelkezik.
- (3) A bányában – ha ott az aknaszállítás személyzetén, az őrségen és a rendszeres aknavizsgálatot végzőkön kívül mások is tartózkodnak – a beszállástól a kiszállásig az előírt ellenőrzési kötelezettség teljesítéséhez szükséges számú és a munka jellegének megfelelő szakképesítésű műszaki felügyeleti személynek kell jelen lennie.
- (4) Minden műszaki felügyeleti személlyel ismertetni kell a felügyelettel kapcsolatos jogkörét és azt, hogy a felügyelete alá mely bányatérsgvek, munkahelyek, tevékenységek, létesítmények, gépek és berendezések tartoznak. Amennyiben a bányában egyidejűleg több – a munkahelyek felügyeletével megbízott – műszaki felügyeleti személy teljesít szolgálatot, a műszaki felügyeleti személyeknek ismerniük kell egymás jogkörét és felügyelt területét is.

9. §

- (1) A műszaki felügyeleti személy felügyelt területén felelős a biztonsági előírások megtartásáért. A biztonsági követelmények teljesítéséről rendszeres ellenőrzéssel köteles meggyőződni. E rendeletben előírt rendszeres ellenőrzések gyakoriságát növelni kell, ha a biztonsági követelmények csak gyakoribb vagy folyamatos ellenőrzéssel biztosíthatók.
- (2) A műszaki felügyeleti személy intézkedni köteles az ellenőrzés során tapasztalt vagy a tudomására jutott mulasztás, a biztonsági követelményeknek nem megfelelő állapot vagy más okból keletkezett veszély megszüntetésére és a biztonságos munkavégzés feltételeinek teljesítésére. Jogkörét meghaladó intézkedés szükségessége esetén – a (3) bekezdésben meghatározott esetek kivételével – azt késedelem nélkül egyeztetni köteles a 8. § (2) bekezdésében meghatározott személlyel.
- (3) Közvetlen veszély vagy fenyegető súlyos károsodás veszélye esetén a felügyeleti személy jogkörére és a felügyelt területére tekintet nélkül köteles intézkedni. A tett intézkedésről a 8. § (2) bekezdésében meghatározott személyt, valamint az érintett felügyeleti személyeket késedelem nélkül tájékoztatni köteles.
- (4) A munkahelyek felügyeletét ellátó személyek kötelesek munkahelyi ellenőrzési naplót vezetni, amelyben rögzíteni kell az ellenőrzés tényét, idejét és a biztonságellenes állapot megszüntetésére tett intézkedést. Az azonnal végre nem hajtható utasítás végrehajtásának megtörténtéről visszaellenőrzéssel meg kell győződni, melynek tényét a munkahelyi naplóban rögzíteni kell.
- (5) A gázkitörés-veszély, a porveszély, a sújtólégveszély, a szénporrobbanás-veszély, a tűzveszély, a vízveszély és a szilikózis-veszély (a továbbiakban: fő bányaveszélyek) megelőzésére előírt szakfeladatok végrehajtására a feladat ellátásához szükséges szakképzettséggel és gyakorlattal rendelkező különleges műszaki felügyeleti személyt kell kijelölni.

- 10. §** (1) A felelős műszaki vezető vagy helyettese
- a bányauzem valamennyi telepített munkahelyét legalább havonta,
 - a rendszeres személy- vagy teherszállításra szolgáló aknát és egyéb bányatérsegeket félévenként legalább egyszer, és
 - a szünetelő bányát szükség szerinti gyakorisággal, de havonként legalább egy alkalommal ellenőrizni köteles.
- (2) Minden telepített munkahelyet műszakonként legalább egy alkalommal bányászati felügyeleti személlyel ellenőriztetni kell.
- (3) A bánya villamos és gépi berendezéseit szükség szerinti gyakorisággal, de havonta legalább egy alkalommal villamossági és gépészeti felügyeleti személlyel ellenőriztetni kell.

6. Üzemzavar-elhárítási terv

- 11. §** (1) A biztonsági és egészségvédelmi dokumentum részét képező üzemzavar-elhárítási tervnek tartalmaznia kell
- a feltételezett üzemzavar jellegének és helyének meghatározását,
 - az üzemzavar által veszélyeztetett területen a felügyeleti személyek és más munkavállalók kötelezettségeit,
 - az üzemzavar azon jellemzőit, amelyek miatt a veszélyeztetett bányatérsgben tartózkodókat ki kell vezényelni, ehhez
 - a riasztás módját,
 - a riasztás elrendelésére kötelezetteket,
 - a veszélyeztetett bányatérsgben tartózkodók értesítésének módját, és
 - a riasztással érintett munkavállalók feladatait,
 - a bánya egyéb területein riasztandó munkavállalók és felügyeleti személyek kötelezettségeit,
 - a menekülési útvonalakat, a gyülekezésre kijelölt helyeket,
 - a bánya vagy bányamező gyors kiürítésének módját és rendjét,
 - a riasztással egyidejűleg értesítendő munkavállalók, az illetékes bányamentő-állomás, a foglalkozás-egészségügyi orvos nevét és telefonszámát,
 - a hírközlő- és riasztóberendezések helyét, az üzemzavar elhárításához a bányában és a külszínen rendelkezésre álló eszközök megnevezését, tárolási helyét, mindezek rendszeres ellenőrzéséért felelős személyek nevét és az ellenőrzések módját és gyakoriságát,
 - a villamosenergia-ellátás megszüntetésének, a villamos berendezések kikapcsolásának, a szellőztetőgép leállításának és a légáram megfordításának előfeltételeit, valamint az ezek elrendelésére jogosult személy nevét, és
 - a személy- és vagyonvédelem fontossága miatt ki nem kapcsolható villamos berendezések, személyszállító és vízmentesítő létesítmények felsorolását, a kezeléssel megbízottak feladatait az üzemzavar – ideértve a szellőztetésnek nem üzemzavar miatti teljes vagy részleges leállítását és a légáram irányának megfordítását is – időtartama alatt végzendő ellenőrző mérésekre és azon körülményekre figyelemmel, amelyek a berendezések működtetésének beszüntetését, a kezelők és más személyek bányából való távozását haladéktalanul szükségessé teszik.
- (2) Az üzemzavar-elhárítási tervhez mellékelni kell a légvezetési térkép olyan másolatát, amelyen az intézkedési tervekben megjelölt berendezéseket, létesítményeket és menekülési útvonalakat feltüntették.
- 12. §** (1) Az üzemzavar-elhárítási tervet évenként felül kell vizsgálni, és térképmellékleteivel együtt haladéktalanul módosítani kell, ha a terv alapjául szolgáló feltételezések, körülmények vagy viszonyok megváltoztak.
- (2) Az üzemzavar-elhárítási terveket évente legalább egyszer, de a terv alapjául szolgáló bányaműveletek megkezdése előtt és minden módosítás után haladéktalanul ismertetni kell az érintett munkavállalókkal és a műszaki felügyeleti személyekkel, továbbá azokkal, akik a terv alapján feladat végrehajtására kötelesek.
- (3) Az üzemzavar-elhárítási terv végrehajtását évente legalább egyszer gyakoroltatni kell. A gyakorlat során szerzett tapasztalatokat a végrehajtásban érintettek bevonásával értékelni kell.

7. A bányában való tartózkodás és a menekülési útvonalak

- 13. §**
- (1) A bányába – a munkavégzésre beosztottak és a kellő helyi ismeretekkel rendelkező ellenőrzésre jogosult személyek kivételével – felügyeleti személy kíséréte nélkül belépni és ott tartózkodni nem szabad. Erre vonatkozó figyelmeztető feliratot kell a bánya bejáratainál jól láthatóan elhelyezni.
 - (2) Gondoskodni kell arról, hogy a bánya kijáratai a bánya felől nyithatóak legyenek, és a bányába ott tartózkodásra nem jogosult személy ne juthasson be.
 - (3) Az üzemzavar-elhárítási tervben kijelölt menekülési útvonalak elágazásánál feltűnően meg kell jelölni az egyes menekülési irányokat. A jelzést ki kell világítani vagy fényvisszaverő anyagból kell készíteni. Ha a menekülési út dőlése 10° -nál nagyobb, az egyik oldalon kapaszkodó korlátot vagy kötelet kell felszerelni.
 - (4) Vízbetörés esetére a menekülési útvonalat úgy kell kijelölni, hogy a menekülés a veszélyeztetett területen lehetőleg szintes vagy emelkedő útvonalon történjen. Ha a menekülési útvonalon olyan szakasz van, amely ki van téve az elárasztás veszélyének, gondoskodni kell a vízdugó-képződés megelőzéséről vagy késleltetéséről.
 - (5) A menekülési útvonalakat közlekedésre alkalmas állapotban kell tartani, ezért azokban a menekülést akadályozó vagy megnehezítő tárgyakat elhelyezni nem szabad.

8. A bányában való közlekedés

- 14. §**
- (1) A bánya minden nyitott bányatériségének járhatónak kell lennie az olyan bányatériség kivételével, amelyben személyek tartózkodása nem szükséges és nem megengedett.
 - (2) Járás céljára legalább 1,8 m magas és legalább 0,8 m széles szabad szelvényt kell biztosítani, a következő kivételekkel:
 - a) ívekkel határolt vágatoldalban a szabad szelvény alsó és felső harmadában a szabad szelvény legkisebb szélessége 0,5 m,
 - b) a kizárólag menekülési célt szolgáló vágatban a szabad szelvény legkisebb magassága 1,5 m,
 - c) a folyamatos szállítóberendezések alatt vagy felett létesített átjáróknál a szabad szelvény legkisebb magassága 0,8 m, és
 - d) a fejtés, valamint a rendszeres járásra és menekülésre nem szolgáló vágat legkisebb szabad szelvényének – annak érdekében, hogy a bányamentő készülékkel történő akadálytalan közlekedés is biztosított legyen – legkisebb szélessége 0,6 m és legkisebb magassága 0,8 m lehet.
 - (3) A függőleges akna akkor tekinthető járhatónak, ha abban járóosztály vagy bármikor igénybe vehető személyszállító berendezés van. A bánya második kijáratául szolgáló függőleges aknában járóosztály nem szükséges abban az esetben, ha abban két – személyszállításra egymástól függetlenül alkalmas – aknaszállító berendezés van.
 - (4) Átmenetileg sem szabad csökkenteni vagy eltorlaszolni
 - a) a járásra, a gépek és a berendezések kezelésére és ellenőrzésére, a műszerek és jeladók, valamint a tűzoltó készülékek megközelítésére szolgáló bányatériség szabad szelvényét és
 - b) a búvófülke, valamint a menekülőkamra előterét és belső térségét.
 - (5) A járásra szolgáló útvonalakat és lépcsőket tisztán, csúszás és botlásmentes állapotban kell tartani, és a járásra szolgáló szelvénybe benyúló tárgyakat fehérre kell festeni. A víz elvezetéséről gondoskodni kell. A járásra alkalmatlan szelvény miatt nem járható bányatériséget le kell zárni, vagy átmenetileg tilalmi jellel kell ellátni.
 - (6) Az aknát, a gurítót, a zsompot, a csorgát, a nyílást és a gödröt, ahol beesés vagy elesés veszélye áll fenn, hézagmentesen be kell fedni vagy legalább 1 m magas korláttal el kell keríteni.
- 15. §**
- (1) A rendszeres járásra szolgáló 10° -ot meghaladó vágatot kapaszkodóval, lépcsőzetes kiképzéssel vagy bordázott járópallóval, 45° felett pedig létrával kell ellátni.
 - (2) A 22° -nál nagyobb dőlésű fejtésben, ahol talplépcső beépítése nem kötelező, a járás biztonságáról az (1) bekezdésben foglaltak szerint kell gondoskodni.
 - (3) Ahol a fel- vagy a lelépés magassága 0,8 m-nél nagyobb, létra használata, lépcső beépítése vagy lépcsőzetes kiképzés kötelező. Ötnél több lépcsőfok esetében legalább az egyik oldalon kapaszkodót kell felszerelni.
 - (4) Felül- vagy aluljárót kell létesíteni, ha a rendszeres járás során hevederes, lemeztagos vagy 0,5 m magasságot meghaladó, egyéb folyamatos szállítóberendezést kell keresztezni. Aluljáró esetében védőhálót vagy védőpadozatot kell beépíteni.

- (5) A létrának, a lépcsőnek és a padozatnak az igénybevételnek megfelelően dőlés, billenés és csúszás ellen biztosítottnak kell lennie. Leesési veszély esetében a padozatot védőkorláttal és lábléccel is el kell látni, a korlátnak pedig legalább 1 m magasnak és kétsorosnak kell lennie.

- (6) A létra- vagy a lépcsőfok legnagyobb magassága 0,3 m lehet. 4 m-nél hosszabb létra kizárólag fémből készülhet.

- 16. §** (1) Amennyiben a létra nem nyúlik a nyugvópadozat vagy a kiképzési szint fölé legalább 1 m-rel, e magasságig kapaszkodót kell beépíteni.
- (2) Függőleges létra csak időszakos ellenőrzéshez vagy esetenkénti munkához, míg kötélletra kizárólag aknamélyítésnél és különleges munkavégzésnél használható.

- 17. §** (1) Függőleges akna vagy 70°-nál nagyobb lejtésű vágat járóosztályába létrát és legfeljebb 6 méterenként búvónyílással ellátott nyugvópadozatot kell beépíteni.
- (2) A búvónyílás méretének a létra szélességében legalább 0,6 m x 1,0 m-nek kell lennie.
- (3) A létrát rögzítve úgy kell elhelyezni, hogy az alatta lévő búvónyílást fedje, valamint, hogy a létrán és a nyugvópadozaton bányamentő készülékben is akadálytalanul lehessen közlekedni.
- (4) A járóosztályt az akna egyéb osztályaitól ráccsal, deszkázattal vagy sodronyhálósával kell elválasztani. Személyszállító aknában a járóosztály elhelyezését és elválasztását úgy kell kialakítani, hogy az szükség esetén a szállítóedényből a járóosztályon át lehetővé tegye a menekülést.
- (5) A kizárólag szellőztetés célját szolgáló függőleges aknában a nyugvópadozatok beépítése mellőzhető, ha a létra háttámasszal és védőkengyelekkel van ellátva.

- 18. §** (1) Nem szabad szállítás közben ott tartózkodni
- a) a szintes, kétvágányú kötélszállító pálya kiszolgálását végzők kivételével abban a vágatban, ahol a szállítóberendezés, vagy szállítóedény mellett a járásra előírt szabad szelvény nincs biztosítva,
- b) a kötélszállításra berendezett lejtős vágatban a szállítópálya hosszában,
- c) a mozdonyszállításra engedélyezett vágatban, ha a mozdony mellett nincs biztosítva legalább 0,8 m széles, járásra szolgáló szabad szelvény,
- d) a szkréperszállításra berendezett bányatérsgben,
- e) az önjáró gép útvonalául szolgáló olyan lejtős bányatérsgben, ahol a gép elfutása veszélyt okozhat,
- f) a csille szabadon futtatására berendezett vágatban, ha a kisikló csille erőhatásának ellenálló védőkorlát nincs beépítve, és
- g) a járóosztály nélküli gurítóban.
- (2) Minden (1) bekezdés szerinti helyen jelezni kell a szállítás közben való ott tartózkodás tilalmát, és biztosítani kell, hogy abban az esetben, ha szállítópályákon való ott tartózkodás szükségessé válik, annak idejére a szállítás szüneteltethető legyen.
- (3) Nem szabad
- a) a frontfejtés leállított szállítóberendezése kivételével a folyamatos szállítóberendezésen járni,
- b) a személyszállításra nem engedélyezett szállítóberendezésen utazni, és
- c) a mozgó kötel, valamint az üzemelő jövesztőgép lánc felett átlépni.
- (4) Telepített feltörésben, gurítóban és ereszkében csak előzetes jelzés és egyetértő visszajelzés után lehet közlekedni. Az egyetértő visszajelzés előtt, a munkát a feltörésben, a gurítóban és az ereszkében be kell szüntetni, valamint biztosítani kell, hogy a járóosztályba semmilyen közet, anyag vagy egyéb tárgy ne essen be.

9. Hírközlés

- 19. §** (1) A bányában hírközlő rendszert kell üzemben tartani. A hírközlő rendszerbe be kell kapcsolni
- a) az aknagépházat és az aknarakodókat,
- b) a kéthatású függőpálya kiszolgáló, valamint fel- és leszállóhelyeit,
- c) a főszellőztetőgép felelős műszaki vezető által meghatározott környezetét,
- d) a vízveszélyes bánya vízmentesítő telepeit,
- e) a villamos energia fontosabb kapcsoló-, elosztó- és átalakító állomásait,
- f) a bánya feltáró és termelő munkahelyeit,
- g) az iszap-tömedék beadási és felhasználási helyeit,

- h) az intézkedésre kötelezett műszaki felügyeleti személyek irodáit,
 - i) a bányamentő állomást (211. §),
 - j) az üzemzavar-elhárítási tervben meghatározott gyülekezési helyeket,
 - k) a földalatti robbanóanyag-raktárakat, és
 - l) a pályához kötött személyszállító berendezések fel- és leszálló állomásait.
- (2) A hírközlési rendszer működését biztosítani kell a bánya teljes kiürítéséig, valamint a gyülekezési helyeken azok elhagyásáig.
- (3) A hírközlő rendszer energiaellátására
- a) átkapcsolható kétoldali hálózati táplálást,
 - b) egyoldali hálózati táplálást és 15 percen belül üzembe helyezhető független energiaforrást, vagy
 - c) önműködő töltésű – a töltés megszűnése után legalább 24 óráig elegendő energiával rendelkező – akkumulátortelepet kell létesíteni.
- (4) A hírközlő rendszer energiaellátására a hálózati tápponttól kiindulva önálló villamos hálózatot kell kialakítani, melyre más fogyasztót kapcsolni nem szabad.
- (5) Műszaki és szervezési megoldással biztosítani kell, hogy az intézkedésre kötelezett személyek elérhetők legyenek.

10. Naplók és nyilvántartások

- 20. §** (1) Munkahelyi ellenőrzési naplót (a továbbiakban: napló) kell tartani legalább a vágathajtási, a fejtési és a fenntartási munkahelyeken.
- (2) A naplóba be kell jegyezni
- a) a munkahelyen alkalmazandó üzemi utasítás nyilvántartási sorszámát,
 - b) az üzemi utasítást kiegészítő előírásokat,
 - c) a biztonságot veszélyeztető állapot megszüntetésére kiadott és azonnal végre nem hajtható intézkedést, és
 - d) az ellenőrzés időpontját a nap, az óra és a perc megjelölésével.
- (3) A naplót az ellenőrzésre kötelezett műszaki felügyeleti személy az ellenőrzéskor köteles aláírni abban az esetben is, ha a (2) bekezdés a)–c) pontjában foglalt utasítás kiadására vagy intézkedésre nem került sor.
- (4) Az utasítás címzettje az utasítás tudomásulvételét a naplóban aláírásával köteles igazolni.

- 21. §** (1) Külön naplót kell vezetni
- a) a működő vagy befejezett fejtés hatásterületén a kőzetmozgás időszakában végzett mozgásmérésről,
 - b) a légáram megfordíthatóságának ellenőrzéséről és a bányaszellőztetés mért és számított adatairól,
 - c) a műszakvezető aknász által végzett sújtólégvizsgálatról,
 - d) a robbanásfójtó záruk, valamint a kőpor és a kőporöbven lévő porkeverék ellenőrzéséről,
 - e) a bányatűzről,
 - f) a bányatűz felszámolásával kapcsolatos ellenőrzésről, utasításról és mérési adatokról,
 - g) a vízvédelmi előfűrásról és a vízlecsapoló fűrásról,
 - h) a vízbetörésről, annak helye, időpontja, mennyisége, eredete, oka, káros következményei és az elhárítás érdekében tett intézkedés feltüntetésével,
 - i) az aknák biztosítószerkezeteinek és beépített szerelvényeinek az aknavájár és a műszaki felügyeleti személy által végzett ellenőrzéséről,
 - j) az aknaszállító berendezés előírt időszaki ellenőrzéseiről, az ellenőrzés során észlelt hiányosságról, a megszüntetésére tett intézkedésről, a köteleken észlelt szálszakadás helyéről és számáról, valamint a kasejtő-próba eredményéről és
 - k) a bányamentők gyakorlatáról, bevetéséről és a bevetés során adott utasításokról.
- (2) A műszaki felügyeleti személy az erre a célra szolgáló naplóban – napi jelentés formájában – írásban köteles jelentést tenni a felelős műszaki vezetőnek. A napi jelentésnek tartalmaznia kell
- a) a sújtólégvizsgálat eredményéről,
 - b) az egészségre ártalmas gáz észleléséről,
 - c) a műszaki felügyeleti intézkedést szükségessé tett közet- és nyomásviszonyok és egyéb munkahelyi körülmények változásáról, az omlásról,
 - d) a bányatűzről és a teleptűz jeléről,
 - e) a vízbetörésről és a vízvédelmi gát állapotáról,

- f) a meg nem szüntetett és az intézkedést igénylő biztonsági hiányosságról,
 - g) a bekövetkezett munkabalesetről,
 - h) a munkahely és a bányatérség kiürítésével járó üzemzavarról, valamint ilyen bányatérség újratervezéséről,
 - i) a munkahely és gép biztonsági okok miatt történő leállításáról, valamint ezek újraindításáról, és
 - j) a fő bányaveszélyek elhárítására irányuló munkákról szóló jelentést.
- (3) A naplók közül
- a) nem selejtezhettek az (1) bekezdés a), e), g), h) és k) pontjában,
 - b) az utolsó bejegyzést követő 3 hónap elteltével selejtezhettek az (1) bekezdés c) és d) pontjában, és
 - c) az utolsó bejegyzést követő 1 év eltelte után selejtezhettek az (1) bekezdés b), f), i) és j) pontjában, valamint a (2) bekezdésben felsoroltak.
- (4) A felelős műszaki vezető az (1) bekezdés szerinti naplót legalább havonta, a (2) bekezdés szerinti írásbeli jelentéseket pedig a bejegyzést követő munkanapon ellenőrzi és aláírja.

- 22. §** (1) A bányüzemben nyilvántartást kell vezetni
- a) az aknaszállító berendezésekről,
 - b) az aknatornyokról,
 - c) a menekülőkészülékekről,
 - d) a robbanásveszélyes környezetben való használatra alkalmas berendezésekről, gépekről és készülékekről,
 - e) a metán és az egyéb gázmérő készülékekről,
 - f) a szellőztetés ellenőrzéséhez előírt műszerekről,
 - g) a biztonsági benzinlámpákról és sújtólégveszélyes bányában az akkumulátoros bányalámpákról,
 - h) a gépesített biztosítóberendezésekről és az egyedi fémtámokról,
 - i) az önműködő tűzoltó készülékekről,
 - j) a kézi számszámok kivételével minden gépről és villamos berendezésről,
 - k) a szállító-, tartó- és vonókötelekről, és
 - l) a személyszállításra szolgáló szállítóhevederekről.
- (2) A nyilvántartásnak tartalmaznia kell
- a) a jellemző műszaki adatokat,
 - b) a minősítést,
 - c) a használatba vétel idejét,
 - d) a javítások idejét és jellegét, és
 - e) az előírt vizsgálatok és mérések elvégzését, valamint azok eredményeit.
- (3) A nyilvántartásokat a felelős műszaki vezető legalább havonta ellenőrzi és aláírja.
- (4) A nyilvántartásokat a gépek, berendezések, készülékek selejtezéséig meg kell őrizni.

11. Védőpillérek

- 23. §** Védőpillért kell kijelölni
- a) a bányászati tevékenység hatásával érintett külszíni létesítményekre, folyó- és állóvizekre,
 - b) a függőleges aknára, lejtősaknára és táróra,
 - c) a bánya, bányamező és -szint főszállító-, valamint főlég-vágatára,
 - d) a tároló-kamrás kiképzésű robbanóanyag-raktára,
 - e) a 0,3 m³/s vagy ennél nagyobb összteljesítményű vízmentesítő telepre és zsompjaira,
 - f) a vízvédelmi gátra és
 - g) a villamos energiát kapcsoló, elosztó és átalakító 1 MVA összteljesítmény feletti berendezés gépkamrájára.

12. A bánya megszüntetése és külszíni ellenőrzése

- 24. §** (1) A külszínen nyíló függőleges aknát felhagyásakor teljes hosszúságban be kell tömedékelni, és a tömörödésnek megfelelően utána kell tömedékelni. A felhagyásra kerülő akna környezetében nyitva maradó bányatérség védelméről gondoskodni kell.

- (2) A külszínre nyíló egyéb bányatérseget felhagyásakor olyan hosszban kell beomlasztani vagy betömedékelni, hogy a felhagyott bányatérség esetleges későbbi beomlása a külszínt ne veszélyeztesse. Omlasztás esetében természetes rézsűt kell kiképezni, tömedékelés esetében pedig a nyílást legalább 1 m vastag falazott gáttal kell lezárni.
- (3) A bányaművelés alá vont, továbbá a leművelt, felhagyott vagy szünetelő bányaterület külszínét szükség szerinti gyakorisággal, de évente legalább egyszer felül kell vizsgálni, és intézkedni kell a talajsüllyedések okozta veszélyek megelőzésére és megszüntetésére.
- (4) A bányászati tevékenység hatásával érintett külszíni terület határait, amelyen belül fennáll az élet és testi épség károsodásának veszélye, oly módon kell elkeríteni és megjelölni, hogy az elkerítés és a jelzések szándékos figyelmen kívül hagyása nélkül ne lehessen behatolni.

III. FEJEZET

BÁNYÁK ÉS BÁNYATÉRSEGEK MINŐSÍTÉSE

- 25. §** (1) Sújtólégveszélyes az a bánya, amelynek van olyan bányatérsege, ahol metán olyan mennyiségben dúsulhat fel, hogy nem zárható ki a sújtólég kialakulása.
- (2) Sújtólégveszélyesnek kell minősíteni a bányatérseget,
- a) ahol metán olyan mennyiségben dúsulhat fel, amelynél nem zárható ki a sújtólég kialakulása, és amelyben bármely mérés során 0,3 V/V %-ot meghaladó metán mennyiséget mértek,
 - b) ha a külön szellőztetésű bányatérség széntelepben, vagy attól 5 m távolságban lett kihajtva, vagy széntelepet harántolt, vagy
 - c) ha az adott bányatérség fejtés vagy fejtési vágat.
- 26. §** (1) Szénporrobbanás-veszélyes az a szénbánya, amelyben bármely művelt telep a szénporvizsgálat alapján robbanóképes.
- (2) Szénporrobbanás-veszélyes az a bányatérség, amelyben a leülepedett és a szálló szénpor együttes mennyisége üzemszerű viszonyok mellett, megfelelő védekezés hiányában elérheti az alsó robbanási határértékhez tartozó szénpor-mennyiséget.
- 27. §** Tűzveszélyes az a bánya, amelyben öngyulladás már okozott bányatűzet.
- 28. §** (1) Vízveszélyes
- a) a karsztvíz eredeti nyugalmi szintje alatt művelt bánya,
 - b) a rétegvíztároló által veszélyeztetett bánya, amelyben 1 m³/perc vízhozamnál nagyobb vízbetörés lehetséges, és
 - c) a folyó- és állóvizek, időszakos vízfolyások és ezek ártere alatt művelt bánya, amelyben 1 m³/perc vízhozamnál nagyobb vízbetörés lehetséges.
- (2) Nem vízveszélyes az (1) bekezdés szerinti bánya, ha a bányaművelés során vízveszélyes munkahely telepítésére nem kerül sor, vagy ha az (1) bekezdés a)–b) pontja esetén a vízszintet vízszintsüllyesztéssel a bányaműveletek szintje alatt tartják.
- (3) Vízveszélyes a munkahely, ha
- a) a vízvédelmi pillérben vagy karsztvíztárolóban helyezkedik el,
 - b) közte és a víztároló között a védőréteg vastagság nem ismert, vagy
 - c) közte és a víztároló között a fajlagos védőréteg-vastagság karsztvíztároló esetében 3 m/bar-nál, rétegvíztároló esetében 1,5 m/bar-nál kisebb.
- 29. §** Gázkitörés-veszélyes az a bánya, amelyben gázkitörés vagy gázkitöréses jelenség történt, vagy az az előzetes mérések alapján várható.
- 30. §** Porveszélyes az a bánya, ahol bármely munkahelyen az egyéb egészséget nem károsító inert, szemcsés szerkezetű szálló por totális értéke a 10 mg/m³-t, vagy a respirábilis értéke a 6 mg/m³-t meghaladja.
- 31. §** Szilikózis-veszélyes az a bánya, ahol bármely munkahelyen az alkalmazott porelháritást szolgáló berendezések, eszközök, és az egyéni védőeszközök együttes használata mellett a munkavállaló által belélegzett levegőben

a szemcsés szerkezetű kvarc, krisztobalit, tridimit vagy ezek együttes respirábilis szálló por értéke meghaladja a 0,15 mg/m³-t.

IV. FEJEZET

BÁNYAVESZÉLYEK ELLENI VÉDEKEZÉS

13. Védekezés sújtólég- és szénporrobbanás-veszélyes légtér kialakulásával szemben

- 32. §** (1) Annak érdekében, hogy a munkavégzés biztonságos legyen és az egészséget ne veszélyeztesse, műszaki és szervezési intézkedésekkel gondoskodni kell
- a sújtólégveszélyes légtér kialakulásának megelőzéséről,
 - a gyújtóforrások kizárásáról,
 - a robbanás elhárításáról, és
 - a robbanás hatásainak csökkentéséről.
- (2) Az (1) bekezdésben foglalt intézkedéseket a robbanás terjedésének megakadályozását célzó egyéb intézkedésekkel együtt kell végrehajtani és robbanás megelőzési tervet kell készíteni.
- (3) A sújtólégveszélyes és szénporrobbanás-veszélyes bányatérseget úgy kell szellőztetni és a gyújtóforrásokat úgy kell kizárni, hogy az ne veszélyeztesse a munkavállalók és más személyek egészségét, valamint a biztonságos munkavégzést.
- 33. §** (1) A robbanás megelőzési tervet a munkahely létesítése előtt el kell készíteni, folyamatosan felül kell vizsgálni.
- (2) A robbanás megelőzési tervet szükség szerint, de a munkavégzést vagy annak körülményeit érintő jelentős változás esetében módosítani kell. A tervet módosítani kell
- a munkahelyek kibővítése,
 - a munkahely átalakítása, vagy
 - az alkalmazott munkafolyamatban vagy technológiában bekövetkezett változás esetén is.
- (3) A robbanás megelőzési tervnek tartalmaznia kell különösen
- a kockázatok felmérését és értékelését,
 - azoknak a megtett intézkedéseknek a felsorolását, amelyek az e rendeletben foglalt robbanás megelőzési kötelezettségek teljesítését szolgálják,
 - azon munkaterületek felsorolását, amelyekre a 35–36. § szerinti követelmények vonatkoznak,
 - a munkaeszközök és használatuk biztonsági és egészségügyi követelményeinek betartására vonatkozó intézkedéseket, és
 - a robbanás megelőzési intézkedések végrehajtásának ellenőrzési rendjét.
- (4) A robbanás megelőzési tervet és annak módosításait az érintett munkavállalókkal és a munkavédelmi képviselőikkel ismertetni kell.
- 34. §** (1) Sújtólégveszélyes légtérben csak életmentéshez vagy a szellőztetés helyreállításához szükséges tevékenységet szabad folytatni, ha valamennyi gyújtó ok jelenléte kizárható és a felelős műszaki vezető utasításával elrendelte. A szóban elrendelt utasítást írásban meg kell erősíteni.
- (2) A sújtólégveszélyes légtérben végzett munka irányítását bányamentőként bevethető műszaki felügyeleti személy láthatja el, a robbanás megelőzési tervben meghatározottak szerint.
- 35. §** (1) A gyújtóforrások kockázateértékelése során a munkavállalók vagy a munkakörnyezet által előidézhető elektrosztatikus feltöltődést is figyelembe kell venni.
- (2) A munkavállalók részére sújtólégveszélyes környezetben való használatra alkalmas egyéni védőeszközöket biztosítani kell.
- (3) A védelmi rendszerek, valamint a hozzájuk csatlakozó berendezések és készülékek csak akkor helyezhetők üzembe, ha a rendelkezésre álló robbanás megelőzési tervből megállapítható, hogy azok a sújtólégveszélyes bányatérsegekben milyen módon és feltételek mellett működtethetők biztonságosan. E rendelkezést valamennyi olyan munkaeszközre és csatlakozó berendezésre alkalmazni kell, amely önmagában nem, de más berendezés részeként vagy azzal együtt

használva potenciális gyújtóforrást jelent. Gondoskodni kell a szükséges védőintézkedésekről annak érdekében, hogy a csatlakozó berendezést ne lehessen felcserélni más nem megfelelő berendezéssel.

- (4) Sújtólégveszélyes bányatérsgben a munkavégzést úgy kell megszervezni, hogy a robbanás kockázata a lehető legkisebb legyen, és robbanás esetében a robbanás továbbterjedése, valamint más munkahelyeket, valamint munkaeszközöket érintő hatása a lehető legkisebb mértékű legyen, és ellenőrzött módon következzen be.
- (5) A sújtólégveszélyes bányatérsegekben gondoskodni kell a veszély értékeléséről. A rendszeres vagy a folyamatos mérés eredményét rögzíteni és értékelni kell. A munkavállalókat sújtólégveszélyes légtér kialakulását megelőzően riasztani kell, és intézkedni kell annak érdekében, hogy az érintett bányatérseget haladéktalanul elhagyják. A sújtólégveszélyes bányatérsg határát jól láthatóan jelezni kell az 1. melléklet 1. pontja szerinti táblával.

- 36. §**
- (1) A robbanás megelőzési terv eltérő rendelkezése hiányában mindazon bányatérsegekben, ahol robbanóképes légtér alakulhat ki, csak gyújtószikra-mentes hírközlő-berendezések és gázmérő műszerek alkalmazhatók.
 - (2) A sújtólégveszélyes bányatérsgben az e rendeletben megengedett metánkoncentráció elérésekor
 - a) a gépeket és a berendezéseket le kell állítani,
 - b) a villamos berendezéseket le kell választani, és
 - c) a gyújtóforrást okozó tevékenységeket be kell fejezni.
 - (3) A (2) bekezdés szerinti előírás nem vonatkozik a megfelelő védelemmel rendelkező, a robbanás megelőzési tervben meghatározott berendezésekre.
- 37. §**
- (1) A sújtólégveszélyes bányatérsgben lévő munkahely kockázatértékelési eljárása során a veszélyeztetettséget, és annak mértékét a következő szempontok figyelembevételével kell meghatározni:
 - a) a robbanóképes légtér kialakulásának és fennmaradásának valószínűsége, és annak időtartama,
 - b) a robbanóképes légtérben a gyújtóhatás bekövetkezésének valószínűsége, beleértve az elektrosztatikus kisüléseket is,
 - c) berendezések, az alkalmazott anyagok és eljárások, valamint ezek lehetséges kölcsönhatása, és
 - d) a robbanás bekövetkezése esetén várható hatások mértéke.
 - (2) A sújtólégveszélyes bányatérsggel kapcsolatban lévő olyan bányatérsegeket, ahol robbanóképes légterek alakulhatnak ki, a kockázatértékelés során együttesen kell figyelembe venni.

14. Szellőztetési követelmények

- 38. §**
- (1) Az emberi tartózkodásra szolgáló bányatérsg levegőjének metántartalma
 - a) a külön szellőztetésű bányatérsgben a légcseréket vége és a vājvég közötti szakaszon, valamint a diffúzióval szellőztetett bányatérsgben legfeljebb 2,5 V/V %-ot,
 - b) egyéb áthúzó légáramú vāgatban 1,5 V/V %-ot,
 - c) légosztály-kihúzó és főkihúzó légáramában 0,75 V/V %-ot,
 - d) áthúzó légáramú fejtésben 1 V/V %-ot, és
 - e) egyéb bányatérsgben az 1 V/V %-otnem haladhatja meg.
 - (2) A munkahelyi levegő összetételét rendszeresen ellenőrizni kell.
 - (3) A munkahelyi levegő effektív hőmérsékletét a 7. melléklet szerint kell meghatározni.
 - (4) A munkahely hőmérsékletét a 8. mellékletben foglalt módon a munka jellege és az évszak figyelembevételével kell biztosítani.
- 39. §**
- (1) Áthúzó légárammal kell szellőztetni
 - a) a bányát,
 - b) a légosztályt,
 - c) a bányamezőt,
 - d) a 25 m-nél nagyobb szárnyhosszúságú, szélehomlokú fejtést,
 - e) az 500 kg-nál több robbanóanyag tárolására szolgáló raktárt,
 - f) a belső égésű motoros berendezés állandó töltőállomását,
 - g) az akkumulátortöltő állomást,
 - h) a 20 m³/min vagy ennél nagyobb összteljesítményű szivattyúállomást, és
 - i) a 2 MVA vagy azt meghaladó transzformátor- és kapcsolóállomást.

- (2) A szénbánya főbehúzó és főkihúzó légáramának megfordíthatónak kell lennie.
- (3) Az áthúzó légáram vezetésén vagy irányán csak a felelős műszaki vezető engedélyével szabad változtatni. A változtatásról értesíteni kell az összes érintett műszaki felügyeleti személyt.
- (4) Nem tekinthető áthúzó légáramnak az ugyanabban a bányatértségben egymástól légválasztóval vagy légcsővel elkülönített légáram.
- (5) Diffúzióval nem szabad szellőztetni
 - a) legfeljebb 3° dőlésű bányatértségben a 15 m-nél,
 - b) sújtólégveszélyes bánya szénben hajtott vágatában a 6 m-nél,
 - c) lefelé irányuló bányatértségben a 10 m-nél,
 - d) olyan bányatértségben, ahol CO₂-kiáramlás várható a 3 m-nél,
 - e) felfelé irányuló bányatértségben a 10 m-nél,
 - f) sújtólégveszélyes bánya szénben hajtott vágatában a 3 m-nél,
 - g) sújtólégveszélyes szénbánya fejtésében a 3 m-nél hosszabb bányatérség-szakaszt.

- 40. §**
- (1) A fő- és segédzellőztető gépet sújtólégveszélyes bányában akkor is üzemben kell tartani, ha a bányában munkavégzés nem folyik.
 - (2) A fő- vagy segédzellőztető gépet – az üzemzavar elhárítási tervben foglaltak kivételével – csak a felelős műszaki vezető előzetes engedélyével szabad leállítani.
 - (3) Rendkívüli esetben a fő- vagy segédzellőztető gép leállításának elrendelésére a szolgálatban lévő legmagasabb beosztású bányászati felügyeleti személy jogosult. A leállítással egyidejűleg
 - a) el kell rendelni a szellőztetésből kikapcsolt bányamezők azonnali kiürítését, és
 - b) értesíteni kell a felelős műszaki vezetőt, a szellőztetésért felelős személyt és az üzemmel közös szellőztetési rendszerbe tartozó üzem felelős műszaki vezetőjét.
 - (4) A főszellőztető gép irányváltó berendezésének működőképességét és szénbányában a főbehúzó légáram megfordíthatóságát évenként legalább egyszer ellenőrizni kell.
 - (5) A (2) bekezdés szerint leállított, és az (1) bekezdés alapján nem üzemelő fő- vagy segédzellőztető gépet a bánya újratelepítésénél arra figyelemmel kell üzembe helyezni, hogy a bánya légellátása a telepítés időpontjára megfelelő legyen. Az ehhez szükséges időtartamot légmérésekkel kell meghatározni.

- 41. §**
- (1) Áthúzó légárammal vagy diffúzióval nem szellőztethető bányatértséget az áthúzó légáramból leágaztatott külön légárammal kell szellőztetni úgy, hogy a behúzó levegő a kihúzó levegővel ne keveredjen.
 - (2) Külön légárammal kell szellőztetni a diffúziós távolságnál rövidebb bányatérség szakaszt is, ha a diffúziós szellőztetés nem elegendő az előírt levegő-összetétel biztosítására.
 - (3) A különzellőztetés légcsővének legalább 6 méterrel kell benyúlnia az áthúzó légáramú bányatérségbe, amely alól kivételt jelent – kombinált különzellőztetés esetében – a második szellőztető gép légcsőve. A kombinált különzellőztetés szívó- és fúvó légcsővének átfedésének legalább 10 méternek kell lennie. Az áthúzó légáram mennyiségének meg kell haladnia a légcsőszellőztető géppel szállított légmennyiséget.
 - (4) Kombinált különzellőztetés esetében az áthúzó légáramba nyúló légcsőszakaszt szellőztetőgéppel szállított légmennyiségének nagyobbak kell lennie a másodikként beépített légcsőszellőztető géppel szállított légmennyiségnél. Sújtólégveszélyes bányában fúvószellőztetés esetében a légcsőszellőztető gépet, sorba kapcsolt szellőztetőgépek esetében az első szellőztetőgépet, az áthúzó légáramban kell elhelyezni, kivéve kombinált különzellőztetés esetében a második légcsőszellőztető gépet.

- 42. §**
- (1) Ha a legnagyobb telepítésű műszakban a munkavállalók száma meghaladja a 100 főt, a bányát több légosztályra kell felosztani. Egy légosztályban egyidejűleg – a műszakváltás időtartamát kivéve – legfeljebb 100 fő tartózkodhat.
 - (2) Sújtólégveszélyes bányában fejtési mezőket vagy széleshomlokú fejtéseket nem szabad sorba kapcsolni.
 - (3) A 400 kVA-nél nagyobb névleges összteljesítményű olajtöltésű transzformátor, az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló miniszteri rendelet (a továbbiakban: OTSZ) szerinti I. vagy II. besorolású tűzveszélyes folyadék, valamint a robbanóanyag raktár kihúzó légáramát fejtési munkahely érintése nélkül a főkihúzó vagy légosztálykihúzó légáramba kell vezetni, vagy e létesítményeket főkihúzó vagy légosztálykihúzó légáramban kell létesíteni.
 - (4) Nem járható bányatérségen légáramot átvezetni nem szabad, kivéve
 - a) a kizárólag szellőztetés célját szolgáló aknát vagy fúrólyukat, vagy

- b) az olyan bányatértséget, amelyben éghető anyag vagy villamos berendezés nincs, az öngyulladás veszélye nem áll fenn, és a levegő áthúzása légméréssel megállapítható.
- (5) Sújtólégveszélyes bányában a széleshomlokú fejtés be- és kihúzó légáramát összekötő vágatban létesített légajtókat vagy légreteszeket olyan berendezéssel kell ellátni, amely az ajtók egyidejű nyitása esetén a fejtésben vagy az intézkedésre jogosult személynél önműködően jelzést ad.
- (6) A léggátat olyan szerkezeti kivitelben kell készíteni, hogy a bányatértség teljes szelvényét zárja és megfelelő tömítés alkalmazásával a levegő átáramlását megakadályozza. A légosztályokat, valamint a főbehúzó és főkihúzó légáramokat elkülönítő léggátat és légajtót sújtólég- és szénporrobbanás veszély esetében robbanásálló kivitelben kell készíteni. A léggát előterét szabadon és bejárható állapotban kell tartani.

- 43. §** (1) A légajtót önzáró kivitelben kell készíteni és fenntartani. Az önzárást sújtólégveszélyes bányában erre a célra szolgáló berendezéssel is biztosítani kell. A robbanásálló kivitelű, valamint szénbányában a főbehúzó és főkihúzó légáramot összekötő vágatba beépített légajtókat kettős ajtóként kell készíteni.
- (2) Ha valamely bányatértségben légajtó szükséges, legalább két légajtót kell beépíteni sújtólégveszélyes bánya bármelyik bányatértségében, és a főbehúzó, főkihúzó, légosztálybehúzó vagy légosztálykihúzó légáramok elkülönítésekor.
- (3) Több légajtó esetében azokat egymástól olyan távolságban kell beépíteni, hogy közülük az egyik járás vagy szállítás esetében is zárva maradjon. A szükségtelenné vált légajtót haladéktalanul le kell szerelni. Légajtót – az áthaladás időtartamát kivéve – nyitott állapotban rögzíteni nem szabad. Ha a légajtó önzárása meghibásodik, azt az áthaladó személy köteles maga után bezárni, és a meghibásodott légajtóról a bányászati felügyeleti személynek jelentést tenni.
- (4) Rendszeres csilleszállításra szolgáló lejtős pályán légajtót vagy légretest alkalmazni nem szabad.

- 44. §** (1) A bányatértség szellőztetésének 24 óra időtartamot meghaladó szüneteltetése esetén a szellőztetés megszüntetésével egyidejűleg minden bányatértség-csatlakozást teljes szelvényben le kell lezárni.
- (2) Az (1) bekezdésben foglaltakat – tilalmi jel elhelyezése esetén – nem kell alkalmazni, ha a nem sújtólégveszélyes bányában a bányatértség szellőztetése munkaszüneti napokon tervszerűen szünetel.
- (3) Ha nem szellőztetett bányatérstégből az egészségügyi szempontból megengedhető mennyiséget meghaladó mértékű szennyező-gáz kiáramlása következhet be, vagy a levegő oxigén tartalma nem éri el a 19 V/V %-ot, akkor a bányatértséget haladéktalanul léggáttal le kell zárni.

- 45. §** (1) A szellőztetés megfelelőségét legalább negyedévente, valamint minden, a bányalevegő mennyiségét és minőségét érintő jelentős változás vagy változtatás esetében méréssel ellenőrizni kell.
- (2) A szellőztetés megfelelőségének ellenőrzésére irányuló mérés eredményét erre a célra rendszerített, a felelős műszaki vezető által hitelesített naplóba kell bejegyezni.
- (3) Ha a bányatértségben a munkafolyamatok végzésére belső égésű motorral működtetett berendezést használnak, akkor a levegő szén-monoxid és nitrozus gáz tartalmát a külön szellőztetésű bányatértségben legalább kéthetente, az áthúzó légáramú bányatértségben legalább havonta ellenőrizni kell.

15. Szénporrobbanás-veszély elhárítása

- 46. §** (1) A szénporrobbanás-veszélyes bányatérstégekben a leülepedett szállóképes és a szálló por együttes tömege nem haladhatja meg a szénpor alsó robbanási határértékének 50%-át, melyet méréssel kell ellenőrizni.
- (2) Vágatokban a leülepedett szénpor szállóképességét meg kell szüntetni, vagy a vágatban olyan gyakran kell kőporövet létesíteni és kőporozni, hogy a leülepedett por 20 m/m %-nál több éghető anyagot ne tartalmazzon.
- (3) Ha a szénpor szállóképességét vízzel szüntetik meg, a széniszapot a vágatból haladéktalanul el kell távolítani.
- 47. §** (1) A szénporrobbanás továbbterjedését robbanásfojtó kőpor- vagy vízzárral kell megakadályozni. Robbanásfojtó-zárat kell alkalmazni a szénporrobbanás-veszélyes bányában
- a) a robbanóanyag-raktárhoz vezető vágatokban,
- b) a légosztály be- és kihúzó vágatában,
- c) a légosztályokat összekötő vágatban, és
- d) minden olyan vágatcsatlakozás közelében, ahol a leülepedett szállóképes vagy szálló por berobbanása egyéb bányaveszély vagy üzemzavar bekövetkezése esetén nem zárható ki.

- (2) A kőpor- vagy vízzárban a zárat magában foglaló vágatszakaszcsoz átlagos keresztcszelvényének minden m²-ére legalább 400 kg kőport vagy 200 l vizet kell biztosítani.
- (3) A kőport le kell cserélni, ha az gyenge ráfújásra nem szállóképes.
- (4) A víztartó edényeket a rajtuk feltüntetett folyadékszintig feltöltötteen kell tartani.

V. FEJEZET

VÉDEKEZÉS BÁNYATÜZ KIALAKULÁSÁVAL SZEMBEN

16. Bányatűz észlelése

- 48. §** (1) A bányatűz kialakulására utaló jelenségek mellett a bányatűz előjelének kell tekinteni a nyitott bányatérscsoz vagy fejtés esetében annak kihúzó vágata légáramában – a vágatszcselvény 2/3 magasságában – mért adatokból a 2. melléklet szerint meghatározott 10 liter/min szénmonoxid-fejlődést is.
- (2) Bányatűznek minősül minden nyílt lánggal égő tűz, és minden olyan tűz – beleértve a telep vagy szelet kíséző kőzetében keletkezett tüzet –, amelynél a nyitott bányatérscsoz vagy fejtés esetében annak kihúzó vágata légáramában a vágatszcselvény 2/3 magasságában
- a) 100 m³/min áthúzó légmennyiség-értékig a szénmonoxid-tartalom eléri a 0,02 V/V %-ot, vagy
 - b) 100 m³/min áthúzó légmennyiség-érték fölött a 2. melléklet szerint meghatározott 20 liter/min értéknél nagyobb a szénmonoxid-fejlődés.
- 49. §** (1) A külszínre nyíló bányatérscsoz felett levő építményt és a vele egybeépített vagy a bánya kihúzó légáramával érintett létesítményt az OTSZ szerinti tűzveszélyességi osztályba kell sorolni.
- (2) A külszínre nyíló, behúzó légáramú bányatérscsoz 30 m-es körzetében – az 58. § szerinti tevékenység és a külszínre nyíló bányatérscsoz jegesedésének megakadályozására szükséges fűtés kivételével – nem szabad
- a) a külszínen éghető anyagból építményt létesíteni,
 - b) (A), (B) vagy (C) tűzveszélyességi osztályba tartozó anyagot tárolni, vagy
 - c) tűzveszélyes tevékenységet végezni.
- (3) Az (1) bekezdés szerinti létesítmények létesítésére, berendezésére és használatára a külszíni létesítményekre vonatkozó tűzvédelmi szabályokat is alkalmazni kell.
- 50. §** (1) A bányába nem szabad (B) tűz- és robbanás-veszélyességi osztályba és (A) fokozottan tűz- és robbanás-veszélyességi osztályba tartozó anyagot bevinni
- a) robbanóanyag,
 - b) a gépek és berendezések üzemeltetéséhez szükséges tűzveszélyes folyadék, és
 - c) a nyílt lánggal járó munkához szükséges tűzveszélyes anyagok kivételével.
- (2) Bányában nem használható az OTSZ szerint I. vagy II. tűzveszélyességi fokozatba tartozó tűzveszélyes folyadékkal üzemeltetett belső égésű motor.
- (3) Bányában csak nehezen éghető szállítóheveder és légcső használható.
- 51. §** Gondoskodni kell a lehullott szén, a leülepedett szénpor, a kiömlött tűzveszélyes folyadék és minden egyéb éghető anyag összeszedéséről és eltávolításáról.
- 52. §** (1) A tűzveszélyes folyadékot erre a célra rendelt raktárban kell tárolni (a továbbiakban: tűzveszélyes anyag raktár), ha mennyisége az OTSZ szerinti I. tűzveszélyességi fokozat esetében meghaladja az 1 litert, II. tűzveszélyességi fokozat esetében az 5 litert, és III. vagy IV. tűzveszélyességi fokozat esetében a 20 litert.
- (2) A tűzveszélyes anyag raktárban a tűzveszélyes folyadék tárolt mennyisége az OTSZ szerinti I. vagy II. tűzveszélyességi fokozat esetében nem haladhatja meg az 50 litert, a III. vagy IV. tűzveszélyességi fokozatú folyadék esetében pedig a 600 litert, kivéve, ha a raktárt főkihúzó vagy légosztály-kihúzó vágatba telepítik és önműködő tűzoltó berendezéssel szerelik fel.
- (3) Ugyanabban a légosztályban csak egy tűzveszélyes anyag raktár telepíthető.

- 53. §** Tűzveszélyes anyag raktárban a tűzveszélyes folyadék megengedett mennyiségén felül legfeljebb 100 kg gépszírt szabad tárolni.
- 54. §** (1) A tűzveszélyes anyag raktár kijáratát kifelé nyíló, legalább 1,4x2,2 m méretű, zárható kettős ajtóval kell ellátni.
(2) A tűzveszélyes anyag raktárban helyhez kötött, állandó beépítésű világítási lámpatesten és tápláló kábelén kívül más villamos berendezést beszerelni nem szabad. A világítási lámpatest és tápláló kábele beszerelésére a potenciálisan robbanásveszélyes bányatérsegekre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni, azzal, hogy
a) a világítási lámpatest táplálására csak kábelt vagy bányatömlő vezetéket szabad használni,
b) késleltetett zárlatvédelem nem használható, és
c) a világítási hálózat kapcsolóját a behúzó légáram felőli oldalon kell elhelyezni.
(3) A tűzveszélyes anyag raktár ajtajára figyelmeztető táblát kell tenni.
- 55. §** (1) A bányában legalább egy tűzoltószertárt kell létesíteni.
(2) A tűzoltószertárban vagy annak 150 méteres körzetében a 4. mellékletben meghatározott mennyiségű eszközt és anyagot kell tartani. A raktáron kívül tárolt anyagokat jól láthatóan meg kell jelölni, és azokat kizárólag tűzfelszámoláshoz szabad felhasználni.
(3) A tűzoltószertárt a bánya közlekedési hálózatához csatlakozóan kell kialakítani, és a bejáratát meg kell jelölni.

17. Vízvezeték-hálózat

- 56. §** (1) Gondoskodni kell tűzvédelmi vízvezeték-hálózat létesítéséről, és üzemképes állapotban tartásáról
a) az aknában és a vakaknában, kivéve, ha az kizárólag szellőztetés célját szolgálja,
b) a tűzveszélyes bánya főbehúzó, főkihúzó és a köztük lévő összekötő vágatokban, valamint a fejtési behúzó és légosztály-kihúzó vágatokban,
c) a szénbánya fejtési munkahelyéig, és
d) a hevederes szállítóberendezés mellett.
(2) A tűzvédelmi vízvezeték-hálózat végpontja a vájvégtől vagy a fejtés bejáratától legfeljebb 50 méter távolságra lehet.
(3) Tűzvédelmi vízvezeték-hálózatként felhasználható a bánya egyéb célra kiépített vízvezeték-hálózata.
(4) Önműködő tűzoltó berendezést kell beépíteni a hevederes szállítóberendezés meghajtó-művénél, valamint a tűzveszélyes folyadék raktárban.

18. Telepek művelése

- 57. §** (1) A műszaki üzemi tervben kijelölt széntelepek fejtéseiben az öngyulladás megelőzésére vegyszeres védekezést kell alkalmazni.
(2) Tűzveszélyes bányában a lefejtett területhez csatlakozó vágatot – a fejtés befejezése után – a lefejtett területtől nem éghető anyagból készült gáttal légzáróan haladéktalanul le kell zárni.
(3) A tűzgáttakkal határolt bányatérseget és a bányatűz helyét – a bányatűz felszámolására irányuló műveletek kivételével – bányaművelettel csak annyira szabad megközelíteni, hogy azzal a tűz táplálásához szükséges oxigén beáramlása ne következzen be.

19. Nyílt lánggal járó munkavégzés

- 58. §** Nyílt lánggal járó munkát csak a bánya egészére kiterjedő hatáskörrel rendelkező bányászati felügyeleti személy által engedélyezett helyen, időben és a vonatkozó üzemi utasításban szabályozott körülmények között szabad végezni.

20. Tűzvédelmi berendezések és anyagok

- 59. §** (1) Tűz eloltására alkalmas és elégséges töltettel rendelkező tűzoltó készüléket kell elhelyezni
a) az akna, a lejtősakna és a táró külszíni és föld alatti rakodóin,
b) a tűzveszélyes folyadék és egyéb tűzveszélyes anyag tárolására használt bányatérseget, a mozdonyszín és a töltőállomás, a zárható géptér, a műhely, a zárt villamos kamra, és a robbanóanyag raktár bejárata előtt, valamint a hűtő- és fűtőberendezés közelében,

- c) a 20 liternél több tűzveszélyes folyadékot magában foglaló gép és berendezés 10 méteres körzetében, kivéve a frontfejtési jövesztőgépet, és
 - d) a folyamatos szállítóberendezés hajtóművénél.
- (2) A 10 méteres körzeten belül lévő tűzoltó-készülékkel való ellátásra köteles gépeknél és berendezéseknél, a tűzoltó készülék ellátási kötelezettség valamennyi gépre és berendezésre együttesen is teljesíthető.
- (3) A tűzoltó készüléket legalább félévenként ellenőrizni kell. Bányaiban csak rendszeresen ellenőrzött, az adott helyen kialakulható tüzet biztonságosan oltó porral, habbal, széndioxiddal vagy vízzel töltött készülék vagy berendezés alkalmazható.

21. Bányatűz felszámolása

- 60. §**
- (1) A bányatűz előjeleinek észlelésekor azonnal intézkedni kell a melegedési hely felderítéséről és a melegedési folyamat megszüntetéséről.
- (2) A bányatűz által veszélyeztetett bányatérsekben és a bányatűz helyéről távozó légáramok útvonalán csak a bányatűz felszámolását és az ezzel összefüggő munkát szabad végezni. A közvetlen tűzfelszámolási munkát csak bányamentők végezhetik.
- (3) A bányatűz helyének, jellegének, mértékének és valószínűsíthető hatásának megállapítása után, ha a bányatűz felszámolása várhatóan 8 óránál hosszabb ideig tart, vagy a bányatűz felszámolását elárasztással végzik, a felelős műszaki vezető, vagy – ha a bányavállalkozó a tűzfelszámolási munka irányításával más személyt bízott meg – a megbízott személy (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: irányító személy) köteles kidolgozni a bányatűz felszámolásának tervét (a továbbiakban: tűzfelszámolási terv).
- (4) A tűzfelszámolási terv tartalmazza
- a) az elvégzendő munkálatokat, azok helyét, sorrendjét, biztonsági feltételeit és a határidőket,
 - b) a légáram megfordulása esetén szükséges intézkedéseket, és
 - c) a munkálatok végrehajtásáért és ellenőrzéséért felelős felügyeleti személyeket és teendőiket.
- (5) A bányatűz újraéledésének elkerülése érdekében gondoskodni kell az eloltott felületek és környezetük lehűtéséről.
- (6) Az eloltott bányatűz helyszínét a bányászati felügyeleti személynek az oltást követően haladéktalanul ellenőrizni kell. Az éghető anyaggal biztosított bányatérseget, vagy ha a bányatűz helyének 10 m-es körzetén belül éghető anyag van, a helyszínt az eloltást követően 2 óra elteltével szabad csak elhagyni, és ezt követően legalább 2 órán belül ellenőrizni kell.
- (7) A bányatűz felszámolásával és az eloltott bányatűz helyének ellenőrzésével kapcsolatosan kiadott minden utasítást és mérési adatot fel kell jegyezni az erre a célra szolgáló bányatűz naplójába.
- 61. §**
- Bányatűz előjelének tekinthető melegedés megszüntetésére, vagy a tűzfelszámolásra szolgáló iszapolás megkezdése előtt – beleértve az iszapolás előtti vezeték tisztítást is –, a légosztályt ki kell üríteni, és ott csak az iszapolást végző és irányító munkavállalók tartózkodhatnak. Nem szabad az iszapoló vezetékét sűrített levegővel tisztítani.
- 62. §**
- (1) A bányatűz felszámolását – ha azt nem bányamentő készülékben végzik – csak az égéstermék által nem szennyezett légáram felől szabad végezni, melynek érdekében folyamatosan figyelemmel kell kísérni, hogy a légáram iránya a tűz miatt nem fordult-e meg.
- (2) A bányatűz által veszélyeztetett, törpefeszültségnél nagyobb feszültség alatt álló villamos berendezést az oltás megkezdése előtt a hálózatról le kell választani.
- (3) A villamos berendezés tüzeit porral vagy szén-dioxiddal oltó készülékkel vagy nem éghető közetanyaggal, a tűzveszélyes folyadéktüzet porral, habbal vagy szén-dioxiddal oltó készülékkel szabad oltani.
- (4) Fehéren izzó szénfelületre vizet fecskendezni nem szabad.
- (5) Omlasztásos fejtésben, ha az omladékban keletkező bányatűz elzárása omlasztással történik, gondoskodni kell az érintett személyek szén-monoxid hatásával szembeni védelméről.

22. Bányatűz-felszámolás léggáttal

- 63. §**
- (1) Gátolással való bányatűz-felszámolás esetében a bányatűzet minden nyitva tartani kívánt bányatérség irányából léggáttal le kell zárni. Sújtólégveszélyes bányaiban a léggátnak robbanásállóknak kell lennie.

- (2) A léggát helyét úgy kell megválasztani, hogy a gát átégése elkerülhető legyen. A vágatot a gát környékén fokozottabban kell biztosítani. A léggátat úgy kell elkészíteni, hogy az ép közet és a gátrés között a légzárás biztosított legyen.
- (3) A léggátba acéllemezzel légmentesen zárható mászónyílás beépítése megengedett.
- (4) A bányatűz-felszámolási munka alatt – az irányító személy által kijelölt helyen és gyakorisággal mérni kell – a légáram mérgező és robbanásveszélyes gáztartalmát.
- (5) A gázmeghatározások eredményeit be kell jegyezni a bányatűzek naplójába. A gázmeghatározások alapján a tűzfelszámolási tervben kijelölt bányászati felügyeleti személy köteles felmérni a gázrobbanás veszélyét.
- (6) Haladéktalanul robbanásálló gát építésére kell áttérni, ha a gázmeghatározások eredményei alapján a levegő robbanásveszélyessé válhat.

23. Kiegészítő rendelkezések robbanásálló gát építése esetére

- 64. §**
- (1) Robbanásálló gát építése esetén legalább 10 percenként meg kell mérni a bányatűz közvetlen kihúzó légáramának szénmonoxid-, metán- és szén-dioxid-tartalmát, és meg kell határozni a gázkeverék robbanóképességét. Sújtólég-veszélyes bányában a bányatűz közvetlen kihúzó légáramának metántartalmát folyamatosan kell mérni.
 - (2) Abban a légosztályban, ahol bányatűz van, a robbanásálló gát építésének megkezdését követően – ha az irányító személy másként nem rendelkezik – csak a gátépítéshez szükséges személyek tartózkodhatnak.
 - (3) Ha a bányatűz közvetlen kihúzó légáramának összetétele a gázmeghatározások eredményeképpen, a 3. melléklet alapján robbanásveszélyes, a gátépítést azonnal be kell szüntetni, és a légosztály be- és kihúzó légárama által érintett bányatérsegekből mindenkit haladéktalanul ki kell vonni. A bányatűz-felszámolási munka további menetét és feltételeit az összes körülmény mérlegelése alapján kell meghatározni.
 - (4) A bányatűz be- és kihúzó oldali robbanásálló gátjait, – ha nem áll fenn robbanásveszély – egyidejűleg kell zárni. Ha az egyidejű zárás nem lehetséges, a behúzó oldali gátat kell először zárni.
- 65. §**
- (1) A robbanásálló gát zárását követő 8 órán belül a légosztályban és – ha a kihúzó oldal felőli gát nem készült el – a kihúzó légáram által érintett bányatérsegekben a gát ellenőrzését végző személyeken kívül senki nem tartózkodhat. A gátat az irányító személy által meghatározott időközökben ellenőrizni kell.
 - (2) A gát zárását követő nyolcadik óra elteltével bányamentő rajjal a bányatűz kihúzó oldali gátja mögül, vagy annak hiányában a bányatűz közvetlen kihúzó légáramából légmintát kell vetetni, és összetételét meg kell határozni.
 - (3) Ha a légminta összetétele robbanásveszélyre utal, a gátolási munkát tovább kell szüneteltetni, és a légmintavételt újabb 8 óra elteltével meg kell ismételni. Ha légminta összetétele nem utal robbanásveszélyre, a kihúzó oldali robbanásálló gát építését be kell fejezni, és azt követően meg kell kezdeni a léggátak építését.
 - (4) A légosztályt újraterlepitni csak akkor szabad, ha a robbanásálló gátak zárását és a behúzó oldali gát légzáróvá tételét követő 8 óra elteltével a gátak mögül vett légminták összetétele nem utal robbanásveszélyre. Az újraterlepités előtt bányászati felügyeleti személynek kell elvégeznie a levegő összetételének vizsgálatát.

24. Gátak nyitása

- 66. §**
- (1) A bányatűz megelőzésére vagy felszámolására épített gátat csak akkor szabad nyitni, ha a bányatűzet eloltották, és a gátak mögül vett légminták bármelyikének összetétele az 5. mellékletben foglaltak alapján robbanásveszélyre nem utal.
 - (2) Ha a gát mögötti gázkeverék nem robbanóképes, de a szellőztető légárammal való keveredése során robbanóképessé válhat, csak egy gátat szabad nyitni. További gát nyitása és a megnyitott bányatérsegek áthúzó légárammal való kiszellőztetése akkor megengedett, ha a nyitandó gátak közötti bányatérsegeket ellenőrizték, és ott tüzet vagy a bányatűz feléledésére utaló jelet nem észleltek.
 - (3) A gátak nyitására a felelős műszaki vezetőnek tervet kell készítenie, amelyben meg kell határoznia
 - a) a gátnyitás műveleteit, sorrendjét és anyagszükségletét,
 - b) a munkálatok helyszíni irányításáért és ellenőrzéséért felelős bányászati felügyeleti személyeket,
 - c) a levegő összetételének ellenőrzési rendjét,
 - d) a nyitás következtében veszélyeztetett bányatérsegek kiürítésére és újraterlepitésére vonatkozó rendelkezéseket,
 - e) a gyújtóforrások kiküszöbölésére vonatkozó rendelkezéseket, és
 - f) a gát és a nyitó vágat esetleg szükséges újrazárására vagy elgátolására vonatkozó rendelkezéseket.

VI. FEJEZET
VÉDEKEZÉS VÍZVESZÉLYEL SZEMBEN

25. A vízvédelem általános követelményei

- 67. §** (1) Vízmentesítő telepek létesítésével és üzemképes állapotban tartásával biztosítani kell a víz folyamatos fogadását és rendszeres kiszivattyúzását, és vízbetörés esetében a munkavállalók biztonságos kimenekülését.
- (2) A várható vízhozamra figyelemmel meg kell határozni
- a vízmentesítő telepek tényleges teljesítőképességét,
 - a szivattyúk összes teljesítményét a tartalék szivattyúkkal együtt,
 - a hordalék kezelését,
 - a zsompok térfogatát,
 - a nyomócsővezetéseket, és
 - az energiaellátást.
- (3) Folyamatosan gondoskodni kell a vízmentesítő telepek tényleges teljesítőképességének és hálózatának megfelelőségéről, a tényleges vízhozamok és a bányaművelésbe vont területek mértékének, térbeli helyzetének és vízföldtani viszonyainak ismeretében.
- (4) A vízmentesítő telepek tényleges teljesítőképességét – ahol a szükséges vízmennyiség biztosítható – évenként legalább egyszer méréssel is meg kell határozni.
- (5) A vízmentesítő telep teljesítőképességének meghatározásához felhasznált adatokat, számításokat és szakértői véleményeket a vízmentesítő telep megszüntetéséig meg kell őrizni.
- (6) Feltárás alatt álló bányában az (1)–(3) bekezdés rendelkezéseit alkalmazni kell.

- 68. §** A karsztvíz nyugalmi vízszintje alatt művelő bányában fejtést kezdeni csak akkor szabad, ha a bánya vízmentesítő telepe elkészült. A bánya vízmentesítő telepénél mélyebb szinten vízveszélyes fejtést kezdeni csak a bányamező vízmentesítő telepének elkészülte után szabad.

26. Vízvédelmi biztonsági pillér

- 69. §** (1) Méretezett vízvédelmi pillért kell kijelölni az ismert és a valószínűsíthető víztárolók közül a következőkre
- a vízzel elárasztott bányatérsegre, a régi bányaműveletre, és az 5 m³/percnél nagyobb vízbetörés helyére,
 - a szomszédos karsztvíz-veszélyes bányára,
 - a karszt- és rétegvíztárolókra a vetők mentén,
 - a vízvédelmi gáttal elkülönített bányamezőre,
 - a folyó- és állóvizekre, és
 - az ártérre és az időszakos vízfolyásokra, ha a bányaműveletek fellazulási övezete a külszínig terjed.
- (2) A folyó- vagy állóvizek védőpillérét a szükséges mértékben meg kell növelni, ha a fajlagos védőréteg-vastagság alapján a védőpillér a vízbetörés elhárítására nem elegendő.
- 70. §** (1) A vízvédelmi pillér törölhető, ha rendeltetése megszűnt.
- (2) Vetőkre nem kell vízvédelmi pillért kijelölni, ha a fakadó víz várható legnagyobb mennyisége meghatározott, és annak veszélymentes elvezetése és bányából való kiemelése – a vízmentesítő telep szabad teljesítőképességének nem teljes igénybevételével – megfelelően biztosított.

27. Vízvédelmi előfúrás

- 71. §** (1) Vágathajtás esetében vízvédelmi előfúrást kell alkalmazni, ha a vágat a 28. § (3) bekezdése alapján vízveszélyes munkahelynek minősül, vagy a nyugalmi vízszint alatti területen vető harántolására vagy vetőkutatásra szolgál.
- (2) A vízveszélyes vágatok vízvédelmi előfúrási kötelezettségét a műszaki üzemi tervben vagy a vágathajtás megkezdéséig kell meghatározni.
- (3) A vízvédelmi előfúrásokat meg kell tervezni, és az előfúrási tervnek tartalmaznia kell
- az előfúrások megkezdésének helyét és kezdőpontját,
 - az előfúrások irányát és hosszát,

- c) a kifúrt lyukak hosszának ismeretében az előfúrás kezdőpontjától kihajtható maximális vágathosszat és a vágvéget megelőző minimális előfúrás hosszát,
- d) a fúrólyuk megengedett legnagyobb átmérőjét,
- e) a kivitelezés módját,
- f) a munkahelyen a fúrólyukak elzárásához kötelezően készenlétben tartandó eszközöket és
- g) az esetleges gázveszély észleléséhez és elhárításához szükséges intézkedéseket a megfelelő eszközök megjelölésével.

28. Kiegészítő előírások karsztvíz-veszélyes bányákra

- 72. §** (1) A bánya vagy bányamező feltárása előtt mélyfúrásokkal meg kell határozni fő karsztvíztároló esetében a karsztvíz nyugalmi szintjét és a feküldali védőréteg vastagságát.
- (2) A vízszint figyelésére vagy vízemelésre kijelölt fúrólyukak kivételével valamennyi fúrólyukat teljes hosszában és nyomásállóan be kell tömedékelni.
- 73. §** Gondoskodni kell olyan vízszintfigyelő fúrólyukhálózat létesítéséről, amely alkalmas a karsztvíz mindenkor nyugalmi szintjének meghatározására.
- 74. §** (1) A karsztvíz-veszélyes bányákat vágatokkal összekötni nem szabad, kivéve, ha az összekötés a vízmentesítő telepek tényleges teljesítőképességét biztonságosan és gazdaságosan növeli.
- (2) Siklóval feltárt bányamezőben fejteni csak akkor szabad, ha a siklóban – vagy párhuzamos vágatában – vízlevezető cső vagy nagyszelvényű épített csorga biztosítja az esetleg fakasztott víz levezetését, és a másik vágat menekülésre alkalmas állapotban rendelkezésre áll, vagy ha a sikló alatt az esetleg fakasztott víz fogadására alkalmas régi bányaművelet vagy vízvágat hiányában olyan zsomp van, amely befogadóképességével a siklóhoz csatlakozó alapvágatban vagy annak légvágatában a biztonságos menekülést lehetővé teszi.
- (3) Ugyanazon bányamező magasabb és mélyebb területén egyidejűleg fejteni csak akkor szabad, ha az esetleges vízbetörés vizének elvezetése vagy lefolyása úgy biztosított, hogy a víz az ereszkemezőnek menekülés céljára kijelölt útvonalát nem veszélyezteti.
- (4) A 2 m/bar-nál kisebb fajlagos védőréteg-vastagságú művelet esetében a bánya, valamint az ereszkés művelésű bányamező szintes szállító- és légvágatai között legalább 2 m szintkülönbségnek kell lennie, vagy a szállítógátat szintje alatt vízvágatot kell létesíteni, amelyet szükség szerint össze kell kötni a szállítógátattal.
- (5) Fedőben lévő karsztvíztárolót fejtéssel csak olyan mértékben szabad megközelíteni, hogy a mértékadó szivárgási út mentén a fajlagos védőréteg-vastagság legalább 2 m/bar legyen.

29. Kiegészítő előírások rétegvíz-veszélyes bányákra

- 75. §** (1) A bánya vagy bányamező feltárása előtt fúrásokkal meg kell határozni
- a) a teljes telepes rétegsort,
 - b) a rétegvíztárolókat,
 - c) a nyugalmi vízszintet, és
 - d) a rétegvíztároló és a művelni tervezett telep közötti védőréteg-vastagságot.
- (2) A vízszint figyelésére, süllyesztésére vagy a víznyomás csökkentésére kijelölt fúrólyukak kivételével valamennyi fúrólyukat teljes hosszában a külszínig vízzáróan és nyomásállóan be kell tömni. A nyitva hagyott fúrólyukakat – ha védőréteg van – a tervezett bányaműveletektől vízzáróan és nyomásállóan el kell különíteni.
- (3) Rétegvíztároló esetében fejtést kezdeni csak akkor lehet, ha a rétegvíztároló és a tervezett bányaművelet között a fajlagos védőréteg-vastagság a mértékadó szivárgási út mentén legalább 0,5 m/bar, vagy a rétegvíz nyomása fekvőben levő rétegvíztároló esetében a víztároló fekülsíkjára – egyéb rétegvíztároló esetében a tervezett bányaművelet talpsíkjára vonatkoztatva – kisebb 1 bar-nál.
- (4) Felelős műszaki vezetői jóváhagyás alapján 0,5 m/bar-nál kisebb fajlagos védőréteg-vastagság mellett, vagy 2 bar rétegvíznyomásig a fejtés megkezdhető, ha a fejtéssel egyidejűleg a rétegvíz nyomásának csökkentése folyamatban van.

30. Kiegészítő előírások ártér alatti bányaművelés esetére

- 76. §** (1) Ártér alatti bányaművelés külszíni kihatásait vizsgálni kell, és a szükséges intézkedéseket meg kell tenni
- a valószínűsíthető árvízveszélyes időszak előtt és árvíz idején,
 - minden évben március és szeptember hónapban, és
 - a bányaművelés és a külszíni mozgások időszakában legalább kéthavonként.
- (2) Ártér alatti művelés esetében a művelés megkezdése előtt árvízi intézkedési tervet kell készíteni, melyben meg kell határozni azt az árvízszintet, amelynek elérésekor a bányát – a bányauzem felelős műszaki vezetője által kijelölt személyek kivételével – ki kell üríteni.
- (3) Ha a bányaműveletek fellazulási övezete a külszínig ér, árvízvédelmi szolgálatot kell szervezni, vagy a bányát be kell kapcsolni ilyen szolgálatba.
- (4) Árvíz ellen gáttal védett terület alatti bányaműveletek idején a gát állapotát és a bányaművelés külszíni kihatásait az (1) bekezdés előírásai szerint kell vizsgálni.
- (5) Az (1) bekezdés rendelkezéseit az időszakos külszíni vízfolyások alatt folyó bányaműveletekre is alkalmazni kell.

VII. FEJEZET

GÉPEK, BERENDEZÉSEK ÉS ALKALMAZÁSUK

31. Gépek és berendezések általános elhelyezési és biztonsági követelményei

- 77. §** (1) Gép vagy részben kész gép csak akkor helyezhető üzembe, ha rendeltetésszerű összeszerelés, karbantartás és használat esetében személyek életét, testi épségét, egészségét, valamint a vagyonbiztonságot nem veszélyezteti.
- (2) A gépek és gépészeti berendezések
- kiválasztását,
 - telepítését,
 - üzembe helyezését,
 - üzemeltetését, és
 - karbantartását
- a munkavállalók biztonságának és egészségének védelmét szem előtt tartva, valamint az alkalmazás körülményeit és a várható igénybevételt figyelembe véve, az e fejezetben foglaltak szerint kell végezni.
- (3) Ha a gép zavartalan működését elfagyás vagy jegesedés veszélyezteti, gondoskodni kell annak megelőzéséről és a környezet vagy a gép megfelelő fűtéséről.
- (4) Kazánt és fűtött nyomástartó berendezést föld alatt használni nem szabad.
- 78. §** (1) A gépek kezelői számára egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkahelyi feltételeket biztosító, a munkavégzésre alkalmas kezelőhelyet kell kialakítani. Rögzített kezelőállást kell biztosítani a rendszeres kezelést igénylő géphez és szerkezeteihez, ha az a bányatérség talpáról nem kezelhető.
- (2) Szerelés, karbantartás és ellenőrzés céljára – a szükséges berendezésekre is figyelemmel – a gép mellett legalább 0,8 m széles és 1,8 m magas, valamint felette a szereléshez, a karbantartáshoz és az ellenőrzéshez szükséges szabad teret kell biztosítani. A gép kiálló részei – ha a biztonságos munkavégzést nem akadályozzák – a szabad térbe benyúlhatnak. A gép szerelésével és javításával kapcsolatos nehéz terhek mozgatására az e fejezet rendelkezéseit kell alkalmazni.
- (3) A (2) bekezdés rendelkezéseit nem kell alkalmazni a légcsőszellőztetőkre és a munkahelyi gépek üzemeltetésére, a munkahelyi gépek szerelésének vagy karbantartásának kivételével.
- (4) A munkahelyen alkalmazott állvány, pódium vagy kezelőjárda (a továbbiakban együtt: munkaállás) kialakításának, elhelyezésének és rögzítésének meg kell felelnie a munkavégzés jellegének és a várható igénybevételnek, és lehetővé kell tennie a biztonságos munkavégzést, a szükséges anyagok és eszközök tárolását, a biztonságos közlekedést, valamint a fel- és lejutást.
- (5) A géptérben, valamint a gép kezelő- és kiszolgálóhelyein illetéktelen személy nem tartózkodhat. A géptér bejáratánál a belépés és az ott-tartózkodás tilalmát szembetűnő módon kell jelezni.
- (6) Biztosítani kell, hogy a kötélvontatású szállítógép kezelőszerveihez illetéktelen személy ne férjen hozzá.

- 79. §** (1) Azt a gépet, amely rendellenesen elmozdulhat, rögzíteni kell.
- (2) A munkavállalóra veszélyt jelentő forgó, mozgó, magas hőmérsékletű vagy túlűtött géprészt és gépelemet burkolni kell, el kell keríteni, vagy más műszaki megoldással kell biztosítani a balesetveszély megelőzése érdekében.
- (3) A (2) bekezdés szerinti kötelezettség nem vonatkozik
- a meghajtómű és a végtag kivételével a szállítóberendezés szállító elemeire,
 - fejtésekben a jövesztőgép vonóláncára és a jövesztőtárcsára,
 - a széngyalura, és
 - az elővívási jövesztő-rakodógép mozgó elemeire.
- 80. §** (1) Minden kiszolgáló és becsatlakozó helyről, valamint a gépkezelő álláshelyéről biztosítani kell a jelzésadás és a gép vészleállításának lehetőségét. A személyszállításra szolgáló gépnek – az önjáró berendezések kivételével – a pálya bármely pontjáról közvetlenül leállíthatónak kell lennie.
- (2) Fény vagy hang jelzésére alkalmas jelzőberendezést kell felszerelni minden olyan gépnél, amelynek gépkezelője személyesen nem tud meggyőződni az indítás veszélytelenségéről.
- (3) Több helyről indítható távműködtetésű gép esetében biztosítani kell, hogy a gép egyidejűleg csak egy helyről legyen indítható.
- (4) A gépet indítani csak akkor szabad, ha a gépkezelő személyesen vagy visszajelzés útján meggyőződött arról, hogy az indítás veszélytelen. A legalább 5 másodpercen át tartó előjelzés visszajelzésnek minősül, ha az indítást az előjelzéshez retesztették.
- (5) Állj- vagy vészjelzésre, valamint veszély esetében a gépet azonnal le kell állítani. Biztosítani kell, hogy a leállított gép csak a leállítás okának megszűnte után legyen indítható. A reteszelő és a vészleállító berendezés tápfeszültségének kimaradása esetén – az aknaszállítás kivételével – a gép működtető áramkörét meg kell szakítani.
- (6) A jelzésrendnek az egy gazdasági szervezeti egységbe tartozó bányüzemekben – az azonos rendeltetésű gépeknél – azonosnak kell lennie. Az azonos művelet jelzésének a különböző rendeltetésű gépeknél is lehetőleg azonosnak kell lennie. A jelzésrendet – az önjáró és a fejtési berendezés kivételével – minden jeladó mellett fel kell tüntetni.
- 81. §** (1) Nem szabad a gépen üzem közben karbantartást végezni, kivéve, ha a karbantartás csak üzem közben végezhető, és az üzemi utasítás – a biztonsági követelmények meghatározásával – erről rendelkezik.
- (2) A javítási munkálatok idejére a gépet le kell állítani, és az indító-berendezés lezárásával vagy ezzel egyenértékű más módon biztosítani kell, hogy az a munkálatok tartama alatt ne legyen elindítható, és ne indulhasson meg.

32. Csővezetékek követelményei

- 82. §** (1) Csak olyan csövet, csőidomot és szerelvényt szabad használni, amely – a szállított anyagra is figyelemmel – az üzemszerűen várható igénybevételnek biztonságosan megfelel.
- (2) Nyomás alatti közeget szállító tömlő csatlakoztatása és összekötése csak e célra készült szerelvényekkel történhet.
- (3) A csővezeték biztonságosan fel kell függeszteni, vagy alá kell támasztani.
- 83. §** (1) Nyomás alatti csővezeték elzárni, és hibáit javítani csak e célra készített szerelvényvel szabad.
- (2) Az elzáró-szerelvény nyitási vagy zárási irányát, és nyitott vagy zárt állapotát a szerelvényen jelezni kell.

33. Kötelek

- 84. §** (1) Szállító-, tartó-, vagy vontatókötélként (a továbbiakban együtt: köté) csak olyan acél sodronykötelet szabad használni, amelynek szakítóereje ismert, és megfelelőségi tanúsítványa is rendelkezésre áll. Roncsolódott kötelet használni nem szabad.
- (2) Fokozottan károsító környezeti hatásnak kitett személyszállító kötelet erre figyelemmel kell megválasztani.
- (3) A köté, valamint a csatlóköté és a vonóelemek szakítóereje a használatba vételkor a várható legnagyobb statikus terhelés, ha ez nem számítható, a névleges vonóerő
- lejtős pályán való személyszállításnál legalább 10-szeresének,
 - lejtős pályán való teherszállításnál és szintes személyszállításnál legalább 6-szorosának, vagy
 - egyéb esetben legalább 5-szörösének
- kell lennie.
- (4) Köteles szállítópályák kötélfeszítése esetén a feszítőszílyt el kell keríteni, és akadálytalan mozgását biztosítani kell.

- 85. §** (1) A kötél vezetéséről szükség esetén kötéltérelő beépítésével kell gondoskodni.
- (2) A kötélvéget úgy kell elkészíteni, és az összefonás, a végtelenítés, valamint a toldás hosszát úgy kell meghatározni, hogy annak teherbíró képessége a kötél eredeti teherbíró képességével azonos legyen. Csak egyenlő átmérőjű, azonos szerkezetű és menetemelkedésű köteleket szabad összefonni. A kötélvég visszahajtása esetén, az íves szakaszon a kötél törését megakadályozó betétet kell használni.
- (3) Köteleket csomózással összekötni nem szabad. Kétköteles függőpálya tartókötélét csak karmantyúzással szabad összekötni, a meglazult és kiálló elemi szálakat le kell kötni. Gumihevederes szállítópálya tartókötéleinél a szorítóbilincs használata megengedett.
- (4) Lejtős pályán véges kötélű személyszállításra toldott köteleket használni nem szabad.
- 86. §** (1) A szállítókötélet le kell cserélni, vagy a sérült kötélszakaszt ki kell vágni, ha
- a) egy pászmája elszakadt,
- b) bármely 1 m-es szakaszán a szakadt elemi szálak száma eléri az egy pászma elemi szálainak számát, vagy
- c) bármely ok kötélszakadás veszélyére utal.
- (2) A lejtős pálya személyszállító berendezésének szállítókötélét – beleértve a függőszékes személyszállító berendezés kötélét is – az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően akkor is le kell cserélni, vagy a sérült szakaszt ki kell vágni, ha a kötél bármely 5 méteres szakaszán a szálszakadások száma eléri az összes elemi szál 10%-át.
- (3) A függőpálya tartókötélét le kell cserélni, vagy a sérült kötélszakaszt ki kell vágni, ha
- a) a kötél átmérője 200-szorosának megfelelő hosszúságban a külső szálszakadások száma eléri a külső szálak számának felét,
- b) a kötél 1 méter hosszú szakaszán a külső szálszakadások száma eléri nyitott kötél esetében az 5-öt, zárt kötél esetében a 7-et, vagy
- c) bármely ok kötélszakadás veszélyére utal.
- (4) Ha a függőpálya-tartókötél a karmantyúban megcsúszott, a kötélvégből legalább 1 méteres darabot le kell vágni.
- (5) Az aknaszállítás köteleire vonatkozó szabályokat a IX. Fejezet tartalmazza.

34. Láncok

- 87. §** A bányában csak olyan szemes láncot szabad használni, amelynek szakítóereje ismert, és az üzemszerűen várható igénybevételnek biztonsággal megfelel.

35. Belső égésű motorok

- 88. §** (1) Sújtólégveszélyes bányában csak a bányatériség besorolásának megfelelő kivitelű belső égésű motort szabad használni.
- (2) Sújtólégveszélyes bányatériségben belső égésű motort csak akkor szabad használni, ha azon vagy az általa hajtott gépen olyan metánmérő van, amely a levegő metán tartalmát folyamatosan méri, 1 V/V % metán tartalom esetében fény és hangjelzést ad, és a műszer meghibásodását jelzi.
- (3) A motort le kell állítani és a villamos berendezését ki kell kapcsolni, ha a levegő metán tartalma eléri az 1 V/V %-ot, vagy a metánmérő műszer meghibásodik.
- 89. §** (1) Biztosítani kell, hogy a motor teljes üzemi működési tartományában a kipufogó gáz összetétele és hőmérséklete megfeleljen a gyártó előírásainak. Ezen értékeket az első üzembe helyezés előtt, továbbá minden olyan javítás és beállítás után, amikor az emissziós érték megváltozhat, de legalább negyedévenként ellenőrizni kell.
- (2) Rendszeres üzemanyag-feltöltést csak töltőállomáson, a motor leállított helyzetében szabad végezni.

36. Hidraulikus berendezések

- 90. §** (1) Nyomáshatárolóval kell védeni minden olyan zárt hidraulikakört, amelyben meg nem engedett túlnyomás keletkezhet.
- (2) A berendezés tartályát, vezetékeit, csatlakozásait és vezérlőszelepeit mechanikai sérülés és hőhatás ellen védeni kell.

37. Hidrodinamikus tengelykapcsoló

- 91. §** (1) Bányában csak olyan hidrodinamikus tengelykapcsolót (a továbbiakban: tengelykapcsoló) szabad használni, amelynek elemei dinamikusan és statikusan kiegyensúlyozottak.
- (2) A tengelykapcsolót úgy kell kiválasztani, hogy
- a) a motor névleges fordulatszámahoz tartozó nyomatékot legfeljebb 5% szlippel vigye át,
 - b) indításkor a motor billenőnyomatékához tartozó fordulatszámnál az átvihető nyomaték legalább 10%-kal kisebb legyen a motor billenőnyomatékánál, és
 - c) jelleggörbéje illeszkedjék a hajtómotor típus-jelleggörbéjéhez és a hajtási igényekhez.
- (3) Biztosítani kell, hogy a hajtási igényhez szükséges mennyiségnél több munkafolyadékot a tengelykapcsolóba ne lehessen tölteni. Üzemi utasításban kell szabályozni a feltöltés módját és a tengelykapcsolóba lévő munkafolyadék mennyiségének ellenőrzését.
- (4) A tengelykapcsoló munkafolyadék-terének megnyitását az üzemi utasításban szabályozott módon szabad végezni.

38. Szellőztetőgépek

- 92. §** (1) A főszellőztetőgépet fel kell szerelni olyan jelzőberendezéssel, amely a gép leállítását és a légnyomás-különbség vagy a légmennyiség megengedett érték alá csökkenését a szellőztetőgép üzemének ellenőrzésével megbízott személyhez jelezzé.
- (2) Az (1) bekezdés rendelkezéseit a sújtólégveszélyes, valamint uránbányában a bányamező szellőztetésére szolgáló segéd-szellőztetőgépre is alkalmazni kell.
- 93. §** (1) A főszellőztetőgépet az összes szerelvényével, szívócsatornájával, és – földalatti elhelyezés esetében – kamrájával együtt tűzbiztosan kell készíteni.
- (2) Több főszellőztetőgép használata vagy sújtólég-veszélyes bánya esetében, a főszellőztetőgépet regisztráló légnyomáskülönbség- vagy légmennyiségmérővel kell felszerelni.
- (3) Sújtólégveszélyes bánya esetében üzemképes, tartalék főszellőztetőgépet kell építeni.
- 94. §** Sújtólégveszélyes bányatérség szívó hatású szellőztetésére csak a térség besorolásának megfelelő szellőztetőgépet szabad használni.

39. Gépesített biztosítóberendezések

- 95. §** (1) A gépesített biztosítóberendezést úgy kell kiválasztani, hogy
- az alkalmas legyen az előírt biztosítási ellenállás folyamatos fenntartására,
 - teherviselő részei a táмок névleges teherviselő képességének megfelelő terhelést sérülés nélkül elviseljék,
 - a fő teherviselő elemek összekapcsolását szolgáló szerkezetei a berendezés bármely üzemállapotában biztonságos kapcsolatot létesítsenek,
 - támjainak teherviselő képessége a hidraulikus rendszer biztosítóegységen kívüli meghibásodása esetén is biztosított legyen,
 - oly mértékben zárja ki az omladékat vagy tömedéket, hogy az a járást vagy a berendezés kezelését ne akadályozza, és
 - a vezérlése ne tegye szükségessé a kezelő biztosítatlan bányatérségben való tartózkodását.
- (2) Gondoskodni kell arról, hogy a biztosító-egységek homlokkitámasztó berendezéssel legyenek felszerelhetők.
- 96. §** (1) A tápszivattyúnak önműködően biztosítani kell a kívánt nyomásszinten a berendezés üzemi munkafolyadék-szükségletét.
- (2) Biztosítani kell, hogy a munkafolyadék nyomása a tápszivattyúnál beépített mérőműszerekkel ellenőrizhető legyen.
- (3) A munkafolyadék tartályát olyan szintérezékelővel kell ellátni, amely a szivattyút azonnal leállítja, és jelzést ad, ha a tartályban a folyadékszint a megengedettnél kisebb értékre csökken.

- 97. §** (1) Az önállóan tehermentesíthető két szomszédos biztosítóegységet egyidejűleg tehermentesíteni nem szabad. Tehermentesítéskor vagy előreléptetéskor a biztosítóegységben csak az ilyen munkát végző munkavállaló tartózkodhat.
- (2) Ha a biztosítóegység az előírt beépítési helyzetéhez viszonyítva 15°-nál nagyobb mértékben megdől, azt erre a célra alkalmas, az egységgel lehetőleg egybeépített szerkezettel kell előírászerű helyzetbe állítani.

40. Jövesztő- és rakodógépek

- 98. §** (1) Biztosítani kell, hogy a jövesztő- és rakodógép jövesztő- és rakodószerve, valamint vontató- vagy járómechanizmusa szándékolatlan megindulás ellen reteszelve legyen.
- (2) Ha a bányatérsg dőlése miatt a jövesztő- vagy rakodógép megcsúszhat vagy megfuthat, azt az önsúlyából eredő terhelés legalább kétszeresét viselni képes berendezéssel meg kell akadályozni.
- (3) A fejtési maróhengeres gépen oldható tengelykapcsolóval kell biztosítani a jövesztőfej és a hajtómotor mechanikus szétválasztását.
- (4) A jövesztő- és rakodógépet meg kell állítani, és megindulás ellen reteszelni kell, ha a gépkezelő a kezelőhelyről eltávozik.
- (5) Jövesztőgép üzemelése közben a jövesztőfej 5 méteres körzetében a gépkezelő kivételével tartózkodni nem szabad.
- (6) A villamos hajtású jövesztő- és rakodógépnél – frontfejtésben kizárólag 1,2 méternél nagyobb fejtési magasság esetében – önműködő kábelfektetésről kell gondoskodni.
- 99. §** (1) A vonóelemek és a vonóláncok szakítóerejénél legalább kétszer nagyobbak kell lennie a jövesztő- és rakodógép által kifejthető legnagyobb vonóerőnek. A vonóelemeket és a vonóláncokat túlterhelés ellen védeni kell.
- (2) A vonóláncok összekötésére összekötőelemet és kapcsolószemet kell használni. Sérült, törött és szakadt láncot hegesztéssel vagy forrasztással javítani nem szabad.
- (3) A vonólánc vágódását és veszélyes mértékű lengését meg kell akadályozni. A vonóláncot csak gépesített biztosítóberendezéshez, erre a célra beépített tárhoz vagy a láncosvonszolóhoz szabad kikötni.
- (4) A vonólánc megnyúlt szakaszát ki kell cserélni, ha a lánc maradó nyúlása a berendezés rendellenes működését okozza.
- 100. §** (1) Gyalu esetében biztosítani kell, hogy az a frontfejtés teljes hosszában is leállítható legyen. A leállítási helyek nem lehetnek egymástól 6 méternél nagyobb távolságra.
- (2) A gyalu omlásoldali vonóláncait teljes hosszban burkolni kell. Az előfeszítésére láncrögzítőt és előfeszítő szerkezetet kell alkalmazni.
- (3) A gyalutest túlfutását meg kell akadályozni.

41. Kötélszállítás gépei

- 101. §** (1) Lejtős pályán való szállítás céljára csak önzáró fékberendezéssel ellátott szállítógépet vagy fékművet szabad használni.
- (2) A szállítógép fékberendezésének alkalmasnak kell lennie – a m/s-ban kifejezett – szállítási sebesség háromszorosával azonos fékúton belül a vonókötél megállítására.
- (3) Lejtős pályán való szállításra használt villamos hajtású vitláknak – a szabadon futó mechanizmussal felszerelt kivételével – megfordíthatónak kell lennie.
- (4) A motornak a megengedett legnagyobb teher súllyesztésekor is megfelelő fékező nyomatékot kell biztosítania. Villamos hajtású vitlával terhet súllyeszteni csak bekapcsolt motorral szabad.
- 102. §** (1) A végtelen kötelű szállítógép kötelének megcsúszás elleni biztonsági szintjének legalább 1,2-nek kell lennie.
- (2) Végtelen kötelű szállítógépnél kéthornyú vagy kiegyenlítőmű nélküli kötéltárcsás hajtás esetében a horony talpán mért tárcsaátmérők eltérése nem lehet nagyobb 0,1%-nál.
- (3) A hajtókorongra a kötelet úgy kell felvezetni, hogy a kötel tengelye a korong síkjával egybeessen, az eltérés legfeljebb 3° lehet.
- (4) A kötélzállító gép korongjának kopása az eredeti horonymélység 30%-ánál, betétes korong esetében a betétmagasság 50%-ánál nagyobb nem lehet. A kopott horony szélessége nem lehet nagyobb a kötéltárcsáé 120%-ánál.

- 103. §** (1) A függőkötélpálya és függősinpálya függesztő- és teherviselő elemeit, továbbá rögzítését a várható legnagyobb üzemi terhelésnek legalább háromszorosára kell méretezni.
- (2) A függőpálya tartószerkezeit csak abban az esetben szabad a biztosítószerkezetre felfüggeszteni, ha azt elmozdulás ellen biztosították és az a többlet-igénybevétel viselésére alkalmas.

- 104. §** (1) Személyszállításra csak egyköteles függőkötélpályát vagy függősinpályát szabad létesíteni. A függesztéket leesés ellen biztosítani kell. A vonókötél sebessége 1,5 m/s-nál nagyobb nem lehet.
- (2) A függőszéket úgy kell a kötéltől erősíteni, hogy annak megcsúszása kizárt legyen.
- (3) Kötélvontatású függősinpályás személyszállítás esetében az elfutást megakadályozó biztonsági berendezésnek működésbe kell lépnie, ha a sebesség a megengedett értéket 50%-kal meghaladja.

42. Belső égésű motorral hajtott pályához nem kötött rakodó-szállítógépek és gépjárművek

- 105. §** (1) A fejtésben alkalmazott belső égésű motorral hajtott pályához nem kötött rakodó-szállítógépet (a továbbiakban: rakodó-szállítógép) védőtetővel is el kell látni.
- (2) Biztosítatlan fejtési bányatérsgben a rakodó-szállítógépet csak távirányítással szabad irányítani.
- (3) A rakodó-szállítógépet és a gépjárművet beépített kézi vagy önműködő indítású, legalább 2 kg töltésű széndioxiddal oltó vagy azzal azonos oltóképességű tűzoltó-berendezéssel is fel kell szerelni. A beépített tűzoltó-berendezés fűvókáit a motortérben és a hidraulikus berendezéseknél úgy kell elhelyezni, hogy azok alkalmasak legyenek a keletkezett tűz eloltására.
- (4) A kézi tűzoltó-berendezést a hő- és mechanikus hatásoktól védve kell a gépen elhelyezni.

- 106. §** A rakodó-szállítógép és a gépjármű javítását, karbantartását, üzemanyaggal való feltöltését és tárolását e célra megfelelően kialakított bányatérsgben vagy a külszínen kell végezni.

- 107. §** Ezen alcím rendelkezéseit a függősinpályás belső égésű motorral hajtott szállításra is alkalmazni kell.

43. Folyamatos szállítóberendezések

- 108. §** (1) Gondoskodni kell arról, hogy a folyamatos szállítóberendezés felfüggesztésének és kikötésének statikus biztonsági tényezője legalább 3 legyen.
- (2) A folyamatos szállítóberendezésnek a hajtó- és feszítőművénel, az átadó- és töltési helyeken, valamint a berendezés mentén 50 méterenként, frontfejtési láncosvonszoló esetében 6 méterenként, megállíthatónak és megindulás ellen reteszeltetőknek kell lennie.
- (3) A sorba kapcsolt folyamatos szállítóberendezéseket egymáshoz is reteszelni kell, kivéve, ha a folyamatos szállítóberendezés tárolási célt is szolgál. A reteszeltetést úgy kell kialakítani, hogy a rendszer bármelyik meghajtóművének leállása esetén a rádolgozó folyamatos szállítóberendezések egyidejűleg önműködően leálljanak.

- 109. §** (1) A személy-szállítószalag fékberendezésének alkalmasnak kell lennie a m/s-ban kifejezett szállítási sebesség ötszörösével azonos fékúton belül a heveder megállítására.
- (2) A termelvény-szállító szalagpályát abban az esetben kell felszerelni biztonsági szerkezettel, ha a szállítás 10°-ot meghaladóan lefelé történik. A 10°-ot meghaladó felfelé szállítás esetében a szalagpálya hajtóművére visszafutás gátlót kell felszerelni, amely megakadályozza a szállítószalagot az ellenkező irányú elmozdulástól.
- (3) A szállítószalag hajtó- és végdobjai előtt hevedertisztító berendezést, szükség szerint dobtisztító berendezést kell felszerelni.
- (4) A hevedert csak görgőkkel szabad vezetni és terelni, kivéve az átadóállomásokban alkalmazott egyéb terelésre szolgáló technikai megoldásokat.
- (5) Szállítószalagnál forgásérzékelőt és telítettségjelzőt kell a meghajtóművekhez reteszelve felszerelni. A forgásérzékelőnek a meghajtóművet 15 másodpercen belül le kell állítania, ha a heveder sebessége csúszás miatt a névleges értékének 70%-ára csökken.

- 110. §** Feszkével vagy támmal való rögzítés esetében a láncosvonszoló hajtó- és feszítőművén rögzítőhelyet kell kiképezni. A 15°-nál nagyobb dőlésű bányatérsgben a berendezés lecsúszásának megakadályozásáról gondoskodni kell.

- 111. §** (1) Gondoskodni kell arról, hogy személyszállítás esetében a szállítóheveder elszakadás elleni biztonsági tényezője a használatba vételkor 1 betétes vagy acélbetétes heveder esetében legalább 7,2 vagy több betétes heveder esetében legalább 8 legyen.
- (2) A személyszállításra szolgáló hevedert csak vulkanizálással vagy ragasztással szabad végteleníteni és javítani, kivétel a PVC-vel impregnált egybetétes heveder, amelynél megengedhető a megfelelő szilárdságú varrókapoccsal végzett végtelenítés is.
- (3) Biztosítani kell, hogy a végtelenítést végző személy személyazonossága utólag is megállapítható legyen.
- (4) A személyszállításra szolgáló hevedert túlterhelni vagy ismeretlen feszítőerővel terhelni nem szabad.
- (5) A személyszállításra szolgáló heveder szélessége 0,8 méternél kisebb és sebessége 2,5 m/s-nál nagyobb nem lehet.

44. Bányavasúti pálya teher- és személyszállító eszközei

- 112. §** (1) A csillének olyannak kell lennie, hogy a bányában beépített önműködő csillefogókat üres állapotban is képes legyen működtetni.
- (2) A bányavasúti személyszállító kocsinak fedettnek kell lennie, ülésekkel fel kell szerelni és gondoskodni kell róla, hogy abból ne lehessen kiesni.
- (3) Lejtős pályán kötélszállítás esetében a személyszállító kocsit el kell látni a megfutást megakadályozó önműködő szerkezettel.
- (4) Mozdonyvontatású személyszállítás esetében a kocsikat olyan jelzőberendezéssel kell ellátni, amellyel a mozdonyvezetőnek jelzést lehet adni.

45. Nem bányavasúti pálya teher- és személyszállító eszközei

- 113. §** (1) A nem bányavasúti személyszállító kocsit kapaszkodóval kell ellátni.
- (2) Lejtős pályán a nem bányavasúti személyszállító kocsit vagy szerelvényt el kell látni olyan megfutást megakadályozó biztonsági szerkezettel, amely a megengedett sebesség értékének 50%-kal történő túllépése esetén önműködően működésbe lép.
- (3) Vészhelyzet esetében a nem bányavasúti személyszállító kocsiból a kötélszállító gépnek vagy a mozdonynak a szállítópálya teljes hosszán megállíthatónak kell lennie.

46. Hűtőgépek és kompresszorok

- 114. §** (1) Bányában zárt hűtőgépet és közvetett rendszerű hűtőberendezést szabad használni.
- (2) A hűtőberendezést csak olyan szellőztetésű bányatérsgben szabad elhelyezni, amelyben a hűtőközeg a levegővel éghető, robbanó vagy mérgező keveréket még üzemzavar esetében sem képezhet. Diffúzióval szellőztetett bányatérsgben hűtőberendezést létesíteni nem szabad.
- 115. §** (1) A kompresszort úgy kell elhelyezni és helyét kialakítani, hogy a beszívott levegőt közvetlenül áthúzó légáramból kapja, és a munkavállalót a megengedettnél nagyobb zajhatás ne érje. Sújtólégveszélyes bányában a kompresszort főbehúzó vagy légosztály-behúzó vágatba kell telepíteni.
- (2) A kompresszor elé légszűrőt kell beépíteni.
- (3) A sűrített levegő és a hűtőfolyadék hőmérsékletének mérésére hőmérőt, a levegő nyomásának mérésére nyomásmérőt kell felszerelni, melyeken a megengedett szélsőértéket meg kell jelölni.
- 116. §** (1) Biztosítani kell a kompresszor hűtését. A hűtőfolyadékot úgy kell vezetni, hogy áramlása látható vagy folyamatosan jelzett legyen.
- (2) A kompresszorhoz használt kenőolaj – ha a gyártó által előírt vagy azzal azonos műszaki jellemzőkkel rendelkező kenőolaj nem biztosítható – Marcusson szerinti nyílttéri lobbaspontjának legalább 40 °C-kal magasabbnak kell lennie a gépben fellépő legmagasabb hőmérsékletnél.
- (3) A kompresszor és légtartálya közé elzáró szerelvényt – visszacsapó szelep kivételével – beépíteni nem szabad.
- (4) A sűrített levegő vezetékeinek pontjaihoz – ahol víz vagy olaj gyűlhet össze – víz- és olajleválasztót kell beépíteni, és gondoskodni kell az összegyűlt folyadék rendszeres eltávolításáról.

VIII. FEJEZET SZÁLLÍTÁS

47. Anyagtárolás, -mozgatás és -szállítás követelményei

- 117. §** (1) Anyagokat
- a) terjedelmük,
 - b) fajtájuk,
 - c) alakjuk,
 - d) tömegük,
 - e) mennyiségük,
 - f) egyéb fizikai és vegyi tulajdonságuk,
 - g) egymásra hatásuk, és
 - h) a környezetből adódó hatások
- figyelembevételével, valamint veszélymentesen kell tárolni.
- (2) Raktárként csak olyan bányatérseget szabad használni, amelyben átmenő szállítás és rendszeres járás nincs.
- (3) A raktárt főtéig érő vagy 2 méter magas kerítéssel kell be keríteni, ajtóval kell ellátni és zárva kell tartani.
- (4) Különböző méretű vagy különböző tömegű tárgyak felhalmozásánál alul kell a nagyobb méretű vagy tömegű és felül a kisebb méretű vagy tömegű darabokat elhelyezni. Anyagok egymáson való tárolása esetében a dőlés-, csúszás- és gurulásmentes tárolást biztosítani kell.
- (5) Sérült anyagot, göngyöleget a rakatokban elhelyezni nem szabad, azokat külön kell tárolni.
- (6) Az olyan anyagokat, amelyekből hegyes vagy éles részek állnak ki, tárolás előtt a hegyes és az éles részekről mentesíteni kell, vagy veszélymentes tárolási módjukat kell biztosítani.
- 118. §** Az anyagok szállítására szolgáló göngyölegeket, hordókat, ládákat és egyéb csomagolásmódokat úgy kell megválasztani, hogy azok a szállítás és tárolás közben a várható igénybevételeknek megfeleljenek, és a szállítás, valamint a tárolás biztonságát ne veszélyeztessék.
- 119. §** (1) A 100 m³-nél nagyobb tárolóbunkerben lévő anyag lazítását és bolygatását gépesíteni kell.
- (2) A gurítót, csúszdát, valamint a 100 m³-nél kisebb tárolóbunkert úgy kell kiképezni, hogy a fennakadt anyag megindítását és bolygatását behatolás nélkül lehessen megkísérelni. A kiömlőnyíláson keresztül történő kézi bolygatás és ellenőrzés nem megengedett.
- (3) A fennakadt anyag behatolással történő megindítását csak a felelős műszaki vezető eseti utasítása alapján, a bányászati felügyeleti személy jelenlétében szabad végezni.
- 120. §** (1) Anyagok mozgatásának megkezdése előtt meg kell győződni arról, hogy a szállítandó anyagok, tárgyak vagy azok csomagolási módja és mozgatása nem veszélyezteti-e a munkavállalók egészségét és testi épségét.
- (2) Amennyiben a rakodást végzők és a rakodás közvetlen környezetében tartózkodók biztonsága szükségessé teszi, a veszélyeztetett területre való belépést meg kell akadályozni, és a tilalomra figyelmeztető táblát kell elhelyezni.
- (3) Az irányító személy a munka megkezdése előtt köteles a munkavállalókat tájékoztatni a végzendő munkáról, a szállítás és a rakodás munkamenetéről, a helyes fogásokról és az alkalmazásra kerülő vezényszavakról.
- (4) Gondoskodni kell arról, hogy a mozgatott tárgyak biztonságosan megfoghatók legyenek, szükség esetén erre a célra megfelelő segédeszközt kell alkalmazni.
- (5) Rakodás közben rakaton és ömlesztett depónián tartózkodni csak akkor szabad, ha az biztonságos.
- (6) Csoportos anyagmozgatásnál biztosítani kell az emelés egyenletességét és egyidejűségét.
- 121. §** (1) A szállítóeszközön végzett munkáknál a szállítóeszközt elmozdulás ellen biztosítani kell.
- (2) Szállítóeszközön a le- és felrakodást a szállítóeszköz stabilitásának veszélyeztetése nélkül kell végezni.
- (3) A szállítóeszközökre felrakott rakomány terjedelmének a biztonságos szállítást lehetővé kell tennie. A rakományt a szállítóeszközön úgy kell elhelyezni, hogy annak súlypontja minél mélyebben legyen, és a rakomány a szállítóeszköz kezelőjét a szabad kilátásban ne akadályozza.
- (4) A szállítóeszközön alkalmazott oldalfalakat, rakoncákat, billenthető rakfelületeket és billenőszekrényeket véletlen kioldás ellen biztosítani kell.

- 122. §** (1) Kézi rakodás esetében a fel- és leadóhelyen – amennyiben a biztonság érdekében szükséges – a fel- és leadást segédeszközzel kell végezni.
(2) A szállítóberendezéseken átjárni vagy azok burkolatán közlekedni csak veszélymentes átjárón szabad.
(3) A teherszállító eszközön – amennyiben azzal személyszállítás is engedélyezett – a hordképességen kívül a maximálisan szállítható személyek számát is jól látható helyen fel kell tüntetni, valamint rögzített ülőhelyről és kapaszkodóról kell gondoskodni.
(4) Mozgó járműre felszállni és a mozgó járműről leszállni nem szabad.
(5) Éles, hegyes szerszámokat járművön csak a veszélyes részek beburkolásával vagy egyéb olyan módon szabad szállítani, hogy az veszélyt mások testi épségére ne jelentsen.
- 123. §** (1) Szállítóberendezést biztosító szerkezethez kapcsolni, horgonyozni vagy merevíteni csak akkor szabad, ha azt elmozdulás ellen biztosították.
(2) Felsővezetékes mozdonyszállításra berendezett bányatérsgben terhet vállon vagy háton szállítani csak abban az esetben szabad, ha a teherrel a vezeték érintése kizárt, vagy ha a felsővezeték feszültségmentes.
- 124. §** (1) A tűz- és robbanásveszélyes, maró, mérgező hatású vagy sugárzó anyag szállítását és tárolását üzemi utasításban kell szabályozni.
(2) Gázpalackot csak az adott munkához szükséges mennyiségben szabad a bányában tartani. A nyílt lánggal járó munka befejezése után a gázpalackot a bányából haladéktalanul ki kell szállítani. Amennyiben nem lehetséges, vagy ha a munka időszakosan szünetel, a gázpalackot a munkahelytől legalább 50 méterre el kell távolítani.
- 125. §** A méreténél vagy tömegénél fogva különleges anyagmozgatási módszert igénylő anyag és berendezés mozgatását és szállítását műszaki felügyeleti személynek kell irányítania.

48. Csilleszállítás kiegészítő követelményei

- 126. §** (1) Csillével csak keresztaljhoz rögzített és illesztett sínekből álló vágányon szabad szállítani. A keresztaljakat a talpba kell süllyeszteni, vagy a közöket fel kell tölteni. A síncsatlakozásnak sínszeggel rögzített vágánynál keresztaljon kell lennie.
(2) A sínvégeket – kézi csillézésre szolgáló vágány kivételével – hevederrel vagy hegesztéssel kell egymáshoz kapcsolni.
(3) Ha a vágatban a járásra szolgáló szint felett 0,5 méternél magasabban csilleszállító pálya van, a vágatban kisiklást gátló vezetősínt vagy a kieső csille erőhatásának ellenálló védőkorlátot kell beépíteni.
(4) Lejtős és szintes vágányok átmeneti szelvényében sínt csatlakoztatni nem szabad.
(5) A csillék össze- és szétkapcsolására szolgáló vágatszakas lejtése 5%-nál nagyobb nem lehet.
- 127. §** (1) Az együtt szállított csilléket egymáshoz kell kapcsolni.
(2) A csilléket kézzel csak nyugvó helyzetükben szabad össze- vagy szétkapcsolni. Az össze- vagy szétkapcsoláskor nem szabad a csillék közé állni, hajolni vagy az ütközők közé kézzel benyúlni.
(3) Kisiklott vagy megrakott csille vágányra helyezéséhez segédeszközt kell használni. A kisiklott csillét szállítógéppel – alkalmas visszaterelő szerkezet nélkül – a vágányra visszahúzatni nem szabad.
(4) Lejtős pályán kisiklott csillét – a visszahelyezés megkezdése előtt és alatt – visszacsúszás, felborulás vagy visszafutás ellen biztosítani kell.

49. Kézi csillézés

- 128. §** (1) Nem szabad kézi csillézést végezni mozdonyszállítással egyidejűleg azonos vágányon, vagy 50%-nál nagyobb lejtésű szállítópályán a 10 m-nél rövidebb és legfeljebb 100%-os lejtésű szakasz kivételével.
(2) A 25%-ot meghaladó lejtésű pályán a csille fékezésére alkalmas eszközt kell biztosítani és használni.

50. Kötélvontatású szállítás

- 129. §** (1) A szállítópálya egyenes vonalú meghosszabbításában elhelyezett gépet vagy fékművet és kezelőjét a szállítóeszköz esetleges túlvontatása vagy túlfutása ellen védeni kell.

- (2) A lejtős pálya alatt – fékműves szállítás esetében a lejtős pálya felett is – kétvágányú, vég nélküli kötélű szállítás esetében mindkét oldalon búvófülkét kell kiképezni, és bejáratát fehérre kell festeni.
 - (3) A búvófülkének a szállítóeszközök fel- és lekapcsolására, és kiszolgálására szükséges vágatszakaszon kell lennie.
 - (4) Gondoskodni kell arról, hogy a búvófülke bejáratának szabad szélessége legalább 1,2 méter, magassága 1,8 méter és mélysége legalább 1,5 méter legyen, valamint arról, hogy a talpa a rakodó- és a kapcsolóhely talpával egy szintben legyen.
 - (5) Nincs szükség búvófülkére
 - a) véges kötélű szállításnál, ha a kapcsolás helyétől 10 méteren belül búvófülkeként használható bányatérség van,
 - b) kihajtás alatt álló ereszkében, ha a szállítás megkezdése előtt minden munkavállaló eltávozik, vagy
 - c) kihajtás alatt álló siklóban.
- 130. §**
- (1) Lejtős pálya alsó és közbenső kapcsolóhelyeit az elszabaduló szállítóeszköz ellen megfelelő számú és kivitelű önműködő csillefogóval kell védeni.
 - (2) A használt szállítóeszköz továbbhaladását megakadályozó berendezést kell beépíteni
 - a) a lejtős pálya felső kapcsolóhelyein és közbenső szintjein,
 - b) a lejtős pályába betorkolló vágatban a torkolat előtt és
 - c) a lejtős pályán véges kötélű szállítás esetében közvetlenül az alsó kapcsolóhely mögött.
 - (3) Vég nélküli kötélű szállításnál – ha a szállítóeszközt kézi erővel kapcsolják a szállítókötélre – a szállítókötél sebessége nem haladhatja meg az 1,7 m/s-ot.
 - (4) A csillét mindkét irányban vonókötélhez kell kapcsolni, ha a szállítópályán ellenlejtésű szakasz van.
- 131. §**
- (1) A lejtős pályát jelzőberendezéssel kell felszerelni.
 - (2) Kihajtás alatt álló ereszkében nem szükséges jelzőberendezés felszerelése, ha a szállítás megkezdése előtt a munkahelyen személyek nem tartózkodnak.
 - (3) Vég nélküli kötélű szállításnál a feladóállomáson az előírt kapcsolási távolságban hang- és fényjelzést adó berendezést kell felszerelni. A kapcsolási távolságot úgy kell meghatározni, hogy a szállítóeszköz fel- és lekapcsolásához szükséges idő rendelkezésre álljon.
- 132. §**
- (1) Az 50%-nál nagyobb lejtésű pályaszakasz esetében egy kapcsolószerkezettel a szállítókötélre egyszerre több csillét kapcsolni akkor szabad, ha azok egymás között a véletlen kikapcsolódás ellen biztosítva vannak vagy kapcsolatuk kettős.
 - (2) Vég nélküli kötélű szállításnál 50%-nál nagyobb lejtésű pálya esetében a szállítókötélre kettőnél több csillét egyszerre kapcsolni nem szabad.
 - (3) Ha lejtős pályán a többszörös kapcsolás megengedett, ezt a pálya fel- és leadóhelyein kifüggesztendő táblán fel kell tüntetni.
 - (4) Vég nélküli kötélű szállítás esetében egyidejűleg több szintről szállítani nem szabad.
- 133. §**
- (1) A csatlókötél vonókötélhez való rögzítésére olyan kötélalakot kell alkalmazni, amelynek használatához nincs szükség segédeszköz igénybevételére.
 - (2) Kézi működtetésű vonólatat használata megengedett, ha
 - a) a pálya lejtése egyetlen szakaszon sem haladja meg a 25%-ot,
 - b) a kötélsebesség nem haladja meg az 1 m/s-ot, és
 - c) a kézi erő megszűnése esetén a lakat és a vonókötél erőátviteli kapcsolata megszűnik.
 - (3) A vonólatat kezelője menet közben köteles a menetirány szerinti első csille kengyelébe akasztott csatlókötél vonólatatjának karját állandóan kézben tartani. A rakodók és a csilleöltők szállítási szakaszán a tolatás megengedett, ha a mozgató szerelvény személyeket nem veszélyeztet.
- 134. §**
- (1) Véges kötélű szállítás esetében a felső zárósorompót felnyitni a csille kötélre történő felkapcsolása után szabad, és az alsó zárósorompót szállítás közben zárva kell tartani.
 - (2) Vég nélküli kötélű szállításnál a zárósorompót a szállítás szünetében kell zárva tartani.
 - (3) Véges kötélű szállításnál a lejtős pálya alsó kapcsolóhelyén lévő szállítószemélyzetnek – fékműves siklószállítás esetében a felső csatlósnak – és a vágvégen tartózkodóknak a szállítás alatt búvófülkében vagy védett helyen kell tartózkodniuk.

- (4) A lejtős pálya közbülső szintjén betorkolló, vágatban beépített zárósorompót felnyitni akkor szabad, ha erről a szintről történik a szállítás.

51. Mozdonyszállítás

- 135. §** (1) A szállítópályát a várható igénybevételnek megfelelő sínrel és talpfaosztással kell kiképezni. A síneket le kell csavarozni és csatlakozásainál kapcsolóhevedert, a kitérőkben pedig állítószerekkel ellátott váltót kell alkalmazni.
- (2) Mozdonyszállításra használt vágat kezdetét és végét, valamint a tolatási határt meg kell jelölni.
- (3) Azonos vágányon egyidejűleg több mozdonnyal való szállítás esetében a kanyar előtt a féktávolság kétszeresének megfelelő távolságból látható jelzőlámpát kell elhelyezni.
- (4) A jelzőlámpa fényének vörös színnel kell jeleznie, ha a kanyarban vagy annak túlsó oldalán a kétszeres fékúton belül mozdony vagy vonat tartózkodik, egyéb esetben zöld fényjelzést kell mutatnia.
- 136. §** (1) A vontatható csillék és a fékeskocsik számát, valamint a vonat sebességét úgy kell meghatározni, hogy a vonat a szállítópálya bármely szakaszán 40 méter fékúton képes legyen megállni.
- (2) Egymást követő vonatok között a követési távolságnak legalább a fékút kétszeresének kell lennie.
- (3) A vonat utolsó csilléjére előre és hátra világító, legalább a fékút kétszeres távolságában látható, vörös színű zárólámpát kell elhelyezni.
- 137. §** (1) A mozdonyszállítás irányítására jelzést kell alkalmazni.
- (2) A mozdonyszállításra szolgáló vágatban biztosítási vagy a szállítási szelvényt igénybe vevő munka esetén a munkahelytől mindkét irányban, legalább a fékút kétszeres távolságában a veszélyre figyelmeztető jelzést kell elhelyezni.
- 138. §** (1) A mozdonyt – a rendező- és a fejtési szállítópályát, a kihajtás alatt lévő vágat és a függőpálya-szállítás kivételével – menetirányban a vonat elejére kell kapcsolni.
- (2) Tolatni legfeljebb 5 km/h sebességgel szabad. Ha a mozdonyvezető a tolatással érintett pályaszakaszt nem látja be, tolatást csak az irányító személy jelzésének megfelelően szabad végezni. Tolatás közben az irányító személynek nem szabad a mozdonyon vagy a vonaton tartózkodnia.
- (3) Oldalkaros vagy lapos csillék nem szabad közvetlenül a mozdonyhoz kapcsolni. A vegyes vonatot úgy kell összeállítani, hogy menetirányban a megrakott csillék az üresek elé, és a javítást igénylők a vonat végére legyenek besorolva.
- (4) Mozdonyhoz csillék kapcsolni a mozdony álló helyzetében szabad.
- (5) Szomszédos vágányról a szerelvényt csak vontatással szabad továbbítani. A vontatókötélnek véletlen kikapcsolódás ellen biztosítottaknak kell lennie.
- 139. §** (1) A mozdonyvezető köteles
- a) menet közben a mozdony fényszórójával világítani,
- b) a menetirányban lévő vágatszakaszt és a jelzéseket figyelni,
- c) veszély vagy mások veszélyeztetése és megállás jelzése esetén, valamint tilos jelzés előtt megállni.
- (2) A mozdonyvezető köteles személyrel vagy vonattal való találkozás esetén, indulás előtt továbbá légajtón való áthaladás előtt legalább 20 méter távolságból a mozdony hangjelzőjével jelzést adni, és váltón és légajtón való áthaladáskor, valamint figyelmeztető jelzésekkel határolt vágatszakaszon a mozdony sebességét legalább 5 km/h-ra csökkenteni.
- (3) A mozdonyt elhagyása esetén úgy kell lefékezni és lezárni, hogy az beavatkozás nélkül ne indulhasson el, és illetéktelen személy segédeszköz használata nélkül azt ne indíthassa be. Felsővezetékes mozdony esetében az áramszedőt le kell húzni, és azt rögzíteni kell.
- (4) A munkahely „Állj!” jelzésének határán csak akkor szabad továbbhaladni, ha a műszakvezető várja vagy a csoportvezető azt engedélyezte.
- (5) Az olyan vágatszakaszon, amelyen műszakváltáskor a be- és kiszálló személyek áthaladnak, a műszakváltás idejére a mozdonyszállítást szüneteltetni kell.
- (6) Mozdonyvontatás személyszállítás esetében a kocsikat olyan jelzőberendezéssel is el kell látni, amellyel a mozdonyvezetőnek jelzést lehet adni.

52. Szállítás folyamatos szállítóberendezéssel

- 140. §** (1) Hevederes szállítás esetében a görgő megszorulását, a heveder csúszását, félrejárását vagy talpon való súrlódását, láncos vonszoló esetében a vonólánc akadozását vagy kiemelkedését haladéktalanul meg kell szüntetni.
- (2) A folyamatos szállítóberendezést mozgása közben takarítani vagy a megszorult anyagot eltávolítani nem szabad.
- (3) A folyamatos szállítóberendezésen bányászati segédanyagot szállítani csak akkor szabad, ha a szállítás megkezdése előtt a folyamatos szállítóberendezés mellett tartózkodókat erre figyelmeztették.
- (4) Mozgó, folyamatos szállítóberendezésre szélességénél hosszabb anyagnak először csak a szállítás irányába eső végét szabad felrakni, és azt mozgás közben levenni csak az ellenkező végénél szabad. Az anyag a heveder vagy a teknő szélén nem nyúlhat túl.

53. Folyadékok, gázok és félszilárd anyagok szállítása

- 141. §** (1) A folyadékok, gázok és félszilárd anyagok szállítására szolgáló csővezetéknek, valamint tartozékainak a szállított anyagok kémiai hatásának ellenálló anyagból kell készülniük, az előforduló legnagyobb nyomásnak és hőmérsékletnek, valamint a mechanikai igénybevételnek meg kell felelniük.
- (2) Az elzárószerelvényen olyan jelzésnek kell lennie, amely nyitott vagy zárt állapotukat egyértelmű és félreérthetetlen módon jelzi.
- (3) Az 1,8 m-nél magasabban elhelyezett, rendszeres kezelést igénylő szelepek és csapok kezeléséhez biztonságos feljárót és kezelőállást kell biztosítani, vagy a szerelvényeket úgy kell kiképezni, hogy távvezérlés útján a padlóról is kezelhetők legyenek.
- (4) Közlekedési és szállítási utakat keresztező csővezetékek útvonal feletti részén csőkötések, szelepek és karimák nem lehetnek.
- (5) Gondoskodni kell
- a csővezetékek biztonságos szerelhetőségéről, felfüggesztéséről, valamint alátámasztásáról,
 - azon csővezetékek tisztításáról, amelyekben a szállítás szünetelése alatt a szállított anyag megszilárdulása (a továbbiakban: anyagdugó) következhet be, és
 - az anyagdugó képződés megakadályozásáról.
- 142. §** (1) A csővezetéseket a bennük szállított anyag mechanikai és vegyi hatásaitól függően, üzemi utasításban meghatározott időszakonként és módon felül kell vizsgálni.
- (2) Ha a biztonság vagy egészségvédelem érdekében szükséges, a szállítóberendezés önműködő leállítását is biztosítani kell.
- (3) Áramlások szállítóberendezések leállítása előtt – amennyiben a gyártó kezelési utasítása ezt nem tiltja – a csővezeték és a zsiliptartályokat ki kell üríteni.
- (4) A tömlőelzáróknak és a beadagoló fedeleknél nyomás alatt kinyithatatlanoknak kell lenniük.
- (5) A csővezeték mellett villamos vezeték és villamos berendezést úgy kell telepíteni, hogy az a kifolyó folyadékkal ne kerüljön érintkezésbe.
- (6) A hidraulikus szállítóberendezések felszálló vezetékeinek aljánál felfogózsompot kell létesíteni.
- 143. §** Azoknál az adagoló-, töltő- és tisztítónyílásoknál, ahol a benyúlás veszélyt jelenthet, a benyúlást meg kell akadályozni. Robbanásveszélyes keverék képződésére alkalmas anyagok esetében a védelmet a helyi körülményektől és az anyagok tulajdonságaitól függően kell meghatározni.

54. Kiegészítő előírások személyszállításra

- 144. §** (1) Személyszállítás az arra kiképzett szállítóberendezésen megengedett.
- (2) A fel- és leszállásra kijelölt vágatszakaszon a szabad szelvény szélességének legalább 0,8 méternek kell lennie.
- (3) Mozdony vontatás esetében, ha a pálya lejtése valamely szakaszon 5‰-nél nagyobb, a vonat utolsó kocsijának fékeskocsinak vagy kézfékkal felszerelt személyszállító kocsinak kell lennie. Ha ez nem lehetséges, a szerelvényt olyan önműködő biztonsági szerkezettel kell ellátni, amely megakadályozza a berendezés lejtőn való elfutását vagy veszélyes felgyorsulását.

- 145. §** (1) Függőpálya-szállításnál a fel- és leszállóhelyet úgy kell kiképezni, hogy lejtése ne legyen nagyobb 5%-nál, és a fel- vagy leszálláshoz legalább 5 másodperc álljon rendelkezésre.
- (2) A fel- és leszállóhelyeken a függőszék ülőkéje és a talp között a biztonságos fel- és leszállást lehetővé tévő távolságnak kell lennie.
- (3) A hajtó- vagy visszaterelő korongon utazni nem szabad.
- 146. §** (1) Hevederes személyszállítás esetében a heveder felett a fel- és leszálló állomásokon legalább 1,2 méter, egyéb helyen pedig a heveder hossz tengelye felett legalább 0,9 méter magas szabad távolságnak kell lennie.
- (2) A felszálló állomáson a heveder szélének szintjében legalább 3 méter – a leszálló állomáson legalább 8 méter – hosszú, és 0,8 méter széles dobogót kell létesíteni. A dobogó felett legalább 1,8 méter magas szabad szelvénynek kell lennie, és azokat a részeket, amelyek fel- és leszálláskor sérülést okozhatnak, burkolni kell.
- (3) Fel- és leszálló állomáson a heveder függesztését meg kell szüntetni és az állomáson kapaszkodórudazatot kell felszerelni.
- (4) A leszállóhely előtt 10 méterrel a leszállásra figyelmeztető jelzést, a leszállóhelyet követően pedig túlhaladásgátlót kell létesíteni.

IX. FEJEZET

A FÜGGŐLEGES AKNASZÁLLÍTÁS BERENDEZÉSEI ÉS ÜZEME

55. Aknatorony

- 147. §** (1) Az aknatornyot, teherhordó szerelvényeit és alapozását a toronyra ható terhelések figyelembevételével kell méretezni.
- (2) Főszállításra használt akna esetében az aknatoronyba a kas, szkip vagy ellensúly ütköztetésére ütközőtartót kell beépíteni.
- (3) Az ütközőtartót olyan magasságban kell beépíteni, hogy annak alsó éle és a rakodósinten álló kas ütközési felülete közötti távolság, a legnagyobb túlemelési magasság
- 6 m/s vagy ennél nagyobb szállítási sebesség esetében legalább 10 m,
 - 3–6 m/s szállítási sebesség között legalább 5 m vagy
 - egyéb esetben legalább 3 m legyen.
- (4) Az ütközőtartó és az aknatoronyban lévő kötélkorong közötti távolságnak legalább akkorának kell lennie, hogy a kas tartóra való ütközése esetén a felfüggesztő szerkezet a kötélkorongot ne érje el.
- (5) Az ütközőtartó alatt olyan biztonsági kasszétát kell beépíteni, amelyen a visszaeső kas fennakad.
- (6) Az aknatoronyban elhelyezett gépek és szerelvények ellenőrzésének biztosításához feljárót és szükség szerint padozatot kell beépíteni.

56. Kasvezetés általános előírásai

- 148. §** (1) A kas, a szkip vagy az ellensúly vezetésére az aknába vezetőgerendát vagy vezetőkötelet kell beépíteni.
- (2) A kast, ha hosszabb és a rövidebb oldal hosszának hányadosa 2,5-nél nagyobb, vezetőgerenda használata esetén homlokvezetéssel kell ellátni.
- (3) Az aknagárdon és a szinteken, ha a vezetőgerenda ott nem folytonos, a kas sarok- vagy oldalvezetéséről, kötélvezetésről a kas rögzítéséről gondoskodni kell.
- (4) Az akna legalsó szállítási szintje alatt a kas, a szkip és az ellensúly részére túlsüllyesztési lehetőséget kell biztosítani, amelynek mértéke
- dobos szállítógép esetében legalább akkorának, és
 - hajtótárcsás szállítógép esetében 0,5 m-rel rövidebbnek kell lennie, mint a legnagyobb túlemelési magasság.
- 149. §** (1) A vezetőgerendákat úgy kell beépíteni, hogy
- a kas, a szkip vagy az ellensúly bármely pontja a biztosítószerkezettől és a falazattól legalább 200 mm,
 - a két kas egymástól vagy az ellensúlytól való távolsága legalább 150 mm legyen.

- (2) Csúszósarus vezetés esetében új állapotban a csúszósaru csúszófelülete és a vezetőgerenda között 5–10 mm távolság lehet.
- (3) Görgős vezetés esetében biztonsági csúszósarukat kell használni, amelyek belső felülete és a vezetőgerenda között lévő távolságnak új állapotban legalább 10 mm-nek, de legfeljebb 15 mm-nek kell lennie.
- (4) Két szállítógép esetében az egyik szállítógép kasa, szkipje vagy ellensúlya a másik szállítógép kasától, szkipjétől vagy ellensúlyától legalább 350 mm távolságra kell lennie.

- 150. §**
- (1) Fa vezetőgerendát csak vörös-, luc- vagy erdei fenyőből, ragasztott vezetőgerenda csúszófelületét csak vörös vagy erdei fenyőből, vízben nem oldódó anyaggal ragasztva szabad készíteni. A ragasztott vezetőgerenda szeleteit, vagy deszkáit szegezni vagy csavarozni nem szabad.
 - (2) A fa vezetőgerendát le kell cserélni, ha a kopása következő értékeket meghaladja:
 - a) csúszósarus vezetés esetében
 - aa) a vezetőgerenda homlokoldali szélességének 10%-át vagy
 - ab) a vezetőgerenda vastagsági méretének 5%-át vagy
 - b) görgős vezetés esetében
 - ba) a vezetőgerenda homlokoldali szélességben 6%-át vagy
 - bb) a vezetőgerenda vastagsági méretében 3%-át.
 - (3) Az acél vezetőgerenda
 - a) oldalméreteinek megengedett tűrése ± 3 mm,
 - b) megengedett kardossága
 - ba) 4 m hosszúságig 5 mm, vagy
 - bb) 9 m hosszúságig 10 mm, és
 - c) végeinek illesztésénél
 - ca) a megengedett eltérés 2 mm és
 - cb) a megengedett hézag 5 mm.
 - (4) Tartógerenda csak acélból készülhet.
 - (5) A tartógerenda és a kas, a szkip vagy az ellensúly bármely pontja közötti távolság nem lehet kisebb 40 mm-nél.

- 151. §**
- (1) Vezetőkötélként zárt vagy félig zárt szerkezetű sodronykötelet szabad használni. Toldott kötelet beépíteni nem szabad.
 - (2) A vezetőkötelet legalább hatszoros, az ütközőkötelet legalább ötszörös biztonsági tényező figyelembevételével kell méretezni.
 - (3) Gondoskodni kell arról, hogy huzalszakadás esetében a vezetőpersely a vezetőkötelet ne bontsa meg. Ha a vezetőkötél felső befogásánál egynél több huzalszakadást észlelnek, a vezetőkötelet feljebb kell húzni úgy, hogy a huzalszakadás a befogáson túlra kerüljön.

- 152. §**
- (1) Az akna legalsó szállítási szintje alatt aknazsompot kell kiképezni, melynek a túlsüllyesztési távolságnál mélyebben kell lennie.
 - (2) Az aknazsompot szabadon és tisztán kell tartani úgy, hogy a víz vagy a lerakódott anyag ne érje el a túlsüllyesztésre, az alsó kötél és a feszítőszélyok részére szolgáló aknazsakaszt.
 - (3) Az alsó kötél használata esetén a legalsó rakodószint alatt vezető- és terelőgerenda beépítésével biztosítani kell az alsó kötél hurokmentes visszavezetését.
 - (4) Két szállítógéppel felszerelt akna esetében – ha mindkettőnél alsó kötelet használnak – a legalsó szint alatt a szomszédos szállítóosztályokat el kell választani úgy, hogy az alsó kötelek ne akad hassanak össze.

57. Aknarakodók

- 153. §**
- (1) Az aknagárdot a külszínen úgy kell kiképezni, hogy az akna, valamint a kiszolgálásához szükséges berendezések körülzártak legyenek. Állandó telepítésű akna csatlós részére az aknagárdon fedett helyiséget kell biztosítani.
 - (2) Az aknát az aknagárdon és minden szintjén körül kell zárni úgy, hogy az az aknába esést megakadályozza. Az akna körül a nem zárt szelvényt padozattal kell lefedni.

- (3) Az aknagárdon és a rakodószinteken a kasnak a rakodószintről való távozásakor – az önműködően záródó és légzsilipes külszíni rakodó kivételével – a kasból is nyitható akna kaput kell beépíteni. Az akna egyéb szintjein a szállítóosztály elzárására nem önműködő akna kapu is beépíthető.
- (4) Kétoldali kaskiszolgálás esetében a kiszolgálási helyek között a járás lehetőségét közvetlenül az aknánál biztosítani kell.
- (5) Föld alatti szinten a szállítóosztály bejáratát, valamint az aknán átvezető járóutat a lezuhanó tárgyak ellen legalább 50 mm vastag pallóval vagy legalább 3 mm vastag acéllemezzel kell védeni.
- (6) Az aknagárdon és a szállításra szolgáló szinteken el kell helyezni
 - a) a jelzésrendet,
 - b) az indítójelzés adása után a kasba való beszállást, vagy a kasból való kiszállást tiltó táblát,
 - c) a kas legnagyobb statikus üzemi terhelését és a kasdobogónként szállítható személyek számát feltüntető táblát,
 - d) hajtótárcsás szállító gép esetében a megengedett legnagyobb egyoldali terhelést feltüntető táblát, és
 - e) az aknát lefedő padozat megengedett legnagyobb terhelését.

58. Lengőpad

- 154. §**
- (1) Rendszeres csilleszállításra szolgáló szinten lengőpadot és önműködően záródó vágányzárat kell beépíteni. A vágányzárnak a ráfutó csillék megállítására alkalmasnak kell lennie.
 - (2) Gravitációval végzett csillecsere esetében a kasdobogó befogadóképességének megfelelő csilleadagoló vágányzárat kell alkalmazni.
 - (3) A lengőpadnak
 - a) a kas terhelésváltozásából származó kötélnyúlást követnie kell,
 - b) felemelt helyzetében a biztonsági szerkezetet úgy kell rögzítenie, hogy az a megfutó csille aknába zuhanását megakadályozza,
 - c) kézi működtetés esetében ellensúllyal kiegyensúlyozottnak kell lennie, és
 - d) gépi működtetés esetében a kas rakodószintről való távozásakor felemelt helyzetbe kell kerülnie.
 - (4) A lengőpad
 - a) kasdobogóra támaszkodó végeit csap körül billenő és felülő körmökkel kell ellátni, melyeknek a kasdobogóra legalább 80 mm átfedéssel kell támaszkodniuk, ha a kasdobogó a rakodó szintjére állt be,
 - b) alsó részét oldallemezekkel kell burkolni úgy, hogy a lengőpad felemelt helyzetben is zárja a nyílást, és
 - c) szint alatti helyzetét le kell határolni.

59. Csillebetoló berendezés

- 155. §**
- (1) A csillebetoló berendezésnek bármely munkafázisában leállíthatónak kell lennie. A csillebetoló berendezést olyan reteszeléssel kell ellátni, amely megakadályozza annak a kas távollétében való működését.
 - (2) Biztosítani kell, hogy a csillebetoló berendezés kezelője a berendezést és a rakodón álló kast jól láthassa.

60. Aknaszállító gép

- 156. §**
- (1) A szállító gép gépészeti berendezéseit és a kötélszöveget méretezni kell.
 - (2) Dobos szállító gép esetében biztosítani kell, hogy a lazítható dobót külön lehessen rögzíteni vagy befékezni. Fék alkalmazása esetén a féknek önzárónak kell lennie.

61. Fékek

- 157. §**
- (1) A szállító gépet üzemi és biztonságfékből álló fékberendezéssel kell ellátni.
 - (2) Az üzemi féknek – a rövidre zárt forgórészű, aszinkronmotorral hajtott szállító gép esetének kivételével – szabályozhatónak kell lennie oly módon, hogy a fék minden helyzetének meghatározott féknyomás feleljen meg.
 - (3) Az üzemi fék fékhengerében uralkodó nyomás jelzésére a gépkezelő álláshelyéről jól látható nyomásmérőt kell felszerelni.
 - (4) Ha az üzemi féket az indítási aknajelző berendezéssel reteszelik, a gépkezelő álláshelyén a reteszeléssel oldó kapcsolót kell felszerelni. A reteszelés feloldását jeleztetni kell.

- (5) Az üzemi féknek fékpofapáronként külön vonórudakkal kell rendelkeznie. Fékműködtető rudazatot hegesztett kivitelben készíteni nem szabad. A csavarmenetes vonórúd vagy fékhenger-dugattyúrúd csavarmenetének zsinórmenetnek kell lennie.
- (6) Sűrített levegős fékberendezés esetében víztelenítő berendezést kell biztosítani, és tartalék kompresszort kell beépíteni.

- 158. §** (1) Hidraulikus fék esetében biztosítani kell a fékberendezés légtelenítését, és tartalék olajszivattyút kell beépíteni.
 (2) A fékberendezés méretezésére előírt fékbiztonságot az üzemeltetés során is biztosítani kell.

- 159. §** (1) A biztonsági fék működésének függetlennek kell minden olyan működtető közegtől, vagy energiaforrástól, amelynek kimaradása esetén a biztonsági fék hatástalanná válik.
 (2) A biztonsági féknek olyannak kell lennie, hogy annak működése után csak akkor lehessen oldani, ha az üzemi fék szabályozó karja a legnagyobb fékezőerőnek megfelelő helyzetben van.
 (3) A biztonsági féknek közvetlenül a kötéldobra vagy a hajtótárcsára vagy annak tengelyén felszerelt féktárcsára kell hatnia. Kétdobos szállítógép esetében a biztonsági féknek mindkét kötéldobra közvetlenül kell hatnia. Nem szabályozható hajtású aknaszállító gépeknél az előtétfék a biztonsági féket kiegészítheti.
 (4) A biztonsági fék rudazata az üzemi fék rudazatával olyan módon egyesíthető, hogy az üzemi fék féknyomás-szabályozójának üzemzavara ne tehesse hatástalanná a biztonsági féket.

- 160. §** (1) A biztonsági féknek a gépkezelő álláshelyéről működtethetőnek kell lennie.
 (2) A biztonsági féknek önműködően kell működésbe lépnie
 a) a szállítógépet tápláló feszültség kimaradásakor,
 b) az egyenáramú szállítómotor esetében, ha a gerjesztő áram több mint 25%-kal csökken,
 c) ha az üzemi féket működtető közeg nyomása a hatásos fékezéshez szükséges legkisebb nyomás alá csökkent,
 d) ha a kas, a szkíp vagy az ellensúly a legfelső szintet 1 m-rel elhagyta,
 e) az egyköteles dobos vagy a laposköteles szállítógép esetében, ha a kas a legalsó szintet két vagy 1 m-rel elhagyta,
 f) ha a szállítómotor a megengedett legnagyobb kötélsebességhez tartozó fordulatszámát 15%-kal túllépte,
 g) 4 m/s-nál nagyobb szállítási sebesség esetében, ha
 ga) nincs menetszabályozás, és
 gb) a szállítási sebesség a szállítási menet lassulási szakaszában túllépte a megengedett értéket akkor, amikor a kasnak az aknagárdra való befutási sebessége nem haladhatja meg a 4 m/s-ot, vagy
 gc) ha a szállítómotor vagy a tápláló villamos berendezés túláramvédelme működik.
 (3) Hajtótárcsás szállítógép esetében a túlemlési kioldót a kasnak kell működtetnie.
 (4) A 4 m/s-nál nagyobb szállítási sebesség esetében egymástól függetlenül működő két túlemlési kioldót kell beépíteni, amelyek közül legalább az egyiket a kasnak kell működtetnie.

62. Mélységmutató és sebességmérő

- 161. §** (1) A szállítógépet folyamatosan jelző mélységmutatóval kell ellátni, amelyen feltűnően meg kell jelölni a szinteket és legalább 10 méterenként az aknamélységet. A mélységmutatót úgy kell elhelyezni, hogy jelölései a gépkezelő álláshelyéről jól láthatók legyenek.
 (2) A mélységmutatónak a kas mindenkor helyzetét kell mutatnia, és automatikus hangjelzést kell adnia, ha a kas a dob vagy a hajtótárcsa kerülete kétszeresének megfelelő távolságra megközelíti a felső vagy az alsó rakodót.
 (3) A dobon, a hajtótárcsán vagy a szállítókötélen a pontos szintreálláshoz szükséges jeleket fel kell tüntetni, vagy egyéb megbízható módon érzékeltetni és jelezni kell a kasnak a szinteken elfoglalt helyzetét.
- 162. §** (1) A szállítógépet 2 m/s sebességhatár felett a szállítókötél sebességét mutató sebességmérővel, 4 m/s-nál nagyobb szállítási sebesség esetében folyamatosan regisztráló sebességmérővel kell ellátni. A rövidre zárt forgórészű aszinkronmotorral hajtott szállítógépet nem kell sebességmérővel ellátni.
 (2) A folyamatosan regisztráló sebességmérőhöz időbeosztásos adatrögzítést kell biztosítani.
 (3) A sebességmérőn a gépkezelő álláshelyéről jól láthatóan meg kell jelölni a személy- és a teherszállítás megengedett legnagyobb sebességét.

- (4) Laposköteles szállítógép esetében olyan, a motor fordulatszámát mérő készüléket kell beépíteni, amelynek mutató műszere százalékos beosztású és a 100%-os osztás a motor névleges fordulatszámára vonatkozik. 4 m/s-nál nagyobb szállítási sebesség esetében a fordulatszámérőnek folyamatosan regisztrálnak kell lennie, melyhez időbeosztásos adatrögzítő lapot kell használni.

63. Villamos berendezések

- 163. §** (1) A szállítógép erőátviteli, segédüzemi, biztonsági és jelzőberendezéseinek táplálására a villamosenergia elosztó állomástól kiindulva méretezett, önálló villamos leágazást kell létesíteni. Erről a leágazásról világítási vagy egyéb fogyasztót táplálni – az aknagépház tartalékvilágításának kivételével – nem szabad.
- (2) Ha a bánya mindkét kijárata akna, és az egyidejűleg szállítani engedélyezett személyek száma kasonként negyven vagy több, átkapcsolható kétoldali táplálást kell biztosítani. Ha az egyidejűleg szállítani engedélyezett személyek száma kasonként negyvennél kevesebb, a gépházi kapcsoló-berendezésig legalább átköthető tartalék tápvezetékéről és transzformátorról kell gondoskodni.
- (3) Kétoldali táplálás céljára megfelel, ha a szállítógép ugyanannak a transzformátorállomásnak két különböző gyűjtősinjéről vagy gyűjtősin-szakaszáról táplálható. A transzformátorállomás betáplálásának, valamint az áramellátásban részt vevő transzformátoroknak a szállítógép teljesítménye szempontjából 100%-os tartalékkal kell rendelkeznie.
- (4) Ha a szállítógép vagy a hozzá tartozó segédüzemi berendezések energiaellátó hálózata földeletlen rendszerű, állandó szigetelés-ellenőrző berendezésről kell gondoskodni, azzal, hogy annak egysarkú földzárlat esetében nem szabad a szállítógépet a hálózatról önműködően lekapcsolni.
- (5) Az (1)–(3) bekezdés rendelkezéseit nem kell alkalmazni a kizárólag teherszállításra engedélyezett kasos vagy szkipes berendezésekre.
- 164. §** (1) A szállítógép villamos berendezéseit méretezni kell.
- (2) A szállítógépnek külön kapcsolóberendezéssel kell rendelkeznie a szállítómotor üzemszerű ki- és bekapcsolására, valamint a biztonsági és a villamos védelmi berendezések működése esetén szükséges vészki kapcsolásra.
- (3) A szállítógép villamos berendezésének olyan szakaszolóval kell rendelkeznie, amellyel a szállítógéphez tartozó valamennyi villamos berendezés leválasztható.
- (4) A szállítómotor által felvett áramerősség mérésére ampermérőt kell beépíteni, és azt úgy kell elhelyezni, hogy a gépkezelő álláshelyéről jól leolvasható legyen. Az ampermérőn a szállítómotor névleges és megengedhető legnagyobb áramerősségét piros vonallal kell jelölni.
- (5) Gondoskodni kell arról, hogy a szállítógépet legfeljebb 0,5 m/s szállítási sebességgel is lehessen működtetni.
- (6) A szállítógép villamos berendezésének kapcsolási rajzát a gépházban kell tartani.
- 165. §** (1) Gondoskodni kell arról, hogy a biztonsági fék működésbe lépésével egyidejűleg a szállítómotor energiaellátása önműködően megszűnjön, és azt csak a kormánykar középállásában vagy nyomógombos vezérlés esetében az irányváltó kapcsolók kikapcsolása után lehessen újra bekapcsolni.
- (2) Gondoskodni kell arról, hogy a szállítógépet a biztonsági fék működését követően csak akkor lehessen újraindítani, ha a biztonsági fék ismét működik.
- (3) Ha a szállítási sebesség 6 m/s-nál nagyobb, olyan berendezésről kell gondoskodni, amely önműködően és fokozatosan csökkenti a sebességet a szállítási menet lassulási szakaszában úgy, hogy a kasnak, a szkipnek és az ellensúlynak az aknagárdra való befutási sebessége ne lehessen nagyobb 4 m/s-nál.
- (4) A (3) bekezdésben foglaltak nem vonatkoznak az aszinkronmotorral hajtott szállítógépre, ha a szállítási sebesség nem haladja meg a 8 m/s-ot, és a szállítási menet lassulási szakaszában gondoskodnak a sebesség út szerinti ellenőrzéséről.
- (5) A biztonsági fék működtető berendezését tápláló transzformátorhoz legalább átköthető tartalék transzformátort kell beépíteni.
- 166. §** (1) Aszinkronmotorral hajtott szállítógép esetében, ha a személy- és a teherszállítás sebessége nem azonos, a gépkezelőtől független megoldással biztosítani kell, hogy a szállítási sebesség személyszállításkor ne haladhassa meg a megengedett értéket.
- (2) Csúszógyűrűs aszinkronmotorral hajtott szállítógép esetében gondoskodni kell arról, hogy a forgó rész az indítási szakasz befejezésekor, ha névleges fordulatszámát elérte, önműködően rövidre záródjék, és a rövidre zárást csak

a kormánykar középállásában, vagy az ellenállás első fokozatában lehessen megszüntetni. A forgó rész rövidre zárását a gépkezelőnek jól láthatóan jeleznie kell.

- (3) Ha a szállítógép biztonsági áramkörének hálózata földetlen rendszerű, állandó szigetelés-ellenőrző berendezést kell beépíteni, amelynek működése nem eredményezheti a szállítógép önműködő leállítását. A földzárlatot úgy, hogy a gépkezelő álláshelyéről jól látható legyen, jelezni kell.
- (4) A gépkezelő által közvetlenül vezérelt szállítógép esetében a toronyban elhelyezett túlemelési kioldó működését, a féket működtető közeg nyomáscsökkenését és a biztonsági fék befékezett állapotát úgy, hogy a gépkezelő álláshelyéről jól látható legyen, jelezni kell. A jelzésnek a jelzett állapot megszűnésével egyidejűleg önműködően meg kell szűnnie.

- 167. §**
- (1) Önműködő vagy távműködtetésű szállítógép esetében a biztonsági fék működését a gépkezelőnél, a biztonsági fék működését kiváltó minden berendezés működését külön-külön, központi helyen kell jelezni. A jelzésnek csak külön beavatkozás után szabad megszűnnie.
 - (2) Távműködtetésű szállítógép esetében az indítási jogosultságot az indításra jogosított helyen kell jelezni. Az indítási jogosultság jelzése csak a hely jogosultságának megszűnésével szüntethető meg.
 - (3) Távműködtetésű szállítógépnél biztosítani kell, hogy egyidejűleg csak egy – az indításra jogosított – helyről legyen indítható. A vészkipcsolás lehetőségét a gépházban és valamennyi indítási helyen – még akkor is, ha az indításra nem jogosult hely – állandóan biztosítani kell.

64. Szállítóedény és ellensúly

- 168. §**
- (1) A szállítóedényt, az ellensúlyt, a teherhordó elemeit, a kötélbefogó és függesztő-szerkezeteket, továbbá a kasfogó készüléket méretezni kell.
 - (2) Sújtólég-veszélyes bánya kihúzó aknájában acél vezetőgerenda vagy vezetőkötél használata esetén a vezetőszerkezet súrlódó felületét olyan anyaggal kell bélelni, amely mechanikai hatásra nem szikrázik.
 - (3) A csilleszállításra használt kasban a csillék szállítás közbeni elmozdulását meg kell akadályozni. Csillebetoló berendezés használata esetén a csillerögzésnek önműködőnek kell lennie.
 - (4) A kas oldalfalait lemezzel kell burkolni és 8 m/s-nál nagyobb szállítási sebesség esetében a lemezt perforálni kell.
 - (5) A kas tetején és a kasdobogók alján – a legalsó dobogó kivételével – felfelé nyíló fedéllel ellátott, legalább 0,4x0,6 méter méretű nyílásról kell gondoskodni. A kas tetőrészt lábléccel és legalább 1 méter magas védőkorlattal kell ellátni.
 - (6) Személyszállítás esetében a kas valamennyi dobogóját a kast legalább 1,5 méter magasságig lezáró és kinyílás ellen biztosítható kiesés ellen védő kaselzáró ajtóval kell ellátni. Kasdobogóként kapaszkodókat kell felszerelni.
- 169. §**
- (1) A kason, a szkípen és az ellensúlyon tartósan fel kell tüntetni a királyrúddal vagy királylemezzel összeszerelt kas mérlegelt tömegét és az azonosító jelet. A mérlegelés a gyártási tömeget változtató minden javítás vagy szerelés esetében kötelező.
 - (2) Az ellensúlykeretben a súlybetéteket megfelelően rögzíteni kell.
- 170. §**
- (1) Csak olyan királyrudat vagy királylemezt szabad beépíteni, amelyet a legnagyobb statikus üzemi terhelés négyzeresével próbaterhelés alá vontak, és azon maradandó alakváltozás nem következett be. A próbaterhelés eredményét műbizonylattal kell igazolni.
 - (2) A királyrúdon vagy a királylemezen hegesztés vagy hegesztett kötés nem lehet. A királyrúd teherhordó keresztmetszetét átfúrni, azon vagy annak közvetlen közelében tartós megjelölést elhelyezni nem szabad.
 - (3) A királyrudat vagy a királylemezt személyszállításra engedélyezett berendezésnél – amennyiben bármely ok a korábbi cserét nem teszi szükségessé – 5 évenként ki kell cserélni.
- 171. §**
- (1) Kasfogó készülékkel kell felszerelni a személyszállításra használt dobos szállítógép kasát, ha a számított kötélbiztonság személyszállítás esetében 12-nél kisebb.
 - (2) A kasfogó készüléknek úgy, hogy az ejtés során károsodást ne szenvedjen, a személyszállítás legnagyobb statikus terhelése mellett, az álló helyzetből a megengedett legnagyobb kopású vezetőgerendák között ejtett kast 500 mm esési távolságon belül meg kell fognia.
 - (3) A kasfogó készülékbe csak műbizonylattal ellátott rugót szabad beépíteni. A csavarrugót évenként, a lapos rugókat 2 évenként rugalmassági szempontból ellenőrizni kell.

65. Kötélbefogó- és függesztőszerkezetek

- 172. §** (1) A kasnak vagy a személyszállításra is szolgáló szkip kötélbefogó szerkezetének önműködő szorító hatásának kell lennie.
- (2) Csak azt a kötélbefogó- és függesztőszerkezetet szabad beépíteni, amelyet a legnagyobb statikus üzemi terhelés négyszeresével próbaterhelés alá vontak, és azon maradandó alakváltozás nem következett be. Ennek a feltételnek való megfelelést műbizonylattal kell igazolni.
- (3) A kötélbefogó- és függesztőszerkezet húzásra vagy hajlításra igénybe vett teherhordó alkatrészén hegesztett kötés nem lehet. Függesztőszerkezetként szemes láncot használni nem szabad.
- (4) Olyan kötélbefogó-szerkezet esetében, amely a kötélt visszahajtását teszi szükségessé, a kötelet horonnyal ellátott íves terelőn kell átfektetni. A terelő kötéltornya görbületi sugarának, körszelvényű kötélt esetében a kötélátmérőnek, lapos kötélt esetében a kötélcszelvény kisebbik méretének legalább 4-szeresének kell lennie.
- (5) Önműködő szorító hatású kötélbefogó szerkezet esetében
- a kötélbefogó szerkezetnek a kötélt szakítóereje 80%-ának megfelelő húzóterhelés mellett egynél nagyobb kicsúszás elleni biztonságúnak kell lennie,
 - a kiálló szabad kötélvég hossza legalább a kötélátmérő 5-szörösének kell lennie és nem szabad kikötni,
 - a kötélvégre legalább két, csavaros szorítóbilincset kell felszerelni, és a kötélvéget kibomlás ellen el kell kötni, vagy egy szorítóbilincset és kötélvégekarmantyút kell felszerelni, mely utóbbi esetben a kibontott kötélvég visszahajlított és kiékelte huzalait kiöntőfémmel kell kiönteni, és
 - annak állandó zárásáról gondoskodni kell.
- (6) Nem önműködő szorító hatású, szorítóbilincses kötélbefogó szerkezet esetében
- a kötélen a szorítóbilincsek számát és méretét úgy kell megválasztani, és azok csavarjait nyomatékkulccsal úgy kell meghúzni, hogy a kötélbefogó szerkezetnek a kötélt szakítóereje 75%-ának megfelelő húzóterhelés mellett egynél nagyobb kicsúszás elleni biztonságú legyen,
 - a kötélen a szorítóbilincseket úgy kell elhelyezni, hogy a bilincsközépek közötti távolság a bilincs szélességének legfeljebb 2,5-szöröse legyen,
 - a visszahajtott kötélvég hosszát úgy kell meghatározni, hogy a szabadon maradó kötélvég a legelső szorítóbilincsből a bilincs szélességének legalább 2-szeresével túlnyúljon, és ezt a kötélvéget kibomlás ellen el kell kötni, és
 - a szorítócsavarokat kilazulás ellen biztosítani kell.
- 173. §** (1) A kas, a szkip vagy az ellensúly függesztőszerkezetébe kötéláganként legalább egy keresztcsuklót kell beépíteni.
- (2) A kötélbefogó szerkezet sérülésének vagy a kötélvég megcsúszásának észlelése esetén a befogószerkezetet szét kell szerelni, és a kötélvég épségét ellenőrizni kell.
- (3) Személyszállító berendezés esetében a függesztőszerkezeteket – ha a kiviteli terv kifáradási határfeszültségre való méretezés alapján más használati időt nem határozott meg – 5 évenként, a kötélbefogó szerkezetet pedig 15 évenként ki kell cserélni.

66. Gépház

- 174. §** (1) A szállítógép és berendezései részére gépházat kell létesíteni. A gépházban a hőmérséklet 5°C-nál nem lehet alacsonyabb.
- (2) Biztosítani kell, hogy a szállítógép kezelőjét ne érje a munkakörnyezetből származó káros hatás.
- (3) A gépházban – a távműködtetésű gép kivételével – tartalékvilágításról kell gondoskodni. A tartalékvilágításnak a világítási hálózatban fellépő áramkimaradásokor önműködően kell bekapcsolnia. Tartalékvilágításként kézilámpa nem használható.
- (4) A gépkezelő álláshelyéről jól látható helyen el kell helyezni a jelzésrendet és a különböző szállítási menetekre megengedett legnagyobb sebességeket feltüntető táblát.
- (5) A gépház bejáratainál arra jogosulatlan személyek belépését tiltó táblát kell elhelyezni.

67. Jelzőberendezések

- 175. §** (1) Az aknaszállítás üzemviteléhez jelzőberendezést kell létesíteni és fenntartani.
(2) Az aknajelző berendezés rendszerét az aknaszállítás jellege határozza meg.
(3) A jelzőberendezésnek alkalmasnak kell lennie az aknarakodókról és egyéb szállítási szintekről a szükséges szállításra vonatkozó jelzés aknaszállítógép kezelőjének történő egyértelmű leadására. A leadott jelzéseknek az üzemi utasításban előírt fény és hangjel formájában kell megjeleníteniük az aknaszállító gépházban, valamint a rakodó és egyéb szállítási szinteken.
- 176. §** A jelzések visszakereshető rögzítéséről és legalább 24 órás megőrzéséről és tárolásáról gondoskodni kell.

68. Szállító- és alsókötél

- 177. §** (1) Szállító- vagy alsókötélként csak olyan sodronykötelet szabad használni, amelyek tényleges szakítóereje ismert, kötélszerkezete az adott feladatra alkalmas és minőségi tanúsítványa rendelkezésre áll.
(2) Szállítókötélként toldott kötelet nem szabad használni. Alsókötélként 500 m-nél rövidebb kötélnél hossz esetében legfeljebb egy helyen fonással toldott kötélnél használható.
(3) A szállítókötél végét a dobbon kiképzett nyíláson törésmentesen kell átvezetni, és legalább két szorítóbilinccsel küllőre, belső dobra, vagy a szállítógép tengelyére – bobina esetében az agyra – kell erősíteni.
- 178. §** (1) A szállító- és alsókötél állapotát használatba vétele előtt és üzeme közben rendszeresen ellenőrizni kell, és le kell cserélni, ha az állapota nem megfelelő.
(2) Gondoskodni kell a lapos kötélnél szétnyílt pászmáinak haladéktalan, a gyári összeerősítés módjával azonos módon történő összeerősítéséről.

69. Próbamenet

- 179. §** (1) Újonnan feltett szállító- vagy alsókötél első használatba vétele előtt a szállítóedény legnagyobb statikus üzemi terhelése mellett legalább 20 próbamenetet kell végezni.
(2) A próbameneteket követően gépészeti felügyeleti személynek ellenőriznie kell, hogy a kötélnél a befogószerkezetben nem csúszott-e meg, vagy befogása nem lazult-e meg. Megcsúszás vagy lazulás észlelése esetén a kötélnél befogó szerkezetet ki kell bontani, meg kell vizsgálni, majd ismét 20 próbamenetet kell végezni, és az ellenőrzést meg kell ismételni.
(3) A kötelek befogószerkezetének kötélcserével nem kapcsolatos kibontását, továbbá a kötélnél korong, hajtótárcsa vagy betétjük cseréjét követő eljárásra az (1) bekezdésben foglaltak vonatkoznak azzal az eltéréssel, hogy legalább 10 próbamenetet kell végrehajtani.
(4) A szállítóedény legnagyobb statikus üzemi terhelése mellett legalább egy próbamenetet kell végezni
a) a szállítógép lazítható dobjának rögzítését,
b) a vezetőgerenda, tartógerenda, vezetőkötelet, karvezető persely vagy csúszósaru cseréjét,
c) a fogókészülék üzem közbeni működését,
d) a dob dongacseréjét,
e) a szállítóedény cseréjét vagy
f) az üzemi vagy biztonsági fék, egyéb biztonsági berendezés, vagy a kötél feszültség kiegyenlítő cseréjét, javítását vagy beállítását
követően.
(5) Próbamenet során személyt szállítani nem szabad.

70. A szállítógép-kezelő és az aknacsatlós

- 180. §** (1) A szállítógép kezelését arra kiképzett aknaszállítógép-kezelő végezheti.
(2) Rendszeres személyszállításnál a gépkezelő álláshelyén két szállítógép-kezelőnek kell tartózkodnia.
(3) Szállítási menet közben, valamint kas- vagy szkiptetőről végzett munka folyamán a gépkezelő álláshelyét nem hagyhatja el.

- (4) A gépkezelő köteles a kezelőszint elhagyása előtt a vészféket működtetni, a csatlóست erről értesíteni, és a gépház elhagyásakor annak ajtaját bezárni.

- 181. §** (1) Az akna minden olyan rakodószintjére, ahová vagy ahonnan szállítanak, a szállítás idejére csatlóست – ha a kast egyidejűleg két oldalról vagy két helyről szolgálják ki, segédcsatlóست is – kell beosztani. Ez nem vonatkozik arra az esetre, ha a rendkívüli személyszállítás jelzéseinek adására jogosult személy szállításáról van szó, vagy ilyen személy adja a jelzést.
- (2) Csatlós vagy segédcsatlós feladatokat az láthat el, aki rendelkezik az ehhez szükséges ismeretekkel.
- (3) A csatlós a helyét műszak közben csak a többi csatlós és a gépkezelő előzetes értesítése után hagyhatja el.

71. Jelzések

- 182. §** (1) Jelzésadásra – vészjelzés kivételével – az aknacsatlós, továbbá azok a személyek jogosultak, akiket erre az aknaszállítás szolgálati utasításában kijelöltek.
- (2) Kétkasos szállítás esetében az indítójelzésnek az alsó kasra kell vonatkoznia, amíg annak menete a szállításba bekapcsolt legfelső szintig be nem fejeződött. Aknavizsgálati menet esetében a jelzésnek arra a kasra kell vonatkoznia, amelyen személyek tartózkodnak.
- (3) Szállítmány változása esetén az új szállítmányt jelezni kell.
- (4) Indítójelzést csak akkor szabad adni, ha a csatlós szintjén a kas indulásra kész. Olyan szinten, ahol segédcsatlós is van, a csatlós indítójelzést csak akkor adhat, ha a segédcsatlós már „Kész” jelzést adott.
- (5) Főcsatlósi rendszer esetében a főcsatlós csak akkor adhat indítójelzést, ha a másik csatlóستól az indítójelzést már megkapta.
- (6) Mindaddig, amíg a szállítási menet nem kezdődött meg, a korábban adott jelzést csak „Állj”, jelzéssel szabad törölni.
- 183. §** (1) Az aknaszállítással kapcsolatos veszély észlelése esetén vészjelzést kell adni. Egyéb esetben nem szabad vészjelzést adni.
- (2) Az (1) bekezdésben megadott jelzés megváltoztatásáról valamennyi csatlóست előzetesen értesíteni kell.
- (3) Az aknavizsgálati jelzőberendezést csak aknavizsgálat esetében szabad használni.

72. A szállítás általános követelményei

- 184. §** (1) A szállítógéppel csak egyértelmű indítójelzés után szabad megindulni.
- (2) A szállítógépet a vonatkozó szállítási menetre előírtnál nagyobb sebességgel működtetni nem szabad.
- (3) A gépkezelő szállítás közben köteles figyelni
- a mélységmutatót,
 - a dobokon, a hajtótárcsán és a kötélén levő jelzéseket,
 - a szállító gép ampermérőjét, és
 - a sebességmérőt.
- (4) Két szállító gép esetében vészjelzéskor mindkét szállítógépet azonnal le kell állítani.
- 185. §** (1) Nem szabad a szállítógéppel szállítani vagy szintet váltani, ha az aknában vagy aknazsompban bármilyen munkát, vagy két szállító gépes aknában bármelyik szállítógéppel aknavizsgálatot végeznek.
- (2) Az aknaszállító berendezésen észlelt minden hibát haladéktalanul jelenteni kell a szolgálatban lévő legmagasabb beosztású felügyeleti személynek.
- (3) A nem önműködően nyíló aknaelzáró kaput kinyitni csak akkor szabad, ha a kas a szinten áll.
- (4) Az aknaelzáró kapu 5 méteres körzetében olyan tárgyat, amit elmozdulás ellen nem biztosítottak, elhelyezni nem szabad.
- (5) Az ellensúly vagy az ellensúlyként használt kas szállítóosztályának kapuit folyamatosan zárva kell tartani.

73. Személyszállítás

- 186. §** (1) A személyszállítás sebessége 12 m/s-nál, fa vezetőgerendák használata esetén 8 m/s-nál nem lehet nagyobb.
- (2) Ha bármelyik kasdobogón a szállított személyek száma meghaladja a szállítható létszám felét, a másik kason vagy ugyanannak a kasnak a másik dobogóján – két szállító gép esetében a másik szállítógéppel – nem szabad terhet szállítani.

- (3) Ugyanazon a kasdobogón személyrel együtt csillét, bányafát vagy a dobogó alapterületének több mint negyedét elfoglaló terjedelmes tárgyat szállítani nem szabad.
- (4) Ugyanannak a kasnak különböző dobogóján személy és teher egyidejű szállítása esetén a személyeket a legfelső kasdobogón kell szállítani.
- (5) Kaselzáró ajtó használata kötelező azon a kasdobogón, ahol személyeket szállítanak.
- (6) Személlyel együtt éles, hegyes tárgy csak ládában vagy védetten csomagolva szállítható.

- 187. §**
- (1) Személyszállítás esetében a kas indulásra késznek akkor tekinthető, ha a személyek helyüket elfoglalták, valamint a kas- és nem önműködően záródó aknaelzáró ajtókat bezárták.
 - (2) A műszakváltás tartamára a személyszállítás rendjének biztosítása érdekében felügyeleti személyt kell beosztani.

74. Rendkívüli személyszállítás

- 188. §**
- (1) A személyszállításra távbeszélőn felhatalmazást kell kérni a főcsatlóستól vagy a gépkezelőtől, ha a jelzést adó személy is a kason utazik. Erről valamennyi csatlóستól értesíteni kell.
 - (2) Rendkívüli személyszállítást csak jelzés adására jogosult személy jelenlétében szabad végezni, a szállított személyek száma nem haladhatja meg az egy kasdobogón szállítható személyek számának felét.
 - (3) A jelzés adására jogosult személy az indítójelzést csak akkor adhatja meg, ha a kasba rajta kívül mindenki beszállt. Az indítójelzést követően köteles a helyét a kasban azonnal elfoglalni, és ha a rendelkezésre álló 30 másodperc alatt a nem önműködő aknaelzáró kaput nem tudta bezárni, azt kiszállás után a felügyeleti személynek köteles azonnal jelenteni.
 - (4) Ha a jelzést nem a kasból adják a szállítógéppel csak az indítójelzést követő 30 másodperc elteltével szabad elindulni.
 - (5) Ha a kassal olyan szintre szállítanak, ahol csatlós nem tartózkodik, a jelzés adására jogosult személy köteles a szállított személyekkel együtt utazni, a szintre érkezés után elsőnek kiszállni, és miután mindenki kiszállt, a nem önműködő aknaelzáró kaput bezárni és ezután jelzést adni.
 - (6) Olyan szinten, ahol indítási jelzőberendezés jeladója nincs felszerelve, indítójelzés távbeszélőn vagy aknavizsgálati jelzőberendezéssel is adható.

75. Teherszállítás

- 189. §**
- (1) A kasban szállított csillét vagy egyéb tárgyat úgy kell rögzíteni és elhelyezni, hogy szállítás közben ne mozduljon el, és a kas szelvényén oldalirányban ne nyúljon ki.
 - (2) Robbantóanyagot csak a személyszállításra megengedett sebességgel szabad szállítani. A szkipbödönnel robbantóanyagot szállítani nem szabad.
 - (3) A kas indulásra késznek akkor tekinthető, ha a kasban a csillét és a tárgyakat elmozdulás ellen rögzítették, valamint a nem önműködően záródó aknaelzáró ajtót bezárták.
 - (4) Az anyagmozgatás 47. alcím szerinti szabályait az aknaszállításra is alkalmazni kell.

76. Rendkívüli teher szállítása

- 190. §**
- (1) A rendkívüli teher tömege nem lehet nagyobb a szállítóedény megengedett legnagyobb rendkívüli terhelésénél.
 - (2) Rendkívüli teher szállítása, valamint a tehernek a kas alá vagy közvetlenül a szállítókötélre való függesztése esetén a szállítási sebesség legfeljebb 2 m/s lehet.
 - (3) A kast ki kell egyensúlyozni, ha a teher elhelyezése vagy kas alatti felfüggesztése a kas külpontos terhelését eredményezné.
 - (4) A kas alá vagy közvetlenül a szállítókötélre függesztett teher esetében a teher függesztő- és kötőzeleme biztonságának az adott statikai terhelés mellett az anyag szakítószilárdságára vonatkoztatva legalább 4-nek kell lennie, és a teher külön vezetéséről gondoskodni kell, ha annak a kas szelvényén túli kilengésével számolni kell.
 - (5) A rendkívüli teher szállítási menetét követően a szállítást irányító gépészeti felügyeleti személy köteles szemrevételezéssel felülvizsgálni, hogy az aknaszállító berendezés valamely alkatrésze nem szenvedett-e maradandó alakváltozást, és az előírt heti kötélvizsgálatot is soron kívül el kell végezni. Az ellenőrzés előtt szállítani nem szabad.

77. Aknavizsgálat és szintváltás

- 191. §** (1) Az aknavizsgálat, valamint a szintváltás kezdéséről előzetesen, továbbá befejezéséről valamennyi csatlóást és a szállítógép kezelőjét távbeszélőn értesíteni kell.
- (2) Aknavizsgálat esetében
- csak aknavizsgálati jelzővel szabad jelezni,
 - jelzést csak az aknavizsgálatot végzők adhatnak,
 - személyt csak az egyik kasban vagy, legfeljebb 4 főt annak tetején szabad szállítani, és
 - a szállítási sebesség 0,5 m/s-nál nagyobb nem lehet.
- (3) A kastetön tartózkodókat biztonsági hevederrel kell ellátni. A biztonsági hevedert az indítójelzés adása előtt ki kell kötni, és a kikötést csak az aknavizsgálati menet befejezése után szabad megszüntetni.
- (4) Az aknában a kastetőről végzett bármely munka során az aknavizsgálati menetre előírt rendelkezéseket alkalmazni kell.
- 192. §** (1) A lazítható dobót csak üres kas esetében és akkor szabad oldani, ha azt előzőleg elmozdulás ellen rögzítették vagy befékezték.
- (2) A lazítható dob oldása után a rögzítést megszüntetni vagy a féket oldani csak akkor szabad, ha a lazítható dobót az ékelt dob tengelyén már rögzítették és azt ellenőrizték.

78. Ellenőrzés

- 193. §** (1) Naponta legalább egyszer ellenőrizni kell
- az üzemi és a biztonsági fék működőképességét és a fékpofákat,
 - a szállítógép műszereinek, sebességmérő, regisztráló- és távközlő berendezéseinek működőképességét,
 - a dobon, hajtótárcsán, mélységmutatón vagy a kötélen lévő jelek helyességét,
 - szemrevételezéssel a szállító- és az alsókötel befogását, a kötélbefogó szerkezet épségét,
 - többköteles szállítógép esetében a feszültségkiegyenlítőket, hogy határhelyzetüket nem érték-e el,
 - a személyszállító berendezés szállító- és alsókötelét 0,5 m/s sebességig szemrevételezéssel, egyéb esetben műszeres vizsgálattal
 - körszelvényű kötel esetében pászmakinyomódást, hirtelen keresztmetszet-változást és maradandó alakváltozást,
 - lapos kötel esetében pászmaszakadást és a pászmák fellazulását, és
 - személyszállító berendezés esetében az aknában, az aknatoronyban és a zsompan a kasvezető szerkezet és tartószerkezete épségét.
- (2) Hetente legalább egyszer ellenőrizni kell
- a biztonsági féket működtető berendezés működőképességét, a 160. § (2) bekezdésének eseteire, annak f) pontjában és g) pont gc) alpontjában foglalt kivételével,
 - a kötélszakadások, tengelyek és csapágycsoportok épségét, a biztonsági kasszék működőképességét,
 - a szállító- az alsó- és a vezetőkötelet huzalszakadásra, meghatározva a huzalszakadások helyét és számát,
 - a vezető- és az ütközőkötel befogását, a feszítőerő szabad mozgását, és
 - teher szállító vagy szkipes vagy személyszállításra nem engedélyezett kasos berendezések esetében a szállítóedény vezető és tartó szerkezeteit.
- (3) Negyedévenként legalább egyszer ellenőrizni kell
- a kasfogókészülék működőképességét kasejtópróbával,
 - a hajtótárcsa és kötélszakadás koszorújának kopását idomszerrel, legalább 8 helyen, egymástól egyenlő távolságban, és
 - a csúszósarus vezetésnél a vezetőgerendák szelvénymereteit és nyomtávját.
- (4) Félévenként legalább egyszer ellenőrizni kell
- görgővezetésnél a vezetőgerendák szelvénymereteit és nyomtávját,
 - személyszállító berendezés esetében a kötélszakadás szerkezet kibontása után a kötel végét és befogószerkezetét, és
 - az alsókötel visszavezetését az aknazsompan.

- (5) Évente legalább egyszer ellenőrizni kell
- a statikus fékbiztonságot,
 - hajtótárcsás szállítógép esetében azt, hogy az üzemi és a biztonsági fékkel létesíthető legnagyobb lassulás, valamint a kötélcsúszás szempontjából legkedvezőtlenebb üzemi terhelési viszonyok és szállítási menet esetében nem lép-e fel kötélcsúszás,
 - a biztonsági féket működtető berendezés működőképességét a 160. § (2) bekezdés f) pontjában és g) pont gc) alpontjában foglalt esetre, és
 - a teherszállító berendezésnél a kötélbefogást.

79. Kiegészítő előírások az aknamélyítés berendezéseire és üzemére

- 194. §** Az aknamélyítő szállítóberendezésekre e rendelet 147. § (2)–(6) bekezdésének, 148–150. §-ának, 151. § (1) bekezdés első mondatának és (2) bekezdésének, 152. §-ának, 153. § (3)–(6) bekezdésének, 154–155. §-ának, 160. § (2) bekezdés e) pontjának, 162. § (1) bekezdésének, 163. § (1) bekezdés második mondatának és (2)–(3) bekezdésének, 168. § (3)–(6) bekezdésének, 169. § (2) bekezdésének, 170–171. §-ának, 173. § (1) és (3) bekezdésének, 179. § (4) bekezdés a) és e) pontjának, 185. § (1) és (3), valamint (5) bekezdésének, 186. § (1)–(5) bekezdésének, 187. § (1) bekezdésének, 188. §-ának és 191. §-ának rendelkezéseit nem kell alkalmazni.

80. Bödönvezetés

- 195. §** (1) Az 50 m-nél mélyebb aknában a különböző szállítóedények (a továbbiakban: bödön), valamint az ellensúly vezetésére vezetőkötelet kell beépíteni.
- (2) A vezetőköteleket a bödön vagy ellensúly két oldalán kell elhelyezni úgy, hogy a szállítókötéllel egy síkot képezzenek, és a bödön vagy ellensúly legkiállóbb részétől legalább 100 mm-re legyenek.
- (3) A vezetőköteleket az aknatalp felett legfeljebb 50 méter távolságban kötél tartó szerkezethez kell rögzíteni. A tartószerkezet alatt a bödönt vagy ellensúlyt nem kell vezetni.
- (4) A bödön és az ellensúly csatlórészei felett vezetőszáncot kell alkalmazni. A szállítókötelet és a vezetőköteleket a vezetőszánc legalább 2–2 vezetőhüvelyén vagy vezetőgörgőjén kell átvezetni. A vezetőhüvelyek belső átmérője a kötélmérő 1,2–1,5-szörösének, a vezetőhüvelyek között a függőleges távolságnak a vezetőkötelek közötti távolság legalább 1,15-szörösének kell lennie.
- (5) A vezetőköteleket a toronyban elhelyezett terelőkorongokon átvezetve, a torony mellett felszerelt csörlőkkel vagy súlyokkal kell megfeszíteni. A feszítőerő és a feszítőszűlő kötélenkénti értékét a következő képlettel kell meghatározni: $F = 80 L$ (N), ahol L a függesztett kötéltávolság méterben.
- (6) A vezetőkötelet hatszoros biztonságra kell méretezni, az önsúly és a szükséges feszítőerő, valamint az egyéb statikus terhelés figyelembevételével.

- 196. §** A vezetőköteleket úgy kell beépíteni, hogy a bödön vagy ellensúly és a vezetőszánc bármely pontja a falazattól és egymástól legalább 200 mm és egyéb biztosítószerkezettől vagy az aknába beépített egyéb szerkezeti elemtől – a padozati nyílások kivételével – legalább 300 mm távolságra legyen.

81. Aknaelzárás

- 197. §** (1) Az aknagárdon és a közbenső szinteken körülzárás helyett az akna teljes szelvényére kiterjedően padozatot kell létesíteni, amelyet a várható legnagyobb statikus terhelés hatszorosára kell méretezni az anyag szakítószilárdságára vonatkoztatva, és a bödönök része felé nyitható fedéllel és szabad oldalai mentén védőkorláttal és lábléccel kell ellátni.
- (2) A védő- vagy munkapadozaton az áthaladó bödön vezetésére a padozat felett és alatt tölcészerűen kiszélesedő kürtőt kell felszerelni. A kürtő padozat feletti magasságának legalább 1 méternek kell lennie. A kürtő csapóajtóval és terelőelemekkel helyettesíthető, ha a padozaton műszakonként legfeljebb háromszor kell áthaladni.

82. Szállítógép

- 198. §** (1) A biztonsági féknek önműködően működésbe kell lépnie, ha a bödön a legfelső szintet több mint 0,5 méterrel, de legfeljebb 1 méterrel elhagyta. A túlemelési kioldót a kötéltöréstől legalább 3 méter távolságban kell beépíteni.

- (2) A mélységmutatón, továbbá a dobon vagy a szállítókötélén meg kell jelölni az aknába beépített padozatok helyét is.
- (3) A dobos szállítógépet 2 m/s-nál nagyobb sebesség esetében a szállítókötél sebességét mutató sebességmérővel kell ellátni, és 4 m/s-nál nagyobb szállítási sebesség esetében a sebességmérőnek folyamatosan regisztrálnak kell lennie.
- (4) 8 m/s vagy ennél nagyobb szállítási sebesség esetében menetszabályozót kell beépíteni.

83. Kötél, kötélbefogó- és függesztőszervezetek, valamint a bődön

- 199. §**
- (1) Szállítókötélként csak forgásmentes, nem csavarodó kötélt használható.
 - (2) Bődönhöz önműködő szorító hatású kötélbefogót használni nem szabad.
 - (3) A bődönfüggesztő szerkezet emelőhorgát kikapcsolódás ellen biztosítószervezettel kell ellátni.
 - (4) A bődönfüggesztő szerkezetbe gördülő csapágys bődönforgatót kell beépíteni. Nem szabad a bődönforgatót hegesztett vagy szegecselt kivitelben készíteni.
 - (5) A kötélbefogó és a bődönfüggesztő szerkezetet – ha a tervező a kifáradási határfeszültségre való méretezés alapján eltérő használati időt nem határozott meg – legalább 5 évenként ki kell cserélni. A befogott kötélvéget – tekintet nélkül az állapotára – félévenként le kell vágni.
 - (6) A bődönnek olyannak kell lennie, hogy felfüggesztve lengés közben ne billenhessen át. A személyszállításra is használható bődönön fenékkürítő szerkezet nem lehet.

84. A szállítóberendezés üzemeltetése

- 200. §**
- (1) Az akna külszíni rakodójára – ha az aknában személyek tartózkodnak – csatlózt kell beosztani. Az aknatalpon és a munkapadozaton dolgozó személyek – előzetes oktatás után – jelzésadásra jogosultak.
 - (2) Az akna külszíni rakodóján ki kell függeszteni
 - a) a jelzésrendet,
 - b) a bődön legnagyobb statikus üzemi terhelését és a szállítható személyek számát, és
 - c) az aknát lefedő padozat megengedett legnagyobb terhelését.
 - (3) Aknatalpról való szállításkor a bődönt a talpról fel kell emelni, meg kell állítani, lengését le kell csillapítani, és a felemelt bődön alját meg kell tisztítani a ráakódott közetdaraboktól. Padozat emelésekor vagy süllyesztésekor szállítani nem szabad.
 - (4) Az aknagárdról való szállításkor – indítójelzés adása előtt – a vezetősáncó szabad mozgásának lehetőségéről meg kell győződni. A vezetősáncó állapotát naponta ellenőrizni kell.
 - (5) A csapóajtókról és környezetükről haladéktalanul el kell távolítani nyitáskor az aknába vagy alsóbb padozatra leeshető anyagokat és tárgyakat. A csapóajtókat a bődön vagy a száncó áthaladása után be kell csukni.
 - (6) A szállítóedény cseréjét és a szállítógép lazítható dobjának rögzítését követően, a kapcsolószervezetek jó kapcsolódásáról szemrevételezéssel meg kell győződni.

- 201. §**
- (1) A személyszállítás sebessége 6 m/s-nál, a teherszállításé 12 m/s-nál nagyobb nem lehet.
 - (2) Aknavizsgálat, továbbá a padozaton való áthaladás esetében a bődön sebessége legfeljebb 0,5 m/s lehet.

- 202. §**
- (1) A bődönt pereme alatt csak 10 cm-ig szabad megtölteni, a bődönfüggesztő szerkezethez vagy a szállítókötélhez kikötött hosszú tárgyak kivételével.
 - (2) Nem szabad
 - a) a bődön alá terhet akasztani,
 - b) nyitott csapóajtó mellett a bődönbe beszállni vagy rakodni, vagy
 - c) a bődön szélén állva vagy ülve utazni.
 - (3) Az aknavizsgálatot a bődönből kell végezni. A bődön peremére felállni még kikötött állapotban sem szabad.

85. Menekítőberendezés és tartókötelek

- 203. §**
- (1) A szállítóberendezés tartós üzemzavara vagy veszélyeztetése esetére menekítőberendezés alkalmazásával kell biztosítani az aknatalpon tartózkodó személyek haladéktalan kiszállását és menekülési lehetőségét, kivéve, ha az aknában két egymástól független energiaellátású szállítógép van.

- (2) Menekítőberendezésként olyan menekítőlétrát vagy menekítóbödönt kell használni, amely az aknatalpon tartózkodó személyek egyidejű kiszállítására alkalmas.
- (3) A menekítőberendezés emelésére a szállítógéptől független energiaellátású és gépi hajtású, de kézzel is működtethető csörlőt kell használni.
- (4) A csörlőt önzáró fékkel kell ellátni, amely statikus biztonságának a legnagyobb terhelés mellett legalább 2-nek kell lennie. A csörlőt fel kell szerelni visszafutásgátlóval.

- 204. §**
- (1) Teher felfüggesztésére csak acél sodronykötelet (a továbbiakban: tartókötél) szabad használni.
 - (2) A tartókötelet úgy kell megválasztani, hogy a legnagyobb statikus üzemi terhelés mellett mozgatható padozat és szivattyú esetében a biztonság legalább 6, vagy egyéb szerelvény esetében legalább 5 legyen.
 - (3) A tartókötélhez kapcsolódó kötelet, láncot és egyéb alkatrészt úgy kell méretezni, hogy a legnagyobb statikus üzemi terhelés mellett a biztonság legalább 8 legyen.
 - (4) Tartókötelet toldani csak kötélszív és kettős heveder együttes alkalmazásával szabad.
- 205. §**
- (1) A menekítőberendezés szállítókötelét, valamint a tartókötelet pászmaszakadásra, pászmakinyomódásra, valamint hirtelen keresztmetszet-változásra hetenként legalább egyszer, a menekítőberendezést működőképességre negyedévenként legalább egyszer ellenőrizni kell.
 - (2) A menekítőberendezés szállítókötelét, valamint a tartókötelet ki kell cserélni, ha azon pászmaszakadás, pászmakinyomódás, hirtelen keresztmetszet-változás vagy bármely ok kötélszakadás veszélyére utal.

X. FEJEZET

VILLAMOSENERGIA-ELLÁTÁS ÉS VILLAMOS BERENDEZÉSEK

86. A villamosenergia-ellátás általános rendelkezései

- 206. §**
- (1) A bányában olyan villamos berendezéseket szabad működtetni, amelyek nem jelentenek tűz- vagy robbanásveszélyt. A munkavállalóknak és a munkavégzés hatókörében tartózkodóknak védve kell lenniük a közvetlen vagy közvetett érintés okozta villamos baleseti veszélyekkel szemben.
 - (2) Érintésvédelmi szempontból az anyagokat és a védőberendezéseket
 - a) a feszültségre,
 - b) a munkavégzési körülményekre, és
 - c) a villamos berendezéseket használó munkavállalók hozzáértésérefigyelemmel kell megválasztani.
 - (3) A bányában alkalmazott villamos berendezések és hálózatok üzemvitelét üzemi utasításban kell szabályozni.
- 207. §**
- Bányában csak földeletlen vagy kompenzált villamos hálózatot szabad alkalmazni, amely alól kivételt képeznek
- a) az áram- és feszültségváltó szekunder oldali,
 - b) a szigetelés-ellenőrző készülék,
 - c) a földelés-ellenőrző készülék,
 - d) a saját áramforrású hegesztés,
 - e) a saját tápegységű hírközlő berendezések, és
 - f) a gyújtószikramentes mérő és távvezérlő berendezések áramkörei.
- 208. §**
- (1) A berendezés minden, üzemszerűen feszültség alatt nem álló, véletlenül érinthető részét érintésvédelemmel kell ellátni.
 - (2) Az érintésvédelemnek egymástól független, kettős, alap és fedő érintésvédelemnek kell lennie, de megengedett önálló érintésvédelemként a földeletlen érintésvédelmi törpefeszültség vagy a villamos elválasztás.
 - (3) Alap érintésvédelemként földelő hálózat alkalmazása kötelező. A földelőhálózat fővédővezetőjét be kell vezetni minden bányatérsgébe, ahol kettős érintésvédelemmel védendő berendezés üzemel.
 - (4) Fedővédelemként állandó szigetelés-ellenőrző készüléket kell alkalmazni. Az 1000 V-nál nagyobb névleges feszültségű berendezés védelmére megengedett helyi védőföldelés alkalmazása is.

- (5) Az érintésvédelemnek az 1000 V-nál kisebb névleges feszültségű hálózatot szigetelési szintjének 10 ohm/V-ra való csökkenése esetén 2 másodpercen belül és az 1000 V névleges feszültségű, valamint a sújtólégveszélyes bányatérsekben lévő hálózatot 0,3 másodpercen belül le kell kapcsolnia.
- (6) A szigetelés-ellenőrző készülék működésére nem szabad lekapcsolatni
- a) akna személyszállító berendezését,
 - b) karsztvíz-veszélyes bánya fő- és bányamezei vízmentesítő telepét,
 - c) sújtólégveszélyes bánya fő- és segéd-szellőztetőgépét és
 - d) pótáramforrással nem rendelkező riasztóberendezést.
- (7) A szigetelési szintnek 10 ohm/V-ra való csökkentését – a (6) bekezdésben felsorolt berendezések esetében – állandóan telepített helyen jeleztetni kell.

87. Villamos gyártmányok

- 209. §** Bányában villamos berendezést létesíteni és használni csak a bányatérsek minősítésének megfelelően szabad.

88. Kábelek és vezetékek

- 210. §** (1) Nem szabad használni hordozható vagy helyváltoztató gép táplálására kábelt, és erőátviteli célra páncélzat nélküli műanyag köpenyű kábelt.
- (2) Árnyékolt tömlővezetékkel kell használni
- a) a helyváltoztató villamos berendezés,
 - b) a nem kábellel csatlakoztatott 1000 V névleges feszültségű berendezés, vagy
 - c) a bányászati munkahelyen használt hordozható villamos berendezés és a kézi fúrógép csatlakozó-vezetékeként.

XI. FEJEZET BÁNYAMENTÉS

89. Bányamentő szolgálat

- 211. §** (1) A bányavállalkozónak bányamentő szolgálatot kell fenntartania, ha a bánya
- a) sújtólégveszélyes,
 - b) szénporrobbanás-veszélyes,
 - c) tűzveszélyes, vagy
 - d) az egy műszakban föld alatt munkát végző munkavállalók létszáma legalább 50 fő.
- (2) Ott, ahol az egy műszakban föld alatt munkát végző munkavállalók létszáma nem éri el az 50 főt, 5 db bevetésre alkalmas bányamentő készüléket kell készenlétben tartani, és legalább 7 bányamentő bevetettségéről kell gondoskodni.
- (3) A bányamentő szolgálat irányításával bányamentő parancsnokot és helyettest kell megbízni.
- (4) A bányamentő szolgálat létszámát és a foglalkoztatott személyek szakképzettségét a fenyegető veszélyek elhárítására figyelemmel kell megállapítani, azzal, hogy a bányamentő szolgálat legalább 20 fő legyen.
- (5) A bányamentési tevékenység végzéséhez szükséges eszközök tárolására és a bányamentők kiképzésére bányamentő állomást kell létesíteni.
- 212. §** (1) Ha a riasztástól számított 45 percen belül a bányamentő állomásról a bányüzemhez nem lehet odaérkezni, akkor a bányánál egy bányamentő raj életmentéshez szükséges felszerelését és a telepített munkavállalókból történő haladéktalan bevetettségét kell biztosítani.
- (2) A bányamentő állomáson a várható mentési feladatokhoz szükséges, de legalább a 6. mellékletben meghatározott eszközöket kell biztosítani.
- (3) A bányamentésnél alkalmazott eszközök megfelelő állapotának folyamatos fenntartásához megfelelő képzettséggel rendelkező személyt kell alkalmazni.
- (4) A bányamentő állomáson ügyeletet szolgálatot kell működtetni.

- 213. §** (1) A termelő műszakban a bányamentők létszámát úgy kell megállapítani, hogy legalább egy bevethető bányamentő raj álljon rendelkezésre. A bányamentőket úgy kell telepíteni, hogy ne ugyanazon a munkavégzési helyen végezzenek munkát.
- (2) Ha a bányamentő feladatokat szerződés alapján más bányamentő szolgálat látja el, a bányavállalkozó a bányamentő raj tagjaként legalább 1 fő helyi ismeretekkel rendelkező bányamentőt köteles a bevetés során biztosítani.
- (3) A mentőrajnak legalább 5 főből kell állnia, és olyan személyi összetételűnek kell lennie, hogy a mentés során szükséges szakképzettséghez kötött munkákat el tudja végezni. Életmentés 3 fős mentőrajjal is megkezdhető.
- (4) A mentőraj irányítására rajparancsnokot kell megbízni. A mentési munka során a bányamentőket csak a rajparancsnok utasíthatja.
- 214. §** (1) A bányamentő szolgálat működtetését üzemi utasításban kell szabályozni, amelyet át kell adni azoknak, akikre rendelkezést tartalmaz.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti üzemi utasítás tartalmazza
- a személyi és tárgyi feltételek meghatározását,
 - a mentőszolgálat személyi összetételét és a szükséges szakképzettségét,
 - a rajok számát,
 - a mentőrajok irányítását végző személyek számát, a szakmai és gyakorlati követelményeket,
 - a mentési tevékenység végzéséhez szükséges bányamentő alapkiképzésre, továbbképzésre és időszaki oktatásokra vonatkozó előírásokat,
 - a bányamentő készülékek szakszerű kezelését, ellenőrzését és karbantartását végző személyek képesítési követelményét,
 - a bányamentők riasztásának módját és a riasztásra vonatkozó egyéb szabályokat,
 - a mentés helyszínére vonulásra, a mentési munka megkezdésére és folytatására, a személyek mentésére, továbbá a mentési munka irányítójának kötelezettségeire vonatkozó előírásokat,
 - a mentést végző rajok előírt cseréjére és utánpótlására, a tartalékraj képzésére és rendelkezésre állására vonatkozó követelményeket,
 - a különböző mentési tevékenységekhez szükséges minimális eszközök és felszerelések felsorolását,
 - a felszerelések időszakos ellenőrzésére, tárolására, karbantartására és fertőtlenítésére vonatkozó követelményeket,
 - az ügyeleti szolgálat személyi, tárgyi és műszaki feltételeit,
 - a bányamentő készülék rendszeres műszeres ellenőrzésére vonatkozó követelményeket,
 - a bányamentőkkel és a bányamentéssel kapcsolatos nyilvántartásokra és a bányamentő törzslapokra vonatkozó előírásokat, és
 - az orvosi alkalmassági vizsgálat, valamint a gyakorlati kiképzés dokumentálására vonatkozó szabályokat.

90. Mentési munka

- 215. §** (1) A mentőcsapat riasztott tagja köteles azonnal mentési munkára jelentkezni.
- (2) A mentőrajba nem osztható be az a személy, aki
- az előírt orvosi vizsgálaton vagy gyakorlaton nem vett részt,
 - az orvosi vizsgálat alapján, vagy egyéb okból mentési munkára alkalmatlan, vagy
 - alkoholt vagy kábító hatású szert fogyasztott, vagy a munkavégzésre egyéb okból alkalmatlan.
- (3) A bányamentő a jelentkezése során a (2) bekezdés szerinti körülmény fennállását közölni köteles.
- 216. §** A mentési munkát a felelős műszaki vezetőnek – vagy annak a mentési munka irányításába való bekapcsolódásáig – a szolgálatban lévő legmagasabb beosztású felügyeleti személynek kell irányítania. A bányavállalkozó a mentési munka irányításával más személyt is megbízhat.
- 217. §** A mentési munka megkezdése előtt meg kell határozni azt a megfelelő levegő-összetételű helyet, amelytől kezdve csak bányamentő-készülékben szabad továbbhaladni vagy tartózkodni, és ahol a mentőraj az eszközeit elhelyezheti.

- 218. §** (1) A mentéshez bányamentő-készülékben való életmentés, valamint két óránál előreláthatóan hosszabb ideig tartó mentési munka esetében, legalább 5 fős teljes felszerelésű tartalék rajt kell biztosítani. A tartalék mentőrajnak a készenléti helyen kell tartózkodnia.
- (2) A készenléti helyen – ha a mentési munka irányítója másként nem rendelkezik – legalább
- 5 darab oxigénpalackot,
 - 5 darab lúgos szelencét vagy CO₂ abszorbert,
 - 5 darab oxigénes menekülőkészüléket,
 - 2 darab akkumulátoros lámpát, és
 - 1 darab újraélesztéshez használatos eszközt
- kell tartani.
- 219. §** (1) A bányamentő köteles közvetlenül a mentési munka megkezdése előtt a bányamentő-készülékét műszer nélkül ellenőrizni. A bányamentő-készülék ellenőrzését a rajparancsnok köteles elrendelni.
- (2) A mentéshez kifogástalan állapotban lévő bányamentő készüléket szabad használni.
- 220. §** (1) Mentőraj csak zárt egységben, rajparancsnok vezetésével dolgozhat, akinek a raj minden tagjával folyamatosan látó- és hallótávolságon belül kell maradnia.
- (2) A bevetés során a rajparancsnok köteles 15 percenként a mentőraj minden tagjával ellenőriztetni a bányamentő-készülékének oxigénnyomását.
- (3) A mentőraj tagja kötelesek a rajparancsnoknak jelezni a rosszulletet, a bányamentő-készülék rendellenes működését és a túlzott oxigénfogyasztást.
- 221. §** (1) Felderítés, valamint a mentési munkahely megközelítése esetén csak addig szabad előrehatolni, amíg bármelyik bányamentő-készülékben az oxigénnyomás az eredeti érték háromnegyede alá nem csökken.
- (2) A mentési munka legtovábbi pontján a rajparancsnok az odaérkezést követően köteles megállapítani a bekövetkezett oxigénnyomás-esést.
- (3) A rajparancsnok köteles a mentőraj azonnali visszavonulását elrendelni, ha bármelyik bányamentő-készülékben az oxigén nyomása a (2) bekezdés szerinti nyomásesés háromszorosának megfelelő értékre csökkent, vagy valamelyik bányamentő rosszulletét vagy készülékének rendellenes működését jelezte.
- 222. §** (1) A mentőraj bevetésének időtartamát – az oxigénpalackok nyomáseséseinek függvényében és a be- és kimenetel időszükségletének figyelembevételével – a mentőraj parancsnoka határozza meg.
- (2) Ha a nedves hőmérséklet 31 °C, akkor a bevetési idő legfeljebb 100 perc lehet. Minden további 1 °C-os nedves hőmérséklet emelkedés esetében a bevetési időt további 10 perccel kell csökkenteni. 40 °C-t meghaladó nedves hőmérséklet esetében mentési munkát végezni nem lehet.
- (3) A (2) bekezdésben meghatározott bevetési időt tovább kell csökkenteni
- 5 perccel, ha a száraz és nedves hőmérséklet közötti különbség 10 °C-nál nagyobb, vagy
 - 10 perccel, ha
 - a száraz és nedves hőmérséklet közötti különbség 14°C-nál nagyobb, vagy
 - a munkavégzés különösen nagy teljesítményű.
- (4) Újabb bevetés előtt a bányamentő részére legalább 2 óra pihenést kell biztosítani.
- (5) A bányamentő 8 órán belül legfeljebb 4 órát tölthet bányamentő készülékben. A 4 órás mentési munkát legalább 8 órás pihenésnek kell követnie.

XII. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

- 223. §** (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 90. napon lép hatályba.
- (2) A bányafelügyelet az 5/1982. (I. p. K.17.) OBF számú utasítással kiadott általános bányászati biztonsági szabályzat előírásai alóli felmentést vagy eltérést engedélyező határozatokat e rendelet hatálybalépését követő 60 napon belül felülvizsgálja.

- (3) Ha a bányafelügyelet megállapítja, hogy a határozat az e rendeletben foglalt előírásoknak nem felel meg, felhívja a bányavállalkozót, hogy eltérés vagy felmentés engedélyezése iránt kérelmet nyújtson be.
- (4) Ha a bányavállalkozó a kérelmet a bányafelügyelet által megállapított, legalább 30 napos határidőn belül nem nyújtja be, a bányafelügyelet a (2) bekezdés szerinti eltérést vagy felmentést engedélyező határozatot visszavonja.
- (5) A bányafelügyelet által vissza nem vont (2) bekezdés szerinti felmentést vagy eltérést engedélyező határozat az abban meghatározott határidő lejártáig hatályos.

224. § E rendelet tervezetének a műszaki szabványok és szabályok terén történő információszolgáltatási eljárás és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, – a 98/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított – 1998. június 22-i 98/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 8–10. cikke szerinti előzetes bejelentése megtörtént.

225. § Az e rendeletben meghatározott technikai jellegű előírásoknak nem kell megfelelnie az olyan terméknek, amelyet az Európai Unió valamely tagállamában vagy Törökországban állítottak elő, illetve hoztak forgalomba, vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes valamely EFTA-államban állítottak elő, az ott irányadó előírásoknak megfelelően, feltéve, hogy az irányadó előírások az emberi egészség és élet védelme tekintetében az e rendeletben meghatározottal egyenértékű védelmet nyújtanak.

Németh Lászlóné s. k.,
nemzeti fejlesztési miniszter

1. melléklet a 61/2012. (XI. 22.) NFM rendelethez

1. A sújtólégveszélyes bányatérség bejáratának jelölésére szolgáló ábra:

„

”

2. Az 1. pont alkalmazásában
 - 2.1. Az ábra alakja: háromszög
 - 2.2. Az ábra színe: sárga alapon fekete betűk, fekete szegéllyel, ahol a sárga szín a jel felületének legalább 50%-át kiteszi.
 - 2.3. EX: a robbanás nemzetközi nyelvi megfelelőjének – explosion – rövidítése.

2. melléklet a 61/2012. (XI. 22.) NFM rendelethez

1. A bányatűz előjelét jelentő szénmonoxid fejlődést az alábbi képlet szerint kell kiszámítani:

$$Q_{CO} = \frac{Q_L \cdot k_{CO}}{1000}$$

2. Az 1. pont alkalmazásában:

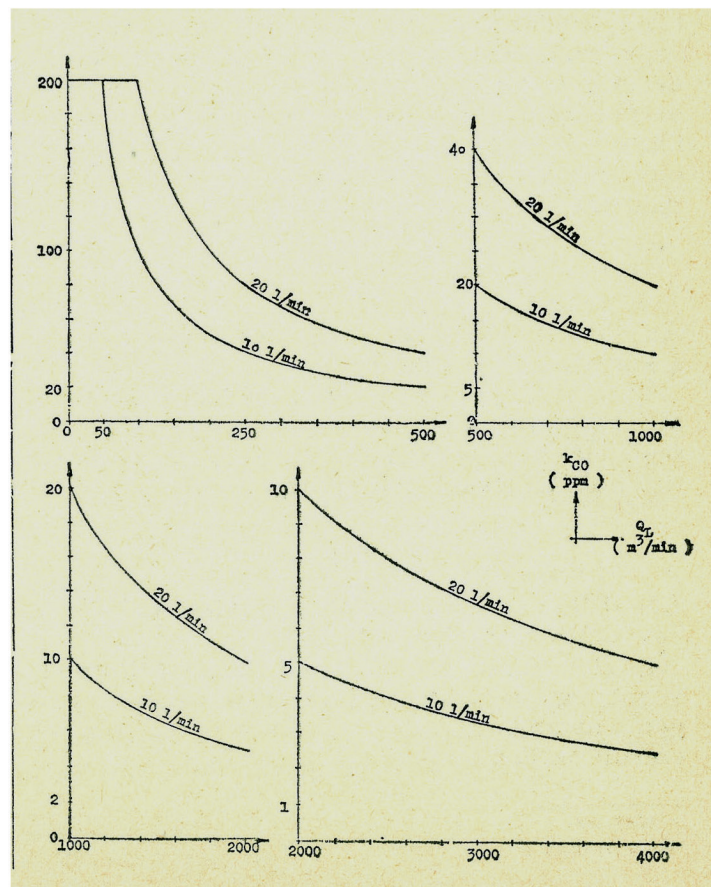
2.1. Q_{CO} – a szénmonoxid fejlődés (l/min)

2.2. Q_L – a szellőztető légáram mennyisége (m³/min)

2.3. k_{CO} – a szellőztető légáram szénmonoxid koncentrációja (ppm)

3. Diagram a bányatűz előjelének és a bányatűzre utaló szénmonoxid-koncentráció meghatározásához:

"

"

3. melléklet a 61/2012. (XI. 22.) NFM rendelethez

1. Gázrobbanásveszély megítélése tűz felszámolása esetén

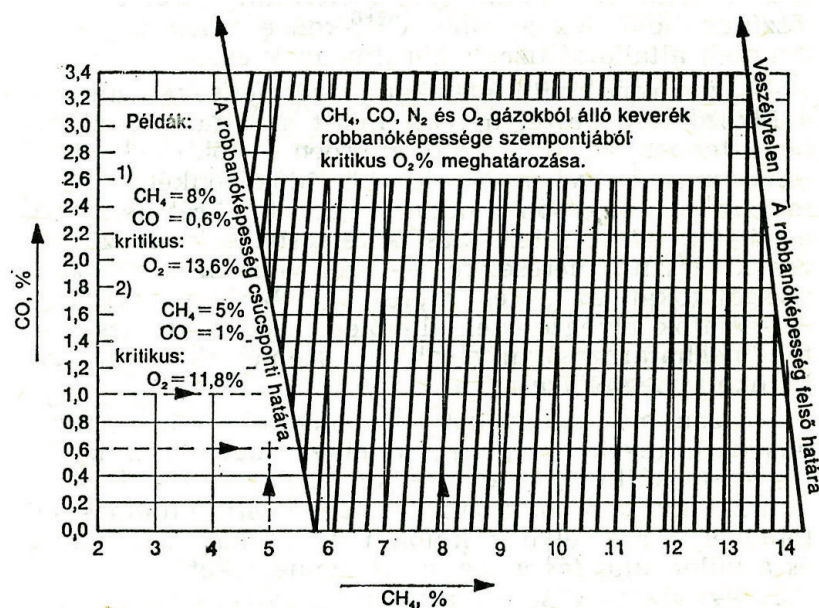
1.1. Gázrobbanás veszélyével kell számolni – a 2. pontban felsorolt esetek kivételével –, ha a tűz közvetlen kihúzó légáramának metán-, szénmonoxid-, hidrogén- és az utóbbival egy tekintet alá eső nehéz szénhidrogéngáz (C_nH_{2n}) tartalma alapján az alábbi képlettel számított érték egyenlő vagy nagyobb, mint 0,6, vagy olyan bányában, ahol a hidrogén és a nehéz szénhidrogén gázokra való ellenőrzés nem kötelező vagy arra még nem rendezkedtek be, ez az érték – az utóbbi gázok figyelmen kívül hagyásával – egyenlő vagy nagyobb, mint 0,5:

$$\frac{CH_4}{5} \% \quad \frac{CO}{13} \% \quad \frac{H_2}{4} \quad \frac{C_nH_{2n}}{4} \% \quad 0,6 \text{ vagy } \frac{CH_4}{5} \% \quad \frac{CO}{13} \% \quad 0,5$$

2. Nem kell gázrobbanás veszélyével számolni, ha

2.1. a gázminta metán-tartalma nagyobb, mint 16%, vagy

2.2. a gázminta százalékos oxigén-tartalma legalább 2%-kal kisebb, mint a gázminta százalékos metán- és szénmonoxid-tartalmához a diagram szerint tartozó kritikus oxigén %. Ha a diagramon a gázkeverék pontja a robbanóképesség csúcsponti értékének határvonalán kívül esik, a szénmonoxid-tartalomhoz a határvonalon tartozó oxigén-értéket kell kritikus értéknek tekinteni. Az alábbi diagramon közölt példák esetében tehát a gázkeverék akkor tekinthető nem robbanóképesnek, ha a gázminta oxigén-tartalma kisebb, mint 11,6%, vagy – a 2. példa esetében – 9,8%.

4. melléklet a 61/2012. (XI. 22.) NFM rendelethez

1. A tűzoltószertár felszerelése

1.1. A tűzoltószertár felszerelése nem sújtólég-veszélyes bányában

	A	B
1	Megnevezés	Mennyiség
2	Legalább 34A, 144B, C vizsgálati egységtűz oltására alkalmas – kézi vagy hordozható – tűzoltó készülék	5 db
3	Légponyva	4 db
4	Vödör – űrtartalom: 10 l	5 db
5	Drótszeg	10 kg
6	Tűzoltó nyomótömlő	100 m
7	Csatlakozó szerelvények és sugárcső	2-2 db
8	Anyag és eszköz legalább két tűzgát részére	megfelelő mennyiségű

1.2. A tűzoltószertár felszerelése sújtólég-veszélyes bányában

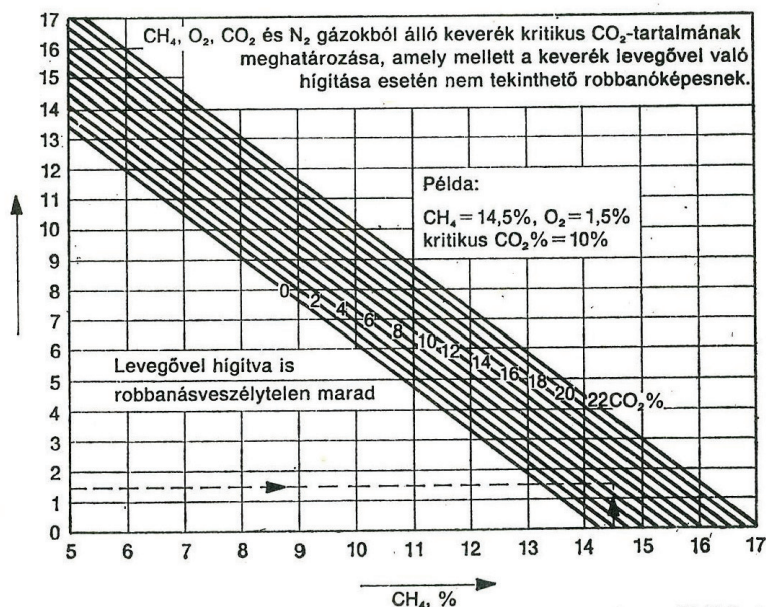
	A	B
1	Megnevezés	Mennyiség
2	Legalább 34A, 144B, C vizsgálati egységtűz oltására alkalmas – kézi vagy hordozható – tűzoltó készülék	5 db
3	Légponyva	4 db
4	Vödör – űrtartalom: 10 l	5 db
5	Drótszeg	10 kg
6	Tűzoltó nyomótömlő	100 m
7	Csatlakozó szerelvények és sugárcső	2-2 db
8	Anyag és eszköz legalább két tűzgát részére	megfelelő mennyiségű
9	Anyag és eszköz legalább két robbanásálló gát létesítéséhez	megfelelő mennyiségű

5. melléklet a 61/2012. (XI. 22.) NFM rendelethez

1. Gázrobbanásveszély megítélése gát nyitása esetén

- 1.1. Gát nyitása esetén a gátak közötti – a 3. melléklet 2. pontja alapján gázrobbanás-veszéllyel való számolásra okot nem adó – gázkeverék friss levegővel való keveredése során is úgy tekinthető, hogy a gázrobbanás szempontjából veszélytelen marad, ha szén-dioxid-tartalma nagyobb, mint metán- és oxigén-tartalmához az alábbi diagram szerint tartozó kritikus szén-dioxid %.

"

"

6. melléklet a 61/2012. (XI. 22.) NFM rendelethez

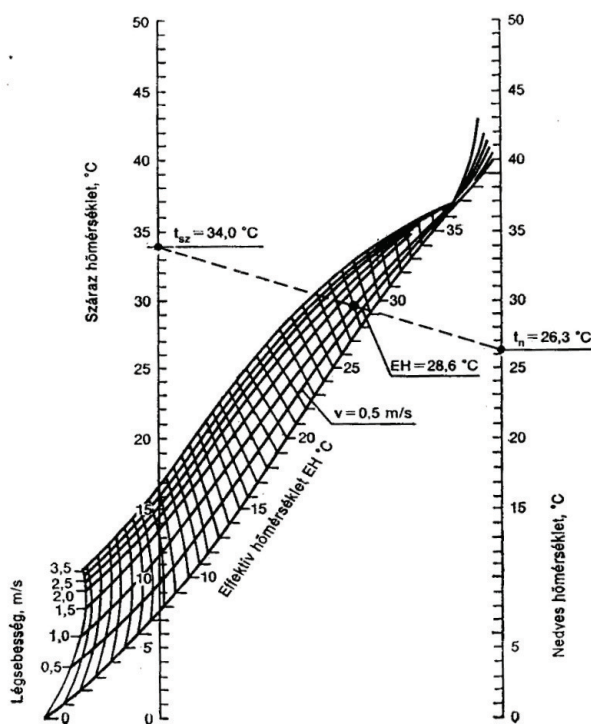
A mentőállomás felszerelése

	A	B
1	Megnevezés	Mennyiség
2	legalább 4 órás bányamentő készülék	legalább 25 db
3	akkumulátoros lámpa	20 db
4	oxigén mérőműszer	2 db
5	gázvizsgáló pumpa	4 db
6	szénmonoxid gáz mérésére alkalmas fiola vagy e gázok mérésére szolgáló műszer	100 db fiola vagy 2 db műszer
7	szén-dioxid gáz mérésére alkalmas fiola vagy e gázok mérésére szolgáló műszer	20 db fiola vagy 2 db műszer
8	kénhidrogén gáz mérésére alkalmas fiola vagy e gázok mérésére szolgáló műszer	20 db fiola vagy 2 db műszer
9	kén-dioxid gáz mérésére alkalmas fiola vagy e gázok mérésére szolgáló műszer	20 db fiola vagy 2 db műszer
10	nitrózus gázok mérésére alkalmas fiola vagy e gázok mérésére szolgáló műszer	20 db fiola vagy 2 db műszer
11	metánmérő műszer, sújtólégveszélyes bánya esetében	2 db
12	robbanóképes gázkeverék mérésére alkalmas műszer	1 db

13	száraz-nedves hőmérő	1 db
14	infra- vagy egyéb hőmérő	1 db
15	oxigénpalack	60 db
16	lúgoszelence vagy CO ₂ abszorber	100 db
17	oxigénes menekülőkészülék	10 db
18	gépi oxigénáttöltő szivattyú	1 db
19	oxigén	20 m ³
20	bányamentő készülék ellenőrző műszer	2 db
21	mesterséges lélegeztetést gyakorló készülék	1 db
22	takaró	10 db
23	sürgősségi elsősegélynyújtó táska,	1 db
24	legalább II. típusú mentődoboz	4 db
25	vacuum hordágy	2 db
26	aknahordágy	1 db
27	KED mellény	2 db
28	vákuumos végtagrögzítő készlet	1 db
29	2 literes oxigénpalack reduktorral	1 db
30	automata defibrillátor	1 db
31	biztonsági öv	4 db
32	mentőkötél	4 x 50 m
33	vezetőkötél összekapcsolási lehetőséggel	1 db
34	hosszúszárú gumicsizma vagy mellesnadrág	5 pár

7. melléklet a 61/2012. (XI. 22.) NFM rendelethez

Nomogramm a levegő effektív hőmérsékletének meghatározásához

8. melléklet a 61/2012. (XI. 22.) NFM rendelethez

A föld alatti munkahelyen biztosítandó hőmérséklet

A munka jellege	Hideg évszakban biztosítandó léghőmérséklet °C	Meleg évszakban biztosítandó		
		léghőmérséklet °C	effektív hőmérséklet °C	maximálisan megengedhető effektív hőmérséklet °C
Szellemi munka	20–22	21–24	20	31
Könnyű fizikai munka	18–20	19–21	19	31
Közepesen nehéz fizikai munka	14–18	17–19	15	29
Nehéz fizikai munka	12–14	15–17	13	27

**A vidékfejlesztési miniszter 118/2012. (XI. 22.) VM rendelete
az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az egyes beruházási jogcímek esetén nyújtandó
támogatási előlegfizetésről**

A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. § (3) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján – az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 94. § a) és b) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a következőket rendelem el:

1. Értelmező rendelkezések

1. § E rendelet alkalmazásában

1. *bankgarancia*: harmadik személy javára vállalt önálló fizetési kötelezettség, amelyet – a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete által vezetett nyilvántartásban szereplő – pénzügyi intézmény vagy biztosító a garancianyilatkozatban vállalt kötelezettségének megfelelően és feltételek szerint teljesít, tekintet nélkül az ügyfél és a harmadik személy közötti jogviszony tartalmára;
2. *biztosíték*: készpénzletét, illetve bankgarancia;
3. *készpénzletét*: a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (a továbbiakban: MVH) 10032000-00287560-00000024 számú bankszámlájára befizetett forint összeg.

2. Az előleg jellege, mértéke

2. § (1) Az MVH a 3. §-ban foglaltakra figyelemmel az ügyfél kérelmére, kizárólag beruházási jellegű fejlesztések megvalósításához az alábbi jogcímek esetén fizet támogatási előleget:
1. az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásokról szóló 2005. szeptember 20-i 1698/2005/EK tanácsi rendelet (a továbbiakban: 1698/2005/EK tanácsi rendelet) 52. cikk a) pont i. alpontja alapján meghirdetendő, nem mezőgazdasági tevékenységgé történő diverzifikálás támogatási jogcím;
 2. a 1698/2005/EK tanácsi rendelet 65. cikke alapján meghirdetendő, területek közötti együttműködés támogatási jogcím;
 3. az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtandó, a vidéki gazdaság és lakosság számára nyújtott alapszolgáltatások körében az integrált közösségi és szolgáltató tér kialakítására és működtetésére igénybe vehető támogatások részletes feltételeiről szóló 112/2009. (VIII. 29.) FVM rendelet alapján meghirdetett támogatási jogcím;

4. az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból gyümölcs és kertészeti ültetvények korszerűsítéséhez, létesítéséhez 2011. évtől nyújtandó támogatások igénybevételének részletes feltételeiről szóló 55/2011. (VI. 10.) VM rendelet alapján meghirdetett támogatási jogcím;
 5. az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az öntözés, a melioráció és a területi vízgazdálkodás mezőgazdasági üzemi és közösségi létesítményeinek fejlesztéséhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 34/2008. (III. 27.) FVM rendelet alapján meghirdetett támogatási jogcím;
 6. az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a Helyi Vidékfejlesztési Stratégiák LEADER fejezetének végrehajtásához 2011-től nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 76/2011. (VII. 29.) VM rendelet 2. § (1) bekezdés a) és b) pontja alapján meghirdetett támogatási jogcím;
 7. az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a kertészet korszerűsítéséhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 103/2011. (XI. 8.) VM rendelet alapján meghirdetett támogatási jogcím;
 8. az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból mezőgazdasági utak fejlesztéséhez a 2012. évtől nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 111/2011. (XI. 24.) VM rendelet alapján meghirdetett támogatási jogcím;
 9. az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a mikrovállalkozások létrehozására és fejlesztésére nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 136/2008 (X.18.) FVM rendelet alapján meghirdetett támogatási jogcím;
 10. az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a mikrovállalkozások létrehozására és fejlesztésére 2011-től nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 33/2011. (IV. 28.) VM rendelet alapján meghirdetett támogatási jogcím;
 11. az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a mikrovállalkozások létrehozására és fejlesztésére LEADER Helyi Akciócsoportok közreműködésével 2012-ben nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 47/2012. (V. 11.) VM rendelet alapján meghirdetett támogatási jogcím;
 12. az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a mezőgazdasági termékek értéknöveléséhez a 2012. évben nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 49/2012. (V. 22.) VM rendelet alapján meghirdetett támogatási jogcím;
 13. az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az állattartó telepek korszerűsítéséhez 2012. évtől nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 61/2012. (VI. 29.) VM rendelet alapján meghirdetett támogatási jogcím;
 14. az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a turisztikai tevékenységek ösztönzéséhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 137/2008. (X.18.) FVM rendelet alapján meghirdetett támogatási jogcím;
 15. az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a turisztikai tevékenységek ösztönzéséhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 160/2009. (XI.19.) FVM rendelet alapján meghirdetett támogatási jogcím;
 16. az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a turisztikai tevékenységek ösztönzéséhez 2011-től nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 44/2011. (V. 26.) VM rendelet alapján meghirdetett támogatási jogcím;
 17. az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a turisztikai tevékenységek ösztönzéséhez a LEADER Helyi Akciócsoportok közreműködésével 2012-től nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 52/2012. (VI. 8.) VM rendelet alapján meghirdetett támogatási jogcím;
 18. az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a LEADER Európai Unió belüli és harmadik országbeli területekkel való nemzetközi együttműködés végrehajtásához 2012-től nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 99/2012. (IX. 25.) VM rendelet alapján meghirdetett támogatási jogcím;
 19. az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a falumegújításra és – fejlesztésre igénybe vehető támogatások részletes feltételeiről szóló 135/2008. (X.18.) FVM rendelet alapján meghirdetett támogatási jogcím;
 20. az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a falumegújításra és – fejlesztésre LEADER Helyi Akciócsoportok közreműködésével 2012-től igénybe vehető támogatások részletes feltételeiről szóló 102/2012. (X. 1.) VM rendelet alapján meghirdetett támogatási jogcím;
 21. az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtandó, a vidéki örökség megőrzéséhez igénybe vehető támogatások részletes feltételeiről szóló 138/2008. (X.18.) FVM rendelet alapján meghirdetett támogatási jogcím;
 22. az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a vidéki örökség megőrzéséhez LEADER Helyi Akciócsoportok közreműködésével 2012-től igénybe vehető támogatások részletes feltételeiről szóló 103/2012. (X. 1.) VM rendelet alapján meghirdetett támogatási jogcím.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti intézkedések keretében az Irányító Hatóság közleményben határozza meg azokat a támogatási kérelem benyújtási időszakokat, amelyek vonatkozásában az ügyfél előleget igényelhet.
- (3) A támogatási előleg forrása az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap, valamint a központi költségvetés Új Magyarország Vidékfejlesztési Program költségvetési előirányzata az adott jogcímnél előírt közösségi-nemzeti finanszírozási arányban.

- (4) Támogatási előleg egy támogatási kérelem vonatkozásában egyszeri alkalommal vehető igénybe.
- (5) Az ügyfél legkésőbb az utolsó kifizetési kérelem benyújtásával egyidejűleg köteles a támogatási előleggel elszámolni. Az előleg elszámoltnak minősül, ha a kifizetési kérelem alapján az MVH által jóváhagyott támogatási összeg az elszámolni kívánt előleg összegét fedezi.
- (6) Az ügyfél által igényelt támogatási előleg mértéke a támogatási határozattal jóváhagyott támogatási összeg legfeljebb 30%-a lehet.

3. Az előleg igénybevételének feltételei

- 3. §**
- (1) A támogatási előleg kifizetése iránti kérelmet (a továbbiakban: előlegkérelem) az MVH által rendszeresített és az MVH honlapján közzétett formanyomtatványon lehet benyújtani az első kifizetési kérelem benyújtását megelőzően az MVH-hoz.
 - (2) Támogatási előlegre az az ügyfél jogosult, aki vagy amely
 - a) jogerős helyt adó vagy részben helyt adó támogatási döntéssel rendelkezik, amely ellen bírósági felülvizsgálat nincs folyamatban,
 - b) akinek nincs köztartozása, nem áll csődeljárás, felszámolási, végelszámolási, adósságrendezési, – természetes személy esetén – gazdálkodási tevékenységével összefüggő végrehajtási eljárás alatt,
 - c) bankgarancia esetén legkésőbb az előlegkérelemmel egyidejűleg benyújtja az MVH-hoz a biztosítékról szóló eredeti, formailag és tartalmilag megfelelő és elfogadható okiratot, vagy készpénzletét biztosíték nyújtása esetén biztosítja a készpénzletét MVH bankszámlájára történő megérkezését legkésőbb az előlegkérelem benyújtásának napjáig.
 - (3) Az ügyfél, amennyiben
 - a) már rendelkezik helyt adó vagy részben helyt adó jogerős támogatási döntéssel, akkor a rendelet hatálybalépését követő 60 napon belül,
 - b) még nem rendelkezik helyt adó vagy részben helyt adó jogerős támogatási döntéssel e rendelet hatálybalépésekor, akkor a támogatási határozat jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül előlegkérelmet nyújthat be az MVH-hoz.
 - (4) Az előlegkérelmet az ügyfél nem módosíthatja, és az előlegkérelem alapján indult eljárás során hiánypótlásnak nincs helye.
 - (5) Támogatási előleg igényléséhez az 1. § 2. pontjában meghatározott biztosítékok fogadhatók el az ügyfél által igényelt támogatási előleg összegének 110%-ára vonatkozóan.
 - (6) Az előlegkérelmet az MVH bírálja el, amennyiben helyt ad, az előleget a tértivevény tanúsága szerinti postára adás dátumától számított 30 napon belül folyósítja.
 - (7) Amennyiben az ügyfél a 2. § (1) bekezdésében felsoroltak közül több jogcím esetében is igényel támogatási előleget, abban az esetben minden érintett támogatási kérelemhez kapcsolódóan rendelkeznie kell megfelelő mértékű biztosítékkal.
 - (8) Az MVH a kifizetési kérelem alapján jóváhagyható támogatás összegéből vonja le az előleg elszámolás összegét az ügyfél által a kifizetési kérelemben tett előleg elszámolási nyilatkozata szerint. E nyilatkozattól függetlenül a kifizetési kérelmek esetében a támogatási előleg elszámolására kell felhasználni a támogatási döntéssel jóváhagyott támogatási összeg 80%-ának az elszámolatlan előleg összegével csökkentett értéke feletti részt.
 - (9) A biztosítékot az MVH akkor szabadítja fel, ha megállapítja, hogy az ügyfél az előleggel elszámolt vagy az előleg összegét az 5. § (2) bekezdés szerint maradéktalanul visszafizette. Felszabadítható továbbá a biztosíték maradványa a követelés biztosíték terhére történő maradéktalan érvényesítését követően.

4. A biztosítékkezelés szabályai

- 4. §**
- (1) A biztosíték teljes vagy részleges feloldását a kötelezett írásban kérelmezheti a biztosítékkezelőtől.
 - (2) A bankgarancia az 1. mellékletben foglalt nyomtatvány megfelelő kitöltésével létrejött, egy eredeti példányban készülő kötelezettségvállalás, amelyet a biztosítékkezelőhöz kell benyújtani.
 - (3) A bankgarancia lejáratát legalább a kötelezettségvállalás időtartamának végét követő kilencvenedik nap. A biztosítékkezelő a még nem teljesített kötelezettség biztosítékaként szolgáló bankgarancia lejáratát előtt harminc nappal írásban felszólítja a kötelezettet újabb, megfelelő mértékű biztosíték nyújtására.

5. Jogkövetkezmények

- 5. §** (1) Ha a jogerős támogatási határozattal rendelkező ügyfél ellen csődeljárás, felszámolási, végelszámolási, adósságrendezési, vagy – természetes személy – gazdálkodási tevékenységével összefüggő végrehajtási eljárás indul, az intézkedésben való jogosulatlan részvétel szabályai alkalmazandók.
- (2) Ha a támogatási előleget igénybe vevő ügyfél az előleggel nem, vagy csak részben számol el, úgy a kifizetett, de el nem számolt támogatási előleget az intézkedésben való jogosulatlan részvétel szabályai szerint köteles visszafizetni. Az intézkedésben való jogosulatlan részvételről szóló döntésben előírt határidőig nem teljesült követelés összegét az MVH a letett biztosíték terhére érvényesíti.

6. Záró rendelkezések

6. § Ez a rendelet a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

7. § Ez a rendelet az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló 1698/2005/EK tanácsi rendelet részletes alkalmazási szabályainak megállapításáról szóló 2006. december 15-i 1974/2006/EK bizottsági rendelet 56. cikk (1) bekezdése, valamint az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló 1698/2005/EK tanácsi rendelet részletes alkalmazási szabályainak megállapításáról szóló 1974/2006/EK rendelet módosításáról szóló 2011. július 14-i 679/2011/EU bizottsági rendelet 1 cikkének 12. pontjának végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

Dr. Fazekas Sándor s. k.,
vidékfejlesztési miniszter

1. melléklet a 118/2012. (XI. 22.) VM rendelethez

Nyilatkozat

Száma:

Alulírott pénzügyi intézmény vagy biztosító (a továbbiakban: nyilatkozó) bankgaranciát vállal az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az egyes beruházási jogcímek esetén nyújtandó támogatási előlegfizetésről szóló 118/2012. (XI. 22.) VM rendelet alapján a Kötelezett által a jelen nyilatkozatban meghatározott kötelezettség teljesítéséért, amennyiben a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (a továbbiakban: jogosult) felszólítására annak a kötelezett bármilyen okból nem tesz eleget.

Nyilatkozó

Neve:

Székhelye:

Adószáma:

Pénzforgalmi számlaszáma:

Kötelezett

Neve:

Székhelye:

Adószáma:

Regisztrációs száma:

Pénzforgalmi számlát vezető pénzforgalmi szolgáltató:

Pénzforgalmi számlaszáma:

A kötelezettség típusa:

– A beruházási támogatásokhoz kapcsolódó előleg visszafizetési biztosíték

A bankgarancia a kötelezett

..... év hó nap és..... év hó nap között keletkezett Ft, azaz..... forint összegű kötelezettségére érvényes.

A bankgarancia lejáratát: év.....hó nap.

A nyilatkozó feltétel nélkül kötelezettséget vállal arra, hogy a jogosult első írásbeli felszólítására – az alapjogviszony vizsgálata nélkül – a kézhezvételtől számított harminc napon belül a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Magyar Államkincstárnál vezetett számlájára megfizeti a kötelezett tartozását a fenti összeg erejéig. A felszólításban pontosan meg kell jelölni, hogy a kötelezett mely kötelezettségének, milyen mértékben nem tett eleget. A felszólítás faxon nem nyújtható be. Amennyiben a nyilatkozó a jogosult írásbeli felszólítására részfizetést teljesít, a lehívott összeggel a bankgarancia összege automatikusan csökken.

Jelen bankgarancia nem átruházható.

A nyilatkozóhoz a megjelölt lejárat időpont napján órán túl beérkezett igénybejelentésre a nyilatkozó fizetést nem teljesít.

A jelen bankgarancia egy eredeti példányban készült. A lejárat időpontot követően jelen bankgarancia az eredeti példányának visszaszolgáltatása nélkül is megszűnik.

Kelt: 20..... év hó napján.

P. H.

.....
név, beosztás

VII. A Kúria határozatai

A Kúria Önkormányzati Tanácsának Köm. 5064/2012/3. számú határozata

A Kúria Önkormányzati Tanácsa a dr. Penczné dr. Zoltán Zsuzsanna kormánytisztviselő által képviselt Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal (6000 Kecskemét, Deák F. tér 3.) indítványozónak a Foktő Község Önkormányzata (6331 Foktő, Kossuth út 2.) ellen helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapítása iránti nemperes eljárásban meghozta az alábbi

határozatot:

1. A Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapítja, hogy Foktő Község Önkormányzata az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 91. § (1) bekezdéséből eredő jogalkotási kötelezettségét elmulasztotta, mert nem alkotta meg a 2011. évi költségvetés végrehajtásáról szóló zárszámadási rendeletet.
 2. A Kúria Önkormányzati Tanácsa felhívja Foktő Község Önkormányzat Képviselő-testületét, hogy szabályozási kötelezettségének 2012. december 31-ig tegyen eleget.
 3. A Kúria Önkormányzati Tanácsa elrendeli határozatának a Magyar Közlönyben való közzétételét.
 4. A Kúria Önkormányzati Tanácsa elrendeli, hogy a határozat közzétételére – a Magyar Közlönyben való közzétételt követő nyolc napon belül – az önkormányzati rendelet kihirdetésével azonos módon kerüljön sor.
- A határozat ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

- I. 1. A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal (a továbbiakban: indítványozó) indítványt nyújtott be, amelyben kérte, hogy a Kúria Önkormányzati Tanácsa állapítsa meg: Foktő Község Önkormányzata (a továbbiakban: önkormányzat) az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 91. § (1) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján nem alkotta meg a 2011. évi költségvetés végrehajtásáról szóló rendeletét. Az indítványozó kérte, hogy az önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapítása mellett a Kúria Önkormányzati Tanácsa határidő tűzésével rendelje el, hogy az önkormányzat jogalkotási kötelezettségének tegyen eleget.
2. Az indítványozó kifejtette, hogy 2012. május 30-án Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 134. § (1) bekezdése alapján törvényességi felhívást bocsátott ki a törvénytérítés megszüntetésére, mert az önkormányzat polgármestere az Áht. által előírt határidőig, 2012. április 30-ig nem terjesztette a képviselő-testület elé a zárszámadás tervezetét, így az önkormányzat nem rendelkezik a 2011. évre zárszámadási rendelettel. Az indítványozó törvényességi felhívásában kitűzött határidő eredménytelenül telt el, válasz, értesítés, jegyzőkönyv nem érkezett a kormányhivatalhoz. A helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletének részletes szabályairól szóló 119/2012. (VI. 26.) Korm. rendelet 9. § d) pontja szerint a törvényességi felhívás eredménytelen, ha az érintett a törvényességi felhívásban foglalt határidő lejártáig a megyei kormányhivatalt írásban nem tájékoztatja. Az indítványozó a határidő eredménytelen lejárta követően a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 24. § (1) bekezdés g) pontja és 57–61. §-a alapján a Kúriához fordult.
3. Az indítványozó előadta, hogy az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés f) pontja szerint a helyi önkormányzat a helyi ügyek intézése körében törvény keretei között meghatározza költségvetését, annak alapján önállóan gazdálkodik. Az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdése értelmében feladatkörében eljárva a helyi önkormányzat törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, illetve törvényben kapott felhatalmazás alapján önkormányzati rendeletet alkot. Az Alaptörvény 33. cikk (1) bekezdése kimondja, hogy a helyi önkormányzat feladat- és hatásköreit a képviselő-testület gyakorolja.

Az indítványozó szerint az Áht. 91. § (1) bekezdéséből, a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény (a továbbiakban: Hatásköri törvény) 138. § (1) bekezdés k) pontjából következik az önkormányzat zárszámadásra vonatkozó rendeletalkotási kötelezettsége, de a rendelet megalkotásának elmulasztása sérti az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) együtt értelmezendő 3. § 5. pontját, 26. § (1) bekezdését és 32. §-át is, mert a mulasztás által a közfeladatot ellátó önkormányzat működésének ezen vetületéről a közvélemény nem kaphat pontos és gyors tájékoztatást.

Az indítványozó utal arra, hogy az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdése és a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) 10. § (1) bekezdés a) pontja alapján a képviselő-testület át nem ruházható hatásköre a rendeletalkotás, a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 5. § (4) bekezdése alapján pedig a felhatalmazás jogosultja köteles a jogszabályt megalkotni.

Az indítványozó szerint a fenti szabályokból következik az önkormányzat zárszámadásra vonatkozó rendeletalkotási kötelezettsége, annak elmulasztása a bemutatottak szerint több törvény sérelmét is eredményezi.

4. A Kúria Önkormányzati Tanácsa a Bszi. 52. §-a szerint az indítványt 30 napos határidő tűzésével megküldte a helyi önkormányzatnak az indítvánnyal kapcsolatos állásfoglalása beszerzése céljából. Az önkormányzat az állásfoglalás benyújtásának lehetőségével nem élt, tájékoztatást a kifogásolt rendelet megalkotása tekintetében nem adott. A Bszi. 53. § (1) bekezdése szerint az Önkormányzati Tanács a rendelkezésére álló iratok alapján, szükség szerint a jogi képviselő, továbbá más, az indítvány elbírálása szempontjából megfelelő szakértelemmel rendelkező személy személyes meghallgatását követően dönt.

II. Az indítvány megalapozott.

1. Jelen ügy tárgya – a Bszi. 24. § (1) bekezdés g) pontja, 45. § (3) bekezdése, 57. §-a és a Mötv. 137. § (1) bekezdése alapján – helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának vizsgálata.
2. Az Áht. 89. § (1) bekezdése a zárszámadásra vonatkozóan általános szabályként a következőket állapítja meg: A költségvetés végrehajtásáról az éves költségvetési beszámolók alapján évente, az elfogadott költségvetéssel összehasonlítható módon, az év utolsó napján érvényes szervezeti, besorolási rendnek megfelelően záró számadást (a továbbiakban: zárszámadás) kell készíteni. A 89. § (2) bekezdés szerint a zárszámadás során valamennyi bevételről és kiadásról el kell számolni.

Az Áht. 91. § (1) bekezdése értelmében a jegyző által elkészített zárszámadási rendelettervezetet a polgármester a költségvetési évet követő negyedik hónap utolsó napjáig terjeszti a képviselő-testület elé, a képviselő-testület pedig a zárszámadásról rendeletet alkot. Ez a rendelet megalkotására előírt határidő jelen esetben 2012. április 30. A kormányhivatali kezdeményezés szerint az önkormányzat eddig a határidőig, illetve a törvényességi felhívást követően sem alkotta meg a zárszámadási rendeletét. E rendelet megalkotásának kötelezettsége az Áht. fent idézett 91. § (1) bekezdéséből egyenesen következik. Az Áht. 91. § (2) bekezdése tételesen meghatározza, hogy a zárszámadási rendelettervezet előterjesztésekor a képviselő-testület részére tájékoztatásul milyen mérlegeket és kimutatásokat kell bemutatni, azaz a zárszámadási rendelet megalkotásához vezető eljárásra nézve is szabályokat fogalmaz meg.

3. Az Ötv. 77. § (2) bekezdése szerint az önkormányzatok költségvetése az államháztartás része, ahhoz teljes pénzforgalmával kapcsolódik. Az Ötv. 91. § (1) bekezdése pedig kimondja, hogy az önkormányzat meghatározza gazdasági programját és költségvetését.
4. A Hatásköri törvény 138. § (1) bekezdés k) pontja értelmében a képviselő-testület gazdálkodási feladata és hatásköre: „elfogadja a költségvetés végrehajtásáról szóló beszámolót (zárszámadás), ennek keretében elfogadja a normatív költségvetési hozzájárulásoknak a költségvetési törvény előírása szerinti elszámolását;”. A Hatásköri törvény e szabálya szerint tehát a normatív költségvetési hozzájárulásokkal való elszámolás is a zárszámadás része.
5. Az Alkotmánybíróság – korábbi hatásköre alapján – vizsgált mulasztásban megnyilvánuló törvénysértést önkormányzati zárszámadási rendelet meg nem alkotása miatt. Az e tárgyban született 62/1994. (XII. 24.) AB határozat (ABH 1994, 475.) és a 9/1995. (II. 22.) AB határozat (ABH 1995, 455.) az Ötv. és az Áht. – akkor hatályos de tartalmában a jelenleg hatályossal rokon szövege alapján – megállapította, hogy a törvényi rendelkezések értelmében kétségtelen, hogy a helyi önkormányzatok költségvetése az államháztartás rendszerébe tartozik, annak részét alkotja. Az Áht. pedig kötelezően előírja, hogy az önkormányzatok költségvetését, valamint a költségvetés végrehajtására vonatkozó zárszámadást önkormányzati rendeletben kell megállapítani. Az Áht. tehát a szóban forgó tárgykörök tekintetében egyértelműen szabályozási kötelezettséget határoz meg. Arra is utalt, hogy az önkormányzatok szabályozási autonómiája nem terjed addig, hogy a zárszámadási rendelet megalkotására vonatkozó törvényi kötelezettségét

mellőzze. Az önkormányzat a törvény által kötelezően meghatározott feladat- és hatáskörében köteles eljárni, s ez vonatkozik a jogalkotási kötelezettségére is.

6. A Kúria a fenti indokok alapján megállapította, hogy Foktő Község Önkormányzata nem tett eleget az Áht. 91. § (1) bekezdésből eredő szabályozási kötelezettségének, mert a 2011. évi költségvetés végrehajtására vonatkozó zárszámadási rendeletét nem alkotta meg. A Bszi. 59. §-a szerint ha az Önkormányzati Tanács megállapítja, hogy a helyi önkormányzat a törvényen alapuló jogalkotási kötelezettségét elmulasztotta, határozatában határidő tűzésével elrendeli, hogy a helyi önkormányzat a jogalkotási kötelezettségének tegyen eleget. A Kúria ezért felhívja Foktő Község önkormányzatának képviselő-testületét, hogy jogalkotási kötelezettségének legkésőbb 2012. december 31-ig tegyen eleget.
7. Az indítványozó hivatkozott az Infotv. több rendelkezésére is. Az Infotv. 32. §-a szerint a közfeladatot ellátó szerv a feladatkörébe tartozó ügyekben – így különösen az állami és önkormányzati költségvetésre és annak végrehajtására stb. – köteles elősegíteni és biztosítani a közvélemény pontos és gyors tájékoztatását. Az Infotv. 3. § 5. pontja meghatározza a közérdekű adat fogalmát, a 26. § (1) bekezdése pedig a közérdekű és a közérdekből nyilvános adat megismerhetőségéről szól.
- A Kúria megállapítja: a zárszámadási rendelet meg nem alkotása miatti mulasztás bár nem az Infotv. rendelkezésein alapul, de kétséget kizáróan sérülnek a közhatalmi szervek működésének transzparenciáját előíró rendelkezések akkor, ha az önkormányzat a mindenki számára hozzáférhető és megismerhető zárszámadásról szóló rendeletben nem számol el – az Áht. 89. § (2) bekezdése szerint – valamennyi bevételéről és kiadásáról.
8. A Mötv. 137. § (3) bekezdése szerint „Ha a helyi önkormányzat a Kúria által megadott határidőn belül nem tesz eleget jogalkotási kötelezettségének, a kormányhivatal a határidő leteltét követő harminc napon belül kezdeményezi a Kúriánál a mulasztás kormányhivatal által történő orvoslásának az elrendelését.” A Kúria megállapítja: abban az esetben, ha sem a kormányhivatal sem a Kúria nem tudja hitel érdemlően megállapítani, hogy az önkormányzat megalkotta-e az adott tárgyú rendeletet, úgy azt – figyelembe véve a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletének részletes szabályairól szóló 119/2012. (VI. 26.) Korm. rendelet 9. § d) pontját is – úgy kell tekinteni, hogy az önkormányzat nem tett eleget rendeletalkotási kötelezettségének, ami alapul szolgálhat a Mötv. 137. § (3) bekezdése és 138. §-a alapján a rendeletpótlási eljárásnak. A rendeletpótlási eljárás szabályait a Mötv. 138. §-a tartalmazza. A Bszi. 60. §-a értelmében pedig „Ha az önkormányzati tanács a fővárosi és megyei kormányhivatal kezdeményezésére azt állapítja meg, hogy a helyi önkormányzat a megadott határidőn belül az 59. §-ban megállapított jogalkotási kötelezettségének nem tett eleget, határozatában határidő tűzésével elrendeli, hogy a fővárosi és megyei kormányhivatal vezetője a mulasztás orvoslásához szükséges önkormányzati rendeletet a helyi önkormányzat nevében alkossa meg. Az elrendelést követően a helyi önkormányzat a jogalkotási kötelezettség elmulasztását nem orvosolhatja.”
9. A Kúria Önkormányzati Tanácsa a törvényen alapuló jogalkotási kötelezettség elmulasztásának megállapítására tekintettel elrendelte határozatának a Magyar Közlönyben való közzétételét, illetve ezt követő nyolc napon belül az önkormányzati rendelettel azonos módon történő helyi közzétételét. A Bszi. 55. § (2) bekezdés szerint, ha az önkormányzati tanács megállapítja, hogy az önkormányzati rendelet vagy annak valamely rendelkezése más jogszabályba ütközik – a megsemmisítés illetve a törvényellenesség megállapítása mellett – elrendeli határozatának a Magyar Közlönyben és a helyben szokásos módon történő közzétételét. Jelen ügyben a Kúria Önkormányzati Tanácsa a törvényellenességet az Áht. 91. § (1) bekezdésben foglalt felhatalmazás nem teljesítésében állapította meg. A Bszi. 57. §-a szerint „a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztása miatti nemperes eljárásra a jogszabálysértő önkormányzati rendelet felülvizsgálatára irányuló nemperes eljárás szabályait jelen alcímben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.” Az alcím a közzétételre vonatkozó eltérést nem tartalmaz. Mindezek alapján a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettségének elmulasztását megállapító határozat Magyar Közlönyben való közzététele a Bszi. 55. § (2) bekezdésén és 57. §-án alapul.
- A jogorvoslat kizárására irányuló rendelkezést a Bszi. 49. §-a tartalmazza.

Budapest, 2012. november 14.

Dr. Kalas Tibor s. k.,
az Önkormányzati Tanács elnöke

Dr. Balogh Zsolt s. k.,
előadó bíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
bíró

IX. Határozatok Tára

Az Országgyűlés 80/2012. (XI. 22.) OGY határozata a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa 2011. évi tevékenységéről szóló beszámoló elfogadásáról*

Az Országgyűlés elfogadja a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa 2011. évi tevékenységéről szóló beszámolót.

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Földesi Gyula s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Nyakó István s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Az Országgyűlés 81/2012. (XI. 22.) OGY határozata a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság elektronikus hírközléssel összefüggő 2011. évi tevékenységéről szóló beszámoló elfogadásáról**

Az Országgyűlés elfogadja a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság elektronikus hírközléssel összefüggő 2011. évi tevékenységéről szóló beszámolót.

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Földesi Gyula s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Nyakó István s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

* A határozatot az Országgyűlés a 2012. november 19-i ülésnapján fogadta el.

** A határozatot az Országgyűlés a 2012. november 19-i ülésnapján fogadta el.

**Az Országgyűlés 82/2012. (XI. 22.) OGY határozata
az Országgyűlés tisztségviselőinek megválasztásáról szóló 22/2010. (V. 14.) OGY határozat
módosításáról***

1. Az Országgyűlés tisztségviselőinek megválasztásáról szóló 22/2010. (V. 14.) OGY határozat a következők szerint módosul:

Az Országgyűlés

dr. Lenhardt Balázs (független) helyett

Z. Kárpát Dánielt (Jobbik)

az Országgyűlés jegyzőjévé

megválasztja.

2. E határozat elfogadásakor lép hatályba, és a közzétételét követő napon hatályát veszti.

Kövér László s. k.,

az Országgyűlés elnöke

Földesi Gyula s. k.,

az Országgyűlés jegyzője

Hegedűs Lórántné s. k.,

az Országgyűlés jegyzője

**Az Országgyűlés 83/2012. (XI. 22.) OGY határozata
Balog Zoltán országgyűlési képviselő mentelmi ügyében****

Az Országgyűlés *Balog Zoltán* országgyűlési képviselő mentelmi jogát a Pesti Központi Kerületi Bíróság 23. B. 26.035/2012/7. számú megkeresésével érintett ügyben nem függeszti fel.

Kövér László s. k.,

az Országgyűlés elnöke

Földesi Gyula s. k.,

az Országgyűlés jegyzője

Nyakó István s. k.,

az Országgyűlés jegyzője

* A határozatot az Országgyűlés a 2012. november 19-i ülésnapján fogadta el.

** A határozatot az Országgyűlés a 2012. november 19-i ülésnapján fogadta el.

**Az Országgyűlés 84/2012. (XI. 22.) OGY határozata
Balog Zoltán országgyűlési képviselő mentelmi ügyében***

Az Országgyűlés *Balog Zoltán* országgyűlési képviselő mentelmi jogát a Pesti Központi Kerületi Bíróság 23. B. 26.036/2012/8. számú megkeresésével érintett ügyben nem függeszti fel.

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Földesi Gyula s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Nyakó István s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

**Az Országgyűlés 85/2012. (XI. 22.) OGY határozata
Balog Zoltán országgyűlési képviselő mentelmi ügyében****

Az Országgyűlés *Balog Zoltán* országgyűlési képviselő mentelmi jogát a Pesti Központi Kerületi Bíróság 23. B. 26.037/2012/8. számú megkeresésével érintett ügyben nem függeszti fel.

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Földesi Gyula s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Nyakó István s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

* A határozatot az Országgyűlés a 2012. november 19-i ülésnapján fogadta el.

** A határozatot az Országgyűlés a 2012. november 19-i ülésnapján fogadta el.

**A Kormány 1516/2012. (XI. 22.) Korm. határozata
a kötött segélyhitel projektek felülvizsgálatának végrehajtásáról
és Magyarország kötött segélyhitelezési koncepciójáról**

A Kormány elfogadta Magyarország kötött segélyhitelezési koncepcióját, amelynek végrehajtása érdekében a következőket rendeli el:

A Kormány

1. felhívja a nemzetgazdasági minisztert, hogy gondoskodjon arról, hogy a „keleti nyitás” koncepció keretében megfogalmazott külgazdasági célok elérése érdekében a kötött segélyhitelezést, mint exportösztönző eszközt Magyarország a lehetőségeihez képest minél hatékonyabban használja fel, továbbá tegye meg a megfelelő intézkedéseket annak érdekében, hogy a kötött segélyhitelezés folytatásához szükséges pénzügyi feltételek hosszú távon biztosítva legyenek;

Felelős: nemzetgazdasági miniszter

Határidő: folyamatos

2. felhívja a nemzetgazdasági minisztert, hogy a Vietnámi Szocialista Köztársasággal kötött, a 148/2009. (VII. 22.) Korm. rendelettel kihirdetett, a Magyar Köztársaság Kormánya és a Vietnámi Szocialista Köztársaság Kormánya között pénzügyi együttműködési keretprogram kialakításáról, és a 306/2009. (XII. 28.) Korm. rendelettel kihirdetett, a Magyar Köztársaság Kormánya és a Vietnámi Szocialista Köztársaság Kormánya közötti pénzügyi együttműködési keretprogram kialakításáról szóló hatályos kormányközi megállapodások alapján létrejött kötött segélyhitel projektek esetében gondoskodjon az egyes nemzetközi szerződésekben foglaltak határidőben történő végrehajtásáról;
- Felelős:* nemzetgazdasági miniszter
Határidő: folyamatos
3. felhívja a nemzetgazdasági minisztert, hogy a Srí Lanka-i Demokratikus Szocialista Köztársasággal kötött, a 185/2007. (VII. 18.) Korm. rendelettel kihirdetett, a Magyar Köztársaság Kormánya és a Srí Lanka-i Demokratikus Szocialista Köztársaság Kormánya közötti pénzügyi együttműködési keretprogram kialakításáról szóló megállapodás kötelező hatályának elismerésére adott felhatalmazásról és kihirdetéséről, és a 77/2011. (V. 6.) Korm. rendelettel kihirdetett, a Magyar Köztársaság Kormánya és a Srí Lanka-i Demokratikus Szocialista Köztársaság Kormánya közötti pénzügyi együttműködési keretprogram kialakításáról szóló megállapodást módosító megállapodás kihirdetéséről szóló hatályos kormányközi megállapodások alapján létrejött kötött segélyhitel projektek esetében gondoskodjon a nemzetközi szerződésekben foglaltak határidőben történő végrehajtásáról;
- Felelős:* nemzetgazdasági miniszter
Határidő: folyamatos
4. felhívja a nemzetgazdasági minisztert és a külügyminisztert, hogy az Indonéz Köztársaság számára az Indonéz Köztársaság részére történő kötött segélyhitel felajánlásáról szóló 1112/2009. (VII. 23.) Korm. határozat alapján felajánlott kötött segélyhitel folyósításához szükséges nemzetközi szerződések aláírása érdekében az indonéz–magyar kormányközi megállapodás szövegét annak véglegesítése és elfogadása céljából a Kormány elé terjesszék;
- Felelős:* nemzetgazdasági miniszter
külügyminiszter
Határidő: 2012. december 31.
5. felhívja a nemzetgazdasági minisztert és a külügyminisztert, hogy folytassanak tárgyalásokat a mongol féllel arról, hogy a 13/2010. (II. 5.) Korm. rendelettel kihirdetett, és hatályát veszített, a Magyar Köztársaság Kormánya és Mongólia Kormánya között pénzügyi együttműködési keretprogram kialakításáról szóló megállapodás helyett mielőbb egy új kormányközi megállapodás kerüljön megkötésre;
- Felelős:* nemzetgazdasági miniszter
külügyminiszter
Határidő: folyamatos
6. úgy dönt, hogy elhalasztja a Kenyai Köztársaság számára a Kenyai Köztársaság részére történő kötött segélyhitel felajánlásáról szóló 1051/2011. (III. 17.) Korm. határozattal felajánlott kötött segélyhitel folyósítását, és felhívja a külügyminisztert, hogy a Kormány döntéséről értesítse a partner állam kormányát;
- Felelős:* külügyminiszter
Határidő: azonnal
7. egyetért azzal, hogy a kötött segélyhitelezés jövőbeli célterületeit Magyarország 2012–2020. évre szóló külgazdasági stratégiáját figyelembe véve – a „keleti nyitás” koncepciónak megfelelően – a Független Államok Közössége térsége, Ázsia dél- és távol keleti térségei, valamint az afrikai térség jogosult országai, valamint a nyugat-balkáni országok közül Koszovó tekintetében szükséges kijelölni.
- Felelős:* nemzetgazdasági miniszter
Határidő: folyamatos

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 1517/2012. (XI. 22.) Korm. határozata
a Széchenyi Programiroda Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság tulajdonosi joggyakorlójának
és feladatainak megváltoztatásáról, összefüggésben az Európai Unió 2014–20 közötti költségvetési
időszakára való felkészülés kormányzati feladatairól szóló 1449/2012. (X. 16.) Korm. határozat
módosításáról**

1. A Széchenyi Programiroda Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság tulajdonosi joggyakorlójának és feladatainak megváltoztatásáról, összefüggésben az Európai Unió 2014–20 közötti költségvetési időszakára való felkészülés kormányzati feladatairól szóló 1449/2012. (X. 16.) Korm. határozat 6. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
„A Kormány felhívja a nemzeti fejlesztési minisztert, hogy gondoskodjon a 2014–20 közötti uniós költségvetési időszak előkészítése érdekében az uniós tárgyalásokban közreműködő miniszteri biztos kinevezéséről.”

Felelős: nemzeti fejlesztési miniszter

Határidő: 2012. november 30.

2. A Kormány felhívja a nemzeti fejlesztési minisztert, hogy az 1. ponttal összefüggő szükséges intézkedéseket – ide értve a kapcsolódó közjogi szervezetszabályozó eszközök módosítását is – tegye meg.

Felelős: nemzeti fejlesztési miniszter

Határidő: 2012. november 30.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 1518/2012. (XI. 22.) Korm. határozata
a 2014–2020-as programozási időszak előkészítéséért felelős uniós főtárgyaló feladat-
és hatásköréről, valamint személyének kijelöléséről**

1. A Kormány annak érdekében, hogy hazánk a 2014–2020-as programozási időszak tervezése során egységesen lépjen fel, valamint a tervezésben közreműködő minisztériumok közötti koordinációt biztosítsa, uniós főtárgyalóként Dr. Matolcsy György nemzetgazdasági minisztert bízta meg, a Közös Stratégiai Keret alá tartozó alapok vonatkozásában a tervezési dokumentumok előkészítésének, valamint a hivatalos benyújtást követően azok bilaterális tárgyalás keretében az Európai Bizottsággal történő egyeztetésének elvégzésével, a tárgyalások vezetésével, a magyar álláspont képviselésével.
2. A Kormány felhívja a nemzeti fejlesztési minisztert, hogy az 1. ponttal összefüggő szükséges intézkedéseket – ide értve a kapcsolódó közjogi szervezetszabályozó eszközök módosítását is – tegye meg.

Felelős: nemzeti fejlesztési miniszter

Határidő: 2012. november 30.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Magyar Közlönyt a Szerkesztőbizottság közreműködésével a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A Szerkesztőbizottság elnöke: dr. Biró Marcell,
a szerkesztésért felelős: dr. Borókainé dr. Vajdovits Éva.

A szerkesztőség címe: Budapest V., Kossuth tér 2–4.

A Határozatok Tára hivatalos lap tartalma a Magyar Közlöny IX. részében jelenik meg.

A Magyar Közlöny hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://kozlony.magyarorszag.hu> honlapon érhető el.

A Magyar Közlöny oldalhű másolatát papíron kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó.

Felelős kiadó: Majláth Zsolt László ügyvezető igazgató.